European Project Consulting este o companie românească, înfiinţată în anul 2006, ce oferă consultanţă pentru management şi afaceri, serviciile sale adresându se în egală măsură autorităţilor administraţiei publice şi persoanelor fizice şi juridice din domeniul privat.

În prezent, compania îşi desfăşoară activitatea atât la nivel naţional, cât şi la nivel internaţional.

Domeniile în care compania oferă asistenţă sunt variate, printre acestea numărându se gestionarea şi atragerea fondurilor europene, elaborarea de documentaţii tehnico economice şi cereri de finanţare pentru fonduri europene şi naţionale, management de proiect, realizarea de strategii de dezvoltare locală pentru autorităţi publice şi companii private, formarea profesională a adulţilor, precum şi consultanţă în afaceri.

De asemenea, European Project Consulting este furnizor de servicii de formare profesională şi desfăşoară un program complex de cursuri certificate atât la nivel naţional, cât şi internaţional, destinate specialiştilor din diverse domenii de activitate, inclusiv celor din domeniul gestionării fondurilor europene.

În plus, experţii companiei European Project Consulting sunt implicaţi în activităţi de cercetare şi dezvoltare materializate inclusiv prin publicarea mai multor volume.

Pentru mai multe informaţii, vă rugăm să consultaţi site-ul companiei www.eupe.ro

ISBN978 – 973 – 115 – 860-O

Repere jurisprudenţiale ale Uniunii Europene relevante pentru accesarea şi utilizarea fondurilor europene

CATANĂ, AIDA

Aida Catană face parte din echipa companiei

European Project Consulting din iunie 2007 şi are o vastă experienţă în domeniul accesării şi utilizării fondurilor europene. În prezent, coordonează activităţi în domeniul atragerii de fonduri europene, precum şi activităţi vizând Cercetare & Dezvoltare în domeniu. Totodată, Aida şi a desfăşurat activitatea în cadrul administraţiei publice centrale şi locale, în domeniul accesării fondurilor europene şi al implementării proiectelor cu finanţare externă, cu precădere aspectele legate de dezvoltare regională, mediu şi cooperare regională şi transfrontalieră. De asemenea, Aida este formator autorizat cu vastă experienţă în domeniu, expert accesare fonduri structurale şi de coeziune europene şi manager de proiect. În 2010, Aida a absolvit „Master of Management în EU Funds" la European Academy for Taxes, Economies & Law, Berlin, Germania, obţinând calificări în domenii precum monitorizarea, evaluarea şi auditul fondurilor europene, ajutoarele de stat, asistenţa tehnică şi achiziţiile publice în cadrul fondurilor europene etc. De asemenea, în 2004, a absolvit programul de masterat în administraţie publică, secţia „Managementul afacerilor publice europene", din cadrul Institutului Naţional pentru Administraţie din Bucureşti.

Publicaţii: coautor sau coordonator al mai multor lucrări editate de Editura Contaplus: coautor al cărţilor „Ghidul finanţărilor europene" (2010), „Finanţări europene pentru proiecte care include CDI" (2009), coordonator al cărţilor „Fonduri Structurale pentru Administraţia Publică, Elaborarea şi implementarea proiectelor în perioada de programare 2007 – 2013" (2008), „Elaborarea proiectelor cu finanţare din fondurile structurale pentru IMM-uri 2007 – 2013" (2007).

ŞTEFĂNESCU, VIOLETA

Violeta Ştefănescu este licenţiată a Facultăţii de

Drept a Universităţii din Bucureşti, a Collège Juridique Franco-Roumain d'Études Européennes (Université de Paris I Panthéon-Sorbonne) şi bursieră a guvernului francez, efectuând stagii de practică la Tribunal de Grande Instance de Paris-Bobigny şi Tribunal d'Instance d'Aubervilliers (Franţa). Pregătirea de specialitate a fost aprofundată în cadrul programului de masterat „Studii europene şi drept comunitar" (Universitatea din Bucureşti).

Activitate juridică: După ce, timp de un an, a fost membră a departamentului juridic al unei instituţii financiare multinaţionale, Violeta Ştefănescu a devenit, în 2006, jurist lingvist (revizor jurist) în cadrul Institutului European din România, dobândind o vastă experienţă în revizia juridică a acquis ului comunitar (legislaţie şi hotărâri judecătoreşti), în special din domeniul concurenţei, justiţiei şi afacerilor interne şi libertăţilor de circulaţie. În calitate de freelance a tradus şi revizuit acte aparţinând acquis ului comunitar pentru Curtea de Justiţie a Uniunii Europene şi Comisia Europeană. De asemenea, Violeta este formator autorizat cu experienţă în domeniu şi expert accesare fonduri structurale şi de coeziune europene.

Publicaţii: coautoare a numeroase lucrări publicate de Institutul European din România: „Jurisprudenţa istorică a instanţelor comunitare – culegere de rezumate" volumele II, III şi IV (2009 şi 2010), „Glosar juridic" (2007), „Ghid stilistic de traducere în limba română pentru uzul traducătorilor acquis ului comunitar" (2008). Totodată, a fost coordonator de volum în cazul lucrării „Jurisprudenţa istorică a instanţelor comunitare – culegere de rezumate", volumul III. De asemenea, Violeta este coautoare a unor articole de specialitate publicate în Analele Universităţii din Bucureşti: „Procedura codeciziei

şi cooperarea strânsă cu parlamentele naţionale – modalităţi eficiente de combatere a deficitului democratic comunitar?” (2005), „Certiorari to the Court of Criminal Appeals of Texas” (Texas v. Johnson), traducere din limba engleză (2006).

Aida Catană

Violeta Ştefănescu

Repere jurisprudenţiale ale Uniunii Europene relevante pentru accesarea şi utilizarea fondurilor europene

Editura CH. Beck Bucureşti 2011

Editura CH. Beck este acreditată CNCSIS – Consiliul Naţional al Cercetării Ştiinţifice din învăţământul Superior

Repere jurisprudence ale Uniunii Europene relevante pentru accesarea şi utilizarea fondurilor europene

Aida Catană, Violeta Ştefănescu

Copyright © 2011 – Editura CH. Beck Toate drepturile rezervate Editurii CH. Beck

Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată tară acordul scris al Editurii C.H. B (Drepturile de distribuţie în străinătate aparţin în exclusivitate editurii.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României CATANĂ, AIDA

Repere jurisprudenţiale ale Uniunii Europene relevante pentru accesarea şi utilizarea fondurilor europene / European Project Consulting: Aida Catană, Violeta Ştefănescu.

— Bucureşti: Editura CH. Beck, 2011

Bibliogr.

Index

ISBN 978 – 973 – 115 – 860-O I. Ştefănescu, Violeta

339.96 (4)

Editura CH. Beck Str. Serg. Nuţu Ion nr. 2, sector 5, Bucureşti

Tel.: 021.410.08.47; 021.410.08.09;
021.410.08.73; 021.410.08.46 Fax: 021.410.08.48 E-mail: comenzibeck.ro
Redactor: Daniela Ştefan
Cuprins
Abrevieri... VII
Cuvânt înainte... IX
Situaţia la 31 decembrie 2010 a depunerii şi aprobării de proiecte, semnării de contracte de finanţare şi efectuării de plăţi către beneficiari... XV
Prefaţă... XIX
Consideraţii introductive...1
Aspecte generale privind jurisprudenţa instanţelor Uniunii Europene...12
Capitolul I. Răspunderea statului pentru utilizarea necorespunzătoare a sprijinului financiar acordat de UE... 15
Secţiunea 1.1. Hotărârea Curţii din 21 iunie 2007 în cauza C-l 58/06 Stichting ROM-projecten împotriva Staatssecretaris van Economische Zaken...15
Secţiunea 1.2. Consideraţii pe baza Hotărârii Curţii din 21 iunie 2007 în cauza C-l 58/06 Stichting ROM-projecten împotriva Staatssecretaris van Economische Zaken...24
Secţiunea 1.3. Cererea de pronunţare a unei hotărâri preliminare...33
Capitolul II. Utilizarea fondurilor europene în lumina investigaţiilor efectuate de OLAF...46
Secţiunea II. 1. Hotărârea Tribunalului din 30 iunie 2009 în cauza T-444/07 Centre de promotion de l'emploi par la micro entreprise (CPEM) împotriva
Comisiei Comunităţilor Europene...46
Secţiunea 11.2. Consideraţii pe baza Hotărârii Tribunalului din 30 iunie 2009 în cauza T-444/07 Centre de

promotion de l'emploi par la micro entreprise (CPEM) împotriva
Comisiei Comunităţilor Europene...69
Secţiunea II.3. Acţiunea în anulare...83
VI Cuprins
Capitolul III. Condiţiile de admisibilitate a unei acţiuni în anulare introduse de particulari...
Secţiunea III. 1. Hotărârea Curţii din 10 septembrie 2009 în cauzele conexate C-445/07 P şi C-455/07 P Comisia Comunităţilor Europene împotriva Ente per le Viile Vesuviane şi Ente per le Viile Vesuviane împotriva
Comisiei Comunităţilor Europene...
Secţiunea III.2. Consideraţii pe baza Hotărârii Curţii din 10 septembrie 2009 în cauzele conexate C-445/07 P şi C-455/07 P Comisia Comunităţilor Europene împotriva Ente per le Viile Vesuviane şi Ente per le Viile Vesuviane împotriva Comisiei Comunităţilor Europene...1
Secţiunea III.3. Recursul...1
REGULAMENTUL (CE) nr. 1828/2006 al COMISIEI din 8 decembrie 2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziţii generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European şi Fondul de coeziune şi a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European şi al Consiliului privind Fondul European de Dezvoltare Regională...1
Index alfabetic...2
Bibliografie
Abrevieri
AELS – Asociaţia Europeană a Liberului Schimb
AM – Autoritatea de management
B – Beneficiar
CE – Comunitatea Europeană

CEE – Comunitatea Economică Europeană
CJUE – Curtea de Justiţie a Uniunii Europene
Euratom – Comunitatea Europeană a Energiei Atomice
FC – Fondul de Coeziune
FEDER – Fondul European de Dezvoltare Regională
FSE – Fondul Social European
JO – Jurnalul Oficial
JO L – Jurnalul Oficial Legislaţie
M. Of.
— Monitorul Oficial
OI – Organism intermediar
OLAF – Oficiul European de Luptă Antifraudă op. cit. – opera citată p. – pagina
PB – Potenţial beneficiar
PSFE – Potenţial solicitant de fonduri europene
SEE – Spaţiul Economic European
SE – Solicitant de fonduri europene
TRUE – Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene
TPI – Tribunalul de Primă Instanţă
TUE – Tratatul privind Uniunea Europeană
UCLAF – Grupul de lucru pentru coordonarea prevenirii fraudei
UE – Uniunea Europeană

Cuvânt înainte

Apariţia, în doctrina românească, a unei lucrări care să fie consacrată analizării unor „repere jurisprudenţiale ale Uniunii Europene relevante pentru accesarea şi utilizarea fondurilor europene” este un eveniment care trebuie marcat cum se cuvine. Aceasta deoarece, pentru România, accesarea fondurilor europene a fost un domeniu extrem de important în etapa de prea derare în Uniunea Europeană şi continuă să şi menţină semnificaţia în

procesul de integrare, care urmează momentului 1 ianuarie 2007 când ţara noastră a devenit stat membru al construcţiei europene. Un domeniu gingaş, cu multe vulnerabilităţi, care a scos la suprafaţă aspecte serioase în ceea ce priveşte capacitatea României de a absorbi astfel de fonduri, care au un rol crucial în dezvoltarea socio economică a României în anii viitori.

Pentru a înţelege şi mai bine acest aspect, vom prezenta, în anexă, o situaţie privind nivelul pe care ţara noastră la realizat în ceea ce priveşte absorbţia fondurilor europene.

Pentru mine, este o ocazie onorantă de a fi implicată în apariţia acestei cărţi, prin cuvântul înainte pe care am fost invitată să-l scriu. Şi în care voi începe să vorbesc mai întâi despre cele două autoare şi apoi despre cartea lor.

Aida Catană este, neîndoielnic, un specialist de marcă în materia programelor cu finanţare europeană. După cum aflăm din informaţiile pe care ni le-a pus la dispoziţie şi din cele de noi cunoscute, din anul 2002 încoace, şi a consacrat activitatea acestui domeniu. Astfel, a profesat în cadrul administraţiei publice centrale şi locale, în domeniul accesării fondurilor europene şi al implementării proiectelor cu finanţare externă, cu precădere aspectele legate de dezvoltare regională, mediu şi cooperare regională şi transtron talieră. De asemenea, este formator autorizat cu vastă experienţă în domeniu, expert accesare fonduri structurale şi de coeziune europene şi manager de proiect.

Violeta Ştefănescu este o valoroasă absolventă a Facultăţii de Drept a Universităţii din Bucureşti, instituţie pe care o slujim, ca dascăl universitar, de aproape 20 de ani. Concomitent cu Facultatea, a urmat şi Colegiul Juridic Franco-Român de Studii Europene din Bucureşti, Universitatea Paris I Panthéon-Sorbonne, şi a urmat

cursuri de perfecţionare post universitară de tip master la Universitatea din Bucureşti, precum şi un stagiu de practică în Franţa, ca bursieră a statului francez. A îndeplinit diferite funcţii cu relevanţă în ceea ce priveşte domeniul afaceri europene (fonduri, formare, traducere a acquis ului comunitar) şi este autoarea unor lucrări remarcabile în materie.

După cum putem constata, cartea de vizită a celor două autoare le înnobilează pe domniile lor şi pe noi, că ne oferă posibilitatea să le prezentăm cititorilor atât personalitatea, cât şi prezenta lucrare.

Cartea este structurată în trei capitole, fiecare împărţit în câte trei secţiuni, în care sunt analizate două hotărâri ale Curţii şi o decizie a Tribunalului, din perspectiva prezentării conţinutului lor, a problemelor de drept pe care le pun, a consideraţiilor avute în vedere de instanţele europene la soluţionarea lor, dar şi a celor expuse de părţi, precum şi a mijloacelor de procedură la care s-a apelat pe parcursul derulării proceselor.

În primul capitol este analizată Hotărârea Curţii din 21 iunie 2007, pronunţată în cauza C-158/06 Stichling Rom projecten împotriva Staatssecretaris van Economische Zaken. Cauza a vizat Decizia C (95) 1753 din 16 octombrie 1995 privind acordarea unui sprijin din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER) şi din Fondul Social European (FSE), care privea operaţiunile acoperite de program care făceau obiectul unor prevederi legale obligatorii în statul membru vizat, şi anume Regatul Ţărilor de Jos, adică statul olandez şi pentru care mijloacele financiare necesare erau alocate cel mai târziu la 31 decembrie 1999.

O fundaţie olandeză de drept public, Stichling Rom projecten, a solicitat şi a primit o subvenţie în baza unui proiect, însă, urmare a nerespectării condiţiei conform

căreia mijloacele financiare erau special alocate până cel mai târziu 31 decembrie 1999, s-a solicitat restituirea acesteia. Decizia de restituire a subvenţiei a fost contestată la instanţele naţionale olandeze, iar în derularea litigiului s-a apelat la procedura preliminară, reglementată de art. 19 alin. (3) TUE, prin care, la solicitarea instanţelor judecătoreşti naţionale, Curtea de Justiţie a Uniunii Europene se pronunţă, printr-o hotărâre preliminară, asupra validităţii dreptului Uniunii sau a actelor adoptate de instituţiile Uniunii Europene.

În jurisprudenţa constantă a Curţii Europene având ca obiect litigiile privind recuperarea sumelor plătite necuvenit în temeiul dreptului comunitar, s-a impus soluţia ca aceste litigii să fie soluţionate de instanţele naţionale prin aplicarea dreptului intern, sub rezerva limitelor impuse de dreptul comunitar. Aceasta înseamnă că procedurile consacrate de dreptul intern nu pot să atragă imposibilitatea recuperării unor ajutoare acordate necuvenit sau îngreunarea excesivă a recuperării acestor ajutoare. Acest aspect s-a regăsit în răspunsul Curţii, împreună cu precizarea că nu poate fi considerat contrar dreptului Uniunii Europene faptul că în dreptul intern, în materie de revocare a actelor administrative şi de recuperare a prestaţiilor financiare plătite necuvenit de către administraţia publică, se ia în considerare, pe lângă principiul legalităţii, şi cel al securităţii juridice, care face parte din ordinea juridică a Uniunii Europene.

Regăsim în această speţă principii de mare semnificaţie în ceea ce priveşte accesarea fondurilor europene, şi anume principiul legalităţii, al securităţii juridice, al bunei credinţe, al aplicării dreptului intern în lipsa unor dispoziţii în dreptul Uniunii Europene, precum şi cel al răspunderii financiare a statului membru în cazul în care nerestituirea sprijinului de către beneficiar se

datorează unor neglijenţe ale autorităţilor naţionale.

Principiile anterior enunţate sunt în egală măsură esenţiale pentru ordinea juridică europeană, ca şi pentru cea a statelor membre. Legalitatea semnifică starea de conformitate a unui act, acţiuni sau proceduri cu legea înţeleasă într-o accepţiune lato sensu, care include orice act normativ obligatoriu pentru structura administrativă, naţională sau europeană. Securitatea juridică, după cum a statuat Curtea Europeană, impune ca o reglementare care emană de la o instituţie europeană, să permită celor interesaţi să cunoască cu exactitate întinderea obligaţiilor care le sunt impuse. Este principiul ancestral de drept Nemo censsetur ignorare legem, care înseamnă că nimeni nu se poate apăra invocând necunoaşterea legii. Dar pentru ca legea să fie cunoscută, este necesar ca autorităţile care au obligaţia să facă legea cunoscută, să şi îndeplinească această obligaţie. În speţa prezentată, era necesar ca autorităţile olandeze să-l informeze pe beneficiarul subvenţiei cu privire la condiţia impusă de articolul 6 din Decizia de acordare C (95) 1753 prin care angajamentele trebuiau luate de beneficiarul subvenţiei până cel mai târziu la 31 decembrie 1999.

În ceea ce priveşte buna credinţă, aceasta reprezintă o regulă de aur a exercitării drepturilor, libertăţilor şi îndatoririlor fundamentale, înscrisă şi în articolul 57 din Constituţia României, conform căruia atât cetăţenii români, cât şi cei străini sau apatrizii trebuie să şi exercite drepturile şi libertăţile cu bună credinţă, fără să afecteze drepturile şi libertăţile celorlalţi. Buna credinţă, în speţa analizată, trebuia să se regăsească atât în comportamentul autorităţilor statului olandez, cât şi în cel al beneficiarului direct.

Aplicând principiul la speţa în discuţie, Curtea a statuat că Regatul Ţărilor de Jos este singurul beneficiar al

deciziei de acordare, iar beneficiarul final al subvenţiei, respectiv Rom projecten, poate contesta solicitarea de restituire doar cu condiţia să fi fost de bună credinţă în ceea ce priveşte corectitudinea folosirii sprijinului financiar. Competenţa de a se pronunţa asupra acestor aspecte aparţine instanţelor naţionale olandeze. Soluţia Curţii a fost în sensul că atunci când condiţiile de acordare a unui sprijin financiar oferit de Uniunea Europeană unui stat membru cuprinse în decizia de acordare nu au fost nici publicate, nici comunicate de statul membru beneficiarului final, dreptul Uniunii Europene nu se opune aplicării principiului securităţii juridice, în sensul împiedicării restituirii de către beneficiar a sumelor plătite necuvenit, dacă s-a constatat buna credinţă a acestui beneficiar.

În raport de această decizie, autoarele fac unele consideraţii interesante aplicate la legislaţia din România, cu precădere la O.G. nr. 79/2003 privind controlul şi recuperarea fondurilor comunitare, precum şi a fondurilor de cofinanţare utilizate necorespunzător, în care, între altele, regăsim deosebirea între conceptele de „neregulă" şi, /raudă", precum şi regimul juridic al răspunderii pentru utilizarea necorespunzătoare a finanţării acordate. Considerentele celor două autoare referitoare la problema abordată au, în egală măsură, valoare de propuneri practice, utile, cum ar fi aceea că, deşi nu există obligaţia pentru beneficiari de a se informa cu privire la clauzele cuprinse în decizia de acordare a Comisiei, consideră foarte util pentru beneficiari să se informeze cu privire la aceasta.

De o mare utilitate este şi secţiunea consacrată analizării regimului cererii de pronunţare a unei hotărâri preliminare, reglementată de art. 13 alin. (3) din Tratatul Uniunii Europene şi art. 267 din Tratatul privind

funcţionarea Uniunii Europene (TRUE), potrivit cărora sunt consacrate două situaţii, una care priveşte interpretarea tratatelor şi, cea de a doua, care priveşte actele adoptate de instituţiile, organele, oficiile sau agenţiile Uniunii, caz în care se pronunţă asupra atât a validităţii, cât şi a interpretării acestora. Dreptul de a adresa cereri de pronunţare a unei hotărâri preliminare este recunoscut atât statelor membre ale căror decizii sunt supuse unei căi de atac în dreptul intern, cât şi celor ale căror decizii nu sunt supuse unei asemenea căi de atac.

În fine, legat de această problemă, este important de înţeles că, în cadrul procedurii preliminare, rolul instanţei Uniunii Europene este acela de a oferi o interpretare a dreptului Uniunii sau de a se pronunţa cu privire la validitatea acestuia, iar nu de a aplica acest drept la situaţia de fapt care face obiectul acţiunii principale, un asemenea rol revenind instanţei naţionale.

Capitolul II al lucrării analizează Hotărârea Tribunalului din 30 iunie 2009 în cauza T-444/07 privind Centre de promotion de l'emploi par la micro entreprise (CPEM) împotriva Comisiei Comunităţilor Europene.

Este vorba despre o speţă complexă, care a ridicat probleme deosebite, cum ar fi principiul dreptului la apărare, aspecte care privesc scurgerea de informaţii în presă, răspunderea beneficiarului finanţării, obligaţia de respectare a condiţiilor financiare stabilite, ierarhia normelor, principiul încrederii legitime, problematica. proiectelor pilot", a „demunicipalizării", „valorizării", a „împrumuturilor de onoare" precum şi condiţiile acordării de despăgubiri, în concret, prin Decizia C (1999) din 17 august 1999, Comisia a acordat un sprijin financiar prin FSE, sub forma unei subvenţii, pentru finanţarea unui proiect pilot prezentat de CPME, în cuantum maxim de un milion de euro. Acesta a încheiat o convenţie pentru

punerea în aplicare a proiectului pilot cu o asociaţie non profit (CFPPS) devenită (MSD).

În urma unei sesizări, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) a declanşat o investigaţie externă, în urma căreia a constatat mai multe categorii de nereguli, cuprinse într-un raport final, prin care a solicitat anularea sprijinului comunitar în valoare de 1.000.000 euro şi recuperarea unui cuantum de 995 521JO euro, măsură realizată prin Decizia C (2007) din 4 octombrie 2007.

Această decizie a fost atacată la Tribunal de CPEM, care a solicitat anularea ei, precum şi o despăgubire morală de 100.000 euro pentru prejudiciul adus imaginii reclamantului, o despăgubire individuală simbolică de 1 euro pentru atingerea adusă liniştii personalului şi plata cheltuielilor de judecată.

Tribunalul a respins acţiunea formulată şi a stabilit că reclamantul suportă cheltuielile de judecată, inclusiv pe cele efectuate în procedura măsurilor provizorii. Autoarele analizează cu minuţiozitate consideraţiile pe care Curtea le-a avut în vedere în soluţia pronunţată, prilej pentru cititori să fie informaţi asupra unor proceduri şi instituţii obişnuite la nivelul practicii instituţiilor europene, însă mai puţin cunoscute şi insuficient analizate în doctrina din ţara noastră. Interesantă şi instructivă este secţiunea a III-a a acestui capitol, în care autoarele analizează regimul juridic al acţiunii în anulare, care face parte din categoria aşa numitelor „acţiuni directe” introduse în faţa instanţelor Uniunii Europene. Prin intermediul lor, Curtea de Justiţie a Uniunii Europene controlează legalitatea actelor legislative, a actelor Consiliului, Comisiei, Băncii Centrale Europene, altele decât recomandările şi avizele, a actelor Parlamentului European şi Consiliului European, precum şi a actelor organelor, oficiilor sau agenţiilor Uniunii menite să producă efecte faţă de terţi.

Capitolul III şi ultimul al lucrării analizează Hotărârea Curţii din 10 septembrie 2009 pronunţată în cauzele conexate C-445/07P şi C-445/07P, Comisia Comunităţilor Europene împotriva Ente per le Velle Vesuviane şi Ente per le Viile Vesuviane împotriva Comisiei Comunităţilor Europene. Speţa ridică mai multe probleme de drept care prezintă relevanţă în cauzele privind fondurile europene, cu precădere condiţiile în care poate fi introdusă o acţiune în anulare de către particulari şi regimul juridic general al acesteia. În speţa respectivă, reclamanta Ente per le Viile Vesuviane (Ente) este un consorţiu, având personalitate juridică de drept public înfiinţată în baza unei legi, care include statul italian, o regiune, o provincie şi mai multe comune. Ea este beneficiara unei contribuţii din Fondul European de Dezvoltare Regională, în cuantum de 7, 5 miliarde de lire italiene acordată de Comisie, pentru o investiţie în infrastructură. Ulterior, Comisia a comunicat autorităţilor italiene decizia sa de încetare a acordării contribuţiei financiare, decizie atacată de Consorţiul Ente printr-o acţiune în anulare formulată în faţa Tribunalului. Comisia a invocat inadmisibilitatea acţiunii, însă Tribunalul a respins excepţia de inadmisibilitate şi a respins acţiunea ca neîntemeiată.

Hotărârea Tribunalului a fost atacată atât de Comisie, care a considerat că în mod nelegal instanţa europeană a declarat acţiunea Ente ca fiind inadmisibilă, cât şi de Ente, care a solicitat conexarea celor două recursuri, respingerea recursului Comisiei, admiterea propriului recurs şi obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată. Prin soluţia pronunţată, Curtea a anulat Hotărârea Tribunalului, a respins ca inadmisibilă acţiunea formulată de Ente, a obligat o la plata tuturor cheltuielilor de judecată. Din multitudinea de consideraţii ale Curţii ni

se pare a prezenta o relevanţă deosebită problema protecţiei jurisdicţionale a persoanelor fizice sau juridice care, din cauza condiţiilor de admisibilitate prevăzute în tratat nu pot să atace direct actele comunitare şi care trebuie asigurată prin căile de atac în faţa instanţelor naţionale. Principiul cooperării loiale obligă statele membre să asigure cadrul procedural intern care să permită persoanelor fizice sau juridice să conteste, în faţa instanţelor naţionale, legalitatea actelor care emană de la instituţiile Uniunii Europene care le afectează interesele. Prin ultima secţiune, a capitolului şi a lucrării, autoarele realizează o analiză a regimului juridic al recursului, care poate fi formulat în termen de două luni de la notificarea deciziei atacate, care nu poate avea ca obiect exclusiv taxele şi cheltuielile de judecată şi nu are efect suspensiv. Sub aspect procedural, regăsim regula conform căreia în caz de trimitere spre rejudecare, Tribunalul este legat de chestiunile de drept soluţionate prin decizia Curţii, regulă instituită şi de articolul 315 din Codul de procedură civilă din ţara noastră.

Semnalăm, ca un aspect pozitiv, faptul că, la finalul fiecărui capitol autoarele prezintă, în succinte concluzii, chintesenţa problemelor de drept regăsite în fiecare capitol.

Am găsit de cuviinţă să realizăm, prin analiza noastră, o recenzie a lucrării pe care, cu bucurie am prefaţat o, din dorinţa de a veni şi mai mult în sprijinul cititorilor în a descoperi, cu mai multă uşurinţă, interesul deosebit şi aspectele valoroase, de certă originalitate şi aplicabilitate practică pe care lucrarea le prezintă. În care, ca truditor de atâta amar de ani pe tărâmul administraţiei publice, al teoriei şi practicii administrative, credem cu toată fiinţa noastră şi ne-am străduit să convingem şi pe cei care vor citi această carte, teoreticieni şi practicieni în

egală măsură, de adevărurile aflate în paginile ei.

Prof. univ. dr. Verginia Vedinaş

Situaţia la 31 decembrie 2010 a depunerii şi aprobării de proiecte, semnării de contracte de finanţare şi efectuării de plăţi către beneficiarii Al-OCAF* UE 2007.2010 (CUMULAT) * \ ALOCAW UB 2PQ7 → 13 (OUMUCATV! IFIIOItECTE œr uesnttßmumrm curwrtJU «portar* «coHors Euro I i

Loi; ewe i.m

]

I – j! u Număr Vetoer* totale. «*) Co-f» u9* U6 0L «4 «. – coreneuf»

UE le jprol-Aşte d «ou» «*> resefte» «locomotă S

aoor.2010

PO Refl tona! 1.689.151.704 7, 296 687.162 j 3.726, 021.762: 16.000 655.263 7, 664

11/36*2014* 1.699. t51.704 7.255, 037.9465 3.726.021.762 t 15.90% 367.719 7.551 46, 882, 393, 013 29, 494, 326, 794 406.54

Olf «renta… „… 1…”… $ 1*527, 022, 914 l.286042, ’926

1, 971.533.278 8.466.355.3*71 4.512, 470.13 e; 19.377, 900, 51*

POS Mediul 11/30/2016 1, 971.633.276 8.4 ie052.7B2 l 4.612, 470.138 j 19, 267 344, 99 & 280 26, 145, 327, 673 17, 324, 645, 276 206.80

Offerent* 1, 501, 076, 767 749, 661.646 – 2.037, 270.940 8.74.8.652, 6981 4, 665.937.295 j 19.607, 504, 52.

POS Treneport 11/30/2016 2.037.270.940 8.698.739.460 4.665.937.29SJ 19.486.639.062 j 63 23, 672, 945, 746 13, 096.368.104 150.56

Diferenţa l i …; … i, 1.96 7, 688, 301 2, 071.310, 307

PO «CMffirt»

Cö» WfMWtiv6”f economic* 1, 215.907, 837

1.215.907, 837

.”… 6.221, 473.024; 2.654.222.109 – 10.968, 586.003

S.191.683, 2821 2.564, 22Z 109< 10.906 017.561

…ţ… i…”… 6, 953 4 66.263, 766, 634 26.043.162943 601.63

Offerent»…” I …” I…” 714 103, 136, 653 62.843, 496 – 1.534.128960 6, 568.014, 2871 3.476, 144.996: 14.927.609.456 n z-»

POS oeivoiarM Reeureefor Uman* i 11/36*2016 1.634.12S.S60 6.650.426.103! 3.476, 144.99 e! 14.942.443.904 8.217 37, 633, 666.062 35, 944.992387 547.21

Offerent* h … i. … i 48 374, 926.965 274, 347.267

POD – ervo Sarea

CapecttetH Adminlotratf ve 1 561.802, 606} 208.002 622 j 883, 226.660 llililflăiiÊ 7, 721.261

11/30/2016 130.825.180 668597, 3981 208.002.622 i 888129.595

1.026 1.86

1.547.241.926 276 99

Diferenţa r-l„19 214, 466, 07 t 182.231, 043 – PO Astattfit* Tehnica i 81.133.783 1 348.412.804 170.237.790Î 731.062.142 77.75

11/36/2616 81.133, 793

t… i… – f… – t—… – 1

346, 425.027; 170.237.790 726.891.316 74 346, 668, 879 269.367117

Diferenţa y… J J O 9 O

TOTAL 11/36 f2010 8.669 v952, 688 37, 018, 663, 987: 16.213, 036.712 82, 035, 824.153 24, 163 194, 743.81562 123, 621 «SSE, 347 333.64;

Diferenţa f J oi” 5, 696, 317, 712 1 4, 625.436, 679

Curs mibrouro doeombrie 2010.1 cure «1 4.2943. toţi

Curs în lor «uro notombrie 2010.1 euro» I 4 269 é

1 Numărul proiectelor depuse diferă faţă de suma proiectelor aprobate, respinse şi în evaluare, deoarece acesta poate include proiecte retrase, proiecte care nu au intrat încă în evaluare sau proiecte evaluate de 01 şi care urmează a fi aprobate de AM.

! $
5
1!
1 ft-j-oct-e* cur
1 1
Î 1 i
1 1 PROIECTE A*>QSA1 I
I!
I

(J
j: \!
l
j Wo 1
! 1Ä1
I l l i 5
POR – ogtoraf]
O
Iittoi20 io
Dfffferenţa WM
< < \!
3, 897 8, 727, 735, 12$ I lăt35$, oomM
— I 35 1 I 207, 647.180 – j
„J
POS Mediu!
1 11/30/2010 … *… în 160 (0,570,047, 305 13, 820.80041 1ÔISIJ
DifwnfO i „5 f H₂35.007; 60, 170.000!
IIP mm J₄C – Îţi

POS Tripod! şi nu. 1.
11/30/2010
ei 20 35!
...VWW» M. –...
— VW z, m, m-m i – «M „«i... i Diferenţa 4! Hi îmi a
POS Creşterea] Econom** (ÏÉE... ml
11/30/2010 Diferenţa 3.10»]
I 1.217 2, iiţ;
60 4>22Ô.28 fc401 64 e.034.06S
1 8.034, 41875 2, 173.518.201 81, 401
— H! i piş. s j.
l*00 Dewo N-are* i Resursotoruman.
! I 11/30/2010 Diforonfa 4, 330J 1.6»
j 2.340 \ 13.800064, 126 06! t2.80 a; $02 mp80.576 210.88J
h l i
PO Dezvoltarea 1
Administrative
1?
bo Au* * tf* Teimtes!
X \ X 11/30/2010: ... e? >; <.: i... 4— ÎI o
424! 316 28S 317.538628 3183.870, 137 66.85J
Diferenţa El 8 * 6013.134
11*3012010 2
...57 j
...5 215, 770, 241 i 6Z20
Diferenţa – L J i 40S.32 a $32, 900
/>jv – lllllllllll
TOTAL \ 11/30/2010, TT-T... J...
— Tim\ UM 1 38, 728, 038, 81»
w – j. – k... –] 58, 008, 084, 103 104.62
1 Diferenţ* i 1*O i 1.160.700, 170 1 2.808, 037, 042
! $
5

1!
1 ft-j-oct-e* cur ttttflki
1 1
Î 1 i
1! PRQ – ffsită: AFfcQÔAIÊ I
I!
I

(J: \!
l
I 1
t «-N –, s sas, i
Îi Ä1
I l l i 5] O
Iittoi20 io
Diferenţa
< < \!
3, 897 8, 727, 735, 12* I 13 t35$.000 120.3QJ
— I 35 f \ 207, 647.180 – j
„J
POS Mediu 1
1 11/30/2010 ... *... 160 (0,570,047, 305 13, 820.80041 f 101 «l
DifOf-f-fO i „5 f $H_2$35.007; 60, 170.000!
IIP mm J_4C – Îţi
POS Trart-fjort] şi nu. 1.
11/30/2010
ei 20 35! t717<Mg8 i – «M”» i... i Diferenţa 4! Hi TMI a
POS Creşterea] CompotJHvirtţit \ neoaomfco \ ÉÉE util... ml
11/30/2010 Diferenţa 3.10»]
I 1.217 2, 1 u;
60 1 4>22Ô.28 & 401 64 e.034.06S

1 2, 173.518.201 81, 401

— H! i piş. s v.j. WÈÈÊÈÊÊÊËSM i Resursotoruman.

! I 11/30/2010 Duferenţa 4, 330J 1.6» 2.340 13, 800684, 126 06 f t2.80 a; $02 134, 280, 570 210.88J

h l i

PO Dezvoltarea 1 Capacitif 1 Administrativo

1?

O jutofonţ* Ttfmte* i

!!; i 11/30/2010 îl o

424! 316 28S 317.538, 623 3183.870, 137 60.85J

Diferenţa liüi mi 8» 63, 9*3.134

11*3012010 2

...57 j

...i 215, 770, 241 1 6Z20

Diferenţa – L J i 408.32* $32, 900

lllllllllli

TOTAL 1 11/30/2010, TT-T... J... – w – j. – k... – 58, 008, 084, 163 104.62

1 Diferenţ* i 1*O i 1.160.700, 170 1 2.808, 037, 042

j i l i i 1 1

1... Hum* r-CONTRACTE (QbllZW DE FCU SISMBRCÏARfi – 1

...j îl

...!...

I P»? 10.010,032

PO Regten «! f 11/30/2010.000! 7, 924, 690.020

...ş...;...m... 1, 121.580, 855 620,060.702 2332, 294, 918) 11, 950,034.96 107, 95

Diferenţa 120 f 764, 730705 110, 438.177 05, 474, 717 [254.169.3S9 f 1, 220, 822.040...I

I>09 ftfe4 tu 11/3W2010 130 8>237, 108>205 1.033000143 210.910.497 3206, 340, 332 13, 207.090, 177

Diferenţa lt 12*353, 074 31.000, 20$ O 37.307, 01 «105, 330.039... – „j

! pl

P0 Transport f i-lojjjdwy 11/30 (2010 27 1, 781, 797, 014 053, 930, 404 G (Z770, 412, 302 5, 222.130.720 20.bô]

Oiferenţa 5 922.21S.017 216, 377.530 2, 33800, 111 J

Certă*<ftiv*Jţtl 11/30/2019 M71 3, 22001727 54Q, 826, a03 1.107.044, 040 \ 1, 055.215, 400 5>O! H.004> «02

...4-”...1... * * – ... 02, O”.

Economice 1

l h A, v v ... >v; Offerent «-18 71.141.109 11, 840.390 59, 513, 715 49, 130.170] 101>037, 3M!

j. l/: „1: 2 VllP:

POS Ozvoftarea! „i Resurselor Umane f 1130/2010 1.004 1Ô>710<ai0>210 1.1*3, 190.369.000.50 t. a32 303, 377, 414 \ 12, 005>107>222 103.60?

I i Diferenţa 158 700: 514.248 04, 730164 34.774, 347 \ 33; 977.020 933, 002, 577 f j

SPUSUL

not; pe*O 4 jre

Capacüapi Administrative 11/30/2010

W.v.w.v. V.V.V.W... W W

Diferenţa 10} 20.075: 109 13, 004, 700 03% 340 36.403.734 \ 0,076, 006 \ 320.007, 432 47.2 l) 3025, 258 12/400 31445, 10$ J

I n i i

u-A, W.MW... VS... X” ţ [$ŞQ

pl TOTAL BBB 11/30) 2010

Diferenţa

1 fciil 4, 711 I 32, 294, O*8, 01* 1 O.150, 193, 710 110.712J13 $7.520 W. – VWWW” 3, 303, 402 14.302 24.000.217 \ 20, 532, 370 O 1 17.58

V. – 7). * * *»: „—s. – <. >; * piş

2, 007.035, 022»,» 48, à18JOI 1 49.950, 107, 957» f,

îl

Offer* * *** 301 [2, 710, 500,050 441.033, 200 103, 080.037 1.574, 30607 4, 011, 024, 341

2 Au fost reziliate 18 contracte.

pup CÀTRE apariwoi

%* Ptiţi contribuit UE n t «port ou

2007 2010 %mi l îi report cu – 07.2013]

…

8 ug-l M Tot») pfiâţt

a.o

…j

PO Regional 12/31/2010 1, «», 020.123 NS* 17*987 142, 296.375 225, 4*4, 48 şl 32<66

11/30T2010 1.526, 630.741 S3S.864.613 120.596.915 — 1 2, 282, 082.26 «29.79; 13.59*

Diferenţa 112389, 382 109, 324.374 21.698.450 243, 412, 2161 «jj

POS Mediii 12/31*2010 HI 42, 328, 7*7 1, 410, 221, 5$* 1616 7.06?

11/30*2010 869.468, 602 171.328, 10$ 30, 545.566 1*871, 3*2.273 12, 36; 540J

Offerenţa 27*615.981 53, 480.094 11.783, 221 338.879, 28 (-j

POS Transport 12/31 (2810 O 202, 838, 078 202, 838: 2.32 103;

…<… i: … >:

1 1/30/2010 O 158, 862.008 O 159, 662,00 ti 1.84J 082;

Diferenţa O 43.176.070 O 43, 178, 07$ – j

POS Creşterea Competitivităţii Economice 12131/2010 n 621.992.172 în & B sjjfe 658 1, 145, 124.805 = 20, 6*

11? 30/2010 371.628.197 503, 178.582 59, 520.780

7.04 a878 1, 024, 327, 548 18.58; 865

Diferenţa 84.934.788 28.813.590

120, 797, 257

POS Dezvoltarea Resurselor Uman* 128112810

1106*2010: 204 v665 vi? 8 45.276, 875 2, 039, 46945 30.27; 13, 36;

1, 584.483.052 186.043, 760

r, ia îi. Îi r jr ta... 41.208, 997 W 1, 73689 27.03J 11.93J

PO oetvottare.

Capacităţii Administrative Diferenţa 12/31/2010 205.063.940 1ZS80.272 18.611.418 28, 161.278 4, 066, 878 Z882.788 227, 732, 236

11/30T2010 16.10S.074 19.867.975 2.342.042 38, 315, 091; 6.44! 4 05;

I. l – Diferenţa 1, 475, 198 6.293.304 24 a 746 J

— j

PO Asistenţa Terca

! 12/31/2010...

5, 065, 022 33, 489, 148 438783 38, 993, 853! 11.07.527;

11/30/2010 5065.022 31.611.491 399.109 37, 075, 622 10.59; 5.05;

Diferenţa M în – 1, 877.657 40674 1, 918, 331?! i i: j

MME

TOTAL 11/38/2010 H

4, 372, 380, 678 1, 797, 346.534 254, 614.409 5, 424, 541.620 16.67 7.52

L...1 Diferanţa 677, 469, 289 261, 571, 507 44, 878, 857 983, 924, 654

Prefaţă

Problema accesării şi absorbţiei fondurilor europene a reprezentat un aspect de importanţă deosebită pentru România încă din perioada de prea derare, având în vedere

rolul determinant al acestora în dezvoltarea economică şi socială a ţării.

Prezenta lucrare este un instrument deosebit de util pentru cei care activează în domeniul accesării fondurilor europene şi implementării proiectelor ce beneficiază de cofinanţare europeană, constituind un îndrumar în vederea clarificării unor aspecte specifice apărute pe parcursul acestor etape, astfel încât anumite disfuncţionalităţi sau blocaje să fie prevenite sau diminuate. În cazul în care acestea conduc la apariţia anumitor litigii între diferiţi actori, este bine de ştiut că există o jurisprudenţa europeană care trebuie cunoscută şi respectată.

Cartea se adresează atât specialiştilor din domeniul juridic – judecători, procurori, avocaţi, mediului universitar – cadre universitare, studenţi la Facultăţile de Drept, cât şi tuturor celor care doresc să acceseze fonduri europene în vederea derulării unei activităţi performante sau care beneficiază de acestea, aflându se acum în etapa de implementare a proiectelor.

Lucrarea pune un accent deosebit pe exemple concrete din practica instanţelor europene, prezentând speţe relevante pentru evidenţierea punctelor nevralgice din acest domeniu. Prezentul volum îi oferă cititorului posibilitatea de a cunoaşte punctul de vedere al instituţiilor europene, precum Curtea de Justiţie a Uniunii Europene, Comisia Europeană şi OLAF, asupra unor situaţii generate de accesarea şi utilizarea deficitară a fondurilor europene.

Cartea este împărţită în trei capitole, fiecare dintre acestea fiind, la rândul său, divizat în câte trei secţiuni care urmează aceeaşi structură.

În prima secţiune este prezentată, în rezumat, o hotărâre judecătorească relevantă pentru problematica în discuţie.

A doua secţiune este dedicată consideraţiilor pe baza acestei hotărâri, urmărindu-se prezentarea integrată a implicaţiilor speţei respective într-un context mai larg, cu trimiteri la acte legislative europene, dar şi româneşti, precum şi la alte hotărâri judecătoreşti incidente în cauză.

Cea de a treia secţiune cuprinde aspecte de teorie juridică, prin informarea succintă a cititorului cu privire la tipul de procedură în faţa Curţii de Justiţie a Uniunii Europene utilizat în cauza prezentată. Aspectele teoretice menţionate nu transformă însă cartea într-un manual de drept, acestea având menirea de a oferi celor interesaţi, prin trimiterile frecvente la sursele de informare utilizate, în special acte legislative şi jurispru denţiale ale Uniunii Europene, o imagine generică şi un punct de plecare deosebit de util pentru cei care doresc aprofundarea chestiunilor în discuţie.

Sperăm ca prezenta lucrare să contribuie la conştientizarea specialiştilor în domeniu şi a tuturor celor interesaţi cu privire la importanţa cunoaşterii şi punerii în aplicare cu rigurozitate a reglementărilor în vigoare în domeniul accesării şi utilizării fondurilor europene.

Autoarele

Consideraţii introductive

Calitatea de membru al Uniunii Europene a adus pentru România posibilitatea de a contribui la evoluţia politicii europene printr-o implicare activă în procesul de elaborare şi adoptare a politicilor, dar şi oportunitatea de a utiliza fondurile europene pentru îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare ce se subsumează celor europene.

Deşi, cel mai adesea, discutăm despre fondurile structurale şi de coeziune europene ce se alocă în conformitate cu priorităţile stabilite în cadrul Programelor Operaţionale Sectoriale, există programe gestionate în sistem centralizat, la nivelul Comisiei Europene, ce sprijină

proiecte cu caracter transeuropean1. Este necesar însă ca finanţările să nu se suprapună şi să asigure o dezvoltare complementară.

Presiunea publică exercitată atât de mass media, cât şi de clasa politică, la mijlocul perioadei de programare 2007 – 2013, în contextul particular generat de criza economică şi financiară, poate conduce la situaţia în care dorinţa autorităţilor responsabile de absorbţia fondurilor structurale şi de coeziune europene într-un procent cât mai mare să se soldeze cu acceptarea spre finanţare a unor proiecte ce nu au o calitate tocmai bună, ca o consecinţă firească a existenţei unor carenţe în sistemul instituţional de gestionare a fondurilor europene de la nivel naţional2.

Calitatea bună sau mai puţin bună a proiectelor ce sunt finanţate se va vedea pe termen mediu şi lung, pe modelul proiectelor realizate cu ajutorul instrumentelor de prea derare PHARE, ISPA şi SAPARD care nu au generat întocmai dezvoltarea economică şi socială preconizată, aşa cum este cazul mai multor parcuri industriale. De asemenea, analiza asigurării sustenabilităţii proiectelor a căror perioadă de implementare a fost finalizată şi urmărirea modului în care beneficiarii asigură continuarea proiectelor reprezintă aspecte ce lipsesc din temele/subiectele prezentate

1 Aida Catană şi Lari să ofiţeru, Ghidul finanţărilor europene, Ed. Contaplus, Bucureşti, 2010.

2 Guvernul României, Raportul Strategic Naţional 2009, privind implementarea Fondurilor Structurale şi de Coeziune, ianuarie 2010.

Figura 1

În rapoartele oficiale. Toate aceste aspecte afectează dezvoltarea generală a societăţii şi reprezintă o dovadă a capacităţii managementului public de a utiliza aceste

fonduri cu o cât mai mare eficacitate3.

Relaţia dintre autorităţile naţionale responsabile şi Comisia Europeană sau cea dintre autorităţile naţionale responsabile şi potenţialii solicitanţi4 de fonduri europene, potenţialii beneficiari, beneficiari, precum şi modul în care aceste relaţii sunt definite, asumate şi înţelese, pot conduce la asigurarea unui cadru cât mai favorabil pentru utilizarea eficace a fondurilor europene.

Pe parcursul etapelor din ciclul de viaţă al proiectelor (figura 1), aşa cum este el definit la nivel european5, există posibilitatea să apară probleme, care, neidentificate la timp, pot genera o serie de riscuri pentru buna implementare a proiectelor şi, prin urmare, pot afecta rezultatele, mai ales impactul pe care proiectul trebuie să îl genereze.

Utilizarea unor termeni aşa cum sunt ei definiţi în instrumentele de lucru elaborate la nivel european şi aplicarea unor proceduri unice în sistemul naţional de gestionare a fondurilor structurale şi de coeziune europene care să facă posibilă abordarea uneori diferenţiată de la program la program sau experienţa pe care potenţialii beneficiari au câştigat e în urma implementării unor proiecte cu sprijin financiar din partea programelor PHARE, ISPA sau SAPARD al căror rol exact acesta a fost (sunt fonduri de prea derare destinate să ajute la pregătirea viitorului stat

3 Utilizarea fondurilor structurale şi de coeziune europene fără a avea însă o dezvoltare economică şi socială durabilă, cu o productivitate a muncii ridicată poate fi demonstrată de Spania, stat care, deşi a constituit o poveste de succes în absorbţia fondurilor europene, nu a făcut faţă condiţiilor dificile din perioada de criză.

4 în limbajul comun, în loc de „solicitant”, se utilizează destul de frecvent termenul „aplicant”. Trebuie

menţionat faptul că terminologia oficială, utilizată în actele ce fac parte din dreptul Uniunii Europene, utilizează noţiunea de „solicitant”, iar nu pe cea de „aplicant”.

5 Comisia Europeană, Project Cycle Management Guidelines, martie 2004.

membru în vederea îndeplinirii condiţiilor de aderare şi, implicit, a însuşirii procedurilor de lucru europene) pot conduce la îmbunătăţirea întregului proces de accesare şi utilizare a fondurilor europene. În caz contrar însă, există o serie de situaţii care pot genera dificultăţi în implementarea proiectelor, realizarea unor cheltuieli neeligibile, neîndeplinirea indicatorilor proiectului sau chiar la rezilierea contractului.

IMPORTANT

Punctele nevralgice, susceptibile de a apărea pe parcursul elaborării şi implementării proiectelor cu finanţare din fondurile structurale şi de coeziune europene, pot conduce la apariţia unor litigii. Această lucrare are ca obiectiv prezentarea unor repere jurisprudenţiale europene utile în cazul în care beneficiarii sau instituţiile responsabile se confruntă cu astfel de situaţii, numite de noi „nevralgice”.

Vom încerca în continuare să prezentăm punctul nostru de vedere cu privire la principalele aspecte ce necesită atenţie din partea potenţialilor solicitanţi de fonduri europene, a solicitanţilor, a potenţialilor beneficiari, a beneficiarilor, dar şi a autorităţilor implicate în gestionarea proiectelor cu finanţare europeană.

Etapa 3

Potenţialul solicitant de fonduri europene (PSFE)

află detaliile privind Cererile de propuneri de proiecte aşa cum sunt prezentate de

Organismele intermediare (OI) sau Autorităţile de management (AM)

IMPORTANT

Cererile de propuneri de proiecte trebuie să conţină informaţiile prevăzute de dispoziţiile articolelor 5 şi 13 din Regulamentul (CE) nr. 1828/20067 şi să fie disponibile spre consultarea potenţialilor solicitanţi de fonduri europene în conformitate cu acestea.

În această etapă, nepublicarea unor informaţii sau publicarea acestora cu nerespectarea reglementărilor europene şi româneşti în vigoare reprezintă un factor potenţial generator de situaţii nevralgice ce riscă să se transforme în litigii între potenţialul solicitant de fonduri europene şi Autorităţile de management/ Organismele intermediare.

6 „Cerere de propuneri de proiecte" este sintagma cel mai des utilizată în textele oficiale de drept al UE. În documentele autorităţilor naţionale au mai fost utilizate sintagme precum: „anunţ de proiecte", „cerere de proiecte", „invitaţie pentru prezentarea de propuneri de proiecte" etc.

7 Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei din 8 decembrie 2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziţii generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European şi Fondul de coeziune şi a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European şi al Consiliului privind Fondul European de Dezvoltare Regională, JO L 371, 27.12.2006, Ediţie specială în limba română, 14/vol. 3, p. 17.

Etapa 3

Potenţialul solicitant de – \ Solicitantul de fonduri fonduri europene (PSFE) l-/ europene (SE)

Solicitantul de fonduri europene trebuie să pregătească cererea de finanţare8 şi anexele necesare

(documentaţii teh nico-economice) conform cu solicitările din Ghidul solicitantului şi legislaţia în vigoare referitoare la elaborarea acestor tipuri de documente (de ex.: studiul de fezabilitate9).

Prezentele documentaţii sunt realizate de companii sau instituţii specializate în calitate de

Furnizori de servicii (FS)

Cererea de finanţare trebuie depusă până la data limită specificată în Ghidul solicitantului sau cât mai repede posibil acolo unde Cererea de propuneri de proiecte este deschisă fără un termen limită, acest aspect fiind menţionat în Ghidul solicitantului.

IMPORTANT

Solicitantul de fonduri europene trebuie să nu uite că, în cazul în care cererea de finanţare este aprobată, aceasta devine anexă la contractul de finanţare; prin urmare, îndeplinirea activităţilor şi atingerea indicatorilor devin obligatorii.

De asemenea, considerăm de o evidenţă frapantă faptul că toate informaţiile comunicate şi toate documentele prezentate trebuie să fie adevărate. În caz contrar, persoanele responsabile sunt pasibile de pedepse (inclusiv privative de libertate) datorate săvârşirii de infracţiuni, cele mai frecvente fiind infracţiunile de fals şi uz de fals.

8 La fel ca şi în cazul „solicitant” / „aplicant”, şi în această situaţie se utilizează destul de frecvent termenul „aplicaţie” în loc de „cerere de finanţare”, aceasta din urmă reprezentând varianta oficială menţionată în actele de drept al UE.

9 în cazul României, a se vedea Hotărârea Guvernului nr. 28 din 9 ianuarie 2008 pentru aprobarea conţinutului cadru al documentaţiei tehnico economice aferente investiţiilor publice, precum şi a structurii şi

metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiţii şi lucrări de intervenţii, M. Of. nr. 48 din 22 ianuarie 2008.

În ceea ce priveşte strict relaţia solicitantului de fonduri europene cu furnizorii de servicii, trebuie menţionat că solicitantul se poate confrunta cu o serie de probleme generate de calitatea serviciilor prestate de FS, caz în care solicitantul are dreptul de a încerca angajarea răspunderii furnizorului.

Etapa 3

Solicitantul de fonduri europene (SE)

Potenţialul Beneficiar (PB)

Beneficiar (B)

Cererile de finanţare împreună cu anexele solicitate în Ghidul solicitantului sunt evaluate în conformitate cu procedurile stabilite în cadrul fiecărui Program operaţional.

În mod normal, rezultatul procesului de evaluare trebuie adus la cunoştinţa solicitantului de fonduri europene printr-un document în care să fie prezentate motivele respingerii cererii de finanţare, astfel încât solicitantul, după îmbunătăţirea documentaţiei, să o poate depune din nou. Prin această metodă se poate realiza o creştere a eficienţei cheltuirii banilor publici, mai ales în cazul în care solicitantul este o instituţie publică, acesta neajungând în situaţia de a rămâne cu o documentaţie plătită (din bani publici) şi neutilizată, reuşind eventual la următoarea depunere să obţină şi finanţarea necesară.

Conform articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) 1828/2006, intitulat „Acţiuni de informare destinate potenţialilor beneficiari”, „(2) Autoritatea de gestionare furnizează potenţialilor beneficiari informaţii clare şi detaliate privind cel puţin: (a) condiţiile de eligibilitate care trebuie îndeplinite pentru a putea beneficia de o

finanţare în cadrul unui program operaţional; (b) o descriere a procedurilor de examinare a cererilor de finanţare şi a termenelor aferente; (c) criteriile de selecţie a operaţiunilor care urmează să fie finanţate; (d) persoanele de contact care, la nivel naţional, regional sau local, pot furniza informaţii cu privire la programele operaţionale".

În cazul în care AM/OI nu pune la dispoziţia solicitantului informaţiile referitoare la rezultatele procesului de selecţie, există posibilitatea solicitării acestora în baza Legii nr. 544 din 12 octombrie 2001 privind liberul acces la informaţiile de interes public.

Este important de menţionat în acest context obligativitatea respectării protecţiei datelor cu caracter personal, aşa cum este aceasta reglementată în acte de drept al UE şi în acte interne10.

IMPORTANT

Trebuie reţinut că solicitantul, potenţialul beneficiar sau beneficiarul finanţării europene are dreptul de a utiliza toate instrumentele legale pentru a avea acces la informaţiile referitoare la accesarea fondurilor şi la rezultatul evaluării cererilor de finanţare, în cazul în care nu este mulţumit de tipul de comportament al unora dintre instituţiile implicate în procesul de gestionare a fondurilor structurale şi de coeziune europene.

Beneficiarul este cel care face posibilă implementarea proiectului, cel prin intermediul căruia fondurile europene îşi găsesc utilitatea pentru care au fost înfiinţate.

Relaţia dintre instituţiile implicate în procesul de gestionare a fondurilor europene şi beneficiarii acestora trebuie să fie una bazată pe dialog, bună credinţă şi transparenţă.

A se vedea Directiva 95/46/CE a Parlamentului

European şi a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulaţie a acestor date, publicată în JO L 281, p. 31, Ediţie specială în limba română, 13/vol. 17, p. 10, şi Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European şi al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecţia persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituţiile şi organele comunitare şi privind libera circulaţie a acestor date, publicat în JO L 8, p. 1, Ediţie specială în limba română, 13/vol. 30, p. 142.

În dreptul intern, a se vedea Legea nr. 677 din 21 noiembrie 2001 pentru protecţia persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulaţie a acestor date, cu modificările şi completările ulterioare.

Etapa 3

Potenţialul beneficiar (PB)

Beneficiar (B)

Selectarea cererii de finanţare în urma procesului de evaluare, parcurgerea procesului de aprobare a procesului de evaluare, precum şi îndeplinirea condiţiilor stabilite pentru perioada de precontractare va conduce la semnarea contractului de finanţare între beneficiar şi

Autoritatea de management (AM)

IMPORTANT

Este important de menţionat că potenţialul beneficiar nu are nicio obligaţie legală de a semna contractul de finanţare şi, în consecinţă, de a intra în relaţii contractuale de acest tip (legătura contractuală se naşte prin semnarea contractului, ocazie cu care cererea de finanţare, precum şi celelalte documente, de exemplu, Ghidul, devin anexe la contract şi trebuie respectate).

În acest caz nu este vorba despre o reziliere, care

presupune prin definiţie existenţa unui contract în vigoare, pentru a avea ce desfiinţa (rezilierea, pentru contractele cu executare succesivă, şi rezoluţiunea, pentru contractele cu executare dintr-odată, uno ictu, sunt metode de desfiinţare a unui contract pentru neexecutarea culpabilă a obligaţiilor contractuale).

De asemenea, este foarte important ca, pe parcursul derulării relaţiei contractuale, părţile să se raporteze permanent la contractul de finanţare şi la documentele anexate. Orice modificare a clauzelor contractuale trebuie adusă la cunoştinţa celeilalte părţi şi acceptată de aceasta.

Este esenţial ca beneficiarul să fie în deplină cunoştinţă de cauză cu privire la contractul de finanţare pe care îl semnează şi, în măsura posibilului, să încerce ca respectivul contract să reflecte un echilibru între drepturile şi obligaţiile reciproce. Trebuie reţinut faptul că, odată semnat, contractul poate fi modificat numai după parcurgerea unor proceduri complexe, a căror durată poate afecta implementarea optimă a proiectului.

De asemenea, în practică, s-a constatat tendinţa neglijării unui aspect esenţial pentru reuşita proiectului: sustenabilitatea acestuia în perioada postimplementare.

În contractul de finanţare, solicitantul trebuie să menţioneze modul în care va asigura durabilitatea proiectului (sustenabilitatea acestuia, adică menţinerea rezultatelor obţinute în urma implementării) pe o perioadă cuprinsă, de regulă, între 3 şi 5 ani. Instituţia UE sau autoritatea naţională competentă (AM/OI), în funcţie de tipul de finanţare, verifică informaţiile menţionate de solicitant în contractul de finanţare şi, în cazul în care consideră că nu se îndeplinesc condiţiile impuse în acest sens, poate merge până la respingerea proiectului. De asemenea, în perioada postimplementare, în cazul nerespectării obligaţiei de asigurare a sustenabilităţii,

sprijinul financiar european poate fi retras, iar beneficiarul acestuia obligat la restituirea sumelor primite.

Un alt aspect pe care îl considerăm demn de reţinut se referă la faptul că beneficiarul este, în principiu, singurul răspunzător pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligaţiilor contractuale. Situaţiile contrare reprezintă excepţia şi trebuie dovedite. În niciun caz însă nu se creează vreo legătură contractuală între furnizorul de servicii cu care beneficiarul a intrat în relaţii contractuale şi instituţia UE sau autoritatea naţională competentă care a acordat finanţarea.

Concluzii

Cererile de propuneri de proiecte trebuie să conţină informaţiile prevăzute de dispoziţiile articolelor 5 şi 13 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 şi să fie disponibile spre consultarea potenţialilor solicitanţi de fonduri europene în conformitate cu acestea.

Între potenţialul solicitant de fonduri europene şi Autorităţile de management/ Organismele intermediare pot apărea litigii din cauza nepublicării unor informaţii sau publicării acestora cu nerespectarea reglementărilor europene şi româneşti în vigoare.

Solicitantul de fonduri europene trebuie să nu uite că, în cazul în care cererea de finanţare este aprobată, aceasta devine anexă la contractul de finanţare; prin urmare, îndeplinirea activităţilor şi atingerea indicatorilor devin obligatorii.

De asemenea, considerăm de o evidenţă frapantă faptul că toate informaţiile comunicate şi toate documentele prezentate trebuie să fie adevărate. În caz contrar, persoanele responsabile sunt pasibile de pedepse (inclusiv privative de libertate) datorate săvârşirii de infracţiuni, cele mai frecvente fiind infracţiunile de fals şi uz de fals.

În ceea ce priveşte strict relaţia solicitantului de fonduri europene cu furnizorii de servicii, trebuie menţionat că solicitantul se poate confrunta cu o serie de probleme generate de calitatea serviciilor prestate de FS, caz în care solicitantul are dreptul de a încerca angajarea răspunderii furnizorului.

Trebuie reţinut că solicitantul, potenţialul beneficiar sau beneficiarul finanţării europene are dreptul de a utiliza toate instrumentele legale pentru a avea acces la informaţiile referitoare la accesarea fondurilor şi la rezultatul evaluării cererilor de finanţare, în cazul în care nu este mulţumit de tipul de comportament al unora dintre instituţiile implicate în procesul de gestionare a fondurilor structurale şi de coeziune europene.

Beneficiarul este cel care face posibilă implementarea proiectului, cel prin intermediul căruia fondurile europene îşi găsesc utilitatea pentru care au fost înfiinţate.

Relaţia dintre instituţiile implicate în procesul de gestionare a fondurilor europene şi beneficiarii acestora trebuie să fie una bazată pe dialog, bună credinţă şi transparenţă.

Este important de menţionat că potenţialul beneficiar nu are nicio obligaţie legală de a semna contractul de finanţare şi, în consecinţă, de a intra în relaţii contractuale de acest tip (legătura contractuală se naşte prin semnarea contractului, ocazie cu care cererea de finanţare, precum şi celelalte documente, de exemplu, Ghidul, devin anexe la contract şi trebuie respectate).

În acest caz nu este vorba despre o reziliere, care presupune prin definiţie existenţa unui contract în vigoare, pentru a avea ce desfiinţa (rezilierea, pentru contractele cu executare succesiva, şi rezoluţiunea, pentru contractele cu executare dintr-odată, uno ictu, sunt metode de

desfiinţare a unui contract pentru neexecutarea culpabilă a obligaţiilor contractuale).

De asemenea, este foarte important ca, pe parcursul derulării relaţiei contractuale, părţile să se raporteze permanent la contractul de finanţare şi la documentele anexate. Orice modificare a clauzelor contractuale trebuie adusă la cunoştinţa celeilalte părţi şi acceptată de aceasta.

Este esenţial ca beneficiarul să fie în deplină cunoştinţă de cauză cu privire la contractul de finanţare pe care îl semnează şi, în măsura posibilului, să încerce ca respectivul contract să reflecte un echilibru între drepturile şi obligaţiile reciproce. Trebuie reţinut faptul că, odată semnat, contractul poate fi modificat numai după parcurgerea unor proceduri complexe, a căror durată poate afecta implementarea optimă a proiectului.

În contractul de finanţare, solicitantul trebuie să menţioneze modul în care va asigura durabilitatea proiectului (sustenabilitatea acestuia, adică menţinerea rezultatelor obţinute în urma implementării) pe o perioadă cuprinsă, de regulă, între 3 şi 5 ani. În cazul nerespectării obligaţiei de asigurare a sustenabilităţii în perioada postimplementare, sprijinul financiar european poate fi retras, iar beneficiarul acestuia obligat la restituirea sumelor primite.

Aspecte generale privind jurisprudenţa instanţelor Uniunii Europene în cazul apariţiei unor litigii privitoare la dreptul Uniunii11, justiţiabilii pot introduce mai multe tipuri de acţiuni în faţa instanţelor Uniunii. Dintre aceste acţiuni, pe care le vom prezenta succint în continuare, au fost selectate cererea de pronunţare a unei hotărâri preliminare, acţiunea în anulare şi recursul, pe care le considerăm în mod special relevante pentru cauzele privind fondurile europene.

De asemenea, apreciem că, pentru păstrarea rigorii

limbajului juridic şi evitarea oricăror posibile confuzii, consecvenţa şi unitatea terminologică sunt esenţiale, iar utilizarea terminologiei oficiale folosite în toate actele Uniunii Europene, începând chiar de la tratate şi preluată ulterior în actele subsecvente, inclusiv în hotărârile judecătoreşti, se dovedeşte a fi nu doar importantă şi oportună, ci chiar imperios necesară. Desigur, acest lucru nu exclude prezentarea diferitelor opinii divergente, cu argumentele aferente acestora.

Potrivit articolului 19 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană (denumit în continuare „TUE”), Curtea de Justiţie a Uniunii Europene cuprinde Curtea de Justiţie, Tribunalul şi tribunale specializate. Acestea asigură respectarea dreptului în interpretarea şi aplicarea tratatelor. De asemenea, statele membre stabilesc căile de atac necesare

11 De la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, la 1 decembrie 2009, Uniunea Europeană are personalitate juridică şi a preluat competenţele conferite anterior Comunităţii Europene. Prin urmare, dreptul comunitar a devenit dreptul Uniunii Europene şi include, de asemenea, toate dispoziţiile adoptate în trecut în temeiul Tratatului privind Uniunea Europeană, în versiunea anterioară Tratatului de la Lisabona.

Alături de Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom) continuă să existe. Având în vedere că, în principiu, competenţele Curţii de Justiţie în ceea ce priveşte Euratom sunt aceleaşi cu cele exercitate în cadrul Uniunii Europene, orice referire la dreptul Uniunii va acoperi şi dreptul privind Euratom.

pentru a asigura o protecţie jurisdicţională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii.

În conformitate cu alineatul (3) al aceluiaşi articol,

Curtea de Justiţie a Uniunii Europene hotărăşte în conformitate cu tratatele:

(a) cu privire la acţiunile introduse de un stat membru, de o instituţie ori de persoane fizice sau juridice;

(b) cu titlu preliminar, la solicitarea instanţelor judecătoreşti naţionale, cu privire la validitatea dreptului Uniunii sau la validitatea actelor adoptate de instituţii;

(c) în celelalte cazuri prevăzute în tratate. În faţa instanţelor UE pot fi introduse:

— Cererea de pronunţare a unei hotărâri preliminare (FI demande de décision préjudicielle, EN référence for a preliminary ruling)

— Acţiunile directe:

Acţiunea în anulare (FI recours en annulation, EN action for annulment)

Acţiunea în despăgubiri (FI recours en réparation, action en réparation, recours en indemnité, action en indemnité, EN action for damages, application for compensation)

Acţiunea în constatarea abţinerii de a acţiona (FI recours en carence, EN action for faillire to act, action for déclaration of faillire to act)

Acţiunea în constatarea neîndeplinirii obligaţiilor (FI action en manquement, recours en manquement, EN action for fai Iure to fulfill obligations, proceedings for failure to fulfill an obligation)

— Recursul (FRpourvoi, EN appeai)

— Reexaminarea (FI réexamen, EN review) De asemenea, există proceduri speciale:

— Procedura preliminară de urgenţă (FI procédure préjudicielle d'urgence, EN argent preliminary ruling procédure)

12 A se vedea site-ul Curţii de Justiţie a Uniunii Europene, www.curia. Europa.eu, precum şi Ghid stilistic

de traducere în limba română pentru uzul traducătorilor acquis ului comunitar, Institutul European din România, 2008.

13 Procedura de constatare a neîndeplinirii obligaţiilor, în cadrul căreia se înscrie şi acţiunea în constatarea neîndeplinirii obligaţiilor, reprezintă versiunea oficială în limba română a deja mult uzitatei expresii de tip romgleză „procedura de infringement” (EN infringementorocédure, FI procédure en manquement).

— Procedura accelerată (FI procédure accelérée, EN expedited procédure)

— Procedura simplificată (FI procédure simplifiée, EN simplified procédure)

— Procedura măsurilor provizorii (FI référé, EN applications for intérim measures).

Din punct de vedere terminologie, trebuie evidenţiat faptul că termenul francez „recours” se traduce în limba română prin „acţiune”, iar „recursul” din limba română are drept echivalent în limba franceză termenul „pourvoi”.

Precizarea este necesară întrucât există adesea tendinţa traducerii termenului francez „recours” prin „recurs” în limba română, motiv pentru care, în diverse lucrări de specialitate, se întâlnesc referiri la „recursul în anulare”, „recursul în despăgubiri”, „recursuri directe” etc.

Acest lucru reprezintă o greşeală, nu doar la nivel formal, strict lingvistic, ci şi pe fond, deoarece iniţierea unei proceduri judiciare în faţa instanţelor Uniunii Europene nu are semnificaţia apelului la o instanţă superioară celei naţionale, chemată să corecteze greşelile comise de instanţa statului membru. Astfel, „instanţele UE nu reprezintă, în sens strict, un palier jurisdicţional ierarhic superior instanţelor judecătoreşti naţionale, instituit în vederea introducerii căilor de atac împotriva

hotărârilor pronunţate de acestea din urmă", afirmă profesorul Andrei Popescu, judecător din partea României în cadrul Tribunalului UE. Desigur, chiar în aceste condiţii, „statele membre au obligaţia respectării şi aplicării jurisprudenţei comunitare, iar cunoaşterea acesteia reprezintă o necesitate imperioasă pentru promovarea şi apărarea drepturilor dobândite pe plan european" 14.

După cum am precizat anterior, în dreptul Uniunii Europene există şi recursul, însă acesta este o veritabilă cale de atac împotriva unor hotărâri pronunţate în acţiuni introduse anterior în faţa altor instanţe ale Uniunii Europene.

În continuare, vor fi prezentate principalele acţiuni în faţa instanţelor UE în domeniul fondurilor europene, exemplificate cu studii de caz.

14 Prof. univ. dr. Andrei Popescu, judecător din partea României în cadrul Tribunalului UE, prefaţă la Jurisprudenţa istorica a instanţelor comunitare – culegere de rezumate, volumul III, Institutul European din România, 2010.

Capitolul I Răspunderea statului pentru utilizarea necorespunzătoare a sprijinului financiar acordat de UE

Secţiunea LI.

Hotărârea Curţii din 21 iunie 2007 în cauza C-158/06 Stichting ROM-projecten împotriva Staatssecretaris van Economische Zaken

„Fonduri structurale – Restituirea unui ajutor comunitar în caz de nereguli – Lipsa publicării şi a comunicării condiţiilor de acordare a ajutorului – Necunoaşterea beneficiarului – Bună credinţă – Securitate juridică – Efectivitate – Articolul 10 CE".

Importanţa speţei

Pentru practicienii în domeniul fondurilor europene, prezenta speţă ridică mai multe probleme de drept şi

menţionează o serie de principii de extremă importanţă şi actualitate pentru stadiul accesării şi utilizării acestor fonduri în România, precum principiul legalităţii, al securităţii juridice, al bunei credinţe, al aplicării prevederilor dreptului intern în lipsa dispoziţiilor dreptului Uniunii Europene şi al răspunderii financiare a statului membru în cazul în care nerestituirea sprijinului de către beneficiar se datorează unei neglijenţe a autorităţilor naţionale.

De asemenea, considerăm necesară realizarea distincţiei între neregulă şi fraudă, aspect asupra căruia vom reveni şi cu ocazia celorlalte speţe.

În mod special, atât pentru beneficiarii fondurilor europene, cât şi pentru autorităţi, este important să se raporteze mereu la contractul prin care se acordă finanţarea, ce reprezintă în acest caz „legea părţilor”, şi să nu ignore posibilitatea interpretării acestuia.

J. Principiul securităţii juridice impune ca o reglementare comunitară să permită celor interesaţi să cunoască cu exactitate întinderea obligaţiilor care le sunt impuse. Într-adevăr, justiţiabilii trebuie să aibă posibilitatea să îşi cunoască în mod neechivoc drepturile şi obligaţiile şi să procedeze în consecinţă. Acest imperativ al securităţii juridice se impune cu o rigoare deosebită în cazul în care o reglementare poate avea implicaţii financiar.

În acest context, atunci când condiţiile de acordare a unui sprijin financiar oferit de UE unui stat membru sunt enunţate în decizia de acordare, dar nu au fost nici publicate, nici comunicate de acest stat membru beneficiarului final al sprijinului, dreptul comunitar nu se opune aplicării principiului securităţii juridice în sensul împiedicării restituirii de către acest beneficiar a sumelor plătite necuvenit, cu condiţia să fie constatata buna

credinţă a beneficiarului menţionat. Într-un astfel de caz, interesul UE privind recuperarea acestor sume trebuie luat totuşi în considerare. Astfel, atunci când nerestituirea sprijinului de către beneficiar este cauzată de o neglijenţă a autorităţilor naţionale, statul membru respectiv poate să răspundă financiar pentru sumele nerecuperate, astfel cum rezultă din principiul cooperării prevăzut la articolul 10 CE, pentru ca dreptul UE de a obţine restituirea sprijinului să fie efectiv.

2. Atunci când condiţiile de acordare a unui sprijin financiar oferit de UE unui stat membru sunt enunţate în decizia de acordare, dar nu au fost nici publicate, nici comunicate de acest stat membru beneficiarului final al sprijinului, dreptul comunitar nu se opune aplicării principiului securităţii juridice în sensul împiedicării restituirii de către acest beneficiar a sumelor plătite necuvenit, cu condiţia să fie constatată buna credinţă a beneficiarului menţionat. Într-un astfel de caz, statul membru respectiv poate să răspundă financiar pentru sumele nerecuperate pentru ca dreptul UE de a obţine restituirea sprijinului să fie efectiv.

I. Prezentarea situaţiei de fapt

La 1 iulie 1994, Comisia Comunităţilor Europene (denumită în continuare „Comisia”) a publicat Comunicarea către statele membre privind stabilirea orientărilor pentru programele operaţionale sau subvenţiile globale pe care statele membre sunt invitate să le propună în cadrul unei iniţiative comunitare privind adaptarea întreprinderilor mici şi mijlocii la piaţa comună15.

15 JOC 180, p. 10.

Ulterior, Comisia a adoptat Decizia C (95) 1753 din 16 octombrie 1995 privind acordarea unui sprijin din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER) şi din

Fondul Social European (FSE) pentru un program operaţional în cadrul iniţiativei comunitare IMM în beneficiul zonelor eligibile în cadrul obiectivelor 1 şi 2 în Ţările de Jos (denumită în continuare „decizia de acordare”) 16.

Articolul 6 din această decizie prevedea că „Sprijinul comunitar priveşte cheltuielile legate de operaţiunile acoperite de acest program care fac obiectul unor prevederi legale obligatorii în statul membru vizat şi pentru care mijloacele financiare necesare sunt special alocate cel mai târziu la 31 decembrie 1999. Data limită pentru înscrierea în evidenţa contabilă a cheltuielilor pentru aceste acţiuni este stabilită pentru 31 decembrie 2001”. Potrivit articolului 9, „Prezenta decizie se adresează Regatului Ţărilor de Jos”, deci exclusiv statului olandez.

Prin scrisoarea din 31 august 1999, Stichting ROM-projecten (o fundaţie de drept olandez, denumită în continuare „ROM-projecten”) a solicitat Staatssecretaris van Economische Zaken (denumit în continuare „secretarul de stat”) acordarea unei subvenţii în cadrul programului operaţional IMM Ţările de Jos, pe baza proiectului „Kenniskaart Medische Technologie en Life Sciences” (Carta cunoştinţelor din domeniul tehnologiei medicale şi al ştiinţelor asupra vieţii).

Prin Decizia din 29 decembrie 1999, secretarul de stat a acordat ROM-projecten o subvenţie în cadrul programului amintit, plafonată la 200.000 NLG. S-a prevăzut, printre alte condiţii, că respectivul proiect trebuia să fie realizat până la 31 decembrie 2000 şi că nu erau eligibile cheltuielile efectuate înainte de 1 ianuarie 2000 şi după 31 decembrie 2000. La cererea ROM-projecten, secretarul de stat a plătit acesteia, atât în 2000, cât şi în 2001, un avans de 80.000 guldeni olandezi (NLG).

16 Conform articolului 159 primul paragraf CE (actualul articol 175TFUE), FSE este unul dintre fondurile structurale: „Statele membre îşi conduc politicile economice şi le coordonează în vederea realizării, în egală măsură, a obiectivelor menţionate la articolul 174. Formularea şi punerea în aplicare a politicilor şi acţiunilor Uniunii, precum şi realizarea pieţei interne ţin seama de obiectivele menţionate la articolul 174 şi participă la realizarea acestora. De asemenea, Uniunea susţine realizarea acestor obiective prin acţiunea pe care o întreprinde prin intermediul fondurilor structurale (Fondul European de Orientare şi Garantare Agricolă, secţiunea „Orientare”; Fondul Social European; Fondul European de Dezvoltare Regională), al Băncii Europene de Investiţii şi al celorlalte instrumente financiare existente”.

Ulterior, prin Decizia din 11 iulie 2002, secretarul de stat a adus la cunoştinţa ROM-projecten că nu respectase condiţia impusă la articolul 6 din decizia de acordare, conform căreia angajamentele trebuiau luate de beneficiarul subvenţiei cel mai târziu la 31 decembrie 1999 (denumită în continuare „condiţia privind termenul”). Secretarul de stat a adresat Comisiei întrebarea dacă subvenţia trebuia redusă la zero, iar serviciile acesteia au răspuns neoficial în sens negativ. Aşteptând o confirmare oficială a poziţiei Comisiei, secretarul de stat a stabilit subvenţia, sub rezervă, la 69 788 guldeni olandezi (NLG). Acesta a invitat în acelaşi timp ROM-projecten să restituie suma de 90 212 guldeni olandezi (NLG).

Prin Decizia din 27 februarie 2003, secretarul de stat a stabilit la zero subvenţia şi a solicitat ROM-projecten să restituie suma de 69 788 guldeni olandezi (NLG), pe motiv că s-a considerat de către Comisie că angajamentele trebuiau luate de beneficiarul subvenţiei cel mai târziu la 31 decembrie 1999. Prin Decizia din 26 mai 2003,

secretarul de stat a respins plângerea introdusă împotriva Deciziilor din 11 iulie 2002 şi din 27 februarie 2003.

Instanţa olandeză Rechtbank te Roermond a anulat Decizia din 26 mai 2003 prin Hotărârea din 23 ianuarie 2004 şi a dispus ca secretarul de stat să adopte o nouă decizie cu privire la plângerea cu care fusese sesizat. La 16 august 2004 secretarul de stat a stabilit cuantumul subvenţiei la zero şi a impus restituirea sumei de 72 604, 84 euro, pe motiv că ROM-projecten nu respectase condiţia privind termenul.

Sesizat cu acţiunea introdusă de ROM-projecten împotriva acestei decizii, instanţa olandeză Collège van Beroep voor het bedrijfsleven se întreabă dacă secretarul de stat putea să opună ROM-projecten nesatisfacerea acestei condiţii. Instanţa precizează că, în dreptul olandez, o astfel de condiţie nu poate fi opusă beneficiarului unei subvenţii decât dacă a fost informat înainte despre aceasta. Regula decurge atât din principiul securităţii juridice, cât şi din legislaţia olandeză. Or, în speţă, condiţia menţionată nu figurează nici în Decizia din 29 decembrie 1999 luată de secretarul de stat, nici în condiţiile anexate la decizie, nici în formularul de solicitare a subvenţiei şi nici în nota de informare care îl însoţea. Astfel, instanţa olandeză a dedus că respectiva condiţie privind termenul nu poate fi opusă ROM-projecten în temeiul dreptului olandez, dar se întreabă totuşi dacă poate fi opusă beneficiarului în temeiul dreptului comunitar.

În consecinţă, Collège van Beroep voor het bedrijfsleven a decis să suspende judecarea cauzei şi să adreseze Curţii următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 6 din decizia [de acordare] constituie o dispoziţie necondiţionată şi suficient de precisă pentru a fi direct aplicabilă în ordinea juridică naţională?

2) în cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare:

Articolul 249 CE trebuie interpretat în sensul că articolul 6 din decizia citată anterior a impus în mod direct justiţiabilului având calitatea de beneficiar final să adopte dispoziţii juridice obligatorii şi să aloce în mod special mijloacele financiare necesare cel mai târziu la 31 decembrie 1999?

3) în cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare:

Apreciat că] în lumina principiilor dreptului comunitar, [obligaţia statelor membre de a lua măsurile necesare pentru a recupera fondurile pierdute ca urmare a unor nereguli] lasă statelor membre o marjă de apreciere care să le permită să renunţe la recuperare în caz de încălcare a unei dispoziţii, atunci când beneficiarul subvenţiei nu a avut cunoştinţă de această dispoziţie, iar această necunoaştere nu îi poate fi imputată?”

II. Argumentele părţilor şi motivarea Curţii

Potrivit unei jurisprudenţe constante17, Curtea a reformulat cea de a treia întrebare preliminară adresată de instanţa naţională şi a decis să o analizeze prima, în mod autonom:

„Atunci când condiţiile de acordare a unui sprijin financiar oferit de UE unui stat membru sunt enunţate în decizia de acordare, dar nu au fost nici publicate, nici comunicate de către acest stat membru beneficiarului final al sprijinului, dreptul comunitar se opune aplicării principiului securităţii juridice în sensul împiedicării restituirii de către beneficiarul respectiv a sumelor care i au fost plătite în mod nejustificat?”

Observaţiile adresate Curţii

ROM-projecten a susţinut că nu a avut cunoştinţă de articolul 6 din decizia de acordare şi că i se poate imputa această necunoaştere. În consecinţă, principiile protecţiei încrederii legitime şi securităţii juridice constituie un

obstacol în calea restituirii sprijinului financiar de care a

17 Hotărârea din 23 martie 2006, FCE Bank, cauza C-210/04, Rec, p. 1 – 2803, punctul 21 şi jurisprudenţa citată.

beneficiat. Dreptul comunitar nu se opune aplicării principiilor amintite în sensul împiedicării unei astfel de restituiri, cu condiţia să se ia în considerare interesul UE şi să fie constatată buna credinţă a beneficiarului.

Guvernul olandez a subliniat că justiţiabilii trebuie să cunoască dreptul comunitar, iar aplicarea sa trebuie să fie previzibilă pentru aceştia şi, prin urmare, a dedus că nu se poate opune ROM-projecten condiţia privind termenul, întrucât nu a fost informat cu privire la aceasta.

Şi Comisia a apreciat că nu se putea opune ROM-projecten condiţia privind termenul. Întrucât instanţa de trimitere a constatat că această condiţie nu a fost adusă la cunoştinţa ROM-projecten şi că necunoaşterea ei nu îi poate fi reproşată, principiul securităţii juridice se opune invocării respectivei condiţii împotriva ROM-projecten.

Răspunsul Curţii

Potrivit jurisprudenţei constante a Curţii, litigiile privind recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit în temeiul dreptului comunitar trebuie, în lipsa prevederilor comunitare, să fie soluţionate de instanţele naţionale prin aplicarea dreptului intern, sub rezerva limitelor impuse de dreptul comunitar (în sensul că modalităţile procedurale prevăzute de dreptul intern nu pot avea ca efect să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă recuperarea ajutoarelor necuvenite şi că legislaţia naţională trebuie aplicată în mod nediscriminatoriu în raport cu procedurile aplicabile pentru soluţionarea cauzelor de drept intern de acelaşi fel) 18.

Astfel, nu poate fi considerat contrar dreptului comunitar faptul că în dreptul intern, în materie de

revocare a actelor administrative şi de recuperare a prestaţiilor financiare plătite necuvenit de către administraţia publică, se ia în considerare, pe lângă principiul legalităţii, şi principiul securităţii juridice, întrucât acesta din urmă face parte din ordinea juridică comunitară 19.

18 Hotărârea din 21 septembrie 1983, Deutsche Milchkontor şi alţii, cauzele conexate 205/82 – 215/82, Rec, p. 2633, punctul 19, Hotărârea din 12 mai 1998, Steff-Houlberg Export şi alţii, cauza C-366/95, Rec, p. 1 – 2661, punctul 15, şi Hotărârea din 19 septembrie 2002, Huber, cauza C-336/00, Rec, p. 1 – 7699, punctul 55.

19 Hotărârea Deutsche Milchkontor şi alţii, citată anterior, punctul 30, Hotărârea din 9 octombrie 2001, Flemmer şi alţii, cauzele conexate C-80/99-C-82/99, Rec, p. 1 – 7211, punctul 60, şi Hotărârea Huber, citată anterior, punctul 56.

Principiul securităţii juridice impune ca o reglementare comunitară să permită celor interesaţi să cunoască cu exactitate întinderea obligaţiilor care le sunt impuse. Justiţiabilii trebuie să aibă posibilitatea să îşi cunoască în mod neechivoc drepturile şi obligaţiile şi să procedeze în consecinţă21. Imperativul securităţii juridice se impune cu o rigoare deosebită în cazul în care o reglementare poate avea implicaţii financiare22.

În ceea ce priveşte prezenta speţă, Regatul Ţărilor de Jos este singurul destinatar al deciziei de acordare. Astfel, cu toate că decizia menţionată nu a fost publicată şi nu era, prin urmare, cunoscută decât de ele, autorităţile olandeze nu au comunicat către ROM-projecten condiţiile de acordare enunţate în decizia de acordare. În plus, acordând o subvenţie către ROM-projecten în cadrul deciziei de acordare la 29 decembrie 1999, respectiv cu doar două zile înainte de expirarea termenului stabilit la

articolul 6 din această decizie, fără ca ROM-projecten să fi fost informată cu privire la acest termen, secretarul de stat a creat o situaţie de natură a determina aproape în mod necesar nerespectarea condiţiilor de acordare.

În consecinţă, ROM-projecten (beneficiarul final al unui sprijin financiar comunitar) nu era în măsură să cunoască în mod neechivoc drepturile şi obligaţiile sale şi să procedeze în consecinţă, iar principiul securităţii juridice se opune invocării acestor condiţii împotriva sa. Conform Curţii, beneficiarul este în măsură să conteste anularea şi restituirea doar cu condiţia să fi fost de bună credinţă în ceea ce priveşte corectitudinea folosirii sprijinului financiar. Instanţa naţională este competentă să analizeze dacă această condiţie este îndeplinită23. Totuşi, interesul UE privind recuperarea sprijinului trebuie luat în considerare atunci

Hotărârea din 1 octombrie 1998, Regatul Unit împotriva Comisiei, cauza C-209/96, Rec, p. 1 – 5655, punctul 35, Hotărârea din 20 mai 2003, Consorzio del Prosciutto di Parma şi Salumificio S. Rita, cauza C-108/01, Rec, p. 1 – 5121, punctul 89, şi Hotărârea din 21 februarie 2006, Halifax şi alţii, cauza C-255/02, Rec., p. 1-1609, punctul 72.

21 Hotărârea din 13 februarie 1996, Van Es Douane Agenten, cauza C-143/93, Rec, p. 1 – 431, punctul 27, şi Hotărârea din 26 octombrie 2006, Koninklijke Cooperaţie Consun, cauza C-248/04, Rec, p. 1-10211, punctul 79.

22 Hotărârea din 16 martie 2006, Emsland-Stärke, cauza C-94/05, Rec, p. 1 – 2619, punctul 43, şi Hotărârea Koninklijke Cooperaţie Consun, citată anterior, punctul 79.

23 Hotărârea din 16 iulie 1998, Oelmühle şi Schmidt Söhne, cauza C-298/96, Rec, p. 1 – 4767, punctul 29, şi Hotărârea Huber, citată anterior, punctul 58.

când principiul securităţii juridice se opune ca

beneficiarul unui sprijin financiar comunitar să fie obligat să îl restituie24.

Într-o situaţie precum cea descrisă în acţiunea principală, în care nerestituirea sprijinului de către beneficiar se datorează unei neglijenţe a autorităţilor naţionale, statul membru respectiv poate să răspundă financiar pentru sumele nerecuperate, astfel cum rezultă din principiul cooperării prevăzut la articolul 10 CE, pentru ca dreptul UE de a obţine restituirea sprijinului să fie efectiv.

Prin urmare, atunci când condiţiile de acordare a unui sprijin financiar oferit de UE unui stat membru sunt enunţate în decizia de acordare, dar nu au fost nici publicate, nici comunicate de acest stat membru beneficiarului final al sprijinului, dreptul comunitar nu se opune aplicării principiului securităţii juridice în sensul împiedicării restituirii de către acest beneficiar a sumelor plătite necuvenit, cu condiţia să fie constatată buna credinţă a beneficiarului menţionat. Într-un astfel de caz, statul membru respectiv poate să răspundă financiar pentru sumele nerecuperate pentru ca dreptul UE de a obţine restituirea sprijinului să fie efectiv.

Cu privire la prima şi a doua întrebare

Ţinând seama de răspunsul dat la a treia întrebare, Curtea a considerat că nu mai era necesar să se răspundă la întrebarea referitoare la caracterul necondiţionat şi suficient de precis al condiţiei privind termenul, astfel încât aceasta să poată fi direct aplicabilă în cadrul ordinii juridice naţio24 Hotărârea Huber, citată anterior, punctul 57.

25 Articolul 10 CE prevede un Trătoarele: „Statele membre iau toate măsurile generale sau speciale necesare pentru a asigura îndeplinirea obligaţiilor care decurg din prezentul tratat sau care rezultă din actele instituţiilor

Comunităţii. Statele membre facilitează Comunităţii îndeplinirea misiunii sale.

Statele membre se abţin să ia măsuri care ar putea pune în pericol realizarea scopurilor prezentului tratat”.

Trebuie menţionat că articolul 10 CE a fost abrogat formal de TRUE, însă înlocuit pe fond de articolul 4 alineatul (3) din Tratatul UE, care prevede următoarele: „(3) în temeiul principiului cooperării loiale, Uniunea şi statele membre se respectă şi se ajută reciproc în îndeplinirea misiunilor care decurg din tratate.

Statele membre adoptă orice măsură generală sau specială pentru asigurarea îndeplinirii obligaţiilor care decurg din tratate sau care rezultă din actele instituţiilor Uniunii.

Statele membre facilitează îndeplinirea de către Uniune a misiunii sale şi se abţin de la orice măsură care ar putea pune în pericol realizarea obiectivelor Uniunii”.

nale, şi nici la întrebarea dacă respectiva condiţie poate ca, în mod direct, să impună obligaţii beneficiarului final al sprijinului financiar.

Cu privire la cheltuielile de judecată întrucât, în privinţa părţilor din acţiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanţa de trimitere, este de competenţa acesteia să se pronunţe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observaţii Curţii, altele decât cele ale părţilor menţionate, nu pot face obiectul unei rambursări26.

III. Soluţia Curţii

Atunci când condiţiile de acordare a unui sprijin financiar oferit de UE unui stat membru sunt enunţate în decizia de acordare, dar nu au fost nici publicate, nici comunicate de acest stat membru beneficiarului final al sprijinului, dreptul comunitar nu se opune aplicării principiului securităţii juridice în sensul împiedicării

restituirii de către acest beneficiar a sumelor plătite necuvenit, cu condiţia să fie constatată buna credinţă a beneficiarului menţionat într-un astfel de caz, statul membru respectiv poate să răspundă financiar pentru sumele nerecuperate pentru ca dreptul UE de a obţine restituirea sprijinului să fie efectiv.

Formulare standard în cazul hotărârilor preliminare.

Secţiunea 1.2.

Consideraţii pe baza Hotărârii Curţii din 21 iunie 2007 în cauza C-158/06 Stichting ROM-projecten împotriva Staatssecretaris van Economische Zaken

Ca o consideraţie preliminară, trebuie remarcat că, în Concluziile prezentate la 29 martie 200727, avocatul general Mazâk aprecia că răspunsul Curţii la întrebările adresate ar trebui să fie următorul: „Dreptul comunitar nu se opune ca un stat membru să aplice principiul securităţii juridice pentru a renunţa la recuperarea unui ajutor pe motivul încălcării unei dispoziţii atunci când beneficiarul subvenţiei nu a avut cunoştinţă de această dispoziţie, iar această necunoaştere nu îi poate fi imputată”. Astfel cum se poate observa, opina avocatului general şi cea a Curţii sunt concordante, instanţa UE mergând chiar mai departe şi precizând expres răspunderea financiară a statului membru pentru sumele nerecuperate.

Sancţiunea clasică în cazul existenţei neregulilor în accesarea şi/sau utilizarea fondurilor europene este restituirea totală sau parţială a acestora. Aceasta este prevăzută de reglementările UE în materie, odată cu stabilirea competenţelor Comisiei şi, respectiv, a statelor membre, în acest domeniu.

În prezent, cadrul juridic general privind fondurile structurale şi de coeziune europene este reprezentat de Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a prevederilor generale privind Fondul

European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European şi Fondul de Coeziune şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/199928.

Potrivit articolului 2, „Definiţii", al regulamentului respectiv, „«nere gularitate» înseamnă orice încălcare a unei dispoziţii a dreptului comunitar care rezultă dintr-un act sau dintr-o omisiune a unui operator economic care are sau ar putea avea ca efect un prejudiciu la adresa bugetului general al Uniunii Europene prin imputarea unei cheltuieli necorespunzătoare bugetului general".

27 http://curia. Europa.eu/jurisp http://eur lex. Europa.eu.

28 JO L 210, 31.07.2006, p. 25, Ediţie specială în limba română, 14/vol. 2, p. 64.

De asemenea, la considerentul (66) se menţionează faptul că ar „trebui să se specifice obligaţiile statelor membre în ceea ce priveşte sistemele de gestionare şi de control, de certificare a cheltuielilor şi de prevenire, detectare şi corectare a neregularităţilor şi a încălcărilor dreptului comunitar, pentru a se garanta punerea în aplicare eficientă şi regulată a programelor operaţionale. În materie de gestiune şi de control, în special, este necesar să se definească procedurile pe baza cărora statele membre se asigură că sistemele sunt aplicate şi funcţionează adecvat". Totodată, regulamentul menţionează competenţele în materie ale Comisiei şi ale statelor membre. De exemplu, articolul 58, „Principii generale ale sistemelor de gestionare şi de control", dispune că sistemele de gestionare şi de control ale programelor operaţionale aplicate de statele membre prevăd, printre altele, „proceduri de comunicare a informaţiilor şi de supraveghere pentru neregularităţile şi recuperarea sumelor plătite în mod necorespunzător".

De asemenea, trebuie menţionat şi Regulamentul

(CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecţia intereselor financiare ale Comunităţilor Europene29 unde, la articolul 1 alineatul (2) se prevăd următoarele: „(2) Constituie abatere orice încălcare a unei dispoziţii de drept comunitar, ca urmare a unei acţiuni sau omisiuni a unui agent economic, care poate sau ar putea prejudicia bugetul general al Comunităţilor sau bugetele gestionate de acestea, fie prin diminuarea sau pierderea veniturilor acumulate din resurse proprii, colectate direct în numele Comunităţilor, fie prin cheltuieli nejustificate".

În ceea ce priveşte sancţiunile, Regulamentul nr. 2988/95 prevede, la articolul 4, ca regulă generală, că orice abatere atrage după sine retragerea avantajului obţinut nejustificat prin obligaţia de a vărsa sumele datorate sau de a rambursa sumele primite nejustificat. O altă modalitate o reprezintă pierderea totală sau parţială a garanţiei constituite în sprijinul cererii de a beneficia de un avantaj acordat sau în momentul primirii unui avans.

Regulamentul (CE) nr. 1260/199930, în vigoare la momentul producerii faptelor din prezenta cauză, pentru care nu există versiune în limba română, conţine dispoziţii similare.

— } JO L 312, 23.12.1995, p. 1, Ediţie specială în limba română, 01/vol. 1, p. 166. M Council Regulation (EC) No 1260/1999 of 21 June 1999 laying down gene i îi 1 provisions on the Structural Funds prevede următoarele:

Principiul a fost preluat şi în dreptul intern român, prin Ordonanţa Guvernului nr. 79/2003 privind controlul şi recuperarea fondurilor comunitare, precum şi a fondurilor de cofinanţare aferente utilizate

„(50) Whereas, in order to guarantee efficient and corect implementation, the obligations of the Member States should be laid down with regard to management

and supervişion Systems, the certification of expenditure and the prévention, détection and corection of irregularities and of infringements of Community law. […]

(52) Whereas the responsability of the Member States for the pursuit and corection of irregularities and infringements, and that of the Commission where the Member States do not comply with their obligations, should be specified. […]

Article 38

General provisions

1. Without préjudice to the Commissionresponsability for implementing the general budget of the european Communities, Member States shall take responsability in the first instance for the financial control of assistance. To that end, the measures they take shall include: […]

(e) preventing, detecting and corecting irregularities, notifying thèse to the Commission, in accordance with the rules, and keeping the Commission informând of the progress of administrative and legal proceedings; […]

(h) recovering any amounts lost as a resuit of an irregularity detected and, where appropriate, charging interest on late payments. […]

4. Following this examination and évaluation and without préjudice to the measures to be taken imediately by the Member State under this Article and Article 39, the Commission may make observations, particularly regarding the financial impact of any irregularities detected. These observations shall be addressed to the Member State and the managing authority of the assistance concerned. The observations shall be accompanied, where necessary, by requests for corective measures to remedy the management shortcomings found and corect those irregularities detected which have not already been corected. The Member State shall have the

opportunity to comment on thèse observations.

5. Without préjudice to this Article, the Commission, after duc vérification, may suspend ail or part of an intérim payment if it finds that the expenditure concerned is linked to a serious irregularity which has not been corected and that immédiate action is needed. The Commission shall inform the Member State concerned of the action taken and the reasons for it. If, after five months, the reasons for the suspension remain or the Member State concerned has not notified the Commission of the measures taken to corect the serious irregularity, the provisions laid down under Article 39 shall apply".

necorespunzător31, cu modificările şi completările ulterioare. Prezenta lege „reglementează activităţile de constatare şi de recuperare a sumelor plătite necuvenit din asistenţa financiară nerambursabilă acordată României de [Uniunea] Europeană şi/sau din fondurile de cofinanţare aferente, ca urmare a unor nereguli".

Din analiza definiţiilor prevăzute la articolul 1 rezultă o diferenţiere clară între „neregulă" şi „fraudă".

Prin „neregulă" se înţelege orice abatere de la legalitate, regularitate şi conformitate în raport cu dispoziţiile legale naţionale şi/sau comunitare, precum şi cu prevederile contractelor ori ale altor angajamente legale încheiate în baza acestor dispoziţii, care prejudiciază bugetul general al Uniunii Europene şi/sau bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, precum şi bugetele din care provine cofinanţarea aferentă printr-o cheltuială necuvenită.

„Frauda" reprezintă orice acţiune sau omisiune intenţionată în legătură cu obţinerea, utilizarea sau gestionarea fondurilor comunitare provenind din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, precum şi/sau din bugetele de

cofinanţare aferente, incriminată prin Codul penal, Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea şi sancţionarea faptelor de corupţie, cu modificările şi completările ulterioare, sau prin alte legi speciale.

În ceea ce priveşte fondurile europene, potrivit Raportului Comisiei către Consiliu şi Parlamentul European – Protecţia intereselor financiare ale Uniunii Europene – Lupta împotriva fraudei – Raportul anual 200932, cele mai ridicate rate ale neregulilor privesc Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER). Pentru FEDER, cea mai plauzibilă explicaţie este aceea că acest fond finanţează proiecte de valoare mai mare şi, prin urmare, neregulile tind să aibă şi o valoare mai mare.

FEDER rămâne cel mai afectat fond şi în privinţa ratei suspiciunilor de fraudă. Cu toate acestea, în raport se menţionează posibilitatea ca ratele mai ridicate de suspiciune de fraudă să nu însemne neapărat că, în anumite state membre, se înregistrează o activitate frauduloasă mai intensă care afectează interesele financiare ale UE. Acest lucru indică mai curând că sistemele antifraudă în vigoare funcţionează corespunzător (Nimt capabile să detecteze fraudele şi să le raporteze), fapt ce produce

11 Publicată în M. Of. nr. 622 din 30 august 2003, în vigoare de la 1 ianuarie 2004. u COM (2010) 382 final, Bruxelles, 14.7.2010.

Întotdeauna rezultate mai ridicate. Comisia monitorizează aceste rezultate şi analizează relaţia dintre sistemele antifraudă funcţionale şi ratele comunicate de suspiciune de fraudă.

Un aspect esenţial în cazul sprijinului financiar al Uniunii Europene este cel al răspunderii pentru utilizarea necorespunzătoare a finanţării acordate.

Regula o reprezintă răspunderea beneficiarului

fondurilor, cazurile în care răspunderea revine altor persoane în afară de beneficiar constituind excepţia de la regulă.

Pentru aplicarea regulii (răspunderea beneficiarului fondurilor) este necesară îndeplinirea mai multor condiţii cumulative, şi anume:

1. existenţa neregulilor şi răspunderea în cazul acestora să fie prevăzută de actele normative (principiul legalităţii);

2. respectiva neregulă să poată fi imputată beneficiarului fondurilor (principiul culpei beneficiarului). Există culpa beneficiarului în următoarele situaţii:

a. beneficiarul a avut posibilitatea de a cunoaşte în mod neechivoc, cu exactitate, drepturile şi obligaţiile care îi reveneau (principiul securităţii juridice) 33 şi b. beneficiarul a fost de rea credinţă în ceea ce priveşte corectitudinea folosirii sprijinului financiar (nerespectarea principiului bunei credinţe privind corectitudinea utilizării sprijinului financiar acordat).

În prezenta cauză, prima condiţie (principiul legalităţii) este îndeplinită, nu însă şi a doua (culpa beneficiarului), întrucât unul dintre elementele sale componente lipseşte cu certitudine: principiul securităţii juridice nu a fost respectat, întrucât beneficiarul nu a avut posibilitatea de a cunoaşte în mod neechivoc, cu exactitate, drepturile şi obligaţiile care îi reveneau. Decizia Comisiei a fost comunicată doar statului membru, care nu a adus dispoziţiile acesteia, în special cea referitoare la termen, la cunoştinţa persoanelor interesate34. În privinţa celui de al doilea element

Conform Curţii, principiul securităţii juridice impune ca o reglementare comunitară să permită celor interesaţi să cunoască cu exactitate întinderea obligaţiilor care le sunt impuse. Justiţiabilii trebuie să aibă posibilitatea să îşi

cunoască în mod neechivoc drepturile şi obligaţiile şi să procedeze în consecinţă. Imperativul securităţii juridice se impune cu o rigoare deosebită în cazul în care o reglementare poate avea implicaţii financiare.

34 Mai mult, statul olandez a acordat beneficiarului subvenţia la 29 decembrie 1999, deci cu doar două zile înainte de expirarea termenului stabilit de Comisie – (buna credinţă a beneficiarului în privinţa corectitudinii utilizării sprijinului financiar), instanţa naţională este competentă să analizeze dacă această condiţie este îndeplinită.

Un aspect ce merită o atenţie deosebită o reprezintă diligenta de care ar trebui să dea dovadă beneficiarul finanţării.

În prezenta cauză, conform Curţii, atunci când condiţiile de acordare a unui sprijin financiar oferit de UE unui stat membru sunt enunţate în decizia de acordare, dar nu au fost nici publicate, nici comunicate de acest stat membru beneficiarului final al sprijinului, acesta din urmă nu poate fi obligat să restituie sumele plătite necuvenit (cu condiţia să fi fost de bună credinţă).

Practic, acest principiu reprezintă transpunerea în domeniul dreptului Uniunii Europene a principiului din dreptul roman Nemo auditur proprium turpitudinem allegans.

Or, exact acest lucru s-a întâmplat în prezenta speţă, unde autoritatea publică olandeză a decis că beneficiarul finanţării europene nu respectase condiţia privind termenul prevăzută în decizia de acordare, care însă fusese comunicată de Comisie doar statului olandez, iar acesta nu o adusese la cunoştinţa beneficiarului. Cu alte cuvinte, statul olandez se prevala de propria culpă – şi anume de a nu aduce la cunoştinţa celor interesaţi prevederile deciziei de acordare a Comisiei, care îi fusese comunicată doar lui – pentru a justifica retragerea

sprijinului financiar acordat.

Curtea nu doar că nu a putut primi un astfel de argument, dar a mers şi mai departe, statuând posibilitatea angajării răspunderii financiare a statului membru respectiv pentru sumele nerecuperate pentru ca dreptul UE de a obţine restituirea sprijinului să fie efectiv.

Instanţa Uniunii Europene nu a luat în discuţie o potenţială obligaţie a solicitantului şi/sau a beneficiarului sprijinului financiar de a obţine în alt mod această decizie a Comisiei (de exemplu, obligaţia de a se interesa, din proprie iniţiativă, despre existenţa unei astfel de decizii a Comisiei şi, în caz afirmativ, despre dispoziţiile acesteia).

Prin urmare, este obligaţia statului membru de a informa beneficiarii/ potenţialii beneficiari cu privire la condiţiile precizate în decizia de acordare, dacă aceasta este comunicată exclusiv statului membru respectiv.

31 decembrie, fără ca beneficiarul să fi fost informat cu privire la acest termen, fapt prin care statul membru a creat o situaţie de natură a determina aproape în mod necesar nerespectarea condiţiilor de acordare.

În plus, chiar dacă nu există obligaţia pentru beneficiari de a cunoaşte prevederile deciziei de acordare a Comisiei, considerăm foarte util pentru beneficiari să se informeze cu privire la aceasta.

Strict informativ, considerăm oportună, în acest context, menţionarea unei situaţii reale întâlnite în practica din România în privinţa proiectelor cu finanţare europeană. Astfel, în cuprinsul mai multor ghiduri ale solicitantului (de exemplu, pentru Măsurile 123, 312, 313, 322) se menţionează Ordinul MADR nr. 598/2008: „Prevederi privind restituirea proiectelor neselectate, reportarea fondurilor şi respectiv soluţionarea contestaţiilor sunt stipulate în cadrul Ordinului MADR 598/22.09.2008”. Problema o reprezintă faptul că acest

ordin nu este public35. Pentru a avea acces la respectivul ordin, este necesar ca acesta să fie solicitat ministerului, ceea ce îngreunează şi întârzie procedurile administrative, putând merge până la depăşirea termenelor şi, în consecinţă, pierderea posibilităţii de a obţine finanţarea.

După cum am menţionat anterior, cazurile în care răspunderea revine altor persoane în afară de beneficiar constituie excepţia de la regulă. În cadrul acestor excepţii se include şi răspunderea financiară a statului membru în cazul în care nerestituirea sprijinului de către beneficiar se datorează unei neglijenţe a autorităţilor naţionale.

În acest caz, Curtea de Justiţie menţionează faptul că interesul UE privind recuperarea sprijinului trebuie luat în considerare atunci când principiul securităţii juridice se opune ca beneficiarul unui sprijin financiar comunitar să fie obligat să îl restituie. Astfel, în cazul în care nerestituirea sprijinului de către beneficiar se datorează unei neglijenţe a autorităţilor naţionale, statul membru respectiv poate să răspundă financiar pentru sumele nerecuperate, astfel cum rezultă din principiul cooperării prevăzut la articolul 10 CE36, pentru ca dreptul UE de a obţine restituirea sprijinului să fie efectiv. Culpa statului membru este cu atât mai evidentă în această speţă cu cât, prin acordarea unei subvenţii către beneficiar printr-o decizie din 29 decembrie 1999, respectiv cu doar două zile înainte de expirarea termenului stabilit de Comisie (31 decembrie), fără ca beneficiarul să fi fost informat cu privire la termen, autoritatea statului

A se vedea în acest sens şi Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informaţiile de interes public, publicată în Monitorul Oficial, nr. 663 din 23 octombrie 2001. De asemenea, în prezent, ordinul respectiv a fost abrogat şi înlocuit cu Ordinul 35 din 2009, care este public.

36 Actualul articol 4 alineatul (3) TUE. A se vedea nota de subsol 25.

membru a creat o situaţie de natură a determina aproape în mod necesar nerespectarea condiţiilor de acordare.

Prin urmare statul membru poate răspunde financiar faţă de Uniunea Europeană pentru neglijenţa de care a dat dovadă, fapt ce a stat la baza neregulari taţi lor în utilizarea sprijinului financiar şi, deopotrivă, la neres tituirea sprijinului în cauză de către beneficiar, întrucât neregularităţile respective nu i erau imputabile acestuia.

În lumina jurisprudenţei consacrate a Curţii37, nu trebuie pierdută din vedere nici posibilitatea de a angaja răspunderea statului şi faţă de particularii care au suferit anumite prejudicii cauzate de culpa statului membru. Instanţele statului membru respectiv trebuie să facă o analiza punctuală, de la caz la caz, în această privinţă.

Astfel, potrivit Hotărârii Van Gend & Loosă*, pronunţată tot ca urmare a unei trimiteri preliminare, care a statuat principiul aplicabilităţii directe a dreptului comunitar, „statele au recunoscut dreptului comunitar o autoritate care poate fi invocată de către resortisanţii39 lor în faţa acestor instanţe”, iar „Comunitatea constituie o nouă ordine juridică de drept internaţional, în favoarea căreia statele şi au limitat drepturile suverane, chiar dacă într-un număr limitat de domenii, şi ale cărei subiecte sunt nu numai statele membre, ci şi resortisanţii acestora”. Prin urmare, „independent de legislaţia statelor membre, dreptul comunitar nu creează numai obligaţii în sarcina particularilor40, ci este destinat, de asemenea, să confere drepturi care intră în patrimoniul lor juridic”, aceste drepturi luând naştere „nu numai atunci când [...] sunt acordate explicit prin tratat, ci şi ca urmare a unor obligaţii pe care tratatul le impune într-un mod bine definit

atât particularilor, cât şi statelor membre şi instituţiilor comunitare”.

Hotărârea Curţii din 5 februarie 1963, Societatea N.V. Algemene Transport – en Expediţie Onderneming van Gend & Loos împotriva Nederlandse Administraţie der belastingen (administraţia fiscală olandeză), cauza 26/62, Rec, p. 00003, şi Hotărârea Curţii din 19 noiembrie 1991, Andrea Francovich şi Danila Bonifaci împotriva Republicii Italiene, cauzele conexate C-6/90 şi C-9/90, Rec, 1991, p. 1-05357.

38 A se vedea nota de subsol 37.

39 Prin „resortisant” (FI ressortissant, EN national) se înţelege persoana fizică ce are cetăţenia unui stat şi/sau persoana juridică ce are naţionalitatea unui stat. A se vedea, de exemplu, articolele 22, 49 şi 54 TRUE.

Potrivit unor opinii, în cadrul acestei noţiuni se includ şi apatrizii ce domiciliază sau au reşedinţa pe teritoriul unui anumit stat.

40 Prin „particular” se înţelege persoana fizică sau juridică.

De asemenea, conform Hotărârii Francovich şi Bonifacf1, pronunţată tot ca urmare a unei trimiteri preliminare, care a statuat principiul răspunderii statului pentru prejudiciile care decurg din încălcarea obligaţiilor care îi incumbă în temeiul dreptului comunitar, „instanţele naţionale care trebuie să aplice, în cadrul competenţelor lor, dispoziţiile de drept comunitar au obligaţia de a asigura efectul deplin al acestor norme şi de a proteja drepturile pe care acestea le conferă particularilor” 42. „De asemenea, obligaţia statelor membre de a repara aceste prejudicii îşi are fundamentul în articolul 543 din tratat, în temeiul căruia statele membre au obligaţia de a lua toate măsurile generale sau speciale necesare pentru a asigura îndeplinirea obligaţiilor care le incumbă în temeiul

dreptului comunitar. Or, printre aceste obligaţii se află şi aceea de a elimina consecinţele ilicite ale unei încălcări a dreptului comunitar” 44. Astfel, „dreptul comunitar impune principiul potrivit căruia statele membre sunt obligate să repare prejudiciile cauzate particularilor prin încălcările dreptului comunitar care le sunt imputabile”.

Prezenta cauză nu se înscrie în ipoteza care a dus la pronunţarea Hotărârii Francovich şi Bonifaci (prejudicierea particularilor prin netrans punerea unei directive), dar celelalte aspecte ale situaţiei de fapt, detaliate anterior, prezintă similitudini cu elementele care au atras răspunderea statului membru în cauza Francovich, cu precădere existenţa unei culpe în sarcina statului membru.

41 A se vedea nota de subsol 37.

42 A se vedea în special Hotărârea din 9 martie 1978, Simmenthal, punctul 16, cauza 106/77, Rec, p. 629, şi Hotărârea din 19 iunie 1990, Factortame, punctul 19, cauza C-213/89, Rec, p. 1 – 2433.

43 Articolul 5 din Tratatul de instituire a Comunităţii Economice Europene (Tratatul CEE) (versiunea iniţială, din 1957) prevede următoarele: „Statele membre iau toate măsurile generale sau speciale necesare pentru a asigura îndeplinirea obligaţiilor care decurg din prezentul tratat sau care rezultă din actele instituţiilor Comunităţii. Statele membre facilitează Comunităţii îndeplinirea misiunii sale.

Statele membre se abţin să ia măsuri care ar putea pune în pericol realizarea scopurilor prezentului tratat”.

Articolul 5 CEE a devenit articolul 10 CE în urma modificărilor operate la Nisa. În prezent, articolul 10 CE a fost abrogat formai de TRUE, însă înlocuit pe fond de articolul 4 alineatul (3) din Tratatul UE. A se vedea nota de subsol 25.

44 A se vedea, în ceea ce priveşte dispoziţia analoagă

din articolul 86 din Tratatul CECA, Hotărârea din 16 decembrie 1960, Humblet, cauza 6/60, Rec, p. 1125.

Secţiunea 1.3.

Cererea de pronunţare a unei hotărâri preliminare45

(FI demande de décision préjudicielle, EN référence for a preliminary ruling)

Procedura preliminară este o modalitate de cooperare între instanţele naţionale şi cele ale UE. De asemenea, prin lecturarea unei hotărâri preliminare se poate observa cu uşurinţă ce probleme au intervenit la nivel naţional care au dus la apariţia unui litigiu la nivelul UE (părţi, materii, domenii, probleme concrete; în plus, este descrisă situaţia de fapt la nivel naţional, inclusiv legislaţie internă şi autorităţi naţionale cu responsabilităţi în domeniile respective – în acest caz punctual, domeniul fondurilor europene).

45 S-a utilizat terminologia oficială a instituţiilor europene, prezentă în tratate şi preluată ulterior în toate actele subsecvente.

Cu toate acestea, considerăm necesare anumite precizări, întrucât prezenta terminologie a dat naştere unor dezbateri aprinse.

Pe de o parte, există specialişti care optează pentru sintagma „chestiune prejudicială”, justificându şi alegerea prin faptul că această instituţie juridică există în dreptul român şi nu este necesară crearea unei instituţii juridice noi, diferite. În plus, termenul „prejudicial” nu s-ar referi la o prejudecare a unei cauze, ci acest termen trimite cu gândul la o procedură în faţa instanţei, un proces pe rol, o judecată, şi nu orice aspect preliminar, între „preliminar” şi „prejudicial” fiind o relaţie ca de la întreg la parte: orice chestiune prejudicială este şi preliminară, dar nu orice chestiune preliminară este şi prejudicială.

Pe de altă parte, există specialişti care optează

pentru sintagma „întrebare preliminară/ trimitere preliminară/ hotărâre preliminară” (după caz, în funcţie de context). Această opţiune este justificată pe mai multe considerente, principalul fiind că aceasta reprezintă o noţiune autonomă de drept comunitar, instanţa comunitară pronunţându se doar în drept şi neprejudecând fondul cauzei, ce rămâne apanajul exclusiv al instanţei naţionale. Există şi o explicaţie pur tehnică: noţiunea este prezentă în tratate, de unde a fost preluată în Statutul Curţii, în Regulamentele de procedură, în hotărârile pronunţate de instanţele Uniunii şi în alte acte ale Uniunii şi, prin urmare, până nu se modifică aceste acte oficiale, utilizarea în doctrină a unei alte noţiuni ar putea crea confuzii, inducând ideea că nr. 11 vorba despre instituţii juridice diferite.

Potrivit articolului 19 alineatul (3) TUE, Curtea de Justiţie a Uniunii Europene hotărăşte în conformitate cu tratatele, printre altele, cu titlu preliminar, la solicitarea instanţelor judecătoreşti naţionale, cu privire la validitatea dreptului Uniunii sau la validitatea actelor adoptate de instituţii.

Articolul 267 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TRUE”) prevede două situaţii în care Curtea de Justiţie se pronunţă cu titlu preliminar:

1. O primă situaţie o reprezintă interpretarea tratatelor;

2. O a doua situaţie este cea a actelor adoptate de instituţiile, organele, oficiile sau agenţiile Uniunii, caz în care Curtea de Justiţie a Uniunii Europene se poate pronunţa atât asupra validităţii, cât şi asupra interpretării acestora.

Trebuie subliniat faptul că instanţele Uniunii Europene nu se pot pronunţa asupra validităţii tratatelor,

ci doar a actelor adoptate de instituţiile Uniunii în baza acestora. Interpretarea însă priveşte şi dreptul primar (tratatele, indiferent că sunt fondatoare sau modificatoare).

Referitor la această deosebire de regim juridic, nu trebuie pierdută din vedere natura juridică diferită a tratatelor faţă de restul actelor care pot face obiectul unei trimiteri preliminare. În afara faptului că alcătuiesc dreptul primar al Uniunii Europene, tratatele reprezintă acte de drept internaţional public, încheiate în conformitate cu normele proprii dreptului tratatelor, în timp ce restul actelor sunt adoptate de instituţiile, organele, oficiile sau agenţiile Uniunii (care îşi datorează existenţa tocmai acestor tratate, inclusiv Curtea de Justiţie a Uniunii Europene) şi fac parte exclusiv din dreptul Uniunii.

Procedura preliminară este o modalitate de cooperare între instanţele naţionale şi instanţele UE. Potrivit Notei de informare cu privire la efectuarea trimiterilor preliminare de către instanţele naţionale46 (denumită în continuare „Nota de informare”), „Sistemul trimiterilor preliminare reprezintă un mecanism fundamental ai dreptului Uniunii Europene, mecanism menit să confere instanţelor naţionale mijloacele de a asigura o interpretare şi o aplicare uniforme ale acestui drept în toate statele membre”.

Astfel, dacă instanţa naţională, sesizată cu un anumit litigiu, consideră că nu se poate pronunţa în cauza respectivă până nu primeşte lămuriri de la instanţele UE cu privire la interpretarea unei/unor dispoziţii din tratat sau cu privire la validitatea ori interpretarea unui act adoptat în baza

JOC 297, 5.12.2009, p. 1.

tratatelor (de ex.: directivă, regulament, decizie etc.),

suspendă judecarea cauzei şi sesizează instanţa UE. După ce aceasta din urmă se pronunţă asupra reglementării din dreptul UE, instanţa naţională continuă judecata şi pronunţă hotărârea pe fond în ţara de origine.

O altă situaţie care necesită anumite nuanţări este cea a existenţei unor nelămuriri cu privire la validitatea unui act al Uniunii Europene (astfel cum am precizat anterior, această situaţie nu vizează tratatele).

În cazul în care părţile dintr-un proces intern ridică această problemă în faţa instanţei naţionale, respectiva instanţă are două posibilităţi:

1. În cazul în care instanţa nu are dubii în privinţa validităţii respectivului act, respinge motivele referitoare la lipsa validităţii actului UE;

2. În cazul în care instanţa are dubii cu privire la validitatea actului în cauză, acesta nu are dreptul să declare un act al UE ca fiind lipsit de validitate, ci singura cale ce îi este deschisă o reprezintă adresarea unei/ unor întrebări prin intermediul unei trimiteri preliminare. Competenţa de a se pronunţa cu privire la lipsa validităţii unui act al UE le revine exclusiv instanţelor UE; pentru trimiterile preliminare, în stadiul actual de dezvoltare a dreptului UE, competentă este numai Curtea de Justiţie.

Cu toate acestea, atunci când există îndoieli serioase cu privire la validitatea unui act al unei instituţii, al unui organ, al unui oficiu sau al unei agenţii a Uniunii, pe care se întemeiază un act intern, instanţa naţională poate în mod excepţional să suspende temporar aplicarea acestuia din urmă sau să ia orice altă măsură provizorie în privinţa sa. În această situaţie, instanţa naţională este obligată să adreseze Curţii întrebarea privind validitatea, indicând motivele pentru care apreciază că actul menţionat nu este valid47.

În privinţa instanţelor naţionale care pot adresa

trimiteri preliminare Curţii de Justiţie a Uniunii Europene, la articolul 267 TRUE se face o deosebire între:

1. instanţa unui stat membru ale cărei decizii sunt supuse unei căi de atac în dreptul intern, pe de o parte, şi

2. instanţa unui stat membru ale cărei decizii nu sunt supuse unei căi de atac în dreptul intern, pe de altă parte.

O precizare prealabilă priveşte chiar noţiunea de instanţă a unui stat membru, noţiune autonomă a dreptului Uniunii48.

47 Nota de informare, pct. 17.

48 De exemplu, prin Ordonanţa din 18 iunie 1980, Jules Broker, cauza 138/80, (urtea a soluţionat o cerere de pronunţare a unei hotărâri preliminare adresată în primul caz, tratatul prevede posibilitatea (neînsoţită de obligaţia) acestei instanţe de a sesiza Curtea în cazul în care o asemenea chestiune se invocă în faţa sa, iar instanţa apreciază că o decizie în această privinţă 11 este-necesară pentru a pronunţa o hotărâre.

În al doilea caz, se menţionează sesizarea obligatorie a Curţii de către o instanţă ale cărei decizii nu sunt supuse vreunei căi de atac în dreptul intern în cazul în care o asemenea chestiune se invocă într-o cauză pendinte în faţa sa.

În ceea ce priveşte această obligativitate a sesizării Curţii de Justiţie a Uniunii Europene, se impun anumite precizări.

Astfel, obligativitatea nu subzistă în cazul în care există deja o jurisprudenţa în materia respectivă sau interpretarea corectă ce trebuie dată normei de drept în cauză este evidentă.

De asemenea, interpretarea priveşte eventualele nelămuriri pe care instanţa naţională respectivă (iar nu părţile în proces) le poate avea cu privire la interpretarea şi/sau validitatea dreptului comunitar. Cu alte cuvinte,

dacă, de exemplu, o parte în proces solicită instanţei naţionale ale cărei decizii nu sunt supuse vreunei căi de atac în dreptul intern să sesizeze Curtea de Justiţie a Uniunii Europene cu o cerere de pronunţare a unei hotărâri preliminare, însă instanţa naţională nu are nicio îndoială cu privire la interpretarea şi/sau validitatea dreptului comunitar, aceasta nu poate fi obligată să adreseze o trimitere preliminară. Prin urmare, indiferonseil de l'Ordre des Avocats à la Cour de Paris, declarându se necompetentă întrucât Conseil de l'Ordre des Avocats nu era o instanţă căreia i s-a solicitat să se pronunţe în cadrul unei proceduri de natură să conducă la o hotărâre judecătorească. Acesta nu era cazul în speţă, deoarece Conseil de l'Ordre nu fusese sesizat cu un litigiu pe care ar fi avut sarcina în mod legal să îl soluţioneze, ci cu o cerere care urmărea să obţină o declaraţie referitoare la un litigiu între un membru al baroului şi instanţele unui alt stat membru (Conseil de l'Ordre des Avocats à la Cour de Paris a fost sesizat cu privire la o cerere a unui membru al Baroului din Paris, Jules Broker, care i-a solicitat să se pronunţe „cu privire la condiţiile de exercitare a activităţilor sale de avocat în cadrul prestării de servicii în faţa oricărei instanţe a unui stat membru", ca urmare a unei hotărâri a Landesgericht din Köln – Republica Federală Germania, care a refuzat să i acorde posibilitatea de a compărea în numele unei părţi civile într-o procedură penală).

49 A se vedea cauza Jipa (Hotărârea Curţii din 10 iulie 2008, Ministerul Administraţiei şi Internelor – Direcţia Generală de Paşapoarte Bucureşti împotriva lui Gheorghe Jipa, cauza C-33/07, Rep., 2008, p. 1-05157 – instanţa era Tribunalul Dâmboviţa.

rent dacă părţile din acţiunea principală au solicitat sau nu acest lucru, instanţa naţională este singura care

poate avea iniţiativa unei trimiteri preliminare. Aceasta cu atât mai mult cu cât instanţa naţională trebuie să arate motivul pentru care pronunţarea unei hotărâri preliminare de către instanţele UE este necesară pentru soluţionarea cauzei cu care a fost investită. Nu trebuie uitat nici faptul că judecătorul de drept comun ai dreptului Uniunii este cel naţional.

În ceea ce priveşte instanţele Uniunii Europene care pot judeca trimiterile preliminare, potrivit TRUE acestea sunt Curtea de Justiţie şi Tribunalul. Conform articolului 256 alineatul (3) TRUE, Tribunalul are competenţa să judece trimiteri preliminare adresate în temeiul articolului 267, în domenii specifice stabilite de statut. Această dispoziţie reprezintă o modificare faţă de varianta anterioară, când, potrivit tratatului, doar Curtea avea competenţă în acest domeniu. Însă Protocolul nr. 3 – Statutul Curţii de Justiţie a Uniunii Europene (denumit în continuare „Statut”) nu a fost adaptat în această privinţă şi nu cuprinde nicio dispoziţie referitoare la competenţa Tribunalului în materia trimiterilor preliminare. Prin urmare, Curtea de Justiţie este în continuare singura competentă să se pronunţe cu titlu preliminar (Nota de informare, pct. 3).

Instanţa UE (doar Curtea de Justiţie, până la modificarea Statutului) se pronunţă asupra interpretării sau validităţii dreptului Uniunii, încercând să ofere un răspuns pentru soluţionarea litigiului, însă instanţa de trimitere este cea căreia îi revine sarcina de a trage concluziile adecvate din răspunsul instanţei UE, înlăturând, dacă este cazul, aplicarea normei naţionale în discuţie.

În consecinţă, în cadrul procedurii întrebărilor preliminare, rolul instanţei UE este acela de a oferi o interpretare a dreptului Uniunii sau de a se pronunţa cu

privire la validitatea acestuia, iar nu de a aplica acest drept la situaţia de fapt care face obiectul acţiunii principale, rol ce revine instanţei naţionale.

Instanţa UE nu este competentă să se pronunţe cu privire la problemele de fapt ivite în cadrul acţiunii principale şi nici să soluţioneze divergenţele de opinii în interpretarea sau aplicarea normelor de drept naţional. Formularea tipică ce se regăseşte în hotărârea instanţei UE este următoarea: „Îi revine instanţei de trimitere sarcina să verifice dacă acesta este cazul în cauza cu a cărei soluţionare este sesizată” 50.

™ A se vedea cauza Jipa, citată anterior. În această cauză, după ce, la pune-1111 27 din hotărâre. Curtea arătase că „situaţia care a determinat apariţia litigiului

Răspunsul instanţei UE ia forma unei hotărâri sau a unei ordonanţe motivate (iar nu a unui simplu aviz). Instanţa naţională destinatară este ţinută de interpretarea dată atunci când soluţionează litigiul pendinte în faţa sa. De asemenea, modul în care instanţa UE a soluţionat trimiterea preliminară este obligatoriu pentru celelalte instanţe naţionale sesizate cu o problemă identică.

Din punct de vedere procedural, toate părţile din acţiunea principală (în faţa instanţei naţionale), statele membre şi instituţiile Uniunii pot participa la procedura de pronunţare a unei hotărâri preliminare.

Potrivit articolului 21 alineatul (1) din Statut, „Curtea de Justiţie este sesizată printr-o cerere adresată grefierului. Cererea trebuie să cuprindă numele şi domiciliul reclamantului, calitatea semnatarului, numele părţii sau părţilor împotriva cărora se înaintează cererea, obiectul litigiului, concluziile şi o expunere sumară a motivelor invocate”.

Totodată, conform articolului 23 din Statut, în cazul trimiterilor preliminare, decizia instanţei naţionale care îşi

suspendă procedura şi sesizează Curtea de Justiţie este notificată Curţii de către instanţa naţională respectivă. Această decizie este apoi notificată de către grefierul Curţii părţilor în cauză, statelor membre şi Comisiei, precum şi instituţiei, organului, oficiului sau agenţiei Uniunii care a adoptat actul a cărui valabilitate sau interpretare este contestată. În termen de două luni de la data ultimei notificări, părţile, statele membre, Comisia şi, dacă este cazul, instituţia, organul, oficiul sau agenţia Uniunii care a adoptat actul a cărui valabilitate sau interpretare este contestată, are dreptul de a depune la Curte memorii sau observaţii scrise.

Decizia instanţei naţionale este notificată, prin grija grefierului Curţii, şi statelor părţi la Acordul privind Spaţiul Economic European, altele decât statele membre, precum şi Autorităţii de Supraveghere a AELS menţionată în acordul respectiv, care, în cazul în care este vizat unul dintre domeniile de aplicare ale acordului, pot depune la Curte memorii sau observaţii scrise, în termen de două luni de la data notificării.

În cazul în care un acord privind un domeniu determinat, încheiat de Consiliu cu unul sau mai multe state terţe, prevede că acestea din urmă din acţiunea principală nu pare să răspundă cerinţelor amintite la punctele 22 – 26 din prezenta hotărâre”, precizează la punctul următor că „Totuşi, îi revine instanţei de trimitere sarcina de a efectua constatările necesare în această privinţă, pe baza elementelor de fapt şi de drept care au motivat, în cauza din acţiunea principală, cererea ministerului de limitare a dreptului domnului Jipa de a ieşi de pe teritoriul naţional”.

pot prezenta memorii sau observaţii scrise în cazul în care o instanţă a unui stat membru adresează Curţii o întrebare preliminară privind domeniul de aplicare a

acordului, decizia instanţei naţionale referitoare la o astfel de întrebare se notifică, de asemenea, statelor terţe în cauză, care pot depune la Curte, în termen de două luni de la data notificării, memorii sau observaţii scrise.

Prevederi mai detaliate sunt cuprinse în Regulamentul de procedură la articolele 103 şi 104.

De asemenea, potrivit articolului 20 din Statut, procedura în faţa Curţii de Justiţie constă în două faze: o fază scrisă şi una orală.

Procedura scrisă cuprinde comunicarea adresată părţilor şi instituţiilor Uniunii ale căror decizii sunt în cauză, cereri, memorii, apărări şi observaţii şi eventual replici, precum şi toate actele şi documentele ce le susţin sau copiile acestora certificate conform. Comunicările se fac prin grija grefierului, în ordinea şi la termenele prevăzute de Regulamentul de procedură.

Procedura orală cuprinde lectura raportului prezentat de un judecător raportor, audierea de către Curte a agenţilor, consilierilor şi avocaţilor, concluziile avocatului general precum şi audierea martorilor şi experţilor, dacă este cazul.

În cazul în care consideră că respectiva cauză nu pune o problemă nouă de drept, Curtea poate decide, după ascultarea avocatului general, ca aceasta să fie judecată fără concluziile avocatului general.

Atunci când o întrebare preliminară este identică cu o întrebare asupra căreia Curtea a avut deja ocazia să se pronunţe sau atunci când răspunsul la o astfel de întrebare nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile sau poate fi în mod clar dedus din jurisprudenţa, Curtea, după ascultarea avocatului general, poate să se pronunţe prin ordonanţă motivată în cuprinsul căreia se face trimitere mai ales la hotărârea anterioară sau la jurisprudenţa pertinentă (procedura simplificată).

În conformitate cu articolul 23 a din Statut, Regulamentul de procedură poate prevedea o procedură accelerată (articolul 104 a din Regulamentul de procedură) şi, pentru acţiunile în vederea pronunţării unei hotărâri preliminare referitoare la spaţiul de libertate, securitate şi justiţie, o procedură de urgenţă (articolul 104 b din Regulamentul de procedură – cunoscută sub denumirea de procedură preliminară de urgenţă).

Aceste proceduri pot prevedea, pentru depunerea memoriilor sau a observaţiilor scrise, un termen mai scurt decât cel prevăzut la articolul 23 şi, prin derogare de la articolul 20 al patrulea paragraf, judecarea cauzei fără concluziile avocatului general.

În plus, procedura de urgenţă poate prevedea limitarea părţilor şi a celorlalte persoane interesate menţionate la articolul 23 autorizate să depună memorii sau observaţii scrise, şi, în cazuri de extremă urgenţă, omiterea fazei scrise a procedurii.

Procedura accelerată permite Curţii să se pronunţe cu rapiditate asupra cauzelor extrem de urgente, reducând termenele la maximum şi acordând acestor cauze o prioritate absolută. În urma unei cereri formulate de una dintre părţi, preşedintele Curţii decide, la propunerea judecătorului raportor şi după ascultarea avocatului general şi a celorlalte părţi, dacă o urgenţă deosebită justifică recurgerea la procedura accelerată. În cazul trimiterilor preliminare, cererea este formulată de instanţa judecătorească naţională care sesizează Curtea. În cerere trebuie menţionate împrejurările care justifică urgenţa în pronunţarea asupra întrebării formulate cu titlu preliminar51.

Astfel, potrivit articolului 104 a din Regulamentul de procedură, la cererea instanţei naţionale, preşedintele poate, în mod excepţional, la propunerea judecătorului

raportor şi după ascultarea avocatului general, să dispună judecarea trimiterii preliminare potrivit unei proceduri accelerate, care derogă de la prevederile prezentului regulament, atunci când împrejurările invocate justifică urgenţa deosebită în pronunţarea asupra întrebării formulate cu titlu preliminar.

În acest caz, preşedintele stabileşte fără întârziere data şedinţei, care se comunică părţilor din acţiunea principală şi celorlalte persoane interesate prevăzute de articolul 23 din Statut odată cu decizia de trimitere.

Într-un termen stabilit de preşedinte, care nu poate fi mai mic de 15 zile, părţile şi celelalte persoane interesate menţionate de paragraful pre51 Solicitarea procedurii accelerate nu înseamnă automat şi acordarea acesteia de către instanţa UE, care este suverană în a decide cu privire la cererea formulată de instanţa naţională. A se vedea cauza Jipa, citată anterior, punctele 13 şi 14 din hotărâre: „13. Întrucât a considerat că întrebările respective necesită un răspuns urgent din partea Curţii, dat fiind că domnul Jipa trebuie să aibă posibilitatea să îşi exercite dreptul la liberă circulaţie sau să cunoască cât mai repede dacă se impune restrângerea exercitării acestui drept, instanţa de trimitere a solicitat Curţii judecarea trimiterii preliminare potrivit procedurii accelerate, în temeiul articolului 104 a primul paragraf din Regulamentul de procedură. 14. Prin Ordonanţa din 3 aprilie 2007, preşedintele Curţii a respins această cerere pentru motivul că nu sunt îndeplinite condiţiile prevăzute la articolul 104 a primul paragraf.

cedent pot să depună memorii sau observaţii scrise. Preşedintele poate solicita părţilor şi celorlalte persoane interesate să limiteze memoriile sau observaţiile scrise la problemele de drept esenţiale ridicate de întrebarea preliminară.

Eventualele memorii sau observaţii scrise se comunică înainte de şedinţă părţilor şi celorlalte persoane interesate mai sus menţionate.

Curtea se pronunţă după ascultarea avocatului general.

În ceea ce priveşte procedura preliminară de urgenţă, conform articolului 104 b din Regulamentul de procedură, la cererea instanţei naţionale sau, cu titlu excepţional, din oficiu, o trimitere preliminară prin care sunt adresate una sau mai multe întrebări referitoare la domeniile vizate de titlul V al celei de a treia părţi din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene (referitoare la spaţiul de libertate, securitate şi justiţie) poate să fie judecată potrivit unei proceduri de urgenţă, care derogă de la prevederile generale ale Regulamentului de procedură.

Cererea instanţei naţionale trebuie să cuprindă împrejurările de drept şi de fapt care demonstrează urgenţa şi justifică aplicarea acestei proceduri derogatorii şi să indice, dacă este posibil, răspunsurile la întrebările preliminare pe care le propune instanţa naţională.

În cazul în care instanţa naţională nu a formulat o cerere de aplicare a procedurii de urgenţă şi dacă judecarea cauzei potrivit acestei proceduri apare, la prima vedere, ca fiind necesară, preşedintele Curţii poate să solicite camerei prevăzute de paragraful următor să se pronunţe asupra necesităţii de a judeca trimiterea preliminară potrivit acestei proceduri.

Decizia de judecare a trimiterii preliminare potrivit procedurii de urgenţă se adoptă de camera desemnată, pe baza raportului judecătorului raportor şi după ascultarea avocatului general.

Atunci când instanţa naţională a solicitat aplicarea procedurii de urgenţă în cazul unei trimiteri preliminare

prevăzute de alineatul precedent sau atunci când preşedintele a solicitat camerei desemnate examinarea necesităţii judecării trimiterii preliminare potrivit acestei proceduri, grefierul comunică de îndată trimiterea părţilor din cauza aflată pe rolul instanţei naţionale, statului membru de care aparţine această instanţă, precum şi instituţiilor prevăzute de articolul 23 primul paragraf din Statut, Iu condiţiile prevăzute de această dispoziţie.

Decizia de a judeca sau nu trimiterea preliminară potrivit procedurii de urgenţă se comunică de îndată instanţei naţionale, precum şi părţilor, Matului membru şi instituţiilor prevăzute de paragraful precedent. Decizia tic judecare a trimiterii potrivit procedurii de urgenţă stabileşte termenul în interiorul căruia acestea din urmă pot depune memorii sau observaţii scrise. Decizia poate menţiona chestiunile de drept la care trebuie să se refere aceste memorii sau observaţii scrise şi poate stabili întinderea maximă a acestor înscrisuri.

De asemenea, trimiterea preliminară se comunică persoanelor interesate prevăzute de articolul 23 din Statut, altele decât destinatarii comunicării menţionate, imediat după efectuarea comunicării prevăzute de primul paragraf, iar decizia de a judeca sau nu trimiterea potrivit procedurii de urgenţă se comunică aceloraşi persoane interesate imediat după efectuarea comunicării prevăzute de al doilea paragraf.

Părţile şi celelalte persoane interesate prevăzute de articolul 23 din Statut sunt înştiinţate cât mai curând posibil în legătură cu data preconizată a şedinţei.

Atunci când trimiterea preliminară nu se judecă potrivit procedurii de urgenţă, procedura continuă potrivit prevederilor articolului 23 din Statut şi prevederilor aplicabile din prezentul regulament.

Trimiterea preliminară care se judecă potrivit

procedurii de urgenţă, precum şi memoriile sau observaţiile scrise depuse se comunică persoanelor interesate prevăzute de articolul 23 din Statut, altele decât părţile şi persoanele interesate prevăzute de primul paragraf al alineatului precedent. Trimiterea preliminară este însoţită de o traducere, dacă este cazul în rezumat, în condiţiile stabilite de articolul 104 alineatul (l) 52.

Articolul 104 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curţii prevede următoarele: „Deciziile instanţelor naţionale prevăzute de articolul 103 se comunică statelor membre în versiunea originală, însoţite de o traducere în limba oficială a statului destinatar. Dacă este cazul, ţinând cont de întinderea deciziei instanţei naţionale, această traducere este înlocuită de un rezumat al deciziei tradus în limba oficială a statului destinatar, care va sta la baza poziţiei adoptate de statul respectiv. Rezumatul include textul integral al întrebării sau întrebărilor formulate cu titlu preliminar. Acest rezumat conţine în special, în măsura în care aceste elemente figurează în decizia instanţei naţionale, obiectul acţiunii principale, argumentele esenţiale ale părţilor din acţiunea principală, o prezentare pe scurt a motivelor trimiterii preliminare, precum şi jurisprudenţa şi prevederile dreptului Uniunii şi naţionale invocate.

În cazurile prevăzute de articolul 23 al treilea paragraf din Statut, deciziile instanţelor naţionale se comunică statelor părţi la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum şi Autorităţii AELS de Supraveghere în versiunea originală, însoţite de o traducere a deciziei sau, după caz, de un rezumat într-una în plus, memoriile sau observaţiile scrise depuse sunt comunicate părţilor şi celorlalte persoane interesate prevăzute de primul paragraf al alineatului precedent.

În cazuri de urgenţă deosebită, camera poate decide

ca procedura să se desfăşoare fără faza scrisă. Camera desemnată soluţionează cauza după ascultarea avocatului general. Aceasta poate decide să judece cauza în complet format din trei judecători. De asemenea, camera desemnată poate să dispună trimiterea cauzei în faţa Curţii în vederea atribuirii sale unui complet de judecată compus din mai mulţi judecători. În acest caz, procedura de urgenţă continuă în faţa noului complet de judecată, dacă este cazul după redeschiderea procedurii orale.

Actele de procedură prevăzute de prezentul articol se consideră depuse la data transmiterii către grefa, prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare de care dispune Curtea, a unei copii a originalului semnat şi a înscrisurilor justificative însoţite de opisul prevăzut de articolul 37 alineatul (4) din Regulamentul de procedură53. Originalul actului şi anexele menţionate anterior se transmit grefei Curţii.

Comunicările prevăzute de prezentul articol se pot efectua prin transmiterea unei copii a înscrisului prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare de care dispun Curtea şi destinatarul.

Procedura măsurilor provizorii urmăreşte să obţină suspendarea executării unui act al unei instituţii, care face de asemenea obiectul unei acţiuni, sau orice altă măsură provizorie necesară pentru a preveni un prejudiciu grav şi ireparabil în dauna unei părţi.

Regimul lingvistic este prevăzut de Regulamentul de procedură la articolele 29 – 31. Potrivit articolului 29 alineatul (2) al doilea paragraf, în cazul trimiterilor preliminare, limba de procedură este cea a instanţei naţionale care sesizează Curtea. Ca excepţie, la cererea corespunzător motivată a unei părţi din acţiunea principală şi după ascultarea dintre limbile menţionate de articolul 29 alineatul (1), ce urmează a fi aleasă de rfilrc

destinatar.

Atunci când un stat terţ are dreptul de a participa la o procedură preliminară în conformitate cu articolul 23 al patrulea paragraf din Statut, decizia instanţei nujionale îi este comunicată în versiunea originală, însoţită de o traducere a ilrcizici sau, după caz, de un rezumat într-una dintre limbile menţionate de am t olul 29 alineatul (1), ce urmează a fi aleasă de statul terţ în cauză".

11 Fiecărui act de procedură i se anexează un dosar care conţine înscrisurile luniilâcative invocate şi un opis al acestora.

În interiorul căruia acestea din urmă pot depune memorii sau observaţii scrise. Decizia poate menţiona chestiunile de drept la care trebuie să se refere aceste memorii sau observaţii scrise şi poate stabili întinderea maximă a acestor înscrisuri.

De asemenea, trimiterea preliminară se comunică persoanelor interesate prevăzute de articolul 23 din Statut, altele decât destinatarii comunicării menţionate, imediat după efectuarea comunicării prevăzute de primul paragraf, iar decizia de a judeca sau nu trimiterea potrivit procedurii de urgenţă se comunică aceloraşi persoane interesate imediat după efectuarea comunicării prevăzute de al doilea paragraf.

Părţile şi celelalte persoane interesate prevăzute de articolul 23 din Statut sunt înştiinţate cât mai curând posibil în legătură cu data preconizată a şedinţei.

Atunci când trimiterea preliminară nu se judecă potrivit procedurii de urgenţă, procedura continuă potrivit prevederilor articolului 23 din Statut şi prevederilor aplicabile din prezentul regulament.

Trimiterea preliminară care se judecă potrivit procedurii de urgenţă, precum şi memoriile sau observaţiile scrise depuse se comunică persoanelor

interesate prevăzute de articolul 23 din Statut, altele decât părţile şi persoanele interesate prevăzute de primul paragraf al alineatului precedent. Trimiterea preliminară este însoţită de o traducere, dacă este cazul în rezumat, în condiţiile stabilite de articolul 104 alineatul (l) 52.

Articolul 104 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curţii prevede următoarele: „Deciziile instanţelor naţionale prevăzute de articolul 103 se comunică statelor membre în versiunea originală, însoţite de o traducere în limba oficială a statului destinatar. Dacă este cazul, ţinând cont de întinderea deciziei instanţei naţionale, această traducere este înlocuită de un rezumat al deciziei tradus în limba oficială a statului destinatar, care va sta la baza poziţiei adoptate de statul respectiv. Rezumatul include textul integral al întrebării sau întrebărilor formulate cu titlu preliminar. Acest rezumat conţine în special, în măsura în care aceste elemente figurează în decizia instanţei naţionale, obiectul acţiunii principale, argumentele esenţiale ale părţilor din acţiunea principală, o prezentare pe scurt a motivelor trimiterii preliminare, precum şi jurisprudenţa şi prevederile dreptului Uniunii şi naţionale invocate.

În cazurile prevăzute de articolul 23 al treilea paragraf din Statut, deciziile instanţelor naţionale se comunică statelor părţi la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum şi Autorităţii AELS de Supraveghere în versiunea originală, însoţite de o traducere a deciziei sau, după caz, de un rezumat într-una în plus, memoriile sau observaţiile scrise depuse sunt comunicate părţilor şi celorlalte persoane interesate prevăzute de primul paragraf al alineatului precedent.

În cazuri de urgenţă deosebită, camera poate decide ca procedura să se desfăşoare fără faza scrisă. Camera desemnată soluţionează cauza după ascultarea avocatului

general. Aceasta poate decide să judece cauza în complet format din trei judecători. De asemenea, camera desemnată poate să dispună trimiterea cauzei în faţa Curţii în vederea atribuirii sale unui complet de judecată compus din mai mulţi judecători. În acest caz, procedura de urgenţă continuă în faţa noului complet de judecată, dacă este cazul după redeschiderea procedurii orale.

Actele de procedură prevăzute de prezentul articol se consideră depuse la data transmiterii către grefa, prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare de care dispune Curtea, a unei copii a originalului semnat şi a înscrisurilor justificative însoţite de opisul prevăzut de articolul 37 alineatul (4) din Regulamentul de procedură53. Originalul actului şi anexele menţionate anterior se transmit grefei Curţii.

Comunicările prevăzute de prezentul articol se pot efectua prin transmiterea unei copii a înscrisului prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare de care dispun Curtea şi destinatarul.

Procedura măsurilor provizorii urmăreşte să obţină suspendarea executării unui act al unei instituţii, care face de asemenea obiectul unei acţiuni, sau orice altă măsură provizorie necesară pentru a preveni un prejudiciu grav şi ireparabil în dauna unei părţi.

Regimul lingvistic este prevăzut de Regulamentul de procedură la articolele 29 – 31. Potrivit articolului 29 alineatul (2) al doilea paragraf, în cazul trimiterilor preliminare, limba de procedură este cea a instanţei naţionale care sesizează Curtea. Ca excepţie, la cererea corespunzător motivată a unei părţi din acţiunea principală şi după ascultarea dintre limbile menţionate de articolul 29 alineatul (1), ce urmează a fi aleasă de „Al re destinatar.

Atunci când un stat terţ are dreptul de a participa la

o procedură preliminară la conformitate cu articolul 23 al patrulea paragraf din Statut, decizia instanţei înţionale îi este comunicată în versiunea originală, însoţită de o traducere a iltvizici sau, după caz, de un rezumat într-una dintre limbile menţionate de arti – olul 29 alineatul (1), ce urmează a fi aleasă de statul terţ în cauză”.

11 Fiecărui act de procedură i se anexează un dosar care conţine înscrisurile luth ficaţi ve invocate şi un opis al acestora.

celeilalte părţi şi a avocatului general, poate fi autorizată pentru procedura orală folosirea ca limbă de procedură a unei alte limbi dintre celelalte 22 de limbi oficiale ale Uniunii Europene54. Decizia cu privire la respectiva cerere poate fi adoptată de preşedinte. Totuşi, acesta poate să înainteze cererea Curţii, iar în cazul în care intenţionează să o admită fără acordul tuturor părţilor, are obligaţia de a proceda în acest mod.

Limba de procedură este folosită în special în memoriile şi susţinerile orale ale părţilor, inclusiv în înscrisurile anexate, precum şi în procesele verbale şi deciziile Curţii. Orice înscris depus sau anexat şi redactat într-o altă limbă decât cea de procedură trebuie însoţit de o traducere în limba de procedură. Cu toate acestea, în cazul înscrisurilor voluminoase, pot fi depuse traduceri în extras. Curtea poate oricând să impună depunerea unei traduceri extinse sau integrale, din oficiu sau la cererea uneia dintre părţi.

Există câteva excepţii de la regula menţionată anterior; astfel, atunci când participă la o procedură preliminară:

— Statele membre sunt autorizate să folosească propria lor limbă oficială;

— Statele părţi la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum şi Autoritatea AELS de

Supraveghere pot fi autorizate să folosească una dintre limbile oficiale ale UE, alta decât limba de procedură;

— Statele terţe pot fi autorizate să folosească una dintre limbile oficiale ale UE, alta decât limba de procedură.

Aceste prevederi se aplică atât înscrisurilor, cât şi declaraţiilor orale. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură în fiecare caz în parte.

De asemenea, în cazul în care martorii sau experţii declară că nu se pot exprima în mod adecvat într-una dintre limbile oficiale ale UE, Curtea îi autorizează să facă declaraţiile într-o altă limbă. Totodată, preşedintele Curţii şi preşedinţii camerelor, atunci când conduc dezbaterile, judecătorul raportor în raportul preliminar şi în raportul de şedinţă, judecătorii şi avocaţii generali, atunci când pun întrebări, şi aceştia din urmă în concluziile lor pot folosi una dintre limbile oficiale ale UE, alta decât limba de procedură. În toate aceste situaţii, grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură.

54 în Uniunea Europeană există 23 de limbi oficiale, şi anume: bulgara, ceha, daneza, engleza, estona, finlandeza, franceza, germana, greaca, irlandeza, italiana, letona, lituaniana, olandeza, maghiara, malteza, polona, portugheza, româna, slovaca, slovena, spaniola şi suedeza.

Conform articolului 31 din Regulamentul de procedură, textele redactate în limba de procedură sau în altă limbă autorizată în temeiul Regulamentului de procedură al Curţii sau al Tribunalului sunt autentice, în caz de neconcordanţă între diferitele versiuni lingvistice (rezultate în urma traducerilor), este necesară raportarea la cele autentice, care prevalează55.

Concluzii

Pentru practicienii în domeniul fondurilor europene, speţa detaliată în prezentul capitol ridică mai multe

probleme de drept şi menţionează o serie de principii de extremă importanţă şi actualitate pentru stadiul accesării şi utilizării acestor fonduri în România, precum principiul legalităţii, al securităţii juridice, al bunei credinţe, al aplicării prevederilor dreptului intern în lipsa dispoziţiilor dreptului Uniunii Europene şi al răspunderii financiare a statului membru în cazul în care nerestituirea sprijinului de către beneficiar se datorează unei neglijenţe a autorităţilor naţionale.

De asemenea, am considerat necesară realizarea distincţiei între neregulă şi fraudă, aspect asupra căruia vom reveni şi cu ocazia celorlalte speţe.

În mod special, atât pentru beneficiarii fondurilor europene, cât şi pentru autorităţi, este important să se raporteze mereu la contractul prin care se acordă finanţarea, ce reprezintă în acest caz „legea părţilor", şi să nu ignore posibilitatea interpretării acestuia.

Totodată, s-a dorit sublinierea importanţei procedurii preliminare, ce reprezintă o modalitate de cooperare între instanţele naţionale şi instanţele UE, motiv pentru care am prezentat anumite detalii cu privire la aceasta, cu accent pe aspectele privind procedura şi regimul lingvistic.

„În ceea ce priveşte actele legislative ale UE, „Diversele versiuni lingvistice «le unui text comunitar trebuie să fie interpretate în mod uniform şi, în caz de divergenţă între aceste versiuni, dispoziţia în cauză trebuie interpretată în funcţie \W economia generală şi finalitatea reglementării în cauză al cărei element îl constituie". A se vedea, în acest sens, Daniela Ivan, Hotărâri recente şi amsacrate ale Curţii de Justiţie a Comunităţilor Europene, Ed. CH. Beck, HIK fireşti, 2007, p. 97, citând Hotărârea Curţii din 27 octombrie 1977, Regina împotriva Pierre Bouchereau, cauza 30/77, Rep., 1977, p. 01999.

Capitolul II Utilizarea fondurilor europene în lumina

investigaţiilor efectuate de OLAF

Secţiunea II.1.

Hotărârea Tribunalului din 30 iunie 2009 în cauza T-444/07 Centre de promotion de l'emploi par la micro entreprise (CPEM) împotriva Comisiei Comunităţilor Europene

„FSE – Desfiinţarea unui sprijin financiar – Raport al OLAF" Importanţa speţei

Prezenta speţă ridică mai multe probleme de drept demne de menţionat prin importanţa şi actualitatea lor, cum ar fi principiul dreptului la apărare, inclusiv condiţiile în care acesta poate invocat, aspectele referitoare la scurgerea de informaţii în presă, răspunderea beneficiarului finanţării, obligaţia de respectare a condiţiilor financiare stabilite (obligaţia de executare materială a proiectului respectiv – obligaţie esenţială a beneficiarului care condiţionează atribuirea sprijinului financiar european), ierarhia normelor, transparenţa autorităţilor, informarea şi consultarea potenţialilor beneficiari sau a beneficiarilor, principiul încrederii legitime, problematica „proiectelorpilot", a „demunicipalizării", a „valorizării" şi a „împrumuturilor de onoare", precum şi condiţiile acordării de despăgubiri.

Un accent deosebit este pus pe activitatea Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) şi a modului în care se realizează investigaţiile acestuia, comentariile pe baza prezentei cauze reluând problematica diferenţierii între „neregulă" şi „fraudă", amintită şi în cadrul speţei precedente, de această dată subliniindu-se aspectele referitoare la „fraudă".

1. În vederea garantării securităţii juridice şi a bunei administrări a justiţiei, este necesar, pentru ca o acţiune să fie admisibilă, ca elementele esenţiale de fapt şi de drept pe care aceasta se întemeiază să rezulte, cel puţin în mod

sumar, dar coerent şi comprehensibil, din chiar textul cererii introductive. Pentru îndeplinirea acestor cerinţe, o cerere prin care se urmăreşte repararea pretinselor prejudicii produse de o instituţie comunitară trebuie să cuprindă elementele care permit identificarea comportamentului pe care reclamantul îl reproşează instituţiei, motivele pentru care reclamantul consideră că există o legătură de cauzalitate între comportament şi prejudiciul pe care pretinde că la suferit, precum şi caracterul şi întinderea acestui prejudiciu. În lipsa oricărei indicaţii furnizate de reclamant, nu este de competenţa Tribunalului să aprecieze şi să verifice existenţa unei eventuale legături de cauzalitate între comportamentul reproşat şi prejudiciul invocat. Prin urmare, orice indicaţie ulterioară privind această legătură trebuie respinsă ca tardivă.

2. Principiul respectării dreptului la apărare impune ca destinatarii unor decizii care le afectează în mod sensibil interesele să aibă posibilitatea de a face cunoscut în mod util punctul lor de vedere. Pe de altă parte, dreptul la apărare nu este încălcat ca urmare a unei neregularităţi procedurale decât în măsura în care aceasta a avut o incidenţă concretă asupra posibilităţii întreprinderilor în cauză de a se apăra. Astfel, nerespectarea normelor în vigoare care au drept finalitate protecţia dreptului la apărare nu este susceptibilă să vicieze o procedură administrativă decât dacă se stabileşte că aceasta ar fi putut să conducă la un rezultat diferit în lipsa sa.

3. Ţinând cont de însăşi natura sprijinului financiar acordat de UE, obligaţia de respectare a condiţiilor financiare stabilite în decizia de acordare constituie, precum obligaţia de executare materială a proiectului respectiv, chiar una dintre obligaţiile esenţiale ale beneficiarului şi, prin aceasta, condiţionează atribuirea

sprijinului financiar comunitar. În acest context, articolul 24 alineatele (1) şi (2) din Regulamentul nr. 4253/88 de aplicare a Regulamentului nr. 2052/88 în ceea ce priveşte coordonarea colaborării dintre diferite fonduri structurale, pe de o parte, şi dintre acestea şi cele ale Băncii Europene de Investiţii şi ale altor Instrumente financiare existente, pe de altă parte, astfel cum a fost modi-// (ut prin Regulamentul nr. 2082/93, trebuie interpretat în sensul că auto i l/ază Comisia să anuleze sprijinul financiar acordat, în cazul încălcării miliţiilor financiare prevăzute în decizia de acordare.

4. Dreptul de a se prevala de încrederea legitimă presupune îndeplinirea a trei condiţii cumulative. În primul rând, administraţia comunitară trebuie să îi fi furnizat persoanei interesate asigurări precise, necondiţionate şi concordante, emise de surse autorizate şi de încredere. În al doilea rând, aceste asigurări trebuie să fie de natură să determine persoana căreia i se adresează să nutrească o aşteptare legitimă. În al treilea rând, asigurările date trebuie să fie conforme normelor aplicabile.

5. În ceea ce priveşte controlul respectării obligaţiilor beneficiarilor unui sprijin financiar comunitar, este normal ca un control efectuat în considerarea unor elemente noi, care au condus la bănuiala că există nereguli privind anumite proiecte, să fie mai aprofundat şi să aibă rezultate diferite faţă de un control de rutină anterior, efectuat în lipsa oricăror bănuieli. Prin urmare, faptul că investigaţia Oficiului European de Luptă Antifraudă a permis descoperirea unor nereguli care nu au fost identificate cu ocazia unui audit efectuat de Direcţia Generală a Comisiei „Ocuparea Forţei de Muncă, Afaceri Sociale şi Egalitatea de Şanse” nu constituie în niciun fel o incoerenţă şi nu poate afecta legalitatea unei decizii întemeiate pe rezultatele investigaţiei menţionate.

I. Prezentarea situaţiei de fapt Cadrul juridic

Articolul 147 alineatul (1) CE atribuie Comisiei administrarea Fondului Social European (FSE) instituit în temeiul articolului 146 CE56.

Cadrul juridic ce reglementează fondurile structurale pentru perioada de programare cuprinsă între 1994 şi 1999, relevantă în speţă, este constituit în special din Regulamentul (CEE) nr. 2052/88 al Consiliului din 24 iunie 1988 privind funcţiile fondurilor structurale şi eficacitatea lor, precum şi coordonarea activităţilor proprii între ele şi cu operaţiunile

— Conform articolului 159 primul paragraf CE (actualul articol 175 TRUE), FSE este unul dintre fondurile structurale: „Statele membre îşi conduc politicile economice şi le coordonează în vederea realizării, în egală măsură, a obiectivelor menţionate la articolul 174. Formularea şi punerea în aplicare a politicilor şi acţiunilor Uniunii, precum şi realizarea pieţei interne ţin seama de obiectivele menţionate la articolul 174 şi participă la realizarea acestora. De asemenea, Uniunea susţine realizarea acestor obiective prin acţiunea pe care o întreprinde prin intermediul fondurilor structurale (Fondul European de Orientare şi Garantare Agricolă, secţiunea „Orientare”; Fondul Social European;» Fondul European de Dezvoltare Regională), al Băncii Europene de Investiţii şi al celorlalte instrumente financiare existente”.

Băncii Europene de Investiţii şi ale altor instrumente financiare exis

57

tente. Pentru aplicarea acestui regulament, Consiliul a adoptat alte două regulamente, nr. 4255 din 1988 (denumit în continuare „Regulamentul nr. 4255/88”) şi nr. 4253 din 198859 (denumit în continuare „Regulamentul nr. 4253/88”). Toate aceste regulamente au fost abrogate cu

efect de la 1 ianuarie 200060.

Din coroborarea tuturor dispoziţiilor reiese că, deşi Regulamentul nr. 4255/88 a fost abrogat, Regulamentele nr. 4255/88 şi nr. 4253/88 continuă să se aplice sprijinului aprobat în temeiul Regulamentului nr. 4255/88.

Potrivit articolului 6 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 4255/88, intitulat „Asistenţa tehnică şi proiectele pilot şi de demonstraţie”: „În afara cadrului de asistenţă comunitar, [FSE] poate finanţa până în limita a 0,5 % din alocaţia sa anuală acţiuni pregătitoare, de apreciere, monitorizare şi evaluare în statele membre sau la nivel comunitar care sunt

JO L 185, p. 9, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 2081/93 al Consiliului din 20 iulie 1993 (JO L 193, p. 5, denumit în continuare „Regulamentul nr. 2052/88”).

58 Regulamentul (CEE) nr. 4255/88 din 19 decembrie 1988 de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2052/88 în ceea ce priveşte FSE (JO L 374, p. 21), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 2084/93 al Consiliului din 20 iulie 1993 (JO L 193, p. 39).

59 Regulamentul (CEE) nr. 4253/88 al Consiliului din 19 decembrie 1988 de aplicare a Regulamentului nr. 2052/88 în ceea ce priveşte coordonarea colaborării dintre diferite fonduri structurale, pe de o parte, şi dintre acestea şi cele ale Băncii europene de Investiţii şi ale altor instrumente financiare existente, pe de altă parte (JO L 374, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 2082/93 al Consiliului din 20 iulie 1993 (JO L 193, p. 20).

60 Abrogarea Regulamentelor nr. 2052/88 şi nr. 4253/88 s-a realizat prin intermediul Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 al Consiliului din 21 iunie 1999 de stabilire a dispoziţiilor generale referitoare la fondurile structurale

(JO L 161, p. 1).

Regulamentul nr. 4255/88 a fost abrogat cu efect de la 1 ianuarie 2000, prin articolul 11 din Regulamentul (CE) nr. 1784/1999 al Parlamentului European şi al Consiliului din 12 iulie 1999 privind Fondul social european (JO L 213, p. 5), al i' Arui articol 9 face trimitere la dispoziţiile tranzitorii prevăzute la articolul 52 din Regulamentul nr. 1260/1999. Alineatul (1) al acestei ultime dispoziţii prevede că „prezentul regulament nu aduce atingere continuării sau modificării, inclusiv anulării totale sau parţiale a asistenţei aprobate de Consiliu sau de Comisie în Irineiul Regulamentelor [...] nr. 2052/88 şi [...] nr. 4253/88 sau în temeiul oricărei iIIC* legislaţii care se aplică acestei intervenţii la 31 decembrie 1999".

necesare pentru realizarea acţiunilor menţionate la articolul 1 din prezentul regulament şi sunt efectuate din iniţiativa Comisiei sau în contul Comunităţii. Ele includ:

a) acţiuni cu caracter inovator care sunt menite să testeze noi abordări faţă de conţinutul, metodologia şi organizarea procesului de formare profesională, inclusiv integrarea dimensiunii comunitare a formării profesionale şi, pe plan mai general, dezvoltarea ocupării forţei de muncă, inclusiv promovarea de şanse egale pentru bărbaţi şi femei pe piaţa forţei de muncă şi integrarea profesională a persoanelor expuse excluderii de pe piaţa forţei de muncă, în scopul stabilirii unei baze pentru asistenţă ulterioară din partea [FSE] într-o serie de state membre".

Conform articolului 24 din Regulamentul nr. 4253/88, intitulat „Reducerea, suspendarea şi întreruperea contribuţiei":

„(1) Dacă realizarea unei acţiuni sau a unei măsuri pare să nu justifice nicio parte, nici întreaga contribuţie financiară care i-a fost alocată, Comisia procedează la o verificare adecvată a cazului în cadrul parteneriatului,

solicitând în special statului membru sau autorităţilor desemnate de acesta pentru punerea în aplicare a acţiunii să îşi prezinte observaţiile într-un termen stabilit.

(2) în urma acestei verificări, Comisia poate reduce sau suspenda contribuţia pentru acţiunea sau pentru măsura în cauză dacă verificarea confirmă existenţa unei nereguli sau a unei modificări importante care afectează natura sau condiţiile de punere în aplicare a acţiunii sau a măsurii şi pentru care nu a fost solicitată aprobarea Comisiei.

(3) Orice sumă primită în mod nejustificat şi care trebuie recuperată trebuie rambursată Comisiei. Sumele nerambursate se majorează cu dobânzi de întârziere în conformitate cu prevederile regulamentului financiar şi potrivit modalităţilor care trebuie stabilite de Comisie, conform procedurilor menţionate la titlul VIII”.

Istoricul cauzei

La 21 iulie 1998, Comisia a publicat o cerere de propuneri pentru punerea în aplicare a acţiunii pilot „Capital local cu finalitate socială” 61 şi a definit cadrul pentru acordarea subvenţiilor globale către organizaţii intermediare destinate să susţină persoane care realizează microproiecte ce favorizează ocuparea forţei de muncă şi coeziunea socială. Astfel, cererea de propuneri se adresa exclusiv organizaţiilor non profit şi

61 JOC 228, p. 15.

consorţiilor deja existente instituite de aceste organizaţii; organizaţiilor intermediare li se solicita o cofinanţare al cărei cuantum nu putea fi mai mic de 15 % din subvenţia solicitată.

Prin Decizia C (1999) 2645 din 17 august 1999 (denumită în continuare „decizia de acordare”), Comisia a acordat un sprijin financiar prin FSE sub forma unei subvenţii globale pentru finanţarea unui proiect pilot

prezentat de Centre de promotion de l'emploi par la micro entreprise (denumit în continuare „CPEM" sau „reclamantul"). Acestui proiect pilot i-a fost acordat un cuantum maxim total de 1.000.000 de euro de către FSE. Decizia de acordare defineşte procedurile de acordare şi de utilizare ale subvenţiei acordate CPEM de Comisie, condiţiile specifice ale subvenţiei, sfârşitul perioadei de angajament pentru efectuarea cheltuielilor în privinţa proiectului pilot (31 august 2001), sfârşitul perioadei de executare (28 februarie 2002) şi prevede că CPEM este obligat să respecte condiţiile de derulare a proiectului formulate în „Ghidul privind articolul 6 din FSE – «Capital local cu finalitate socială»" (denumit în continuare „Ghidul promotorului").

Prin Decizia C (2001) 2144 din 18 septembrie 2001, în urma unei cereri de prelungire formulate de reclamant, Comisia a extins perioada de angajare pentru efectuarea cheltuielilor în privinţa proiectului pilot până la 31 decembrie 2001 şi perioada de executare până la 30 iunie 2002.

La 20 septembrie 2000, CPEM a încheiat o convenţie pentru punerea în aplicare a proiectului pilot cu Centre de formation professionnelle et de promotion sociale (CFPPS), o asociaţie non profit devenită ulterior Marseille Service Développement (MSD). La 7 octombrie 2002, Comisia a primit de la MSD raportul final şi cererea de plată finală privind acţiunile efectuate în cadrul proiectului pilot.

Comisia a executat plăţile intermediare şi o plată finală legate de acest proiect pentru un cuantum de 1.000.000 de euro.

În august 2004, Direcţia Generală (DG) Ocuparea Forţei de Muncă, Afaceri Sociale şi Egalitatea de Şanse a Comisiei (denumită în continuare „DG Ocuparea Forţei de Muncă") a efectuat la MSD un audit care nu a indicat vreo

neregulă majoră şi care a condus la recuperarea sumei de 4 472, 30 euro.

În mai 2004, o persoană a contactat DG Ocuparea Forţei de Muncă şi Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) pentru a Invoca o gestiune financiară şi administrativă defectuoasă din partea i VKM sau a mandatarilor săi în ceea ce priveşte punerea în aplicare M proiectului său individual. OLAF a iniţiat o investigaţie externă la

2 mai 2005 şi a efectuat verificări la faţa locului la Marsilia, între 27 iunie şi 1 iulie 2005, în cadrul CPEM şi al altor operatori economici care aveau legătură cu proiectul pilot.

Raportul final al OLAF a constatat mai multe nereguli importante, în vederea cărora s-a propus anularea sprijinului comunitar în valoare de 1.000.000 de euro şi recuperarea unui cuantum de 995 527, 70 euro.

Prin Decizia C (2007) 4645 din 4 octombrie 2007 (denumită în continuare „decizia atacată”), Comisia a anulat sprijinul acordat prin decizia de trimitere şi a decis că beneficiarul datorează suma de 995 527, 70 euro.

Procedura şi concluziile părţilor

Printr-o cerere depusă la grefa Tribunalului la 5 decembrie 2007, reclamantul a introdus prezenta acţiune. De asemenea, au fost solicitate măsuri provizorii, cerere respinsă de Tribunal.

Reclamantul a solicitat Tribunalului:

— Anularea deciziei atacate;

— Recunoaşterea unei despăgubiri pentru atingerea adusă în mod public imaginii reclamantului evaluată la 100.000 de euro;

— Recunoaşterea dreptului personalului său la o despăgubire individuală de 1 euro cu titlu simbolic pentru atingerea adusă liniştii acestora în cadrul muncii;

— Obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

Comisia a solicitat Tribunalului:

— Declararea acţiunii ca inadmisibilă sau, dacă este cazul, nefondată;

— Obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

II. Argumentele părţilor şi motivarea Tribunalului A. Cu privire la admisibilitate /. Argumentele părţilor

Comisia a contestat admisibilitatea celui de al doilea şi a celui de al treilea capăt de cerere ale reclamantului62, motivând că nu indică suficient

Recunoaşterea unei despăgubiri pentru atingerea adusă în mod public imaginii reclamantului evaluată la 100.000 de euro şi recunoaşterea dreptului personalului său la o despăgubire individuală de 1 euro cu titlu simbolic pentru atingerea adusă liniştii acestora în cadrul muncii.

de precis în ce mod sunt întrunite condiţiile pentru repararea prejudiciului63.

CPEM a declarat că obiectul în litigiu nu era plata unei despăgubiri, ci recunoaşterea dreptului la o astfel de despăgubire. De asemenea, a explicat în ce constă comportamentul imputat Comisiei, prejudiciul suferit şi legătura de cauzalitate între aceste două elemente şi a explicat motivele pentru care personalul CPEM solicita o indemnizaţie de 1 euro cu titlu simbolic.

2. Aprecierea Tribunalului

Cu privire la admisibilitatea celui de al doilea capăt de cerere, prin care se solicită recunoaşterea dreptului CPEM la o despăgubire

Este obligatoriu ca cererea introductivă să cuprindă obiectul litigiului şi o expunere sumară a motivelor invocate64. Această indicaţie trebuie să fie suficient de clară şi precisă pentru a permite pârâtului să îşi

pregătească apărarea şi Tribunalului să se pronunţe asupra acţiunii, dacă este cazul, fără a se baza pe alte informaţii. În vederea garantării securităţii juridice şi a bunei administrări a justiţiei, este necesar, pentru ca o acţiune să fie admisibilă, ca elementele esenţiale de fapt şi de drept pe care aceasta se întemeiază să rezulte, cel puţin în mod sumar, dar coerent şi comprehensibil, din chiar textul cererii introductive65.

Pentru îndeplinirea acestor cerinţe, o cerere prin care se urmăreşte repararea pretinselor prejudicii produse de o instituţie comunitară trebuie să cuprindă elementele care permit identificarea comportamentului pe care reclamantul îl reproşează instituţiei, motivele pentru care reclamantul consideră că există o legătură de cauzalitate

63 Comisia susţine că cererea introductivă nu permite identificarea motivelor pentru care poziţia pe care a adoptat e în decizia atacată reprezintă cauza prejudiciului invocat de reclamant, iar acesta din urmă nu ar fi dovedit în niciun fel prejudiciile pe care pretinde că le-a suferit.

M Conform articolului 21 primul paragraf din Statutul Curţii de Justiţie, aplicabil procedurii desfăşurate la Tribunal în temeiul articolului 53 primul paragraf din acest statut şi al articolului 44 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură.

Ordonanţa Tribunalului din 28 aprilie 1993, De Hoe împotriva Comisiei, muza T-85/92, Rec, p. ÎI 523, punctul 20, şi Hotărârea Tribunalului din 29 Ianuarie 1998, Dubois et Fils împotriva Consiliului şi Comisiei, cauza T-l 13/96, Uce.p. ÎI 125, punctul 29.

Între comportament şi prejudiciul pe care pretinde că la suferit, precum şi caracterul şi întinderea acestui prejudiciu66.

În speţă, unicul element furnizat de CPEM în

susţinerea solicitării de despăgubire formulată în cadrul celui de al doilea capăt de cerere este chiar acest capăt de cerere. Astfel, se poate deduce că prejudiciul invocat constă în atingerea adusă imaginii CPEM, fără să precizeze cum se justifică cuantumul de 100.000 de euro.

În ceea ce priveşte comportamentul reproşat, este vorba de pretinse vicii procedurale, imputabile OLAF şi Comisiei, care fac obiectul unor obiecţii invocate de CPEM în cadrul primului său motiv, dar lipseşte orice indicaţie privind legătura de cauzalitate dintre comportamentul reproşat instituţiei şi prejudiciul invocat. În lipsa oricărei indicaţii furnizate de reclamant, nu este de competenţa Tribunalului să aprecieze şi să verifice existenţa unei eventuale legături de cauzalitate între comportamentul reproşat şi prejudiciul invocat67, iar orice indicaţie ulterioară privind această legătură trebuie respinsă ca tardivă68.

Tribunalul a respins ca inadmisibil al doilea capăt de cerere formulat de CPEM.

Cu privire la admisibilitatea celui de al treilea capăt de cerere, prin care se solicită recunoaşterea pentru personalul CPEM a unui drept la o despăgubire

Având în vedere că reclamantul nu a indicat şi nici nu a dovedit că era abilitat de personalul amintit să formuleze o acţiune în despăgubiri în numele său, Tribunalul a respins acest capăt de cerere ca inadmisibil din cauza lipsei interesului de a exercita acţiunea.

B. Cu privire la fond

Reclamantul a invocat două motive.

Hotărârea Tribunalului din 18 septembrie 1996, Asia Motor France şi alţii împotriva Comisiei, cauza T-387/94, Rec, p. 11 – 961, punctul 107, Hotărârea Tribunalului din 6 mai 1997, Guérin automobiles împotriva Comisiei, cauza T-195/95, Rec, p. 11 – 679, punctul 21, Hotărârea din 10

iulie 1997, Guérin automobiles împotriva Comisiei, cauza T-38/96, Rec, p. 11 – 1223, punctul 42, şi Hotărârea Dubois et Fils împotriva Consiliului şi Comisiei, citată anterior, punctul 30.

67 Hotărârea Tribunalului din 12 decembrie 2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran împotriva Consiliului, cauza T-228/02, Rec, p. 11 – 4665, punctul 179.

68 Ordonanţa de Hoe împotriva Comisiei, citată anterior, punctul 25.

J. Cu privire la primul motiv, care contestă procedura urmată de OLAF şi de Comisie

Argumentele părţilor

CPEM a reproşat Comisiei că nu a respectat principiile generale de drept, în special principiul respectării dreptului la apărare. Acest motiv este divizat în cinci aspecte.

a. Bazând-u se pe mărturii ale membrilor personalului său, CPEM a susţinut că OLAF a efectuat o investigaţie care a luat în considerare numai elementele în acuzare.

b. CPEM a criticat procedura utilizată de OLAF, invocând o confuzie procedurală între două regulamente69. CPEM a arătat că agenţii OLAF au evocat posibilitatea aplicării de sancţiuni penale, iar comportamentul lor a creat o stare de confuzie şi de intimidare în rândul persoanelor prezente cu ocazia controlului, în special prin utilizarea în permanenţă a noţiunii „fraudă" şi prin faptul că, în aceeaşi procedură, cuvintele „investigaţie" şi „control" au fost utilizate fără distincţie. De asemenea CPEM a susţinut că sesizarea procuraturii înainte de controlul administrativ şi prezenţa unui ofiţer de poliţie judiciară la controalele la faţa locului ar demonstra că acel control nu avea numai un caracter administrativ.

c. CPEM a contestat fiabilitatea investigaţiei efectuate de OLAF. CPEM a susţinut că investigaţia a acumulat elemente de procedură inoperante, vexatorii sau abuzive, inadmisibile în contextul respectării principiilor generale de drept comunitar şi a principiului unei proceduri corecte (investigatorii OLAF au ales în mod greşit persoanele audiate şi au formulat afirmaţii deplasate în legătură cu funcţionari ai statului şi cu avocatul CPEM. De asemenea, anumite procese verbale ale audierilor şi raportul şedinţei bilaterale din 25 aprilie 2006 dintre CPEM şi OLAF erau inexacte şi/sau nesemnate de persoanele în cauză, iar rapoartele OLAF care au servit drept bază Comisiei la adoptarea deciziei atacate conţineau erori de fapt).

Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 14J% privind controalele şi inspecţiile la faţa locului efectuate de Comisie în neopul protejării intereselor financiare ale Comunităţilor Europene împotriva fraudei şi a altor abateri (JO L 292, p. 2, Ediţie specială în limba română, 09/vol. 2, \\) A) şi Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decem lui e 1995 privind protecţia intereselor financiare ale Comunităţilor Europene (IUL 312, p. 1, Ediţie specială în limba română, 01 /voi. l, p. 166).

d. CPEM a invocat încălcarea dreptului la apărare în cadrul investigaţiei, în special privind administrarea de către OLAF a plângerilor care au declanşat investigaţia.

e. CPEM a pus în discuţie utilizarea de către OLAF a diferitelor ediţii ale Ghidului promotorului. Conform CPEM, ghidul avea mai multe versiuni, dintre care una provizorie, de care OLAF nu a ţinut cont.

Comisia a respins argurrientele CPEM. Aprecierea Tribunalului

Tribunalul a arătat că s-a limitat la examinarea

principiului respectării dreptului la apărare, întrucât doar acesta a fost menţionat în cererea introductivă şi nu este de competenţa sa ca, în lipsa unor indicaţii ale reclamantului, să cerceteze şi să identifice principiile a căror încălcare ar putea fi invocată. Principiul respectării dreptului la apărare impune ca destinatarii unor decizii care le afectează în mod sensibil interesele să aibă posibilitatea de a face cunoscut în mod util punctul lor de vedere70.

Tribunalul a respins ca inoperantă obiecţia invocată de CPEM conform căreia OLAF ar fi informat presa în legătură cu dosarul chiar înainte ca decizia atacată să fie adoptată de Comisie, întrucât nu putea constitui o încălcare a dreptului la apărare al CPEM.

De asemenea, dreptul la apărare este încălcat ca urmare a unei neregularităţi procedurale doar în măsura în care aceasta a avut o incidenţă concretă asupra posibilităţii întreprinderilor în cauză de a se apăra. Astfel, nerespectarea normelor în vigoare care au drept finalitate protecţia dreptului la apărare nu este susceptibilă să vicieze procedura administrativă decât dacă se stabileşte că aceasta ar fi putut să conducă la un rezultat diferit în lipsa sa71.

Tribunalul a examinat dacă CPEM a fost în măsură să îşi exprime în mod util punctul său de vedere înainte de adoptarea deciziei şi, în caz contrar, dacă rezultatul procedurii ar fi fost diferit în cazul în care CPEM şi ar fi putut exprima în mod util punctul său de vedere şi a respins acest

Hotărârea Tribunalului din 9 aprilie 2003, Forum des migrants împotriva Comisiei, cauza T-217/01, Rec, p. 11 – 1563, punctul 56, şi Hotărârea Tribunalului din 11 decembrie 2003, Conserve Italia împotriva Comisiei, cauza T-306/00, Rec, p. 11 – 5705, punctul 107, Hotărârea Curţii

din 10 iulie 1986, Belgia împotriva Comisiei, cauza 234/84, Rec, p. 2263, punctul 27.

71 Hotărârea Tribunalului din 14 decembrie 2005, General Electric împotriva Comisiei, cauza T-210/01, Rec, p. 11 – 5575, punctul 632 şi jurisprudenţa citată.

motiv ca nefondat. Instanţa a constatat că CPEM a avut posibilitatea să îşi prezinte orice observaţie pe care o considera relevantă în privinţa comportamentului OLAF (a se vedea corespondenţa dintre reclamant şi OLAF). Prin urmare, dreptul la apărare nu a fost încălcat.

2. Cu privire la al doilea motiv, care contestă decizia atacată cu privire la fond

CPEM a reproşat Comisiei diverse erori de drept care afectează legalitatea deciziei atacate.

Acest motiv este divizat în cinci aspecte.

a. Cu privire la primul aspect, întemeiat pe încălcarea noţiunii franceze de organizaţie non profit

Argumentele părţilor

CPEM a susţinut că OLAF şi Comisia i au încălcat statutul de asociaţie la care se referă legea franceză din 1 iulie 1901, cu modificările ulterioare, calificând o drept asociaţie non profit (ASBL), instituţie care aparţine dreptului belgian.

Comisia a respins argumentele reclamantului.

Aprecierea Tribunalului

Instanţa a respins acest aspect întrucât terminologia utilizată de OLAF nu a avut nicio incidenţă asupra aprecierii faptelor care i au fost imputate CPEM în rapoartele menţionate şi în decizia atacată, statutul juridic al CPEM nefiind analizat în niciunul dintre punctele documentelor menţionate. În plus, CPEM însuşi se desemnează, în dosarul său de candidatură, la punctul „Identitatea reclamantului”, drept o „asociaţie non profit”, ceea ce ar fi putut cauza o confuzie în această privinţă în

cadrul serviciilor Comisiei.

b. Cu privire la al doilea aspect, întemeiat pe încălcarea raporturilor dintre reclamant şi autorităţile oraşului Marsilia

Aprecierea Tribunalului

CPEM a criticat acea parte a raportului final al OLAF în care se analizează raportul dintre autorităţile oraşului Marsilia, CPEM şi MSD. Raportul a constatat următoarele:

autorităţile oraşului Marsilia nu ar fi putut să îşi depună candidatura în beneficiar al unei subvenţii în baza FSE, întrucât una dintre cele două caracteristici principale ale proiectului pilot era utilizarea unor organizaţii private non profit pentru aplicarea acestuia;

— MSD este o asociaţie strâns legată de autorităţile oraşului Marsilia;

— „demunicipalizarea” MSD (în sensul că membrii care au un mandat electiv municipal sunt prezenţi din acel moment numai cu titlu consultativ) trebuie relativizată în mod serios, întrucât ceilalţi parametri indică menţinerea legăturii strânse cu autorităţile oraşului Marsilia;

— CPEM şi MSD sunt dependente de autorităţile oraşului Marsilia în privinţa sediilor lor, a personalului şi a funcţionării acestora şi pun în aplicare anumite aspecte ale politicii oraşului;

— Autorităţile oraşului Marsilia nu au vărsat decât o parte din participarea prevăzută la finanţarea proiectului pilot, fără ca CPEM şi nici MSD să le fi constrâns să îşi execute obligaţiile financiare, ceea ce indică dependenţa în raport cu autorităţile oraşului şi relativitatea puterii lor efective de decizie;

— OLAF a considerat că decizia CPEM de a atribui executarea acţiunii către MSD, precum şi punerea sa în aplicare au avut drept consecinţă, chiar ca obiectiv, eludarea cerinţei proiectului pilot de a utiliza organizaţii

private non profit pentru punerea sa în aplicare.

Instanţa a respins argumentul CPEM potrivit căruia raportul final ar lăsa să se înţeleagă că autorităţile oraşului Marsilia ar fi urmărit să depună un dosar de candidatură la proiectul pilot sau ar fi recurs la asociaţii intermediare şi ar fi avut ca obiectiv eludarea cerinţei de a utiliza organisme private. Raportul se limitează la a aminti că autorităţile oraşului Marsilia nu au putut să îşi depună candidatura, fără a indica dacă aceasta era intenţia lor.

Tribunalul a respins ca nefondat şi irelevant argumentul referitor la „demunicipalizare”, întrucât OLAF a arătat numai că MSD avea încă legături strânse cu autorităţile oraşului Marsilia.

Şi criticile legate de afirmaţia făcută de OLAF, potrivit căreia CPEM şi MSD sunt dependente de autorităţile oraşului Marsilia în legătură cu sediile lor, cu personalul şi cu funcţionarea lor, au fost respinse de instanţa comunitară. Aceasta a arătat că CPEM nu a contestat că respectiva concluzie este susţinută de fapte, ci doar a menţionat că punerea la dispoziţie a sediilor şi a personalului de către autorităţile oraşului Marsilia nu înseamnă că CPEM şi MSD se supun instrucţiunilor acestei municipalităţi. Or, nici OLAF, nici Comisia nu au susţinut că aceasta ar fi situaţia.

A fost respins şi argumentul CPEM conform căruia OLAF a constatat dependenţa CPEM şi MSD faţă de autorităţile oraşului Marsilia prin faptul că acestea nu şi au respectat obligaţiile în materie de cofinanţare, iar nici CPEM şi nici MSD nu l au constrâns să le respecte. Tribunalul a concluzionat că autorităţile oraşului Marsilia nu şi au respectat toate obligaţiile financiare, conform chiar datelor puse la dispoziţie de CPEM, iar existenţa unei discrepanţe între sumele CPEM şi cele ale Comisiei nu poate schimba această realitate.

c. Cu privire la al treilea aspect, întemeiat pe inopozabilitatea Ghidului promotorului

Argumentele părţilor

CPEM a susţinut că Ghidul promotorului pe care OLAF la invocat împotriva sa nu i-a fost furnizat în anexa la decizia de acordare şi că abia în septembrie 1999 a primit o versiune provizorie care conţinea fişe, la care a tăcut trimitere OLAF în rapoartele sale. CPEM invocă faptul că nu a considerat versiunea provizorie ca având efect obligatoriu şi, prin urmare, nu a ţinut cont de ea. În plus, versiunea pe care OLAF şi a întemeiat criticile nu a fost niciodată identificată în mod clar şi nu există nicio dovadă că i-a fost notificată CPEM. De asemenea, versiunea definitivă a Ghidului promotorului nu conţinea fişele respective.

Totodată, CPEM a invocat ierarhia normelor în cadrul UE şi a susţinut că, chiar dacă Ghidul promotorului este acceptat ca probă împotriva sa, acesta nu putea fi interpretat în sens contrar regulamentelor privind reforma fondurilor structurale şi regulamentului financiar în versiunea aplicabilă la data faptelor, după cum au procedat OLAF şi Comisia.

Comisia a respins argumentele invocate de reclamant.

Aprecierea Tribunalului

Instanţa a arătat că, la 10 noiembrie 1999, prin semnătura domnului li., preşedintele CPEM, aceasta a acceptat să respecte condiţiile impuse prin Ghidul promotorului. Din dosar reiese că participanţilor la reuniunea de la Belfast din 16 – 19 septembrie 1999, în cursul căreia consorţiul (PEM/MSD era reprezentat de domnul G., director al MSD, li s-a solicitat să citească cu atenţie proiectul ghidului care le-a fost distribuit şi să lihnită cât mai curând întrebările şi comentariile lor în

scopul de al completa.

Aşadar, pentru a ţine cont de nevoile şi de interesele diferiţilor beneficiari ai proiectului pilot, Comisia a dorit să primească observaţiile aces-Ima şi să întocmească versiunea finală a ghidului cu cooperarea lor.

Prin urmare, CPEM ar fi trebuit să realizeze că versiunea provizorie a 1 Jindului promotorului nu era un document lipsit de orice pertinenţă şi că ghidul conţinea dispoziţii specifice pentru executarea proiectului pilot, care era în mod cert susceptibil de a fi modificat în versiunea definitivă, dar pe care însă trebuia să îl respecte. CPEM s-a angajat să facă acest lucru prin semnătura domnului R din 10 noiembrie 1999, dată ulterioară primirii versiunii definitive distribuite cu ocazia reuniunii de la Belfast.

În consecinţă, Tribunalul a respins argumentul CPEM, motivând că o astfel de atitudine formalistă contravine obligaţiei de loialitate ce revine persoanelor care au solicitat şi beneficiarilor unui sprijin financiar, inerentă sistemului de contribuţie din fonduri comunitare şi esenţială pentru buna lor funcţionare72.

De asemenea, instanţa a constatat că versiunea definitivă a Ghidului promotorului i-a fost notificată CPEM73, contrar susţinerilor sale. În plus, Comisia a arătat că CPEM nu a susţinut faptul că acţiunile sale, care i se reproşează în decizia atacată, ar fi fost legale în temeiul vreuneia dintre versiunile succesive ale Ghidului promotorului. Prin urmare, nu reiese cum ar putea eventualele diferenţe dintre diferitele versiuni ale ghidului să creeze o confuzie pentru colaboratorii CPEM în legătură cu obligaţiile acestuia din urmă legate de aplicarea proiectului pilot.

În ceea ce priveşte argumentul potrivit căruia OLAF nu ar fi respectat ierarhia normelor acordând prioritate

Ghidului promotorului în raport cu regulamentele comunitare aplicabile, CPEM face trimitere la o scrisoare a OLAF (din 11 aprilie 2006), prin care acesta a răspuns contestaţiilor formulate de CPEM în privinţa raportului său de misiune. Acest punct are următorul conţinut: „În legătură cu ierarhia textelor juridice aplicabile, Ghidul promotorului 1999 prevedea în Fişa B – căsuţa de la punctul 1 a doua săgeată ultimul paragraf – (pagina 8) că textele juridice care se aplică programului sunt ierarhizate în modul următor:

— Decizia Comisiei Europene prin care se acordă o subvenţie structurii intermediare, precum şi anexele la aceasta

— Regulamentele care definesc activităţile eligibile în baza FSE (lista cheltuielilor eligibile a fost adoptată de Comisie şi a fost publicată în Jurnalul Oficial al Comunităţilor Europene)

— Regulamentul general al fondurilor structurale”.

72 Hotărârea Tribunalului din 7 noiembrie 2002, Vela şi Tecnagrind împotriva Comisiei, cauzele conexate T-141/99, T-142/99, T-150/99 şi T-151/99, Rec, p. 11 – 4547, punctul 322, şi Hotărârea Tribunalului din 28 ianuarie 2004, Euroagri împotriva Comisiei, cauza T-180/01, Rec, p. 11 – 369, punctul 83.

7 j Acest lucru rezultă din confirmarea de primire prin mesaj electronic din 5 ianuarie 2000 a domnului B., membru autorizat al personalului în cadrul MSD, prezentată de Comisie.

Tribunalul a respins acest argument, arătând că, din modul de redactare a listei, nu reiese că a fost întocmită pornind de la norma superioară către norma inferioară sau invers. Chiar în prima ipoteză, o astfel de indicaţie abstractă de către OLAF a unei ordini ierarhice eronate a dispoziţiilor legale aplicabile nu ar fi, în sine, de natură să

vicieze decizia atacată. Instanţa subliniază că însuşi Ghidul promotorului nu apare în ierarhia normelor citate de OLAF, iar CPEM nu a indicat nicio dispoziţie concretă din Ghidul promotorului care ar fi incompatibilă cu vreo normă superioară.

d. Cu privire la al patrulea aspect, privind neregulile invocate CPEM a susţinut că, în esenţă, Comisia a autorizat anumite nereguli care i au fost reproşate în decizia atacată sau cel puţin a avut cunoştinţă de acestea; în plus, nu a fost vorba despre nereguli care să justifice anularea sprijinului comunitar.

Cu privire la primul argument, întemeiat pe practica Comisiei în cadrul FSE şi pe o pretinsă autorizare de către Comisie a tehnicii numite de „valorizare”.

Argumentele părţilor

CPEM a susţinut că acţiunile sale nu puteau fi considerate nelegale, întrucât Comisia a autorizat practica de „valorizare” în ceea ce priveşte proiectele legate de FSE în Franţa

Trebuie menţionat că, în ceea ce priveşte „valorizarea”, Comisia face distincţie între proiectele din „cadrul clasic” al FSE şi proiectele pilot în temeiul Regulamentului nr. 4255/88, precum cele din prezenta cauză. În „cadrul clasic” al FSE, intervenţia financiară a FSE ia forma unei cofinanţări a unui program naţional sau a unei subvenţii globale gestionate de statul membru sau de alte autorităţi naţionale. În cazul proiectelor pilot, intervenţia financiară a FSE este gestionată direct de Comisie, ceea ce înseamnă că aceasta din urmă selecţionează ea însăşi beneficiarii, prin intermediul unei decizii specifice de atribuire, însoţită de un set de reglementări. Conform Comisiei, în „cadrul clasic” al FSE, „valori-/vrea” este acceptată, nu însă şi în cazul proiectelor pilot.

Aprecierea Tribunalului

Tribunalul arată că „valorizarea” reprezintă imputarea cheltuielilor efectuate de colectivităţi publice, în cadrul misiunilor acestora, Miiipra contribuţiilor financiare pe care trebuie să le aducă la un proiect74.

14 „Valorizarea” a fost practicată în special în privinţa contribuţiei financiarea. OHxtil général des Bouches du-Rhône la bugetul proiectului pilot, asupra căruia în „cadrul clasic” al FSE, astfel cum este definit de Comisie, cheltuielile publice care sunt „valorizate” în calitate de contribuţii proprii în cadrul unui sprijin financiar sunt cheltuieli efectuate de însuşi beneficiarul sprijinului financiar, şi anume statul membru sau autoritatea naţională desemnată de acesta. În schimb, dacă, în speţă, CPEM a înţeles „să valorifice” în acelaşi mod cheltuielile efectuate de colectivităţile locale, trebuie să se constate că nu este vorba despre propriile cheltuieli în calitate de beneficiar al sprijinului comunitar, ci de cheltuieli ale unor terţi care contribuie la proiect. Sub forma practicată de CPEM, „valorizarea” nu îi servea să se achite de propriile obligaţii de participare la proiect, ci să îndeplinească obligaţiile unor terţi care contribuie la acesta. Însă aceste participaţii trebuiau să fie contribuţii în numerar, ceea ce excludea orice contabilizare a cheltuielilor efectuate într-un alt context şi care nu au fost efectiv percepute de consorţiul CPEM/MSD.

Potrivit jurisprudenţei constante a instanţelor UE, ţinând cont de însăşi natura sprijinului financiar acordat de UE, obligaţia de respectare a condiţiilor financiare stabilite constituie, precum obligaţia de executare materială a proiectului respectiv, chiar una dintre obligaţiile esenţiale ale beneficiarului şi, prin aceasta, condiţionează atribuirea sprijinului financiar comunitar75.

Prin urmare, „valorizarea” astfel cum era practicată

de CPEM, nu corespundea practicii obişnuite a Comisiei în cadrul FSE şi era chiar interzisă prin decizia de acordare.

au fost imputate cheltuielile efectuate de direction departementale du travail, de l'emploi et de la formation professionnelle des Bouches du-Rhône (Direcţia departamentală privind munca, ocuparea forţei de muncă şi formarea profesională), în materia ocupării forţei de muncă şi a reintegrării şomerilor. După cum rezultă din decizia de acordare, contribuţia în numerar a conseil général trebuia să fie de 200.000 de euro. CPEM nu a contestat că cel puţin o parte din această contribuţie nu a fost vărsată, ci a fost tăcută sub formă de „valorizare", altfel încât aceasta nu a condus la nicio plată directă între consiliul general şi CPEM şi/sau MSD.

75 Hotărârea Curţii din 19 ianuarie 2006, Comunità montana della Valnerina împotriva Comisiei, cauza C-240/03 P, Rec, p. 1 – 731, punctul 86, Hotărârea Tribunalului din 26 septembrie 2002, Sgaravatti Mediterranea împotriva Comisiei, cauza T-199/99, Rec, p. 11 – 3731, punctul 130, şi Hotărârea Tribunalului Vela şi Tecnagrind împotriva Comisiei, citată anterior, punctul 399.

Cu privire la al doilea argument, întemeiat pe lipsa caracterului de neregulă importantă a contabilizării împrumuturilor de onoare Argumentele părţilor

CPEM a contabilizat, în cadrul propriei contribuţii financiare la proiect, împrumuturile de onoare pe care le-a acordat diferiţilor iniţiatori de microproiecte. Potrivit definiţiei date de CPEM şi necontestate de Comisie, este vorba despre împrumuturi personale fără dobândă şi fără garanţie cuprinse între 1.500 şi 15.000 de euro, denumite „împrumuturi de onoare". CPEM a susţinut că Comisia a fost informată în legătură cu utilizarea împrumuturilor de onoare cel mai târziu în august 2001, cu ocazia depunerii

raportului intermediar.

Comisia a contestat argumentele CPEM.

Aprecierea Tribunalului

În ceea ce priveşte existenţa unei nereguli importante datorate contabilizării împrumuturilor de onoare, instanţa a amintit că obligaţia de respectare a condiţiilor financiare stabilite constituie una dintre obligaţiile esenţiale ale beneficiarului. În acest context, articolul 24 alineatele (1) şi (2) din Regulamentul nr. 4253/88 trebuie interpretat în sensul că autorizează Comisia să anuleze sprijinul financiar acordat, în cazul încălcării condiţiilor financiare prevăzute în decizia de acordare76.

În speţă, bugetul care figurează în anexa II la decizia de acordare prevede la rubrica „Contribuţii în numerar" o contribuţie financiară din partea CPEM în valoare de 184 615 euro. Astfel, rambursarea împrumuturilor de onoare acordate de CPEM constituie venituri care trebuie deduse din sumele vărsate de CPEM pentru a determina cuantumul efectiv plătit de acesta. Întrucât aceste rambursări ar putea atinge până la 100 % din sumele acordate sub formă de credite, contribuţia CPEM putea Nft se diminueze şi chiar să dispară în întregime, pe măsura efectuării rambursărilor. De aceea, acordarea de împrumuturi de către CPEM către Iniţiatorii de microproiecte nu poate fi contabilizată prin definiţie în limita sumei nominale drept contribuţie financiară proprie la proiect, la.pt care nu este contestat nici de CPEM. În consecinţă, CPEM nu şi a respectat obligaţia de a aduce propria contribuţie financiară într-un cuantum de 184 615 euro, ceea ce reprezintă o neregulă importantă.

Hotărârea Sgaravatti Mediterranea împotriva Comisiei, citată anterior, punctele 130 şi 131.

În privinţa afirmaţiei CPEM potrivit căreia un mesaj

electronic al MSD către doamna G. din 5 februarie 2002, privind împrumuturile de onoare a rămas fără un răspuns efectiv, trebuie subliniat în primul rând că răspunsul doamnei G. prin mesajul electronic din 6 februarie 2002 indica în mod clar că dosarul de candidatură nu menţiona împrumuturile de onoare, că nu era posibilă contabilizarea acestora întrucât rambursările reduceau costul total al proiectului, având drept consecinţă o reducere a sprijinului financiar prin FSE, şi că problema trebuie rezolvată cu o contribuţie „fermă”. În al doilea rând, acest mesaj electronic a intervenit după sfârşitul perioadei de asumare a cheltuielilor, astfel cum a fost prelungită. Prin urmare, întrebările CPEM nu puteau să se refere decât la modalităţile de contabilizare, iar răspunsul care a fost oferit nu putea avea nicio incidenţă asupra conformităţii cheltuielilor efectuate cu condiţiile specificate în decizia de acordare.

În consecinţă, Tribunalul a respins argumentul CPEM.

Cu privire la al treilea argument, întemeiat pe o pretinsă contradicţie între decizia atacată şi decizia de acordare

CPEM a subliniat că, din momentul examinării dosarului său de candidatură, Comisia era la curent că s-ar fi utilizat finanţări publice şi, prin urmare, nu îi putea reproşa acest fapt.

Tribunalul a arătat că, în decizia atacată, Comisia nu a reproşat CPEM cofinanţarea proiectului pilot de către colectivităţile publice. Dimpotrivă, în decizia atacată, Comisia a criticat expres insuficienţa cofinanţării publice în raport cu bugetul aprobat. În schimb, i-a reproşat CPEM că a contabilizat cheltuielile efectuate de colectivităţile locale, dar care nu fuseseră efectuate în cadrul proiectului pilot, ci în cadrul unor activităţi ce ţin de competenţa

acestor colectivităţi (tehnica de „valorizare”), tehnică pe care Comisia nu o autorizase.

De asemenea, CPEM a susţinut că, din momentul examinării dosarului său de candidatură, Comisia avea cunoştinţă despre parteneriatul instituţional încheiat cu diferitele colectivităţi publice implicate. Tribunalul a constatat lipsa de pertinenţă a acestui motiv pentru aprecierea legalităţii deciziei atacate, întrucât nu se reproşează CPEM cooperarea cu colectivităţile publice, ci modul de realizare a cooperării în cauză.

Totodată, CPEM a susţinut că, din momentul examinării dosarului său de candidatură, Comisia avea cunoştinţă despre relaţia strânsă pe care o avea cu MSD. Tribunalul a constatat lipsa de relevanţă a acestui motiv pentru aprecierea legalităţii deciziei atacate, întrucât Comisia nu i a

Secţiunea III.

reproşat CPEM relaţia sa cu MSD, ci anumite aspecte ale raporturilor dintre aceste două asociaţii cu autorităţile oraşului Marsilia.

În plus, reclamantul a susţinut că OLAF a criticat în raportul său modul în care CPEM a gestionat microproiectele, deşi, în cadrul anumitor reuniuni care au avut loc în perioada de punere în aplicare a proiectului pilot, Comisia nu a făcut niciodată vreo remarcă legată de acest subiect. Tribunalul a arătat că CPEM nu a indicat raportul OLAF şi în ce loc precis din acest raport i s-au adus reproşuri cu privire la modul său de gestionare a microproiectelor şi a respins acest motiv ca inadmisibil, întrucât afirmaţia CPEM nu permite nici Comisiei să îşi pregătească apărarea şi nici Tribunalului să îşi exercite controlul jurisdicţiona177.

Cu privire la al patrulea argument, întemeiat pe cunoaşterea de către Comisie a anumitor fapte care se

reproşează CPEM în decizia atacată Argumentele părţilor

CPEM a susţinut că agenţii Comisiei erau la curent cu dificultăţile sale de a respecta planul de finanţare78 şi, prin urmare, ar fi vorba inclusiv despre răspunderea Comisiei.

Comisia a respins argumentele invocate de CPEM.

Aprecierea Tribunalului

Prin intermediul acestui argument, CPEM a invocat o încălcare a principiului protecţiei încrederii legitime, întemeiată pe cunoaşterea de către agenţii Comisiei a dificultăţilor sale de a respecta planul de finanţare şi pe pretinsele sfaturi ale unui funcţionar în cadrul Comisiei, legate de faptul că neacordarea participării financiare prevăzute nu conducea la o anulare a sprijinului comunitar acordat.

Dreptul de a se prevala de încrederea legitimă presupune îndeplinirea a trei condiţii cumulative:

Hotărârea Tribunalului din 30 noiembrie 2000, Industrie des poudres sphériques împotriva Comisiei, cauza T-5/97, Rec, p. 11 – 3755, punctul 192.

K în special domnul C, în acel moment şef de unitate în cadrul DG Ocuparea I oi tei de Muncă, responsabil cu proiectul pilot, ar fi consiliat CPEM, probabil în ipplembrie 1999, să nu solicite în mod oficial o modificare a deciziei de acordare,» l să înlocuiască împrumuturile de onoare prin finanţări publice şi să solicite iillci lor o simplă modificare bugetară. În plus, în urma unei scrisori a CPEM din 9 îi llio 2002, care conţinea o cerere de scutire de o parte din garanţia bancară, preuiu şi o modificare a bugetului care să ateste anularea participării financiare a i IM M, Comisia nu numai că nu ar fi formulat nicio observaţie cu privire la pliinul modificat, ci l ar fi scutit de garanţia respectivă.

1. administraţia comunitară trebuie să îi fi furnizat

persoanei interesate asigurări precise, necondiţionate şi concordante, emise de surse autorizate şi de încredere;

2. aceste asigurări trebuie să fie de natură să determine persoana căreia i se adresează să nutrească o aşteptare legitimă;

3. asigurările date trebuie să fie conforme normelor aplicabile79. Tribunalul arată că a doua şi a treia condiţie nu sunt îndeplinite.

În ceea ce priveşte a doua condiţie, Regulamentul nr. 1605/2002 prevede că definitivarea cuantumului subvenţiei are loc doar după ce instituţia acceptă rapoartele şi conturile finale, tară a aduce atingere controalelor ulterioare efectuate de instituţie. În plus, decizia de acordare prevedea expres că eventualele amendamente trebuiau formulate în scris şi anexate deciziei şi că părţile nu sunt ţinute de un acord verbal.

În ceea ce priveşte a treia condiţie, cererea de propuneri prevedea că beneficiarii vor trebui să aducă o cofinanţare al cărei cuantum nu poate fi mai mic de 15 % din subvenţia solicitată, iar decizia de acordare prevedea o „contribuţie în numerar” din partea CPEM în valoare de 184 615 euro. Conform deciziei de acordare, anexele fac parte integrantă din această decizie. Prin urmare, eventualele asigurări din partea agenţilor Comisiei în sensul că aceasta din urmă nu ar impune plata efectivă a contribuţiei financiare a CPEM şi că ar accepta înlocuirea sa prin contribuţii ale colectivităţilor publice a încălcat dispoziţiile cererii de propuneri şi pe cele ale deciziei de acordare.

Cu privire la al cincilea argument, întemeiat pe neluarea în considerare de către Comisie a rapoartelor de evaluare întocmite la nivel naţional înainte de a da curs plângerilor

CPEM a susţinut că, înainte de a da curs plângerilor

primite de serviciile sale, Comisia trebuia să ţină cont de raportul stabilit la nivel naţional prin care se exprimă satisfacţia iniţiatorilor de microproiecte privind gestionarea proiectului pilot de către CPEM.

Tribunalul a respins acest argument, arătând că reproşurile formulate în privinţa CPEM în decizia atacată se bazează exclusiv pe rezultatele investigaţiei OLAF şi nu pe plângerile primite de serviciile Comisiei, care au declanşat numai investigaţia amintită.

Hotărârea Tribunalului din 30 iunie 2005, Branco împotriva Comisiei, cauza T-347/03, Rec, p. 11 – 2555, punctul 102 şi jurisprudenţa citată, şi Hotărârea Tribunalului din 23 februarie 2006, Cementbouw Handel & Industrie împotriva Comisiei, cauza T-282/02, Rec, p. 11 – 319, punctul 77.

Cu privire la al şaselea argument, întemeiat pe rezultatele auditului efectuat în august 2003 de DG Ocuparea Forţei de Muncă

CPEM a susţinut că, întrucât auditul efectuat în august 2003 de către DG Ocuparea Forţei de Muncă nu a indicat nereguli importante şi nu a condus decât la recuperarea unei sume de 4 472, 30 euro dintr-un milion de euro de sprijin financiar comunitar, o cerere de rambursare totală formulată în acelaşi dosar demonstrează o lipsă de coerenţă şi răspunderea inclusiv a Comisiei. Acesta a solicitat audierea, în calitate de martori, a patru agenţi ai Comisiei care în momentul respectiv fuseseră responsabili pentru auditul menţionat în cadrul DG Ocuparea Forţei de Muncă.

Tribunalul a respins acest argument şi cererea de audiere a martorilor, arătând că este normal ca un control efectuat în considerarea unor elemente noi, care au condus la bănuiala că există nereguli privind anumite proiecte, să fie mai aprofundat şi să aibă rezultate diferite

faţă de un control anterior, efectuat în lipsa oricăror bănuieli80. Prin urmare, faptul că investigaţia OLAF a permis descoperirea unor nereguli care nu au fost identificate cu ocazia auditului efectuat de DG Ocuparea Forţei de Muncă nu constituie în niciun fel o incoerenţă şi nu poate afecta legalitatea deciziei atacate.

e. Cu privire la al cincilea aspect, întemeiat pe inaplicabilitatea Regulamentului nr. 1605/2002

Argumentele părţilor

CPEM a criticat trimiterea făcută în decizia atacată la regulamentul financiar în versiunea care rezultă din Regulamentul nr. 1605/2002. Astfel, acesta din urmă nu poate fi aplicat decât începând de la 1 ianuarie 2003, deşi, la data faptelor, Regulamentul financiar din 21 decembrie 1977 aplicabil bugetului general al Comunităţilor Europene81, în versiunea care rezultă din Regulamentul (CE, CECA, Euratom) nr. 2779/98 al (onsiliului82, era în vigoare.

Comisia a respins argumentele invocate de CPEM.

Aprecierea Tribunalului

Tribunalul a arătat că Regulamentul financiar din 21 decembrie 1977 ora abrogat începând de la 1 ianuarie 2003 şi se consideră că trimiterile la

Hotărârea Euroagri împotriva Comisiei, citată anterior, punctul 59.

MI JO L 356, p. 1, Ediţie specială în limbă română, 01/vol. 3, p. 198.

H; Regulamentul (CE, CECA, Euratom) nr. 2779/98 al Consiliului din 17 decemlhlo 1998 de modificare a Regulamentului financiar din 21 decembrie 1977 (JO I».17, p. 3).

regulamentul abrogat se referă la Regulamentul nr. 1605/2002, conform tabelului de corespondenţă inclus. În consecinţă, începând de la 1 ianuarie 2003, dispoziţiile

Regulamentului nr. 1605/2002 au înlocuit dispoziţiile Regulamentului din 21 decembrie 1977 în toate cazurile în care acesta era aplicabil, inclusiv în ceea ce priveşte sprijinul comunitar acordat sub incidenţa vechiului regulament.

În speţă, instanţa UE a constatat că CPEM nu a demonstrat şi nici nu a pretins că faptele pe care le reproşează Comisiei şi care au condus la anularea sprijinului comunitar erau licite în temeiul Regulamentului financiar din 21 decembrie 1977, ci doar a contestat că Regulamentul nr. 1605/2002 poate fi aplicat prezenta cauză. Prin urmare, nu reiese că înlocuirea Regulamentului financiar din 21 decembrie 1977, în versiunea care rezultă din Regulamentul nr. 2779/98, cu Regulamentul nr. 1605/2002 ar avea vreo incidenţă în speţă. În aceste condiţii, al cincilea aspect al celui de al doilea motiv a fost respins ca nefondat.

Cu privire la cheltuielile de judecată

Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenţii este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât CPEM a căzut în pretenţii, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată, inclusiv a celor efectuate în procedura măsurilor provizorii, conform concluziilor formulate de Comisie.

III. Soluţia Tribunalului

1) Respinge acţiunea.

2) Centre de promotion de Vemploi par la micro entreprise (CPEM) suportă propriile cheltuieli de judecată, inclusiv pe cele efectuate în procedura măsurilor provizorii.

Formulare standard.

Secţiunea IL2. Consideraţii pe baza Hotărârii Tribunalului din 30 iunie 2009 în cauza T-444/07 Centre de

promotion de l'emploi par la micro entreprise (CPEM) împotriva Comisiei Comunităţilor Europene

Ca o consideraţie preliminară, este necesar să se precizeze că împotriva acestei hotărâri a fost formulat recurs84, care a fost respins, Curtea

Of menţinând soluţia pronunţată de Tribunal.

Având în vedere că aceasta este o cauză care a implicat o investigaţie din partea Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF), considerăm oportune câteva aspecte prealabile în această privinţă.

OLAF a fost înfiinţat în 1999 prin Decizia Comisiei din 28 aprilie 1999 de instituire a Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) (1999/352/CE, CECO, Euratom) 86. Temeiul juridic al acţiunii împotriva fraudei se regăseşte în articolul 325 TFUE87.

Cauza C-350/09 P: Recurs introdus la 2 septembrie 2009 de Centre de Promotion de VEmploi par la Micro-Entreprise (CPEM) împotriva Hotărârii Tribunalului de Prima Instanţă (Camera a doua) pronunţate la 30 iunie 2009 în cauza T-444/07, Centre de Promotion de l'Emploi par la Micro-Entreprise [CPEM) împotriva Comisiei Comunităţilor Europene, JO C 312, 19.12.2009, p. 11 – 13.

85 Ordonanţa Curţii (camera a şaptea) din 12 mai 2010, Centre de promotion de l'emploi par la micro entreprise împotriva Comisiei Europene, cauza C-350/09 P – disponibilă exclusiv în limba franceză.

H C Publicată în JO L 136, p. 20, Ediţie specială în limba română, 01/vol. 2, p 148.

K7 Articolului 325 TRUE (ex articolul 280 TCE) din cadrul Capitolului 6, lutilulat „Combaterea fraudei", prevede următoarele: „(1) Uniunea şi statele membre combat frauda şi orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii prin măsuri luate în conformitate cu prezentul articol, mrt. Nuri care

descurajează fraudele şi oferă o protecţie efectivă în statele membre, pimun şi în instituţiile, organele, oficiile şi agenţiile Uniunii.

(2) Pentru a combate frauda care aduce atingere intereselor financiare ale I imunii, statele membre adoptă aceleaşi măsuri pe care le adoptă pentru a comlmili4 frauda care aduce atingere propriilor lor interese financiare.

Acesta şi a început activitatea la 1 iunie 1999, data intrării în vigoare a Regulamentului (CE) nr. 1073/9988 şi a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/99 din 25 mai 199989. OLAF a succedat „Grupul de lucru pentru coordonarea prevenirii fraudei" (UCLAF), care a tăcut parte din Secretariatul General al Comisiei, creat în 1988. OLAF a fost înfiinţat în cadrul Comisiei Europene, în prezent aflându se în responsabilitatea domnului Algirdas aemeta, comisar european pentru impozitare şi uniune vamală, audit şi antifraudă90.

Cu toate acestea, independenţa funcţiei de investigare a OLAF este garantată. În exercitarea atribuţiilor de investigare ale OLAF, directorul acestuia nu solicită şi nu primeşte instrucţiuni de la Comisie, de la vreun guvern sau de la oricare altă instituţie sau organism91.

Astfel, Oficiul exercită toate atribuţiile Comisiei de a face investigaţii în scopul combaterii fraudei, corupţiei şi a altor activităţi ilegale ce afectează interesele financiare ale Uniunii.

(3) Fără a aduce atingere altor dispoziţii ale tratatelor, statele membre îşi coordonează acţiunea urmărind să apere interesele financiare ale Uniunii împotriva fraudei. În acest scop, statele membre organizează, împreună cu Comisia, o cooperare strânsă şi constantă între autorităţile competente.

(4) Parlamentul European şi Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, adoptă, după consultarea Curţii de Conturi, măsurile necesare în domeniul prevenirii fraudei care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii şi al combaterii acestei fraude, pentru a oferi o protecţie efectivă şi echivalentă în statele membre, precum şi în instituţiile, organele, oficiile şi agenţiile Uniunii.

(5) Comisia, în cooperare cu statele membre, prezintă anual Parlamentului European şi Consiliului un raport privind măsurile adoptate pentru punerea în aplicare a prezentului articol".

88 Regulamentul (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European şi al Consiliului din 25 mai 1999 privind investigaţiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), publicat în JO L 136, p. 1, Ediţie specială în limba română, 01/vol. 2, p. 129.

89 Regulamentul (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului din 25 mai 1999 privind investigaţiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), publicat în JO L 136, p. 1, Ediţie specială în limba română, 01 /vol. 2, p. 136.

90 http://ec. Europa.eu/dgs/olaf/mission/mission/index.ro.html

91 Articolul 3 din Decizia Comisiei din 28 aprilie 1999 de instituire a Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) (1999/352/CE, CECO, Euratom), publicată în JO L 136, p. 20, Ediţie specială în limba română, 01/vol. 2, p. 148.

În ceea ce priveşte noţiunea de „fraudă care aduce atingere intereselor financiare" ale UE, care a fost amintită şi în cadrul secţiunii referitoare la cererea de pronunţare a unei hotărâri preliminare, aceasta este definită în Convenţia elaborată în temeiul articolului K.3

din Tratatul privind Uniunea Europeană, privind protejarea intereselor financiare ale Comunităţilor Europene92.

Potrivit articolului 1, în materie de cheltuieli, constituie fraudă care aduce atingere intereselor financiare ale UE orice acţiune sau omisiune intenţionată cu privire la folosirea sau prezentarea unor declaraţii sau documente false, inexacte sau incomplete care au ca efect perceperea sau reţinerea pe nedrept a unor fonduri care provin din bugetul general al UE sau din bugetele gestionate de UE sau în numele acesteia, cu privire la necomunicarea unei informaţii prin încălcarea unei obligaţii specifice, având acelaşi efect, sau la deturnarea acestor fonduri în alte scopuri decât cele pentru care au fost acordate iniţial, având acelaşi efect.

În materie de venituri, constituie fraudă care aduce atingere intereselor financiare ale UE orice acţiune sau omisiune intenţionată cu privire la folosirea sau prezentarea unor declaraţii sau documente false, Inexacte sau incomplete care au ca efect diminuarea ilegală a resurselor bugetului general al UE sau ale bugetelor gestionate de UE sau în numele acesteia, cu privire la necomunicarea unei informaţii prin încălcarea unei obligaţii specifice, având acelaşi efect, sau la deturnarea unui avantaj obţinut în mod legal, având acelaşi efect.

De asemenea, fiecare stat membru are obligaţia de a lua măsurile necesare şi adecvate pentru a transpune în dreptul penal intern dispoziţiile menţionate anterior, astfel încât comportamentele menţionate să fie nincţionate ca fapte penale. Caracterul intenţionat al unei astfel de acţiuni sau unei omisiuni poate decurge din împrejurări de fapt obiective. Totodată, fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura că respectivele comportamente, precum şi complicitatea, instigarea sau

tentativa, se pedepsesc cu sancţiuni penale efective, proporţionale şi ill Huasive, inclusiv, cel puţin în cazurile de fraudă gravă, cu pedepse privative de libertate care pot duce la extrădare. Trebuie considerată h audă gravă frauda ce implică o sumă minimă stabilită de fiecare stat membru.

g; Publicată în JO C 316, 27.11.1995, p. 49, Ediţie specială în limba română, iv/vol. 12, p. 51.

Convenţia cuprinde şi dispoziţii privind răspunderea penală a şefilor de întreprindere. Astfel, fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a permite ca şefii de întreprindere sau orice persoană cu putere de decizie sau de control din cadrul unei întreprinderi să poată fi declarată răspunzătoare din punct de vedere penal în conformitate cu principiile definite de dreptul intern, în cazul săvârşirii unor acte frauduloase în dauna intereselor financiare ale UE de către o persoană aflată sub autoritatea acestora în numele întreprinderii.

În concluzie, în competenţele de investigare ale OLAF intră cazurile suspecte de fraudă şi alte presupuse nereguli grave cu impact asupra bugetului UE, bugetele administrate de UE sau în numele acesteia, anumite fonduri care nu fac parte din buget, dar sunt administrate de agenţiile UE, precum şi cazuri suspecte de corupţie şi orice alt tip de abatere gravă comise de membrii instituţiilor europene sau de membrii personalului UE.

Pe de altă parte, OLAF nu investighează cazuri de fraudă sau presupuse abateri de ordin general, survenite în statele membre, care nu au vreun impact asupra bugetului UE, ori cazuri care implică utilizarea frauduloasă a logo ului UE sau a denumirii instituţiilor europene93.

OLAF poate primi informaţii din orice sursă, inclusiv organisme ale UE, autorităţi din state membre sau ţări terţe, organizaţii internaţionale, persoane fizice sau

juridice (informatori, denunţători, martori), surse anonime, etc. De asemenea, OLAF foloseşte resursele proprii de strângere a informaţiilor («intelligence") pentru a căuta indicii privind eventuale fraude.

În prezenta cauză, o persoană a contactat OLAF pentru a invoca o gestiune financiară şi administrativă defectuoasă din partea CPEM sau a mandatarilor săi în ceea ce priveşte punerea în aplicare a proiectului său individual.

De asemenea, Oficiul îşi îndeplineşte misiunea prin efectuarea de investigaţii administrative interne şi externe complet independente, astfel cum au fost definite în Regulamentul (CE) nr. 1073/99 şi în Regulamentul (Euratom) nr. 1074/99. De asemenea, trebuie menţionat şi Acordul interinstituţional din 25 mai 199994.

93 http://ec. Europa.eu/anti fraud/contact us/index.ro.html

94 Acordul interinstituţional din 25 mai 1999 între Parlamentul European. Consiliul Uniunii Europene şi Comisia Comunităţilor Europene privind investiga

OLAF este mandatat să efectueze investigaţii interne în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1073/99 şi investigaţii externe96 în bazaţiile interne desfăşurate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), JO L 136, p. 15, Ediţie specială în limba română, 01/vol. 2, p. 143.

95 Articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 1073/99, intitulat „Investigaţiile externe", prevede următoarele:

„Oficiul exercită atribuţiile conferite Comisiei prin Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 de a efectua inspecţii şi verificări la faţa locului în statele membre şi, în conformitate cu acordurile de cooperare în vigoare, în ţări terţe.

Ca parte a funcţiei sale de investigare, oficiul efectuează inspecţiile şi verificările prevăzute la articolul 9

alineatul (1) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 şi în reglementările sectoriale menţionate la articolul 9 alineatul (2) din acelaşi regulament, în statele membre şi, în conformitate cu acordurile de cooperare în vigoare, în ţări terţe".

96 Articolului 4 din Regulamentul (CE) nr. 1073/99, intitulat „Investigaţiile interne", prevede următoarele:

„(1) În domeniile menţionate la articolul 1, oficiul efectuează investigaţii administrative în cadrul instituţiilor, organismelor, oficiilor şi agenţiilor (denumite în continuare „investigaţii interne").

Aceste investigaţii interne sunt efectuate conform normelor tratatelor şi, în Mpccial, celor din Protocolul privind privilegiile şi imunităţile Comunităţilor liuropene, ţinând seama în mod corespunzător de statutul personalului în condiţiile şi în conformitate cu procedurile prevăzute în prezentul regulament şi în deciziile adoptate de către fiecare instituţie, organism, oficiu şi agenţie. Instituţiile se consultă între ele cu privire la reglementările care urmează a fi prevăzute prin asemenea decizii.

(2) Cu condiţia îndeplinirii dispoziţiilor menţionate la alineatul (1):

— Oficiul are dreptul de acces imediat şi inopinat la orice informaţii deţinute de instituţii, organisme, oficii şi agenţii şi în sediile acestora. Oficiul este împuternicit să cerceteze conturile instituţiilor, organismelor, oficiilor şi agenţiilor. Oficiul poate face copii şi poate obţine extrase după orice document sau conţinuturile oricăror medii de stocare a datelor deţinute de către instituţii, organisme, uMeri şi agenţii şi, în cazul în care este necesar, să îşi asume custodia acestor iltuumente sau date pentru a se asigura că nu există pericolul dispariţiei acestora;

Oficiul poate solicita informaţii verbale de la membrii instituţiilor şi organismelor, de la conducătorii oficiilor şi

agenţiilor şi de la personalul instituţiilor, Milimismelor, oficiilor şi agenţiilor.

(!) în condiţiile prevăzute de Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 şi în Miiilormitate cu procedurile prevăzute de acesta, oficiul poate efectua inspecţii la înă locului în clădirile agenţilor economici respectivi, pentru a obţine informaţii în putea fi deţinute de către aceşti agenţi economici privind posibile nereguli.

Regulamentului (CE) nr. 1073/99 coroborat cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2185/965, Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/956 şi cu normele sectoriale relevante ce permit controale şi verificări la faţa locului la sediile agenţilor economici care ar fi putut fi implicaţi în sau vizaţi de o neregulă sau fraudă.

În prezenta speţă, OLAF a iniţiat o investigaţie externă şi a efectuat verificări la faţa locului, în cadrul CPEM şi al altor operatori economici care aveau legătură cu proiectul pilot. Raportul final al OLAF a constatat mai multe nereguli importante, în vederea cărora s-a propus anularea sprijinului comunitar în valoare de 1.000.000 de euro şi recuperarea unui cuantum de 995 527, 70 euro.

Investigatorii OLAF respectă normele procedurale naţionale ale statelor membre în care efectuează investigaţii. Aceştia lucrează în strânsă cooperare cu autorităţile statului membru respectiv. Totodată, este obligatoriu ca decizia oficială de deschidere a unei investigaţii să menţioneze temeiul juridic specific.

De asemenea, oficiul poate solicita oricărei persoane implicate să furnizeze acele informaţii pe care le ar considera pertinente pentru investigaţiile sale.

(4) Instituţiile, organismele, oficiile şi agenţiile sunt informate de fiecare dată când angajaţii oficiului efectuează o investigaţie în clădirile acestora sau consultă un document sau solicită informaţii deţinute de aceste

instituţii, organisme, oficii şi agenţii.

(5) în cazul în care investigaţiile arată că un membru, director, funcţionar sau alt agent poate fi personal implicat, instituţia, organismul, oficiul sau agenţia de care aparţine acesta este informată de acest lucru.

În cazurile în care păstrarea secretului este esenţială în scopul investigaţiei sau în situaţiile care necesită recurgerea la mijloace de investigaţie care sunt de competenţa unei autorităţi judiciare naţionale, furnizarea acestor informaţii poate fi amânată.

(6) Fără a aduce atingere normelor prevăzute de tratate şi, în special, de Protocolul privind privilegiile şi imunităţile Comunităţilor Europene, şi nici dispoziţiilor statutului personalului, decizia care urmează a fi adoptată de fiecare instituţie, organism, oficiu sau agenţie conform celor prevăzute la alineatul (1) include în special normele privind:

(a) obligaţia membrilor, funcţionarilor şi agenţilor instituţiilor şi organ is melor, şi a conducătorilor, funcţionarilor şi agenţilor oficiilor şi agenţiilor, de i coopera cu funcţionarii oficiului şi de a le furniza informaţii;

(b) procedurile care trebuie respectate de către angajaţii oficiului în de faşurarea investigaţiilor interne şi garanţiile privind drepturile persoanelor care fac obiectul unei investigaţii interne”.

În Raportul anual 2009 al OLAF, o secţiune specială este dedicată jurisprudenţei, subliniindu-se faptul că se acordă o atenţie deosebită garanţiilor ce trebuie respectate în cadrul investigaţiilor interne şi externe ale Oficiului de către membrii acestuia. Sunt menţionate cu precădere garanţiile procedurale de care beneficiază cei care fac obiectul investigaţiilor respective, nerespectarea acestora putând afecta legalitatea deciziei finale. Astfel,

este necesar ca cei în cauză să aibă posibilitatea de a şi expune punctele de vedere cu privire la faptele investigate şi să se acţioneze pe baza prezumţiei de nevinovăţie. De asemenea, OLAF trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că nu sunt divulgate date (că nu are loc nicio scurgere de informaţii) cu privire la investigaţii şi pentru protejarea surselor de informaţii.

În ceea ce priveşte scurgerile de informaţii în presă, la punctul 52 din hotărâre se menţionează următoarele: „În speţă, în ceea ce priveşte obiecţia invocată în cadrul celui de al patrulea aspect al motivului, conform căruia OLAF ar fi informat presa în legătură cu dosarul chiar înainte ca decizia atacată să fie adoptată de Comisie, trebuie să se constate că o astfel de obiecţie, presupunând că este dovedită, nu ar putea să constituie o încălcare a dreptului la apărare de către CPEM, astfel cum a fost definit la punctul precedent. Prin urmare, trebuie să se respingă necastă obiecţie ca inoperantă, iar aceasta fără a fi necesară examinarea problemei dacă, după cum afirmă CPEM, articolul din presă de la 7 octombrie 2007 la care a făcut trimitere se întemeiază într-adevăr pe informaţii care au fost obţinute de la OLAF”.

Prin urmare, în prezenta cauză, tribunalul a considerat că o posibilă Informare a presei înainte de adoptarea deciziei de către Comisie nu poate constitui o încălcare a dreptului la apărare, iar obiecţia a fost respinsă fără irt Tribunalul să examineze, pe fond, dacă informaţiile apărute în presă hiNcscră sau nu divulgate de către OLAF.

Trebuie precizat însă că, în contextul respectiv, instanţa UE analiza faptele exclusiv prin prisma respectării dreptului la apărare, acesta Uliul singurul invocat de către reclamant, iar, în lipsa unor indicaţii de reclamantului, nu este de competenţa Tribunalului să cerceteze şi Identifice principiile a căror încălcare ar putea fi invocată.

Aşadar, justiţiabilii trebuie să acorde o atenţie deosebită modului tit redactare a cererilor acestora, întrucât instanţele judecă doar ceea ¥¥ «a cerut, nu mai mult, ultra petita (însă nici mai puţin).

În ceea ce priveşte principiul respectării dreptului la apărare, potrivit jurisprudenţei europene constante97, acesta impune ca destinatarii unor decizii care le afectează în mod sensibil interesele să aibă posibilitatea de a face cunoscut în mod util punctul lor de vedere.

Acesta este contextul în care Tribunalul a respins obiecţia reclamantului CPEM.

Considerăm relevantă menţionarea unei alte hotărâri a Tribunalului, Yves Franchet şi Daniel Byk împotriva Comisiei Comunităţilor Europene, go din 8 iulie 2008, care a tratat, de asemenea, problematica scurgerilor de informaţii în presă, în contextul unei acţiuni în despăgubiri.

Potrivit jurisprudenţei constante, în cadrul unei acţiuni în despăgubiri, reclamantului îi revine sarcina de a demonstra că sunt îndeplinite condiţiile angajării răspunderii extracontractuale a Uniunii în sensul articolului 340 al doilea paragraf TFUE99. Astfel, reclamanţii

Hotărârea Tribunalului din 9 aprilie 2003, Forum des migrants împotriva Comisiei, cauza T-217/01, Rec, p. 11 – 1563, punctul 56, Hotărârea Tribunalului din 11 decembrie 2003, Conserve Italia împotriva Comisiei, cauza T-306/00, Rec, p. 11 – 5705, punctul 107, şi Hotărârea Curţii din 10 iulie 1986, Belgia împotriva Comisiei, cauza 234/84, Rec, p. 2263, punctul 27.

98 Hotărârea Tribunalului de Primă Instanţă din 8 iulie 2008, Yves Franchet şi Daniel Byk împotriva Comisiei Comunităţilor Europene, cauza T-48/05, Rep., 2008, p. 11 – 01585.

99 Articolul 340 TRUE, fost articol 288 TCE, prevede următoarele: „Răspunderea contractuală a Uniunii este guvernată de legea aplicabilă contractului respectiv.

În materie de răspundere extracontractuală, Uniunea este obligată să repare, în conformitate cu principiile generale comune ordinilor juridice ale statelor membre, prejudiciile cauzate de instituţiile sale sau de agenţii săi în exerciţiul funcţiunilor lor.

Prin derogare de la dispoziţiile celui de al doilea paragraf, Banca Centrală Europeană trebuie să repare, în conformitate cu principiile generale comune statelor membre, prejudiciile cauzate de aceasta sau de agenţii săi în exercitarea funcţiilor lor.

Răspunderea personală a agenţilor faţă de Uniune este reglementată de dispoziţiile care le stabilesc statutul sau regimul care li se aplică”.

A se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 19 martie 2003, Inova Privat-Akademie împotriva Comisiei, cauza T-273/01, Rec, p. 11 – 1093, punctul 23, şi Hotărârea Tribunalului din 17 decembrie 2003, DLD Trading împotriva Consiliului, cauza T-146/01, Rec, p. 11 – 6005, punctul 71.

trebuiau să dovedească faptul că publicarea informaţiilor referitoare la investigaţia care îi privea se datora unei divulgări imputabile OLAF100.

De asemenea, în cazul în care un fapt cauzator de prejudicii a avut la origine mai multe cauze diferite, iar instituţia comunitară nu a prezentat niciun element de probă pe baza căruia instanţa să poată stabili care dintre aceste cauze era la originea faptului (deşi instituţia era cea mai în măsură să furnizeze probele în această privinţă), se poate considera că incertitudinea care subzistă i se datorează acesteia101, în speţă a fost aleasă această abordare pentru a examina dacă reclamanţii au dovedit că

anumite informaţii fuseseră divulgate de OLAF sau de unul dintre agenţii săi (fără a se pune în discuţie, cu această ocazie, potenţialul caracter ilegal al acestor divulgări) 102.

În cauza Yves Franchet şi Daniel Byk împotriva Comisiei, existenţa unor scurgeri de informaţii a fost considerată un fapt notoriu, Comisia admiţând ea însăşi că „a existat o comunicare către autorităţile judiciare naţionale, că la un moment dat au avut loc cu siguranţă scurgeri de informaţii, astfel încât, câteva săptămâni mai târziu, informaţiile au apărut în presă”. Astfel, Tribunalul a arătat că, printre altele, reproducerea exactă a unei intervenţii a secretarului general al Comisiei în faţa Comitetului de supraveghere al OLAF dovedea existenţa unor scurgeri de informaţii. De asemenea, în opinia instanţei, articolele de presă prezentate de reclamanţi confirmau existenţa unor scurgeri de informaţii, conţinând trimiteri în special la o „sursă bine informată”, precum şi citate directe din documente trimise către autorităţile judiciare franceze.

Trebuie menţionat, de asemenea, că nu este suficientă constatarea existenţei unei încălcări, ci aceasta trebuie să fie suficient de puternică pentru a cauza un prejudiciu.

Un alt aspect pe care îl considerăm relevant în acest context este protecţia acordată în cazul prelucrării datelor cu caracter personal, llind obligatorie realizarea unui echilibru între transparenţa instituţiilor şi organelor Uniunii, prin accesul public la documentele instituţiilor (în

Hotărârea Tribunalului din 12 septembrie 2007, Nikolaouâm potriva Comi i/W. cauza T-259/03, Rep., p. 11 – 99*, punctul 141.

101 Hotărârea Curţii din 8 octombrie 1986, Leussink-Brummelhuis împotriva (nmisiei, cauzele conexate 169/83 şi 136/84, Rec, p. 2801, punctele 16 şi 17.

O; Hotărârea Tribunalului din 12 septembrie 2007, Nikolaou împotriva Comicitată anterior, punctul 142.

temeiul Regulamentului nr. 1049/20011UJ) şi Regulamentul nr. 45/200 l, a privind protecţia persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, care precizează că datele cu caracter personal nu pot fi transferate către destinatari, alţii decât instituţiile şi organele comunitare, decât dacă destinatarul demonstrează că datele sunt necesare pentru îndeplinirea unei sarcini de interes public sau că ţin de domeniul exercitării autorităţii publice. Astfel, „în cazul în care o cerere întemeiată pe Regulamentul nr. 1049/2001 urmăreşte să obţină accesul la documente care conţin date cu caracter personal, dispoziţiile Regulamentului nr. 45/2001 devin integral aplicabile105”.

Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European şi al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului şi ale Comisiei, publicat în JO L 145, p. 43, Ediţie specială în limba română, 01/vol. 3, p. 76.

104 Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European şi al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecţia persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituţiile şi organele comunitare şi privind libera circulaţie a acestor date, publicat în JO L 8, p. 1, Ediţie specială în limba română, 13/vol. 30, p. 142. A se vedea în acest sens şi Directiva 95/46/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulaţie a acestor date, publicată în JO L 281, p. 31, Ediţie specială în limba română, 13/vol. 17, p. 10.

105 A se vedea Hotărârea Curţii din 29 iunie 2010,

Comisia Europeană împotriva The Bavarian Lager Co. Ltd., cauza C-28/08 P. În această cauză, Ba variau Lager, o societate comercială, a solicitat Comisiei accesul la documentele din cadrul unei reuniuni ce a avut loc cu ocazia unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligaţiilor, reuniune la care societatea comercială respectivă nu a participat, accesul fiind i refuzat de Comisie. Comisia i-a transmis documentele solicitate, mai puţin acele aspecte care vizau datele cu caracter personal fie ale participanţilor care nu au acceptat divulgarea acestora, fie a celor care nu au putui fi contactaţi. Tribunalul a considerat eronată decizia Comisiei, însă Curtea i-a dat dreptate acesteia.

Astfel, Curtea a arătat că „numele şi prenumele pot fi considerate date eu caracter personal”, comunicarea acestora intră în sfera noţiunii de „prelucrare”, iar lista participanţilor la reuniunea respectivă conţinea date cu caracter personal, deoarece persoanele respective puteau fi identificate. Pentru cei care nu şi au dai consimţământul în mod expres, Bavarian Lager ar fi trebuit să dovedească necesitatea transferului acestor date personale. Însă aceasta nu a oferit ale în motivare expresă şi legitimă şi niciun argument convingător pentru a demonsii. i necesitatea transferului respectivelor date personale, iar Comisia nu a putut şi!

În prezenta speţă este tratată şi problematica ierarhiei normelor, precum şi a variantei Ghidului care trebuie utilizată sau pe baza căreia se face aprecierea faptelor, importanţa procedurii de consultare şi a versiunilor provizorii aduse la cunoştinţa potenţialilor beneficiari.

În ceea ce priveşte ierarhia normelor, este necesar să se sublinieze faptul că, indiferent de ordinea de menţionare o bazelor juridice invocate, un ghid nu poate

conţine dispoziţii contrare unui act legislativ, la fel cum decizia de acordare nu poate deroga de la regulamentul aplicabil în domeniul respectivului fond sau de la regulamentul general al fondurilor structurale (la fel cum, de exemplu, pe planul dreptului intern, o hotărâre de guvern nu poate conţine dispoziţii contrare unei legi). De asemenea, indiferent dacă este menţionat în mod expres sau nu, în cazul proiectelor cu finanţare europeană, ghidul face parte din normele a căror respectare se impune.

Referitor la varianta Ghidului care trebuie utilizată sau pe caza căreia se face aprecierea faptelor, CPEM nu a recunoscut efectele juridice ale unei versiuni provizorii a Ghidului promotorului, care însă îi fusese adusă la cunoştinţă, după cum a rezultat din probele prezentate la dosar. Întrucât Comisia a dorit să primească observaţiile diverşilor beneficiari ai proiectului pilot tocmai pentru a putea ţine cont de nevoile şi interesele acestora şi a putea întocmi versiunea finală a Ghidului beneficiind de cooperarea lor, instanţa a considerat drept formalistă atitudinea reclamantului de a nu ţine cont de respectiva versiune a Ghidului pe motiv că este provizorie. Instanţa a motivat, de asemenea, că „o astfel de atitudine formalistă contravine obligaţiei de loialitate ce revine persoanelor care au solicitat şi beneficiarilor unui sprijin financiar, inerentă sistemului de contribuţie din fonduri comunitare şi esenţială pentru buna lor funcţionare”.

Prin urmare, se poate concluziona, atât în lumina jurisprudenţei, cât şi n Regulamentului (CE) nr. 1828/2006106, că informarea, consultările şi lotnpare diferitele interese ale părţilor în cauză. Prin urmare, în mod întemeiat e omisia a respins cererea de acces la conţinutul complet al procesului verbal al hpectivei reuniuni.

m Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei din 8

decembrie 2006 de «Inhilirc a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al ousiliului de stabilire a anumitor dispoziţii generale privind Fondul European de Diwoltare Regională, Fondul Social European şi Fondul de coeziune şi a cooperarea permanentă trebuie să existe şi să fie făcute cu bună credinţă, în scopul de a produce efecte juridice, în condiţii care să permită celeilalte părţi să ia cunoştinţă într-un termen rezonabil şi în timp util pentru a se putea adapta, operând modificările necesare.

Astfel, sunt descurajate şi trebuie evitate atitudinile formaliste, care denotă lipsă de deschidere, iar, în caz extrem, chiar rea credinţă. Un alt exemplu în acest sens poate fi cel în care Ghidul este publicat/ adus la cunoştinţa celor interesaţi pentru o prea scurtă perioadă de timp, astfel încât aceştia nu dispun de un termen rezonabil pentru a-şi prezenta observaţiile, sau modificările sunt prea numeroase şi/sau privesc aspecte esenţiale, care afectează însăşi eligibilitatea unui proiect. Nimic nu trebuie făcut doar pentru a exista, pentru a se putea bifa îndeplinirea unei condiţii de formă. Scopul lor este cât se poate de clar şi de precis: o cât mai bună cooperare între instituţii/autorităţi şi beneficiari are drept rezultat o mai bună accesare şi absorbţie a fondurilor europene.

În aceeaşi logică se înscrie şi aspectul referitor la „demunicipali zare”. În acest caz, OLAF a constatat că autorităţile oraşului Marsilia nu ar fi putut să îşi depună candidatura ca beneficiar al unei subvenţii în baza FSE, întrucât una dintre cele două caracteristici principale ale proiectului pilot era utilizarea unor organizaţii private non profit pentru aplicarea acestuia. În plus, CPEM şi MSD erau dependente de autorităţile oraşului Marsilia în privinţa sediilor lor, a personalului şi a funcţionării acestora şi puneau în aplicare anumite aspecte ale politicii

oraşului, condiţii în care „demunicipalizarea” MSD (în sensul că membrii care aveau un mandat electiv municipal erau prezenţi din acel moment numai cu titlu consultativ) trebuie relativizată în mod serios, întrucât ceilalţi parametri indicau menţinerea legăturii strânse cu autorităţile municipale. Mai mult, autorităţile oraşului Marsilia nu au vărsat decât o parte din participarea prevăzută la finanţarea proiectului pilot, tară ca CPEM şi nici MSD să le fi constrâns să îşi execute obligaţiile financiare, ceea ce indica dependenţa de acestea şi relativitatea puterii lor efective de decizie.

Astfel, se poate conchide că respectiva „demunicipalizare” a fost făcută doar la nivel formal, lucru dovedit ulterior de comportamentul CPEM şi MDS, fapt ce a reprezentat încă de la început un risc pentru reuşita proiectului respectiv. Strict legal, condiţiile de eligibilitate erau

Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European şi al Consiliului privind Fondul European de Dezvoltare Regională.

Îndeplinite, dar, probabil, se impunea o monitorizare foarte strictă tocmai din acest considerent.

Un argument în plus îl reprezintă modul în care a fost înţeleasă şi utilizată practica numită „valorizare”.

Potrivit instanţei comunitare, „valorizarea” reprezintă imputarea cheltuielilor efectuate de colectivităţi publice, în cadrul misiunilor acestora, asupra contribuţiilor financiare pe care trebuie să le aducă la un proiect.

În prezenta speţă se ridică mai multe probleme cu privire la această „valorizare”. Este vorba, pe de o parte de cadrul în care se poate manifesta (tipul de proiecte) şi, pe de altă parte, de subiectul de drept care are facultatea de a practica „valorizarea”.

Astfel, Comisia a precizat că această metodă este

acceptată în „cadrul clasic” al FSE, dar nu şi în cazul proiectelor pilot, cum este cazul în prezenta speţă. Motivaţia este aceea că, în „cadrul clasic” al FSE, intervenţia financiară a fondului ia forma unei cofinanţări a unui program naţional sau a unei subvenţii globale gestionate de statul membru, prin uutorităţile publice. În cazul proiectelor pilot, intervenţia financiară a fondului este gestionată direct de Comisie, ceea ce înseamnă că aceasta din urmă selecţionează ea însăşi beneficiarii, prin intermediul unei decizii specifice de atribuire, însoţită de un set de reglementări, fără intervenţia «au implicarea statelor membre.

Aşadar, în „cadrul clasic” al FSE, cheltuielile publice care sunt „valorizate” de statul membru (prin autorităţile publice) ca şi contribuţii proprii în cadrul unui sprijin financiar reprezintă cheltuieli efectuate de însuşi beneficiarul sprijinului (în acest caz, statul membru sau autoritatea naţională desemnată de acesta).

În schimb, în prezenta speţă, reclamantul a „valorificat” în acelaşi mod cheltuielile efectuate de colectivităţile locale, însă acestea nu erau propriile sale cheltuieli în calitate de beneficiar al sprijinului european, ci erau cheltuieli ale unor terţi care contribuiau la proiect. Prin urmare, sub forma practicată de reclamant, „valorizarea” nu îi servea să nr. achite de propriile obligaţii de participare la proiect, ci să îndeplinească obligaţiile unor terţi care contribuiau la proiect. Însă aceste participaţii hi iniiau să fie contribuţii în numerar, ceea ce excludea orice contabilizare a cheltuielilor efectuate într-un alt context şi care nu au fost r ltâliv percepute de consorţiul CPEM/MSD. În acest fel, modalitatea «îi itffă de CPEM nu a corespuns practicii obişnuite a Comisiei şi era i hhir Interzisă prin decizia de acordare.

Procedând în acest mod, reclamantul a încălcat

principala obligaţie a beneficiarului unui sprijin financiar european, şi anume obligaţia de respectare a condiţiilor financiare stabilite, printre care se numără şi obligaţia de executare materială a proiectului respectiv.

Un exemplu similar este cel al „împrumuturilor de onoare”.

Reclamantul a acordat diferiţilor iniţiatori de microproiecte mai multe împrumuturi personale fără dobândă şi fără garanţie, de valori relativ modeste (1.500 – 15.000 de euro), pe care le-a denumit „împrumuturi de onoare”. Acestea au fost ulterior rambursate de beneficiarii lor, însă reclamantul le-a trecut ca şi contribuţie financiară proprie, în cadrul „Contribuţiilor în numerar” pe care le datora în cadrul proiectului. Dar, având în vedere că aceste rambursări puteau atinge până la 100 % din sumele acordate sub formă de credite, contribuţia reclamantului risca să se diminueze şi chiar să dispară în întregime, pe măsura efectuării rambursărilor. De aceea, nu este permisă contabilizarea împrumuturilor acordate de reclamant iniţiatorilor de microproiecte în limita sumei nominale drept contribuţie financiară proprie la proiect. Procedând în acest mod, reclamantul nu şi a respectat obligaţia de a aduce propria contribuţie financiară în cuantumul stabilit, ceea ce reprezintă o neregulă importantă.

În ceea ce priveşte existenţa unei nereguli importante datorate contabilizării împrumuturilor de onoare, instanţa a amintit că obligaţia de respectare a condiţiilor financiare stabilite constituie una dintre obligaţiile esenţiale ale beneficiarului. În cazul încălcării condiţiilor financiare prevăzute în decizia de acordare, Comisia este autorizată să anuleze sprijinul financiar acordat.

Un alt principiu important care a fost invocat în

cadrul prezentei cauze este cel al încrederii legitime. Potrivit instanţei UE, dreptul de a se prevala de încrederea legitimă presupune îndeplinirea a trei condiţii cumulative:

1. administraţia comunitară trebuie să îi fi furnizat persoanei interesate asigurări precise, necondiţionate şi concordante, emise de surse autorizate şi de încredere.

2. aceste asigurări trebuie să fie de natură să determine persoana căreia i se adresează să nutrească o aşteptare legitimă, iar

3. asigurările date trebuie să fie conforme normelor aplicabile.

Secţiunea 113. Acţiunea în anulare

(FI recours en annulation-EN action for annulment)

În cazul fondurilor europene, se înregistrează o incidenţă ridicată a acţiunilor în anulare, multe fiind introduse de particulari (persoane juridice) împotriva unor decizii ale Comisiei prin care se desfiinţează sprijinul financiar în urma constatării de nereguli şi se dispune rambursarea totală sau parţială a sumei acordate.

Potrivit articolului 19 alineatul (3) TUE, Curtea de Justiţie a Uniunii Europene hotărăşte în conformitate cu tratatele, printre altele, cu privire la acţiunile introduse de un stat membru, de o instituţie ori de persoane fizice sau juridice. Printre acestea se numără şi acţiunile în anulare, care fac parte din aşa numitele „acţiuni directe” introduse în faţa instanţelor Uniunii Europene.

Potrivit articolului 263 TRUE, Curtea de Justiţie a Uniunii Europene controlează legalitatea actelor legislative, a actelor Consiliului, ale Comisiei şi ale Băncii Centrale Europene, altele decât recomandările şi avizele, şi a actelor Parlamentului European şi ale Consiliului European menite să producă efecte juridice faţă de terţi. Aceasta controlează, de asemenea, legalitatea actelor organelor, oficiilor sau agenţiilor Uniunii destinate să

producă efecte juridice faţă de terţi.

În acest scop, Curtea are competenţa să se pronunţe cu privire la acţiunile formulate de un stat membru, de Parlamentul European, de Consiliu auu de Comisie, pentru motive de necompetenţă, de încălcare a unor norme fundamentale de procedură, de încălcare a tratatelor sau a oricărei norme de drept privind aplicarea acestuia ori de abuz de putere.

În aceleaşi condiţii, Curtea are competenţa să se pronunţe cu privire la acţiunile formulate de Curtea de Conturi, de Banca Centrală Europeană şi de Comitetul Regiunilor, care urmăresc salvgardarea prerogativelor acestora.

De asemenea, orice persoană fizică sau juridică poate formula, în condiţiile prevăzute anterior, o acţiune împotriva actelor al căror destina lui este sau care o privesc direct şi individual, precum şi împotriva actelor normative care o privesc direct şi care nu presupun măsuri de executare.

Actele de constituire a organelor, oficiilor şi agenţiilor Uniunii pot să prevadă condiţii şi proceduri speciale privind acţiunile formulate de persoanele fizice sau juridice împotriva actelor acestor organe, oficii sau agenţii care sunt destinate să producă efecte juridice faţă de ele.

Acţiunile prevăzute de prezentul articol trebuie formulate în termen de două luni, după caz, de la publicarea actului, de la notificarea acestuia reclamantului său, în lipsă, de la data la care reclamantul a luat cunoştinţă de actul respectiv.

Prin urmare, acţiunea în anulare poate fi îndreptată împotriva:

1. actelor legislative107
2. actelor Consiliului, altele decât recomandările şi

avizele

3. actelor Comisiei, altele decât recomandările şi avizele

4. actelor Băncii Centrale Europene, altele decât recomandările şi avizele

5. actelor Parlamentului European menite să producă efecte juridice faţă de terţi

6. actelor Consiliului European menite să producă efecte juridice faţă de terţi

7. actelor organelor, oficiilor sau agenţiilor Uniunii destinate să producă efecte juridice faţă de terţi.

Această enumerare este limitativă, ceea ce înseamnă, printr-o interpretare per a contrario, că niciun alt act nu poate face obiectul unei acţiuni în anulare.

În plus, din prevederile menţionate anterior rezultă că în domeniul acestora de aplicare intră doar actele care produc efecte juridice obliga-Articolul 289 prevede următoarele: „(1) Procedura legislativă ordinara constă în adoptarea în comun de către Parlamentul European şi Consiliu a unui regulament, a unei directive sau a unei decizii, la propunerea Comisiei. Această procedură este definită la articolul 294 [procedura codeciziei].

(2) în cazurile specifice prevăzute în tratate, adoptarea unui regulament, a unei directive sau a unei decizii de către Parlamentul European cu participarea Consiliului sau de către Consiliu cu participarea Parlamentului European constituie o procedură legislativă specială.

(3) Actele juridice adoptate prin procedură legislativă constituie acte legista tive.

(4) în cazurile specifice prevăzute în tratate, actele legislative se pot adopta la iniţiativa unui grup de state membre sau a Parlamentului European, la recomandarea Băncii Centrale Europene sau la solicitarea Curţii de

Justiţie sau a Băncii Europene de Investiţii”.

torii de natură a afecta interesele reclamantului prin schimbarea situaţiei sale juridice108. Astfel, este necesar ca actele respective să reflecte o poziţie definitivă.

De exemplu, nu poate fi introdusă o acţiune în anulare împotriva unei scrisori trimise de o instituţie comunitară unui destinatar ca răspuns la o cerere a acestuia sau a unei scrisori prin care Comisia se limitează la al informa pe autorul unei plângeri privind ajutorul de stat că nu intenţionează să deschidă o procedură în acest sens109.

Pe de altă parte, tot în materia ajutoarelor de stat, măsurile provizorii care au efecte juridice de sine stătătoare, independente faţă de decizia finală, pot fi contestate pe calea acestei acţiuni. De asemenea, un act al Parlamentului European care, în afară de completarea propriului Regulament de organizare şi funcţionare prin adoptarea unei norme privind investigaţiile interne desfăşurate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), aprobă decizia Parlamentului privind termenii şi condiţiile investigaţiilor interne, aceasta fiind una dintre măsurile destinate să protejeze interesele financiare ale Uniunii şi să combată frauda şi orice alte activităţi ilegale care ar putea prejudicia aceste interese este susceptibil de a face obiectul unei acţiuni în anulare110.

Reclamant poate fi:

1. un stat membru

2. Parlamentul European

3. Consiliul

4. Comisia în toate aceste prime patru cazuri pentru motive de:

a. necompetenţă sau de b. Încălcare a unor norme fundamentale de procedură sau de c. Încălcare a tratatelor sau de d. Încălcarea oricărei norme de drept privind

aplicarea tratatului sau de e. abuz de putere;

5. Curtea de Conturi, pentru salvgardarea prerogativelor proprii

Octavian Manolache, Tratat de drept comunitar, ed. a 5-a, Ed. CH. Beck, lliicureşti, 2006, p. 679. În Idem, p. 681 – 682.

10 Idem, p. 681 şi 683 şi jurisprudenţa citată (Hotărârea din 26 februarie 2002, M //// Rothley şi alţii împotriva Parlamentului European, cauza T-17/00, Rec; i» 02, p. 11 – 00579, punctele 56 şi 57).

6. Banca Centrală Europeană, pentru salvgardarea prerogativelor proprii

7. Comitetul Regiunilor, pentru salvgardarea prerogativelor proprii

8. O persoană fizică sau juridică, dar acţiunea poate fi îndreptată numai împotriva:

a. actelor al căror destinatar este sau a b. actelor care o privesc direct şi individual sau a c. actelor normative care o privesc direct şi care nu presupun măsuri de executare sau a d. actelor organelor, oficiilor şi agenţiilor Uniunii care sunt destinate să producă efecte juridice faţă de ele – în acest caz, actele de constituire a organelor, oficiilor şi agenţiilor Uniunii pot să prevadă condiţii şi proceduri speciale privind acţiunile formulate de persoanele fizice sau juridice împotriva actelor acestor organe, oficii sau agenţii care sunt destinate să producă efecte juridice faţă de ele.

Astfel, se poate observa că cele mai largi posibilităţi pentru intentarea unei acţiuni în anulare sunt deschise statelor membre, Parlamentului European, Consiliului şi Comisiei. Pe de altă parte, Curtea de Conturi, Banca Centrală Europeană şi Comitetul Regiunilor pot intenta acţiuni în anulare numai pentru salvgardarea propriilor prerogative, în timp ce, în cazul persoanelor fizice şi

juridice, sunt prevăzute cele mai restrictive condiţii pentru introducerea unei astfel de acţiuni.

Situaţia calităţii procesuale active a cunoscut modificări de-a lungul timpului. Potrivit articolului 173 din Tratatul de instituire a Comunităţii Economice Europene (Tratatul CEE) (versiunea iniţială, din 1957) 1!

1, 1 Articolul 173 din Tratatul de instituire a Comunităţii Economice Europene (Tratatul CEE) (versiunea iniţială, din 1957) prevedea următoarele: „Curtea de Justiţie controlează legalitatea actelor Consiliului şi ale Comisiei, altele decât recomandările sau avizele. În acest scop, Curtea este competentă să se pronunţe asupra acţiunilor formulate de un stat membru, de Consiliu sau de Comisie pentru motive de necompetenţă, de încălcare a unor norme fundamentale de procedură, de încălcare a prezentului tratat sau a oricărei norme de drept referitoare la aplica rea sa ori de abuz de putere.

Orice persoană fizică sau juridică poate formula, în aceleaşi condiţii, o acţiune împotriva deciziilor al căror destinatar este şi împotriva deciziilor care. deşi luate sub aparenţa unui regulament sau a unei decizii adresate unei alte persoane, o privesc în mod direct şi individual.

Acţiunile prevăzute de prezentul articol trebuie formulate în termen de doii;! luni, după caz, de la publicarea actului, de la notificarea acestuia reclamantului său, în lipsă, de la data la care reclamantul a luat cunoştinţă de actul respectiv”.

Parlamentul European (Adunarea, ca denumire oficială, la momentul respectiv) nu avea calitatea de reclamant.

În ceea ce priveşte jurisprudenţa, iniţial, prin Hotărârea din 27 septembrie 1988, Parlamentul European împotriva Consiliului Comunităţilor Europene” 2,

cunoscută sub denumirea „Comitologie”, Curtea nu a recunoscut calitatea procesuală activă a Parlamentului European în privinţa acţiunii în anulare. Ulterior, prin Hotărârea din 22 mai 1990113, instanţa comunitară a recunoscut că „Parlamentul European poate introduce o acţiune în anulare împotriva unui act al Consiliului sau al Comisiei, cu condiţia ca această acţiune să nu urmărească decât protejarea prerogativelor sale şi să se bazeze doar pe motive întemeiate pe încălcarea acestora”. Această hotărâre a fost reconfirmată prin Hotărârea din 16 iulie 1992114, pronunţată după semnarea (la 7 februarie 1992) a Tratatului de la Maastricht, dar înainte de intrarea sa în vigoare.

Ulterior, Tratatul de la Maastricht (intrat în vigoare în 1993) a introdus un text ce permitea Parlamentului să exercite acţiunea în anulare în faţa CJCE, dar numai pentru situaţii care urmăreau salvgardarea propriilor prerogative, deci nu în condiţiile generale recunoscute statelor membre Consiliului şi Comisiei, ci într-o manieră specială, cu un domeniu de aplicare restrâns.

Tratatul de la Nisa (intrat în vigoare în 2003) a „promovat” Parlamentul European de la al treilea paragraf la al doilea paragraf al articolului 230 CE115, care aşază Parlamentul European pe picior de egali Hotărârea din 27 septembrie 1988, Parlamentul European împotriva Consiliului Comunităţilor Europene, cauza 302/87, Rec, 1988, p. 05615.

113 Hotărârea din 22 mai 1990, Parlamentul European împotriva Consiliului comunităţilor Europene, încheiere interlocutorie referitoare la excepţia de iiuidmisibilitate privind calitatea procesuală activă a Parlamentului European, cauza C-70/88, Rec, 1990, p. 1-02041.

114 Hotărârea din 16 iulie 1992, Parlamentul

European împotriva Consiliului comunităţilor Europene, cauza C-65/90, Rec, 1992, p. 1-04593.

15 Articolul 230 CE prevedea următoarele: „Curtea de Justiţie controlează legalitatea actelor adoptate în comun de Parlamentul European şi de Consiliu, a înlelor Consiliului, ale Comisiei şi ale BCE, altele decât recomandările şi avizele, ţi h actelor Parlamentului European menite să producă efecte juridice faţă de terţi.

În acest scop, Curtea are competenţa să se pronunţe cu privire la acţiunile foram laie de un stat membru, de Parlamentul European, de Consiliu sau de Comisie, pentru motive de necompetenţă, de încălcare a unor norme fundamentale de pnuedură, de încălcare a prezentului tratat sau a oricărei norme de drept privind aplicarea acestuia ori de abuz de putere.

tate cu Comisia şi Consiliul din punctul de vedere al calităţii procesuale active în cazul acţiunii în anulare. Astfel, se pot observa asemănări şi deosebiri faţă de reglementarea actuală. În cazul deosebirilor, pot fi menţionate anumite aspecte terminologice, dar şi de fond. Din punct de vedere terminologic, la momentul respectiv nu exista noţiunea de „act legislativ”, însă se menţionează „actele adoptate în comun de Parlamentul European şi de Consiliu”, făcând referire tot la procedura codeciziei, ca şi în prezent. Pe fond, se poate observa introducerea prin TRUE a calităţii procesuale active pentru Comitetul Regiunilor şi a calităţii procesuale pasive a Consiliului European.

Posibilitatea recunoscută persoanelor fizice şi juridice de a intenta acţiuni în anulare a dat naştere unor dezbateri aprinse şi unei bogate jurisprudenţe, care va fi detaliată în cadrul capitolului următor.

În ceea ce priveşte primul motiv de anulare, necompetenţa, acesta este mai rar invocat în jurisprudenţa

instanţelor Uniunii Europene. Cauza o reprezintă faptul că instituţiile Uniunii au competenţe de atribuire. Cu toate acestea, CJCE a considerat că acest motiv este unul de ordine publică, pe care îl examinează din oficiu116.

Încălcarea unor norme fundamentale de procedură reprezintă, de asemenea, un motiv de ordine publică şi se referă, în special, la motivarea acestor acte, atât în fapt, cât şi în drept, lipsa autentificării corecte înainte de publicare (de exemplu, semnarea unui act al Comisiei în conformitate cu regulamentul de ordine interioară), existenţa avizelor şi consultărilor prealabile emiterii actului, respectarea dreptului la apărare, cu precădere în aceleaşi condiţii, Curtea de Justiţie are competenţa să se pronunţe cu privire la acţiunile formulate de Curtea de Conturi şi de BCE în scopul protejării prerogativelor acestora.

Orice persoană fizică sau juridică poate formula, în aceleaşi condiţii, o acţiune împotriva deciziilor al căror destinatar este şi împotriva deciziilor care, deşi luate sub aparenţa unui regulament sau a unei decizii adresate unei alte persoane, o privesc în mod direct şi individual.

Acţiunile prevăzute de prezentul articol trebuie formulate în termen de două luni, după caz, de la publicarea actului, de la notificarea acestuia reclamantului său, în lipsă, de la data la care reclamantul a luat cunoştinţă de actul respectiv”.

1, 6 Octavian Manolache, op. cit., p. 664 – 670; Guy Isaac, Marc Blanquet, Droit général de l’Union européenne, ed. a 9-a, Ed. Dalloz, Paris, 2006, p. 385, citâiu! Hotărârea Curţii din 10 mai 1960, Republica Federală Germania împotriva înaltei Autorităţi a Comunităţii Europene a Cărbunelui şi a Oţelului, cauza 19/58, Rec, p. 00471.

garanţiile privind principiul contradictorialităţii sau

utilizarea anumitor modalităţi de vot117.

Încălcarea tratatelor sau a oricărei norme de drept privind aplicarea tratatului vizează tratatele ca atare, inclusiv anexele, protocoalele, convenţiile, precum şi actele de drept derivat (sau legislaţie secundară), precum regulamentele, directivele, deciziile, acordurile interinstituţionale, acordurile externe încheiate de Uniune şi principiile generale de drept. Potrivit profesorului Isaac, exprimarea „oricărei norme de drept privind aplicarea tratatului" este atât de vastă încât ar putea acoperi, la limită, şi acordurile încheiate între statele membre şi deciziile reprezentanţilor guvernelor statelor membre reuniţi în cadrul Consiliului118.

Abuzul de putere are în vedere mai multe situaţii:

— Actul emis urmăreşte un alt obiectiv decât cel prevăzut de dispoziţiile invocate;

— Printr-o anumită formă a unui act sau prin invocarea unei alte dispoziţii din tratat, se evită o procedură specială prevăzută în acesta;

— În cuprinsul actului se evidenţiază motive inacceptabile, cu condiţia ca acestea să fie determinante, iar nu secundare sau accesorii119.

Referitor la efectele admiterii acţiunii anulare, conform articolului 264 TRUE, în cazul în care acţiunea este întemeiată, Curtea de Justiţie a Uniunii Europene declară actul contestat nul şi neavenit. Cu toate acestea, Curtea indică, în cazul în care consideră că este necesar, care «unt efectele actului anulat, care trebuie considerate ca fiind irevocabile.

În ceea ce priveşte instanţele Uniunii Europene care pot judeca acţiunile în anulare, potrivit TRUE acestea sunt Curtea de Justiţie şi Tribunalul.

Potrivit articolului 256 TRUE, Tribunalul are competenţa să judece fiu primă instanţă) acţiunile în

anulare, cu două excepţii:

1. acţiunile care sunt atribuite unui tribunal specializat, instituit în uniformitate cu articolul 257 şi

2. acţiunile rezervate Curţii de Justiţie.

Statutul poate să prevadă pentru Tribunal competenţe în alte categorii \W acţiuni.

Octavian Manolache, op. cit., p. 670 – 675; Guy Isaac, op. cit., p. 385 – 386. „M Octavian Manolache, op. cit., p. 675 – 676; Guy Isaac, op. cit., p. 386 – 387., lw Octavian Manolache, op. cit., p. 676.

De asemenea, deciziile pronunţate de Tribunal pot face obiectul unui recurs la Curtea de Justiţie, limitat la chestiuni de drept, în condiţiile şi limitele prevăzute de statut.

Potrivit articolului 51 din Statut, prin derogare de la regula prevăzută la articolul 256 alineatul (1) TRUE, se rezervă Curţii de Justiţie acţiunile în anulare atunci când acestea sunt introduse de un stat membru împotriva:

(a) unui act al Parlamentului European sau al Consiliului, sau al celor două instituţii împreună, cu excepţia:

— Deciziilor adoptate de Consiliu conform articolului 108 alineatul (2) al treilea paragraf TFUE120;

— Actelor Consiliului adoptate în temeiul unui regulament al Consiliului privind măsuri de apărare comercială în sensul articolului 207 TRUE;

Articolul 108 alineatul (2) al treilea paragraf TRUE prevede următoarele: „La cererea unui stat membru, Consiliul, hotărând în unanimitate, poate decide că un ajutor acordat sau care urmează să fie acordat de acest stat trebuie să fie considerat compatibil cu piaţa internă, prin derogare de la dispoziţiile articolului 107 sau de la regulamentele prevăzute la articolul 109, în cazul în care o astfel de decizie este justificată de împrejurări

excepţionale. În cazul în care, în legătură cu acest ajutor, Comisia a iniţiat procedura prevăzută la primul paragraf din prezentul alineat, cererea adresată Consiliului de statul în cauză va avea ca efect suspendarea procedurii menţionate până când Consiliul se pronunţă asupra acesteia”.

121 Articolul 207 TRUE, referitor la Politica comercială comună, prevede următoarele: „(1) Politica comercială comună se întemeiază pe principii uniforme, în special în ceea ce priveşte modificările tarifare, încheierea de acorduri tarifare şi comerciale privind schimburile de mărfuri şi servicii şi aspectele comerciale ale proprietăţii intelectuale, investiţiile străine directe, uniformizare! măsurilor de liberalizare, politica exporturilor, precum şi măsurile de protecţie comercială, printre care şi cele care se adoptă în caz de dumping şi de subvenţii Politica comercială comună se desfăşoară în cadrul principiilor şi al obiectiveloi acţiunii externe a Uniunii.

(2) Parlamentul European şi Consiliul, hotărând prin regulamente în con foi unitate cu procedura legislativă ordinară, adoptă măsurile care definesc cadrul în care este pusă în aplicare politica comercială comună.

(3) în cazul în care trebuie negociate şi încheiate acorduri cu una sau mai multe ţări terţe ori organizaţii internaţionale, se aplică articolul 218, sub rezerva dispoziţiilor speciale ale prezentului articol.

Comisia prezintă recomandări Consiliului, care o autorizează să deschuh negocierile necesare. Consiliului şi Comisiei le revine răspunderea să asie. ui «compatibilitatea acordurilor negociate cu politicile şi normele interne ale Uniunii

— Actelor Consiliului prin care acesta îşi exercită competenţele de executare în conformitate cu articolul 291 alineatul (2) TFUE122;

(b) unui act al Comisiei în temeiul articolului 331 alineatul (1) TFUE123.

Aceste negocieri sunt desfăşurate de Comisie, în consultare cu un comitet special desemnat de Consiliu pentru a o asista în această misiune şi cu respectarea directivelor pe care Consiliul i le ar putea adresa. Comisia raportează periodic comitetului special şi Parlamentului European cu privire la stadiul negocierilor.

(4) Pentru negocierea şi încheierea acordurilor prevăzute la alineatul (3), Consiliul hotărăşte cu majoritate calificată.

Pentru negocierea şi încheierea unui acord în domeniul comerţului cu servicii şi al aspectelor comerciale ale proprietăţii intelectuale, precum şi în cel al investiţiilor străine directe, Consiliul hotărăşte în unanimitate în cazul în care acest acord cuprinde dispoziţii pentru care este necesară unanimitatea pentru adoptarea de norme interne.

Consiliul hotărăşte, de asemenea în unanimitate, negocierea şi încheierea de acorduri:

(a) în domeniul comerţului cu servicii culturale şi audiovizuale, în cazul în care aceste acorduri riscă să aducă atingere diversităţii culturale şi lingvistice a Uniunii;

(b) în domeniul comerţului cu servicii sociale, de educaţie şi de sănătate, în Nituaţia în care aceste acorduri pot să perturbe în mod grav organizarea acestor Nervicii la nivel naţional şi să aducă atingere răspunderii statelor membre pentru prestarea acestor servicii.

(5) Negocierea şi încheierea de acorduri internaţionale în domeniul transporturilor sunt reglementate în partea a treia titlul VI şi la articolul 218.

(6) Exercitarea competenţelor atribuite prin prezentul articol în domeniul politicii comerciale comune nu aduce atingere delimitării competenţelor între Uniune

şi statele membre şi nu implică armonizarea dispoziţiilor actelor cu putere tic lege şi ale normelor administrative ale statelor membre în măsura în care Uniatele exclud o astfel de armonizare”.

122 Articolul 291 alineatul (2) TRUE prevede următoarele: „În cazul în care mint necesare condiţii unitare de punere în aplicare a actelor obligatorii din punct die vedere juridic ale Uniunii, aceste acte conferă Comisiei competenţe de exe i atare sau, în cazuri speciale şi temeinic justificate, precum şi în cazurile prevăzute la articolele 24 şi 26 din Tratatul privind Uniunea Europeană, Consiliului”.

m Articolul 331 alineatul (1) TRUE privind cooperarea consolidată, prevede imitatoarele: „(1) Orice stat membru care doreşte să participe la o formă de nnperure consolidată în curs într-unul dintre domeniile prevăzute la articolul 329 nlliimtul (1) notifică intenţia sa Consiliului şi Comisiei.

De asemenea, se rezervă Curţii acţiunile în anulare, atunci când acestea sunt introduse de o instituţie a Uniunii împotriva unui act al Parlamentului European sau a Consiliului, a celor două instituţii împreună sau a Comisiei sau sunt introduse de o instituţie a Uniunii împotriva unui act al Băncii Centrale Europene.

Prin urmare, Curtea de Justiţie este competentă să judece acţiunile în anulare introduse de:

1. un stat membru împotriva unui act:

a. al Parlamentului European, b. al Consiliului (cu excepţia celor judecate de Tribunal, menţionate mai jos), c. adoptat de Parlamentul European şi de Consiliu împreună, d. adoptat de Comisie în domeniul cooperării consolidate.

2. O instituţie a Uniunii împotriva unui act:

a. al Parlamentului European, b. al Consiliului, c. adoptat de Parlamentul European şi de Consiliu împreună,

d. al Comisiei, e. al Băncii Centrale Europene.

Pe de altă parte, Tribunalul (iar nu Curtea de Justiţie) are competenţa să judece acţiunile în anulare introduse de statele membre împotriva Consiliului cu privire la:

— Deciziile Consiliului în domeniul ajutoarelor de stat.

— Actele prin care Consiliul adoptată măsuri de apărare comercială.

— Actele prin care Consiliul exercită competenţe de executare.

În termen de patru luni de la data primirii notificării, Comisia confirmA participarea statului membru în cauză. După caz, aceasta constată îndeplinirea condiţiilor de participare şi adoptă orice măsuri tranzitorii necesare privind aplicarea actelor deja adoptate în cadrul formei de cooperare consolidate.

Cu toate acestea, în cazul în care consideră că nu sunt îndeplinite condiţiile de participare, Comisia indică dispoziţiile ce trebuie adoptate pentru îndeplinirea loi şi stabileşte un termen pentru a reexamina cererea de participare. La expirarea acestui termen, Comisia reexaminează cererea, în conformitate cu procedura piv văzută la al doilea paragraf. În cazul în care Comisia consideră că în continuau nu sunt îndeplinite condiţiile de participare, statul membru în cauză poate sesi/n în legătură cu aceasta Consiliul, care se pronunţă asupra cererii. Consiliul hotărăşte în conformitate cu articolul 330. Acesta poate, de asemenea, să adoptie. la propunerea Comisiei, măsurile tranzitorii prevăzute la al doilea paragraf.

În ceea ce priveşte regimul lingvistic în cazul acţiunii în anulare, acesta este prevăzut de Regulamentul de procedură al Curţii la articolele 29 – 31 şi de Regulamentul de procedură al Tribunalului la articolele 35 – 37,

dispoziţiile acestora fiind similare până la (adesea) identitate perfectă.

Potrivit articolului 29 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curţii şi articolului 35 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, limba de procedură este cea aleasă de reclamant dintre cele 23 de limbi oficiale ale Uniunii Europene124.

Există câteva excepţii de la această regulă:

— În cazul în care pârâtul este un stat membru sau o persoană fizică sau juridică resortisantă a unui stat membru, limba de procedură este limba oficială a statului respectiv; dacă statul respectiv are mai multe limbi oficiale, reclamantul are posibilitatea de a alege una dintre acestea;

— La cererea comună a părţilor, poate fi autorizată folosirea, totală sau parţială, a unei alte limbi oficiale a UE;

— La cererea uneia dintre părţi şi după ascultarea celeilalte părţi şi a avocatului general, poate fi autorizată folosirea, totală sau parţială, ca limbă de procedură a unei alte limbi oficiale a UE; această cerere nu poate fi formulată de către una dintre instituţii.

Decizia cu privire la cererile sus menţionate poate fi adoptată de preşedinte. Acesta poate să înainteze cererea Tribunalului, iar, dacă intenţionează să o admită fără acordul tuturor părţilor, are obligaţia de a o înainta Tribunalului.

Limba de procedură este folosită în special în memoriile şi susţinerile orale ale părţilor, inclusiv în înscrisurile anexate, precum şi în procesele verbale şi deciziile Curţii. Orice înscris depus sau anexat şi redactat într-o altă limbă decât cea de procedură trebuie însoţit de o traducere în limba de procedură. Cu toate acestea, în cazul înscrisurilor voluminoase, pot fi depuse traduceri în

extras. Curtea poate oricând să impună depunerea unei traduceri extinse sau integrale, din oficiu sau la cererea uneia dintre părţi.

Există câteva excepţii de la regula menţionată anterior; astfel, atunci» And participă la o acţiune în anulare:

statele membre sunt autorizate să folosească propria lor limbă miciaia;

u în Uniunea Europeană există 23 de limbi oficiale, şi anume: bulgara, leha, daneza, engleza, estona, finlandeza, franceza, germana, greaca, irlandeza, ilhl Iwu», letona, lituaniana, olandeza, maghiara, malteza, polona, portugheza, MHuAna, slovaca, slovena, spaniola şi suedeza.

— Statele părţi la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum şi Autoritatea AELS de Supraveghere pot fi autorizate să folosească una dintre limbile oficiale ale UE, alta decât limba de procedură;

— Statele terţe pot fi autorizate să folosească una dintre limbile oficiale ale UE, alta decât limba de procedură.

Aceste prevederi se aplică atât înscrisurilor, cât şi declaraţiilor orale. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură în fiecare caz în parte.

De asemenea, în cazul în care martorii sau experţii declară că nu se pot exprima în mod adecvat într-una dintre limbile oficiale ale UE, Curtea îi autorizează să facă declaraţiile într-o altă limbă. Totodată, preşedintele Curţii şi preşedinţii camerelor, atunci când conduc dezbaterile, judecătorul raportor în raportul preliminar şi în raportul de şedinţă, judecătorii şi avocaţii generali, atunci când pun întrebări, şi aceştia din urmă în concluziile lor pot folosi una dintre limbile oficiale ale UE, alta decât limba de procedură. În toate aceste situaţii, grefierul asigură

efectuarea traducerii în limba de procedură.

La cererea unuia dintre judecători, a avocatului general sau a uneia dintre părţi, grefierul asigură efectuarea traducerii celor arătate oral sau în scris în cursul procedurii aflate pe rolul Curţii sau al Tribunalului în limbile alese de aceştia menţionate anterior.

Textele redactate în limba de procedură sau în altă limbă autorizată în temeiul Regulamentului de procedură al Curţii sau al Tribunalului sunt autentice. În caz de neconcordanţă între diferitele versiuni lingvistice (rezultate în urma traducerilor), este necesară raportarea la cele autentice, care prevalează125.

În conformitate cu articolul 23 a din Statut, Regulamentul de procedură poate prevedea o procedură accelerată (articolul 104 a din Regulamentul de procedură al Curţii şi articolul 76 a din Regulamentul de procedură al Tribunalului).

În cazul Curţii, procedura accelerată îi permite acesteia să se pronunţe cu rapiditate asupra cauzelor extrem de urgente, reducând termenele la maximum şi acordând acestor cauze o prioritate absolută. În urma unei cereri formulate de una dintre părţi, preşedintele Curţii decide, la propunerea judecătorului raportor şi după ascultarea avocatului general şi a celorlalte părţi, dacă o urgenţă deosebită justifică recurgerea la procedura accelerată126.

125 în ceea ce priveşte actele legislative ale UE, a se vedea menţiunile cuprinse în cadrul primului capitol, secţiunea 1.3.

126 Pentru detalii, a se vedea menţiunile referitoare la procedura accelerată din cadrul secţiunii privind cererea de pronunţare a unei hotărâri preliminare.

În ceea ce priveşte Tribunalul, la cererea reclamantului sau a pârâtului, având în vedere urgenţa

deosebită şi împrejurările cauzei, acesta poate, după ascultarea celorlalte părţi şi a avocatului general, să dispună judecarea unei cauze potrivit procedurii accelerate.

Cererea de judecare a unei cauze potrivit procedurii accelerate trebuie formulată printr-un înscris separat, cu ocazia depunerii cererii introductive sau a memoriului în apărare. În această cerere se poate menţiona că anumite motive sau argumente ori anumite pasaje ale cererii introductive sau ale memoriului în apărare sunt invocate doar pentru cazul în care nu se dispune judecarea cauzei potrivit procedurii accelerate, anexându se în acest sens la cerere o versiune prescurtată a cererii introductive, precum şi o listă a anexelor care trebuie luate în considerare exclusiv în cazul în care se dispune judecarea cauzei potrivit procedurii accelerate.

Cauzele în privinţa cărora Tribunalul a dispus judecarea potrivit procedurii accelerate se soluţionează cu prioritate.

Atunci când reclamantul a solicitat judecarea cauzei potrivit procedurii accelerate, termenul pentru depunerea memoriului în apărare este de o lună. Dacă Tribunalul respinge această cerere, se acordă pârâtului un termen suplimentar de o lună pentru depunerea sau, după caz, pentru completarea memoriului în apărare.

Termenele pot fi prelungite în temeiul articolului 46 alineatul (3) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, potrivit căruia, în împrejurări excepţionale, termenul poate fi prelungit de către preşedinte la cererea motivată a pârâtului.

În cauzele judecate potrivit procedurii accelerate, memoriile menţionate de articolul 47 alineatul (l) 127 şi de articolul 116 alineatele (4) şi (5) pot fi depuse numai dacă Tribunalul încuviinţează aceasta în cadrul măsurilor de

organizare a procedurii.

„Cererea introductivă şi memoriul în apărare pot fi completate cu o replică îi reclamantului şi o duplică a pârâtului, cu excepţia cazului în care Tribunalul, după ascultarea avocatului general, decide în sens contrar, întrucât conţinutul dosarului este suficient de complet pentru a permite părţilor să îşi dezvolte motivele şi argumentele în cursul procedurii orale. Cu toate acestea, Tribunalul poate autoriza părţile să completeze dosarul la cererea motivată a reclamantului, formulată în termen de două săptămâni de la comunicarea acestei decizii".

128 „[...] intervenientul poate depune un memoriu în intervenţie. [...] După depunerea memoriului în intervenţie, preşedintele stabileşte, dacă este cazul, un înmen în care părţile pot răspunde acestui memoriu".

Părţile pot completa argumentaţia şi pot propune probe pe parcursul procedurii orale. În acest caz, părţile indică motivele care au determinat întârzierea cu care s-au propus probele.

Decizia Tribunalului de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate poate să prevadă condiţii referitoare la întinderea memoriilor părţilor şi la depunerea acestora, la desfăşurarea ulterioară a procedurii sau la motivele şi argumentele asupra cărora Tribunalul urmează să se pronunţe. Dacă una dintre părţi nu se conformează uneia dintre aceste condiţii, decizia de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate poate fi revocată, iar judecarea cauzei continuă potrivit procedurii obişnuite.

Concluzii

Speţa prezentată la acest capitol ridică mai multe probleme de drept demne de menţionat prin importanţa şi actualitatea lor, cum ar fi principiul dreptului la apărare, inclusiv condiţiile în care acesta poate invocat, aspectele referitoare la scurgerea de informaţii în presă,

răspunderea beneficiarului finanţării, obligaţia de respectare a condiţiilor financiare stabilite (obligaţia de executare materială a proiectului respectiv – obligaţie esenţială a beneficiarului care condiţionează atribuirea sprijinului financiar european), ierarhia normelor, transparenţa autorităţilor, informarea şi consultarea potenţialilor beneficiari sau a beneficiarilor, încrederea legitimă, problematica „proiectelorpilot”, a „demu nicipalizării”, a „valorizării „şi a „împrumuturilor de onoare”, precum şi condiţiile acordării de despăgubiri.

Un accent deosebit a fost pus pe activitatea Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) şi a modului în care se realizează investigaţiile acestuia, comentariile pe baza prezentei cauze reluând problematica diferenţierii între „neregulă” şi „fraudă”, amintită şi în cadrul primului capitol, de această dată subliniindu-se aspectele referitoare la „fraudă”.

Aspectele teoretice au fost dedicate acţiunii în anulare, în cazul fondurilor europene înregistrându să o incidenţă ridicată a acestui tip de acţiune, multe cauze fiind introduse de particulari (persoane juridice) împotriva unor decizii ale Comisiei prin care se desfiinţează sprijinul financiar în urma constatării de nereguli şi se dispune rambursarea totalii sau parţială a sumei acordate. S-a pus accentul în mod deosebit pe elementele referitoare la calitatea procesuală activă şi la regimul lingvistic.

Capitolul III

Condiţiile de admisibilitate a unei acţiuni în anulare introduse de particulari

Secţiunea IIL1. Hotărârea Curţii din 10 septembrie 2009 în cauzele conexate C-445/07 P şi C-455/07 P Comisia Comunităţilor Europene împotriva Ente per le Viile Vesuviane şi

Ente per le Viile Vesuviane împotriva Comisiei

Comunităţilor Europene

„Recurs – Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER) – Valorificarea infrastructurilor în scopul dezvoltării activităţii turistice în Regione Campania (Italia) – încetarea acordării contribuţiei financiare comunitare – Acţiune în anulare – Admisibilitate – Entitate regională sau locală – Acte care privesc în mod direct şi individual această entitate”.

Importanţa speţei

Prezenta speţă ridică mai multe probleme de drept relevante pentru cauzele privind fondurile europene, în special condiţiile în care poate fi introdusă o acţiune în anulare de către particulari, criteriile pe baza cărora se alege între introducerea unei acţiuni în anulare şi cererea de pronunţare a unei hotărâri preliminare, precum şi importanţa calificării drept beneficiar al ajutorului şi, în acelaşi timp, drept responsabil cu cererea de contribuţie financiară şi cu realizarea proiectului.

I. În temeiul articolului 230 al patrulea paragraf CE129, o entitate iryjonală sau locală poate, în măsura în care beneficiază de perso-Actualul articol 263 TRUE.

nalitate juridică în temeiul dreptului naţional, să formuleze o acţiune împotriva deciziilor a căror destinatară este şi împotriva deciziilor care, deşi au fost adoptate sub forma unui regulament sau a unei decizii adresate unei alte persoane, o privesc în mod direct şi individual. Condiţia potrivit căreia o persoană fizică sau juridică trebuie să fie vizată în mod direct prin decizia care face obiectul acţiunii, astfel cum este prevăzuta la articolul 230 al patrulea paragraf CE, impune îndeplinirea a doua criterii cumulative, şi anume ca, în primul rând, măsura comunitară contestată să producă în mod direct efecte asupra situaţiei juridice a particularului şi, în al doilea rând, să nu lase nicio putere de apreciere destinatarilor

care sunt însărcinaţi cu punerea sa în aplicare, aceasta având un caracter pur automat şi decurgând doar din reglementarea comunitară, fără aplicarea altor norme intermediare.

Cu privire la primul criteriu, desemnarea, într-o decizie de acordare a unei contribuţii financiare comunitare, a unei entităţi regionale sau locale drept autoritate responsabilă cu realizarea unui proiect al Fondului European de Dezvoltare Regională nu implică faptul că aceasta entitate este ea însăşi titularul dreptului la contribuţia respectivă. Pe de altă parte, nici faptul că această entitate este menţionată drept autoritate responsabilă cu cererea de contribuţie financiară nu are drept consecinţa să o plaseze într-un raport direct cu contribuţia comunitară, despre care se precizează în decizia de acordare că a fost solicitată de statul membru vizat şi că a fost acordată acestuia. Simpla împrejurare că un consorţiu care reprezintă o grupare a diferite entităţi publice naţionale, între care statul membru, şi cu care Comisia nu are nicio legătură de niciun fel, a fost desemnat nominal în decizia de acordare drept beneficiar al contribuţiei comunitare nu implică că acesta însuşi este titularul dreptului la contribuţia respectivă.

Cu privire la al doilea criteriu, al afectării directe, însuşi faptul cu autorităţile italiene şi au exprimat intenţia de recuperare a sumelor primite în mod nejustificat de consorţiul menţionat mai sus constituie expresia existenţei unei voinţe autonome a acestora, în lipsa unor obligaţii în această privinţă în temeiul dreptului comunitar. Rezultă din aceasta că împrejurarea că autorităţile naţionale şi au exprimat intenţia, într-o scrisoare adresată Comisiei, de a repercuta asupra unui astfel de consorţiu consecinţele financiare ale unei eventuale decizii a Comisiei de desfiinţare a unei contribuţii comunitare nu este suficientă

pentru a demonstra interesul direct impus la articolul 230 al patrulea paragraf CE. Astfel, afectarea directă a unui asemenea consorţiu nu poate fi dedusă din simplul anunţ, care nu produce obligaţii din punct de vedere juridic, al intenţiei autorităţilor naţionale de a recupera ajutorul de la acesta, în măsura în care, în special, nu se poate exclude că anumite împrejurări speciale pot determina statul membru, prin faptul că deţine o participaţie în consorţiu, să renunţe la solicitarea de la acesta din urmă a rambursării ajutorului în discuţie.

2. Deşi particularii trebuie să poată beneficia de o protecţie juris dicţională efectivă a drepturilor pe care le au în temeiul ordinii juridice comunitare, invocarea dreptului la o astfel de protecţie nu poate totuşi repune în discuţie condiţiile prevăzute la articolul 230 CE. Astfel, protecţia jurisdicţională a persoanelor fizice sau juridice care nu pot, din cauza condiţiilor de admisibilitate prevăzute la articolul 230 al patrulea paragraf CE, să atace în mod direct actele comunitare trebuie asigurată în mod eficient prin căile de atac în faţa instanţelor naţionale. Conform principiului cooperării loiale, prevăzut la articolul 10 CE130, acestea sunt obligate să interpreteze şi să aplice, în cea mai mare măsură posibilă, normele interne de procedură care guvernează exercitarea căilor de atac, într-un mod care să permită persoanelor menţionate să conteste în justiţie legalitatea oricărei decizii sau a oricărei măsuri naţionale privind aplicarea faţă de acestea a unui act comunitar, invocând lipsa de validitate a acestuia din urmă şi determinând astfel instanţele respective să sesizeze Curtea în această privinţă prin intermediul unor întrebări preliminare.

I. Prezentarea situaţiei de fapt Cadrul juridic

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER) a fost creat în 1975 prin Regulamentul (CEE) nr. 724/75 al

Consiliului131. În 1988, regimul fondurilor structurale a fost reformat prin Regulamentul (CEE) nr. 2052/88 al Consiliului132. La 19 decembrie 1988, Consiliul a adoptat

Articolul 10 CE a fost abrogat formal de TRUE, însă înlocuit pe fond de Milicolul 4 alineatul (3) din Tratatul UE. A se vedea nota de subsol 25.

m Regulamentul (CEE) nr. 724/75 al Consiliului din 18 martie 1975 (JO L 73, I» I şi rectificare în JO L 110, p. 44), modificat de mai multe ori şi ulterior înlocuit, începând cu 1 ianuarie 1985, cu Regulamentul (CEE) nr. 1787/84 al (nurliului din 19 iunie 1984 (JO L 169, p. 1).

Regulamentul (CEE) nr. 2052/88 al Consiliului din 24 iunie 1988 privind misiunile fondurilor structurale şi eficienţa acestora şi privind coordonarea activiun alt regulament, nr. 4254/88, privind dispoziţiile de aplicare a Regulamentului nr. 2052/88133.

Articolul 12 din Regulamentul nr. 4254/88, intitulat „Dispoziţii tranzitorii", prevede: „Părţile din sumele angajate cu titlu de contribuţie pentru proiectele stabilite de Comisie înainte de 1 ianuarie 1989 în sarcina FEDER, şi care nu au făcut obiectul unei cereri de plată definitive adresate Comisiei anterior datei de 31 martie 1995, sunt dezangajate din oficiu de către aceasta până cel mai târziu la 30 septembrie 1995, fără a aduce atingere proiectelor care fac obiectul unei suspendări pentru motive judiciare".

Istoricul cauzei

Reclamanta, Ente per le Viile Vesuviane (denumită în continuare „Ente") este un consorţiu care include statul italian, regiunea Campania, provincia Napoli, precum şi mai multe comune. Aceasta are personalitate juridică de drept public. Reclamanta a fost constituită prin Legea italiană nr. 578 din 29 iulie 1971 în vederea asigurării protecţiei şi a valorificării ansamblurilor arhitecturale constituite din vilele vezuviene din secolul al XVIII-lea şi

din dependinţele acestora (parcuri, grădini şi edificii anexe).

În 1986, la cererea Ente, statul italian a solicitat Comisiei acordarea unei contribuţii din FEDER pentru o investiţie în infrastructură134. Printr-o decizie (denumită în continuare „decizia de acordare”) adresată Republicii Italiene135, Comisia a acordat o contribuţie financiară din FEDER în cuantum maxim de 7, 5 miliarde de lire italiene (ITL), reprezentând 50 % din cheltuielile eligibile, pentru o investiţie în infratăţilor între acestea şi cu operaţiunile Băncii Europene de Investiţii şi ale altor instrumente financiare existente (JO L 185, p. 9).

133 Regulamentul (CEE) nr. 4254/88 privind dispoziţiile de aplicare a Regulamentului nr. 2052/88 în ceea ce priveşte Fondul european de dezvoltare regionala (JO L 374, p. 15). Regulamentul nr. 4254/88 a înlocuit Regulamentul nr. 1787/84 Acesta a fost modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 2083/93 al Consiliului din 20 iulie 1993 (JO L 193, p. 34).

134 Obiectul acestei investiţii îl constituia un sistem integrat de valorificare a parcului inferior al vilei Favorita, a grădinii aparţinând vilei Ruggiero şi a complexului arhitectural al vilei Campolieto. Prima dintre aceste vile vezuvieni aparţine domeniului statului italian. Celelalte două sunt proprietatea reclamantei

135 Decizia C (86) 2029/120 din 18 decembrie 1986.

structură de valorificare în scopuri turistice a trei vile (dintre care una era proprietatea statului italian, iar celelalte două, proprietatea reclamantei).

În această decizie, reclamanta era desemnată în acelaşi timp drept beneficiara ajutorului şi drept responsabilă cu cererea de contribuţie financiară şi cu realizarea proiectului. Conform scadenţarului, perioada de eligibilitate a cheltuielilor privind realizarea proiectului

începea în ianuarie 1987 şi se încheia în iunie 1990. Comisia putea să reducă sau să anuleze contribuţia din FEDER în cazul nerespectării condiţiilor menţionate în decizie, inclusiv în scadenţar. Conform deciziei de acordare, Comisia putea solicita restituirea totală sau parţială a ajutorului deja plătit „beneficiarului deciziei”, după ce i se dădea posibilitatea acestui beneficiar de a şi prezenta observaţiile într-un anumit termen.

În executarea acestei decizii şi la solicitarea autorităţilor italiene, în 1988 şi, respectiv, în 1990, s-au plătit două avansuri în cuantum de 3 miliarde lire italiene (ITL) fiecare.

În 1995, statul italian a solicitat o prelungire a termenului de prezentare a cererilor de plată definitivă136, pentru motivul suspendării lucrărilor ca urmare a unor „măsuri judiciare de natură diversă” sau a „unor litigii cu persoanele expropriate”.

În 2000, autorităţile italiene au amintit că solicitaseră o prelungire a termenului (stabilit pentru 31 martie 1995) şi au cerut plata în cel mai scurt timp a unui nou avans, susţinând că valoarea cheltuielilor efectuate până la momentul respectiv a fost net superioară avansurilor deja plătite. În susţinerea cererilor acestora, în 1999, autorităţile italiene au transmis Comisiei un raport întocmit de acestea în urma unui control al proiectului.

În martie 2001, autorităţile italiene au prezentat o cerere de plată a soldului.

Printr-o scrisoare din octombrie 2001, Comisia a comunicat autorităţilor italiene o propunere de încetare a acordării contribuţiei financiare din FEDER. Comisia a arătat că nu rezulta din dosarul care îi fusese transmis că evenimentele menţionate în raportul 1999 au dat naştere unor proceduri judiciare. Totodată, a indicat că, în lipsa unor motive judiciare în sen-Ntil articolului 12 din

Regulamentul nr. 4254/88, acordarea contribuţiei financiare încetase în temeiul cererii de plată din 9 aprilie 1990 (aceasta llind ultima cerere de plată transmisă anterior datei de 31 martie 1995). Comisia a precizat că respectivele cheltuieli declarate au fost considerate

1 Termen stabilit la 31 martie 1995 conform articolului 12 din Regulamentul în 4254/88.

eligibile în limita a 2, 8 miliarde lire italiene (ITL), astfel încât contribuţia datorată din FEDER (50 % din total) a fost în cuantum de 1, 4 miliarde lire italiene (ITL). În consecinţă, Comisia a stabilit valoarea sumei care trebuie recuperată la 4, 6 miliarde lire italiene (ITL) şi a prevăzut dezangajarea soldului în cuantum de 1, 5 miliarde lire italiene (ITL).

De asemenea, Comisia a indicat că, „având în vedere că încetarea acordării contribuţiei poate avea o consecinţă financiară pentru beneficiar sau pentru beneficiarii finali, vă invităm în mod oficial să vă asiguraţi că aceştia sunt informaţi corespunzător şi că li se acordă posibilitatea de a şi prezenta punctul de vedere cu privire la elementele reţinute împotriva acestora, pe care se întemeiază decizia atacată. Am aprecia dacă ne puteţi transmite informaţiile referitoare la aceste aspecte”. În plus, Comisia a solicitat autorităţilor italiene să transmită observaţii în termen de două luni.

În noiembrie 2001, autorităţile italiene au răspuns că efectul financiar asupra bugetului beneficiarului final al recuperării unei părţi din primele două tranşe ale contribuţiei, în cuantum de 4, 6 miliarde lire italiene (ITL), era foarte oneros, având în vedere că resursele deja plătite de Comisie în vederea realizării complete a lucrărilor prevăzute fuseseră utilizate cu convingerea că cererea de prelungire a termenelor pentru prezentarea cererilor de plată definitivă ar primi un răspuns favorabil. Autorităţile

italiene au susţinut că raportul din 1999 a arătat că realizarea proiectului era împărţită în trei tranşe, doar una înregistrând întârzieri pentru care a fost solicitată suspendarea termenului de prezentare a cererii de plată definitivă. În schimb, cheltuielile aferente primelor două tranşe ale lucrărilor, în cuantum de 7 996 087 050 lire italiene (ITL), au fost suportate înainte de 31 martie 1995 şi nu au făcut obiectul unor cereri de prelungire specifice.

Printr-o scrisoare din martie 2002, Comisia a comunicat autorităţilor italiene decizia Isa definitivă de încetare a acordării contribuţiei financiare în discuţie, în temeiul ultimei declaraţii de cheltuieli care îi fusese transmisă anterior datei de 31 martie 1995, ca urmare a celor indicate în propunerea de încetare din 12 octombrie 2001 [Decizia D (2002) 810111, denumită în continuare „decizia atacată”]. Aceeaşi. i decizie a fost transmisă reclamantei de autorităţile italiene prin fax la aprilie 2002.

În decizia atacată, Comisia a arătat că nu îi parveniseră observaţiile beneficiarului final. În plus, a subliniat că autorităţile italiene nu au contestat refuzul său de a recunoaşte că menţiunile din raportul W

constituiau motive judiciare în sensul articolului 12 din Regulamentul nr. 4254/88. Comisia a justificat respingerea cererii de admitere a cheltuielilor privind două tranşe de lucrări care au fost suportate înainte de 31 martie 1995, dar care au fost declarate ulterior acestei date, susţinând că cererea de prelungire prezentată de autorităţi prin scrisoarea din martie 1995 se referea la soldul contribuţiei financiare (1, 5 miliarde lire italiene) în totalitate. Astfel, în cererea de prelungire nu s-a precizat că aceasta se referea doar la un lot determinat de lucrări, precum au susţinut autorităţile italiene în scrisoarea din noiembrie 2001.

Totodată, Comisia a arătat că nici decizia atacată şi

nici vreo altă dispoziţie de drept comunitar nu au împiedicat statul membru să decidă să nu recupereze sumele deja plătite din proprie iniţiativă. Comisia a solicitat „în mod oficial” autorităţilor italiene să îl informeze pe beneficiarul final cu privire la decizia atacată, prin trimiterea unei scrisori recomandate cu confirmare de primire. În această privinţă, Comisia a evidenţiat că, „în măsura în care beneficiarul final putea fi vizat în mod direct şi individual prin decizia atacată, acesta ar putea să formuleze o acţiune la Tribunal într-un termen de două luni, majorat cu 10 zile pentru considerente de distanţă”.

Procedura în faţa Tribunalului şi hotărârea atacată Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 18 iunie 2002, Ente a formulat o acţiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu. În susţinerea acţiunii sale, Ente a invocat o serie de motive întemeiate pe încălcarea articolului 12 din Regulamentul nr. 4254/88, pe încălcarea dreptului la «parare, pe lipsa motivării, precum şi pe lipsa de investigare din partea Comisiei.

În memoriul său în apărare, Comisia a invocat inadmisibilitatea acţiunii, susţinând că Ente nu era vizată în mod direct prin decizia în litigiu în icnsul articolului 230137 al patrulea paragraf CE.

În cadrul hotărârii atacate, Tribunalul a respins excepţia de inadmi ülhilitate invocată de Comisie şi a declarat acţiunea admisibilă.

După ce a amintit condiţiile în care o persoană fizică sau juridică punic şi considerată ca fiind „vizată în mod direct de o decizie” în sensul «ilicolului 230 al patrulea paragraf CE, Tribunalul a considerat că situaţia lui iclică a Ente diferea în mod semnificativ de cea a reclamantelor în mai

„Actualul articol 263 TRUE.

multe cauze în care s-au pronunţat hotărâri ale Curţii prin care s-a stabilit că acestea nu erau afectate direct138.

Astfel, Tribunalul a arătat că Ente fusese considerată de Comisie atât autoritate responsabilă cu realizarea proiectului, cât şi beneficiară a contribuţiei comunitare, fiind menţionată nominal în decizia de acordare drept beneficiara contribuţiei comunitare şi autorizată expres să prezinte observaţii Comisiei anterior adoptării oricărei decizii definitive. În consecinţă, Tribunalul a concluzionat că necesitatea asigurării protecţiei jurisdicţionale a garanţiilor procedurale conferite confirma dreptul reclamantei de a i se recunoaşte calitatea procesuală activă pentru a acţiona împotriva deciziei în litigiu139.

Pe fond însă, Tribunalul a respins ca neîntemeiată acţiunea introdusă de Ente.

Concluziile părţilor în recursuri

Recursul introdus de Comisie (cauza C-445/07 P) Comisia solicită Curţii:

— Anularea hotărârii atacate în măsura în care prin aceasta se declară admisibilă acţiunea în anulare formulată de Ente;

— Declararea drept inadmisibilă a acţiunii în anulare formulate de Ente împotriva deciziei în litigiu;

— Obligarea Ente la plata cheltuielilor de judecată. Ente solicită Curţii:

— Conexarea cauzei C-445/07 P, în care Comisia este recurentă în recurs, şi a cauzei C-455/07 P, în care Ente este intimat în recurs, aceste cauze fiind conexe din punctul de vedere al obiectului şi al subiectului;

— Declararea drept neîntemeiat şi respingerea recursului Comisiei;

Hotărârea din 2 mai 2006, Regione Siciliana împotriva Comisiei, cauza C-417/04 P, Rec, p. I 3881, şi Hotărârea din 22 martie 2007, Regione Siciliana împotriva

Comisiei, cauza C-15/06 P, Rep., p. I 2591 (Regione Siciliana era doar autoritate responsabilă cu cererea de contribuţie financiară sau cu realizarea proiectului) şi cauza SLIM Sicilia împotriva Comisiei (Ordonanţa Tribunalului din 6 iunie 2002, cauza T-105/01, Rec, p. 11 – 2697).

139 De asemenea, Tribunalul a arătat că autorităţile italiene îşi manifestaseră în mod clar intenţia de a nu interveni în susţinerea beneficiarului în vederea atenuarii consecinţelor financiare ale unei eventuale reduceri a contribuţiei comunitare Prin urmare, posibilitatea ca Republica Italiană să preia în sarcina bugetului costul financiar corespunzător finanţării comunitare desfiinţate era pur teoretica

— Admiterea recursului declarat de Ente în cauza C-455/07 P, conform concluziilor formulate în acest recurs;

— Obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată aferente celor două cauze de recurs şi cauzei în primă instanţă, T-189/02.

Recursul introdus de Ente (cauza C-455/07 P) Ente solicită Curţii:

— Anularea în parte a hotărârii atacate, conform motivelor de recurs prezentate mai sus, şi, în consecinţă, declararea nulităţii deciziei în litigiu;

— În subsidiar, anularea în parte a hotărârii atacate, conform motivelor de recurs prezentate mai sus, şi trimiterea cauzei la Tribunal pentru a se pronunţa asupra fondului prezentului litigiu în lumina indicaţiilor pe care Curtea va dori să le ofere în acest sens;

— Obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată aferente atât prezentului proces, cât şi procesului în primă instanţă privind cauza T-189/02.

Comisia solicită Curţii:

— Declararea drept inadmisibil şi/sau neîntemeiat a

recursului formulat de Ente împotriva hotărârii atacate;

— Obligarea Ente la plata cheltuielilor de judecată aferente prezentului proces şi procesului în primă instanţă.

Cele două cauze au fost reunite pentru buna desfăşurare a procedurii orale şi în vederea pronunţării hotărârii.

II. Argumentele părţilor şi motivarea Curţii

Cu privire la recursuri

Cu privire la recursul Comisia împotriva Ente (C-445/07 P) Argumentele părţilor

Comisia a apreciat că, în conformitate cu articolul 56 primul paragraf din Statutul Curţii, avea dreptul să declare recurs împotriva hotărârii dincate întrucât acţiunea Ente a fost respinsă ca neîntemeiată, iar nu CH inadmisibilă140. În susţinerea recursului său, Comisia a invocat un ningur motiv, solicitând constatarea faptului că Tribunalul a săvârşit o eroare de drept referitoare la noţiunea „persoană vizată în mod

Hotărârea din 26 februarie 2002, Consiliul împotriva Boehringer (cauza t JI.V00P, Rec, p. 1-1873), şi Hotărârea din 22 februarie 2005, Comisia împotriva max. mobil (cauza C-141/02 P, Rec, p. 1-1283).

direct", prevăzută la articolul 230 al patrulea paragraf CE, şi a invocat în mod greşit elemente prin care situaţia Ente ar fi fost diferită de cea a altor reclamante.

Comisia a concluzionat că desemnarea nominală a Ente în cadrul deciziei de acordare drept beneficiarul final al contribuţiei comunitare, spre deosebire de reclamantele în cauzele citate nu putea fi luată în considerare în vederea stabilirii efectului „direct" în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE. În plus, distincţia efectuată de Tribunal între beneficiarul final şi responsabilul proiectului ar fi contrară logicii şi terminologiei regimului fondurilor structurale, care se întemeiază pe

O corelaţie strânsă între cele două funcţii. Comisia a amintit că beneficiarul unei contribuţii acordate statului membru are dreptul să primească această contribuţie nu în temeiul deciziei comunitare, ci doar prin efectul dispoziţiilor naţionale adoptate în urma acestei decizii.

În plus, faptul că autorităţile italiene şi au manifestat intenţia de a repercuta consecinţele financiare ale deciziei în litigiu asupra beneficiarului final ar fi lipsit de relevanţă pentru analiza admisibilităţii acţiunii în temeiul articolului 230 al patrulea paragraf CE, simplul fapt că statele membre dispun de putere de apreciere cu privire la punerea în aplicare a deciziei fiind suficient pentru a exclude posibilitatea ca acesta să aibă vreun efect direct asupra persoanelor cărora nu le este destinată141.

De asemenea, Comisia a susţinut că, prin recunoaşterea calităţii procesuale active a Ente ca urmare a necesităţii de a i asigura o protecţie juris dicţională efectivă a garanţiilor procedurale conferite prin decizia de acordare, Tribunalul s-a situat în contradicţie cu jurisprudenţa constantă a Curţii potrivit căreia unei persoane fizice sau juridice care nu îndeplineşte condiţiile stabilite la articolul 230 al patrulea paragraf CE nu

I se poate recunoaşte, în numele principiului protecţiei jurisdicţionale efective, dreptul de a introduce o acţiune în anularea unui act comunitar adresat unei alte persoane142. Potrivit aceleiaşi jurisprudenţe, sta

Ordonanţa Tribunalului SLIM Sicilia împotriva Comisiei, citată anterior „i Ordonanţa Tribunalului din 8 iulie 2004, Regione Siciliana împotriva Comisiei. cauza T-341/02, Rec, p. 11 – 2877.

142 Hotărârea din 25 iulie 2002, Union de Pequenos Agricultores împo/mn Consiliului, cauza C-50/00 P, Rec, p. 1 – 6677, şi Hotărârea din 1 aprilie 200 1 Comisia împotriva Jégo-Quéré, cauza C-263/02 P, Rec, p. 1 – 3425.

tele membre trebuie să prevadă un sistem de căi de atac şi de proceduri care să asigure respectarea dreptului la o protecţie jurisdicţională efectivă. În consecinţă, Ente ar fi trebuit să invoce lipsa de validitate a deciziei în litigiu în faţa instanţelor naţionale, solicitându-le să adreseze o întrebare preliminară cu privire la validitate.

Ente a apreciat că Tribunalul a reţinut în mod întemeiat calitatea de persoană vizată în mod direct, în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE.

În ceea ce priveşte calitatea de beneficiar al unei finanţări comunitare, Ente a considerat că beneficiarul final al unei contribuţii financiare este vizat în mod direct de o decizie de desfiinţare sau de reducere a respectivei contribuţii. Această interpretare corespunde jurisprudenţei în materie de ajutoare de stat, în temeiul căreia beneficiarii de ajutoare interzise sau reduse prin decizii ale Comisiei sunt vizaţi în mod direct prin aceste decizii şi pot acţiona în vederea anulării acestora în temeiul articolului 230 al patrulea paragraf CE143. Ente a apreciat că normele care prevăd principiul fuziunii între funcţiile de autoritate responsabilă şi de beneficiar final se aplică unor perioade de programare ulterioare celei din speţă.

Ente a considerat că autorităţile italiene nu au dispus de o putere discreţionară, susţinând că dezangajarea, pe baza deciziei în litigiu, a unei sume acordate iniţial, dar neplătite, ar produce efecte directe faţă de Ente, beneficiarul finanţării, fără a fi necesară o intervenţie a Nutorităţilor italiene în această privinţă. Atunci când puterea de apreciere a autorităţilor naţionale este de natură teoretică, din moment ce nu există niciun dubiu cu privire la voinţa autorităţilor naţionale care mi sarcina aplicării deciziei comunitare, reclamantul este direct «fectat144.

În privinţa principiului protecţiei jurisdicţionale

efective, Ente a amintit că, în temeiul deciziei de acordare, beneficia de dreptul de a fi în Hotărârea din 19 octombrie 2000, Italia şi Sardegna Lines împotriva (\m\isiei, cauzele conexate C-15/98 şi C-105/99, Rec, p. 1 – 8855, punctele 34 – 36, tiruim şi Hotărârea din 29 aprilie 2004, Italia împotriva Comisiei, cauza I; W/00 P, Rec, p. 1 – 4087, punctul 39.

IU Ordonanţa Tribunalului Regione Siciliana împotriva Comisiei, citată naicelor, cât şi Concluziile avocatului general Ruiz-Jarabo Colomer prezentate în «nu/a în care s-a pronunţat Hotărârea din 2 mai 2006, Regione Siciliana împo Mh ai (omisiei, citată anterior.

ascultată şi că acest drept a fost încălcat de Comisie atunci când a adoptat decizia în litigiu.

De asemenea, Ente a considerat că Tribunalul nu a creat o cale juris dicţională extraordinară prin admiterea acţiunii în primă instanţă. În plus, invocarea lipsei de validitate a deciziei în litigiu în faţa instanţelor italiene şi utilizarea procedurii trimiterii preliminare, sugerată de Comisie, ar fi condus la inadmisibilitatea acestei proceduri, întrucât competenţa Curţii în cadrul articolului 234 primul paragraf litera (b) CE145 este limitată doar la actele având un domeniu de aplicare normativ sau general. În consecinţă, decizia în litigiu, în calitate de act cu domeniu de aplicare individual, nu poate să facă obiectul unei trimiteri preliminare 46. Pe de altă parte, a admite că reclamantul se poate opune executării deciziei în litigiu în faţa instanţelor naţionale întemeindu se pe nelegalitatea acesteia ar echivala cu recunoaşterea posibilităţii acestuia de a eluda caracterul definitiv pe care această decizie îl are în privinţa sa după expirarea termenelor de introducere a acţiunilor astfel cum sunt menţionate la articolul 230 al cincilea paragraf CE147.

Aprecierea Curţii

Curtea a arătat că recursul poate fi introdus de oricare parte ale cărei concluzii au fost respinse, în totalitate sau în parte148. Conform unei jurisprudence constante, este admisibil recursul introdus împotriva unei hotărâri a Tribunalului atunci când acesta a respins o excepţie de inadmisibilitate ridicată de o parte cu privire la o acţiune, în condiţiile în care, în cadrul aceleiaşi hotărâri, Tribunalul a respins această acţiune ca nefondată149.

Articolul 234 primul paragraf litera (b) CE prevedea următoarele: „Curtea de Justiţie este competentă să se pronunţe, cu titlu preliminar, cu privire la [...] (b) validitatea şi interpretarea actelor adoptate de instituţiile Comunităţii şi de BCE”. În prezent, articolul 234 CE a devenit articolul 267 TRUE.

146 Hotărârea din 14 decembrie 1962, Confédération nationale des produc teurs de fruits et légumes şi alţii împotriva Consiliului, cauzele conexate 16/62 şi 17/62, Rec, p. 901, precum şi Hotărârea Union de Pequenos Agricultures împotriva Consiliului, citată anterior.

147 Articolul 230 al cincilea paragraf CE prevedea următoarele: „Acţiunile prevăzute de prezentul articol trebuie formulate în termen de două luni, după ca/, de la publicarea actului, de la notificarea acestuia reclamantului său, în lipsă, tir la data la care reclamantul a luat cunoştinţă de actul respectiv”. În prezeni. articolul 230 CE a devenit articolul 263 TRUE.

148 Articolul 56 al doilea paragraf din Statutul Curţii de Justiţie.

149 Hotărârea Consiliul împotriva Boehringer, citată anterior, punctul. M), Hotărârea Comisia împotriva max. mobil, citată anterior, punctele 50 şi M

Instanţa a precizat că o entitate regională sau locală poate să formuleze o acţiune în anulare împotriva deciziilor a căror destinatară este şi împotriva deciziilor

care o privesc în mod direct şi individual, chiar dacă respectivele decizii au fost adoptate sub forma unui regulament sau a unei decizii adresate unei alte persoane. Condiţia o reprezintă existenţa personalităţii juridice în temeiul dreptului naţional a respectivei entităţi regionale sau locale150.

Decizia în litigiu a fost notificată de Comisie Republicii Italiene. Prin urmare, nu rezultă automat că Ente are dreptul să formuleze o acţiune în anulare împotriva deciziei menţionate. Acest lucru trebuia stabilit, fiind necesar să se verifice, mai ales, dacă Ente era vizată în mod direct şi individual de decizie. În măsura în care nu s-a contestat că Ente a fost vizată în mod individual de decizia în litigiu, analiza Tribunalului s-a limitat la problema afectării directe.

Conform unei jurisprudenţe constante, condiţia că o persoană fizică sau juridică trebuie să fie vizată în mod direct prin decizia care face obiectul acţiunii, impune îndeplinirea a doua criterii cumulative:

1. măsura comunitară contestată să producă în mod direct efecte asupra situaţiei juridice a particularului (criteriul efectului direct)

2. măsura comunitară contestată să nu lase nicio putere de apreciere destinatarilor care sunt însărcinaţi cu punerea sa în aplicare, aceasta având un caracter pur automat şi decurgând doar din reglementarea comunitară, fără aplicarea altor norme intermediare151 (criteriul afectării directe).

precum şi Hotărârea din 7 iunie 2007, Wunenburger împotriva Comisiei, cauza 362/05 P, Rep., p. 1 – 4333, punctul 37.

150 Hotărârea din 22 noiembrie 2001, Nederlandse Antillen împotriva Consiliului, cauza C-452/98, Rec, p. 1 – 8973, punctul 51, şi Hotărârea din 10 aprilie 7003,

Comisia împotriva Nederlandse Antillen, cauza C-142/00 P, Rec, p 1 – 3483, punctul 59.

151 Hotărârea din 5 mai 1998, Glencore Grain împotriva Comisiei, cauza C-404/96P, Rec, p. 1 – 2435, punctul 41, Hotărârea din 29 iunie 2004, Front national împotriva Parlamentului European, cauza C-486/01 P, Rec, p. 1 – 6289, punctul 34, Hotărârea din 2 mai 2006, Regione Siciliana împotriva Comisiei, rllntfl anterior, punctul 28, şi Hotărârea din 22 martie 2007, Regione Siciliana împotriva Comisiei, citată anterior, punctul 31.

Situaţia este aceeaşi atunci când posibilitatea destinatarilor de a nu da curs actului în discuţie este pur teoretică, voinţa acestora de a acţiona în conformitate cu actul respectiv fiind incontestabilă152.

1. Cu privire la primul criteriu, Curtea a arătat că desemnarea, într-o decizie de acordare a unei contribuţii financiare comunitare, a unei entităţi regionale sau locale drept autoritate responsabilă cu realizarea unui proiect FEDER nu implică faptul că această entitate este ea însăşi titularul dreptului la contribuţia respectivă153. Pe de altă parte, nici faptul că această entitate este menţionată drept autoritate responsabilă cu cererea de contribuţie financiară nu are drept consecinţă să o plaseze într-un raport direct cu contribuţia comunitară, despre care se precizează în decizia de acordare că a fost solicitată de statul membru vizat şi că a fost acordată acestuia154.

În speţă, Ente a fost constituit printr-o lege italiană, în vederea asigurării protecţiei şi a valorificării anumitor ansambluri arhitecturale în regiunea Campania, fiind o grupare a unor entităţi publice italiene, între care statul italian. Între Ente şi Comisie nu există nicio legătură. În plus, cererea de contribuţie din FEDER a fost adresată Comisiei de Republica Italiană, iar contribuţia a fost acordată de Comisie acestui stat membru, chiar dacă

scopul la reprezentat realizarea de către Ente a măsurilor de infrastructură preconizate. În aceste condiţii, Republica Italiană, în calitate de destinatară a deciziei în litigiu, este cea care trebuie considerată titularul dreptului la contribuţia în discuţie.

De asemenea, din hotărârea atacată nu rezultă că Ente era obligată să ramburseze suma corespunzătoare cuantumului soldului contribuţiei comunitare dezangajate. Dimpotrivă, rezultă că, în decizia în litigiu, Comisia a menţionat în mod expres posibilitatea Republicii Italiene de a nu iniţia recuperarea sumelor deja plătite din proprie iniţiativă beneficiarului contribuţiei financiare. În consecinţă, contrar celor stabilite de Tribunal, simpla împrejurare că Ente a fost desemnată nominal în

Hotărârea din 5 mai 1998, Dreyfus împotriva Comisiei, cauza C-386/96 l\ Rec, p. 1 – 2309, punctul 44, Hotărârea din 17 ianuarie 1985, Pâraiki-Patraiki şi alţii împotriva Comisiei, cauza 11/82, Rec, p. 207, punctele 8 – 10.

153 Hotărârea din 2 mai 2006, Regione Siciliana împotriva Comisiei, citată anterior, punctele 29 şi 30, şi Hotărârea din 22 martie 2007, Regione Sici Hann împotriva Comisiei, citată anterior, punctul 32.

154 Hotărârea din 22 martie 2007, Regione Siciliana împotriva Comisiei, ciali. i anterior, punctul 36.

decizia de acordare drept beneficiar al contribuţiei comunitare nu conduce la concluzia că Ente este titulara dreptului la contribuţia respectivă.

2. Cu privire la al doilea criteriu, al afectării directe, acesta este îndeplinit atunci când măsura comunitară are un caracter automat, iar punerea sa în aplicare decurge doar din reglementarea comunitară, fără aplicarea altor norme intermediare.

În speţă, faptul că autorităţile italiene şi au exprimat

intenţia de recuperare a sumelor primite în mod nejustificat de Ente constituie expresia existenţei unei voinţe autonome a acestora, în lipsa unor obligaţii în temeiul dreptului comunitar. Prin urmare, în mod contrar celor stabilite de Tribunal, împrejurarea că autorităţile italiene îşi exprimaseră intenţia, într-o scrisoare adresată Comisiei, de a repercuta asupra Ente consecinţele financiare ale unei eventuale decizii a Comisiei de desfiinţare a contribuţiei comunitare nu este suficientă pentru a demonstra interesul direct impus la articolul 230 al patrulea paragraf CE.

Pe de altă parte, Curtea a statuat, cu titlu excepţional, că reclamantul poate fi „afectat în mod direct”, în pofida inexistenţei unor măsuri de executare adoptate la nivel naţional, din moment ce alţi factori conduc la concluzia existenţei unui interes direct al acestuia, între aceşti factori numărându se şi posibilitatea pur teoretică de a nu da curs deciziei în litigiu155. Însă această excepţie nu este aplicabilă în speţă, constatările Tribunalului nefiind suficiente pentru a formula o concluzie cu privire la comportamentul ulterior al destinatarului deciziei în litigiu. Afectarea directă a Ente nu poate fi dedusă din simplul anunţ (care nu produce obligaţii din punct de vedere juridic) al intenţiei autorităţilor italiene de a recupera ajutorul de la acesta, în condiţiile în care nu se poate exclude că anumite împrejurări speciale pot determina Republica Italiană, prin faptul că deţine o participaţie la Ente, să renunţe la Nolicitarea de la acesta a rambursării ajutorului în discuţie.

De asemenea, instanţa a concluzionat că era lipsită de relevanţă jurisprudenţa invocată de Ente în materia ajutoarelor de stat. De regulă, în materia ajutoarelor de stat declarate incompatibile cu piaţa comună, Comisia adoptă decizii prin care statele membre sunt obligate să

iccupereze sumele nejustificate de la beneficiarii ajutoarelor. Însă decizia în litigiu nu i-a impus în niciun fel Italiei obligaţia de a recupera sumele

Hotărârile citate anterior Dreyfus împotriva Comisiei, punctele 47 şi 52, şi rimiki-Patraiki şi alţii împotriva Comisiei, punctele 7, 9 şi 10.

de la beneficiarii finali. Nici obligaţia de al informa pe beneficiarul final nu poate fi asimilată obligaţiei de recuperare a sumelor de la aceşti beneficiari.

Prin urmare, Curtea a concluzionat că Ente nu era vizată în mod direct prin decizia în litigiu, acţiunea sa în anulare introdusă la Tribunal fiind, în consecinţă, inadmisibilă156.

Astfel, deşi particularii trebuie să poată beneficia de o protecţie jurisdicţională efectivă a drepturilor pe care le au în temeiul ordinii juridice comunitare157, invocarea dreptului la o astfel de protecţie nu poate totuşi repune în discuţie condiţiile prevăzute la articolul 230 CE.

Protecţia jurisdicţională a persoanelor fizice sau juridice care nu pot, din cauza condiţiilor de admisibilitate prevăzute la articolul 230 al patrulea paragraf CE, să atace în mod direct actele comunitare de tipul deciziei în litigiu trebuie asigurată în mod eficient prin căile de atac în faţa instanţelor naţionale. Conform principiului cooperării loiale prevăzut la articolul 10 CE, acestea sunt obligate să respecte şi să aplice, în cea mai mare măsură posibilă, normele interne de procedură care guvernează exercitarea căilor de atac, într-un mod care să permită persoanelor menţionate să conteste în justiţie legalitatea oricărei decizii sau a oricărei măsuri naţionale privind aplicarea faţă de acestea a unui act comunitar precum cel în cauză, invocând lipsa de validitate a acestuia din urmă şi determinând astfel aceste instanţe să sesizeze Curtea în această privinţă prin intermediul unor întrebări

preliminare158.

Prin urmare, Curtea a decis anularea hotărârii Tribunalului, întrucât acesta a săvârşit o eroare de drept considerând că Ente era vizată în mod direct prin decizia în litigiu.

Nici argumentul reţinut de Tribunal conform căruia necesitatea asigurării unei protecţii jurisdicţionale a garanţiilor procedurale conferite Ente, în special a celei de a fi autorizat în mod expres să îşi prezinte Comisiei observaţiile, nu ai confirma că acestuia trebuie să i se recunoască calitatea procesuală activă pentru a acţiona împotriva deciziei Comisiei.

157 Hotărârile citate anterior Union de Pequenos Agricultores împotriva Con siliului, punctul 39, şi Comisia împotriva Jégo-Quéré, punctul 29, şi Hotărârea din 22 martie 2007, Regione Siciliana împotriva Comisiei, punctul 39.

158 Hotărârile citate anterior Union de Pequenos Agricultores împotriva Con siliului, punctele 40 – 42, Comisia împotriva Jégo-Quéré, punctele 30 – 32, şi Hota rârea din 22 martie 2007, Regione Siciliana împotriva Comisiei, punctul 39.

Cu privire la admisibilitatea acţiunii formulate de Ente Conform articolului 61 primul paragraf din Statutul Curţii de Justiţie, aceasta, în cazul anulării hotărârii Tribunalului, poate fie să pronunţe hotărârea definitivă privind litigiul, în cazul în care acesta se află în stare de a fi judecat, fie să retrimită cauza la Tribunalul pentru a se pronunţa asupra acesteia.

Curtea a considerat că dispune de toate elementele necesare pentru a se pronunţa ea însăşi asupra admisibilităţii acţiunii introduse de Ente la Tribunal.

Astfel, întrucât a concluzionat că Ente nu era vizată în mod direct prin decizia în litigiu, Curtea a respins

acţiunea sa ca inadmisibilă.

Cu privire la recursul Ente împotriva Comisiei (cauza C-455/07 P) Având în vedere inadmisibilitatea acţiunii introduse la Tribunal de Ente, recursul acestuia privind hotărârea atacată a rămas lipsit de obiect.

Cu privire la cheltuielile de judecată

Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din acelaşi regulament, partea care cade în pretenţii este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Ente la plata cheltuielilor de judecată, iar acesta a căzut în pretenţii, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată159.

III. Soluţia Curţii

1) Anulează Hotărârea Tribunalului de Primă Instanţă al Comunităţilor Europene din 18 iulie 2007, Ente per le Viile Vesuviane împotriva Comisiei (T-l 89/02), în măsura în care prin aceasta s-a declarat admisibilă acţiunea introdusă de Ente per le Viile Vesuviane, având ca obiect anularea Deciziei D (2002) 810111 a Comisiei din 13 martie 2002 privind încetarea acordării contribuţiei financiare din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER) cu titlu de investiţie în infrastructură în Campania (Italia) privind un sistem integrat de valorificare în scopuri turistice a trei vile vezuviene.

2) Respinge ca inadmisibilă acţiunea formulată de Ente per le Viile I asuviane având ca obiect anularea deciziei menţionate.

m Formulare standard.

3) Nu este necesar să se pronunţe asupra recursului formulat de Ente per le Viile Vesuviane.

4) Obligă Ente per le Viile Vesuviane la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii în faţa

prezentei instanţe, precum şi a celor aferente procedurii în primă instanţă.

Secţiunea III.2. Consideraţii pe baza Hotărârii Curţii din 10 septembrie 2009 în cauzele conexate C-445/07 P şi C-455/07 P Comisia Comunităţilor Europene împotriva Ente per le Viile Vesuviane şi

Ente per le Viile Vesuviane împotriva Comisiei Comunităţilor Europene

Prezentul recurs vizează condiţiile în care un particular (persoană fizică sau juridică) poate introduce o acţiune în anulare împotriva unui act de drept al Uniunii Europene.

Potrivit articolului 263 TRUE, Curtea de Justiţie a Uniunii Europene controlează legalitatea actelor legislative, a actelor Consiliului, ale Comisiei şi ale Băncii Centrale Europene, altele decât recomandările şi avizele, şi a actelor Parlamentului European şi ale Consiliului European menite să producă efecte juridice faţă de terţi. Aceasta controlează, de asemenea, legalitatea actelor organelor, oficiilor sau agenţiilor Uniunii destinate să producă efecte juridice faţă de terţi. În acest scop, Curtea are competenţa să se pronunţe cu privire la acţiunile formulate [...] pentru motive de necompetenţă, de încălcare a unor norme fundamentale de procedură, de încălcare a tratatelor sau a oricărei norme de drept privind aplicarea acestuia ori de abuz de putere160.

Conform aceluiaşi articol, orice persoană fizică sau juridică poate formula, în condiţiile prevăzute anterior, o acţiune împotriva actelor al căror destinatar este sau care o privesc direct şi individual, precum şi împotriva actelor normative care o privesc direct şi care nu presupun măsuri de executare. De asemenea, actele de constituire a organelor, ofilii lor şi agenţiilor Uniunii pot să prevadă condiţii şi proceduri speciale privind acţiunile formulate de

persoanele fizice sau juridice împotriva udelor acestor organe, oficii sau agenţii care sunt destinate să producă H’cete juridice faţă de ele.

Aceste aspecte au fost detaliate în cadrul secţiunii II.3. privind acţiunea în (titulare.

După cum am menţionat şi în cadrul secţiunii precedente, posibilitatea recunoscută persoanelor fizice şi juridice (particularilor) de a intenta acţiuni în anulare a dat naştere unor dezbateri aprinse şi unei bogate jurisprudenţe.

Din punctul de vedere al reglementării în textul tratatului, se constată anumite modificări faţă de varianta existentă până la intrarea în vigoare a Tratatului privind Funcţionarea Uniunii Europene (rămasă nemodificată ca mod de formulare din 1957): „Orice persoană fizică sau juridică poate formula, în aceleaşi condiţii, o acţiune împotriva deciziilor al căror destinatar este şi împotriva deciziilor care, deşi luate sub aparenţa unui regulament sau a unei decizii adresate unei alte persoane, o privesc în mod direct şi individual”.

Astfel, conform reglementării actuale, o persoană fizică sau juridică poate introduce o acţiune în anulare împotriva:

a. actelor al căror destinatar este sau a b. actelor care o privesc direct şi individual sau a c. actelor normative care o privesc direct şi care nu presupun măsuri de executare sau a d. actelor organelor, oficiilor şi agenţiilor Uniunii care sunt destinate să producă efecte juridice faţă de ele – în acest caz, actele de constituire a organelor, oficiilor şi agenţiilor Uniunii pot să prevadă condiţii şi proceduri speciale privind acţiunile formulate de persoanele fizice sau juridice împotriva actelor acestor organe, oficii sau agenţii care sunt destinate să producă efecte juridice faţă de ele.

Se poate observa că primul caz („actele al căror destinatar este”) a rămas neschimbat, în cel de al doilea caz a fost eliminată menţiunea referitoare la deciziile „care, deşi luate sub aparenţa unui regulament sau a unei decizii adresate unei alte persoane” şi au fost adăugate ultimele două cazuri.

În prezenta cauză, Curtea a arătat că, pentru a se recunoaşte unei persoane fizice sau juridice dreptul de a introduce o acţiune în anulare, aceasta trebuie să fie vizată în mod direct prin decizia care face obiectul acţiunii, ceea ce impune îndeplinirea a doua criterii cumulative, şi anume, măsura comunitară contestată:

1. să producă în mod direct efecte asupra situaţiei juridice a parii culoarului şi

2. să nu lase nicio putere de apreciere destinatarilor care sunt însăi cinaţi cu punerea sa în aplicare, aceasta având un caracter pui automat şi decurgând doar din reglementarea comunitară, fără aplicarea altor norme intermediare.

În ceea ce priveşte primul criteriu, al producerii în mod direct de efecte asupra situaţiei juridice a particularului, Curtea a precizat că desemnarea, într-o decizie de acordare a unei contribuţii financiare comunitare, a unei entităţi regionale sau locale drept autoritate responsabilă cu realizarea unui proiect al Fondului European de Dezvoltare Regională nu implică faptul că această entitate este ea însăşi titularul dreptului la contribuţia respectivă.

Pe de altă parte, nici faptul că această entitate este menţionată drept autoritate responsabilă cu cererea de contribuţie financiară nu are drept consecinţă să o plaseze într-un raport direct cu contribuţia comunitară, despre care se precizează în decizia de acordare că a fost solicitată de statul membru vizat şi că a fost acordată

acestuia. Simpla împrejurare că un consorţiu care reprezintă o grupare a diferite entităţi publice naţionale, între care statul membru, şi cu care Comisia nu are nicio legătură, a fost desemnat nominal în decizia de acordare drept beneficiar al contribuţiei comunitare nu implică că acesta însuşi este titularul dreptului la contribuţia respectivă.

În ceea ce priveşte primul criteriu, al afectării directe, însuşi faptul că autorităţile italiene şi au exprimat intenţia de recuperare a sumelor primite în mod nejustificat de consorţiul menţionat mai sus constituie expresia existenţei unei voinţe autonome a acestora, în lipsa unor obligaţii în această privinţă în temeiul dreptului comunitar.

Prin urmare, faptul că autorităţile naţionale şi au exprimat intenţia, într-o scrisoare adresată Comisiei, de a repercuta asupra unui astfel de consorţiu consecinţele financiare ale unei eventuale decizii a Comisiei de desfiinţare a unei contribuţii comunitare nu este suficient pentru a demonul ra interesul direct impus de tratat. Afectarea directă a unui asemenea consorţiu nu poate fi dedusă din simplul anunţ (care nu produce obligaţii îi în punct de vedere juridic) al intenţiei autorităţilor naţionale de a recupera ajutorul de la acesta, în măsura în care nu se poate exclude că anumite împrejurări speciale pot determina statul membru, prin faptul că deţine o participaţie în consorţiu, să renunţe la solicitarea rambursării ajutorului în discuţie de către acesta din urmă.

În consecinţă, o persoană fizică sau juridică trebuie să dovedească faptul că are interes pentru introducerea unui acţiuni în anulare. Acest Interes trebuie să fie legitim şi actual, fiind evaluat la momentul introducerii acţiunii. În cazul unei situaţii juridice viitoare, trebuie să se demonstreze faptul că este doar o problemă de timp până

la producerea în udiciului, ocurenţa acestuia fiind certă161.

M A se vedea Octavian Manolache, op. cit., p. 691.

Considerăm necesare câteva precizări cu privire la modificările faţă de varianta anterioară operate prin eliminarea prevederii ce restrângea posibilitatea introducerii unei acţiuni în anulare la actele „care, deşi luate sub aparenţa unui regulament sau a unei decizii adresate unei alte persoane, [îl] privesc în mod direct şi individual” pe reclamant, aspect care trebuie însă coroborat cu adăugarea unei noi situaţii, şi anume actele normative care o privesc direct şi care nu presupun măsuri de executare.

În acest caz, conform vechii reglementări, era necesară îndeplinirea mai multor condiţii cumulative:

1. măsura putea să constea doar într-un regulament sau o decizie adresată altei persoane.

2. măsura trebuia să fie echivalentă unei decizii.

3. măsura trebuia să-l privească direct pe reclamant şi

4. măsura trebuia să-l privească individual pe reclamant. Obligativitatea ca măsura să constea doar într-un regulament sau o decizie adresată altei persoane care să fie echivalent (a) unei decizii excludea ab initio posibilitatea intentării unei acţiuni în anulare împotriva unei directive (sau a unei decizii adoptate sub forma unei directive). Motivarea se întemeia, în special, pe faptul că, în cazul directivelor, trebuie adoptate, în mod obligatoriu, măsuri naţionale de transpunere, acestea din urmă putând face obiectul unui control suficient din partea instanţelor naţionale. Totodată, s-a considerat că transpunerea, care se realizează, prin definiţie, cu intervenţia statelor membre, fiind îndeplinită de către statele membre şi având loc în dreptul intern al acestora, ar exclude posibilitatea ca

directiva să reprezinte o decizie „deghizată”.

În varianta actuală, nuanţările în cauză au fost eliminate din cuprinsul celei de a doua situaţii (precizând-u se doar că o persoană fizică sau juridică poate introduce o acţiune în anulare împotriva actelor care o privesc direct şi individual), însă aceasta trebuie coroborată cu cea de a treia posibilitate menţionată în Tratatul de la Lisabona („actel [el normative care [îl] privesc direct [pe reclamant] şi care nu presupun măsuri de executare”).

Astfel, la prima vedere, se poate considera că, deoarece respectivele condiţii nu sunt cumulative (o persoană fizică sau juridică putând introduce o acţiune în anulare fie împotriva actelor care o privesc direct şi individual, fie împotriva actelor normative care o privesc direct şi care nu presupun măsuri de executare), directiva ar putea intra în domeniul de aplicare a prezentei reglementări, în temeiul acţiunii împotriva acteloi care o privesc direct şi individual.

La o analiză mai atentă, concluzia tinde să fie diferită.

Astfel, nu trebuie pierdut din vedere faptul că directiva „este obligatorie pentru fiecare stat membru destinatar cu privire la rezultatul care trebuie atins, lăsând autorităţilor naţionale competenţa în ceea ce priveşte forma şi mijloacele” 162.

În plus, orice normă juridică trebuie interpretată în sensul de a produce efecte. O interpretare precum cea menţionată anterior ar lipsi de efecte juridice condiţia privind actele normative care nu presupun măsuri de executare, întrucât directiva este un act normativ şi presupune, prin definiţie, măsuri de executare.

Prin urmare, chiar dacă prezentele condiţii nu sunt cumulative, precizarea „acte normative [...] care nu presupun măsuri de executare” ar conduce, în principiu, la

excluderea directivei din domeniul de aplicare.

De asemenea, în prezenta speţă se face o precizare importantă cu privire la calea jurisdicţională pe care o poate alege o persoană fizică sau juridică într-o astfel de situaţie.

Curtea a arătat că protecţia jurisdicţională a persoanelor fizice sau juridice care, din cauza condiţiilor de admisibilitate prevăzute în tratat, nu pot să atace în mod direct actele comunitare trebuie asigurată în mod eficient prin căile de atac în faţa instanţelor naţionale.

Conform principiului cooperării loiale, instanţele naţionale sunt obligate să respecte şi să aplice, în cea mai mare măsură posibilă, normele interne de procedură care guvernează exercitarea căilor de atac, într-un mod care să permită persoanelor menţionate să conteste în justiţie legalitatea oricărei decizii sau a oricărei măsuri naţionale privind aplicarea faţă de acestea a unui act comunitar, invocând lipsa de validitate a acestuia din urmă şi determinând astfel instanţele naţionale să sesizeze Curtea prin intermediul unor întrebări preliminare.

Articolul 288 TRUE prevede următoarele: „Pentru exercitarea competentelor Uniunii, instituţiile adoptă regulamente, directive, decizii, recomandări şi avize.

Regulamentul are aplicabilitate generală. Acesta este obligatoriu în toate elementele sale şi se aplică direct în fiecare stat membru.

Directiva este obligatorie pentru fiecare stat membru destinatar cu privire la i «/uitatul care trebuie atins, lăsând autorităţilor naţionale competenţa în ceea ce piiveşte forma şi mijloacele.

Decizia este obligatorie în toate elementele sale. În cazul în care se indică «Icnii natarii, decizia este obligatorie numai pentru aceştia.

Recomandările şi avizele nu sunt obligatorii”.

Secţiunea III.3. Recursul

(FI pourvoi, EN appeat)

După cum am menţionat şi în consideraţiile introductive, în dreptul Uniunii Europene există şi recursul, o veritabilă cale de atac împotriva unor hotărâri pronunţate în acţiuni introduse anterior în faţa instanţelor Uniunii Europene, care, din punct de vedere terminologic, are drept echivalent în limba franceză termenul „pourvoi” (spre deosebire de „acţiune”, cu echivalentul francez „recours”).

În cadrul Curţii de Justiţie a Uniunii Europene regăsim Curtea de Justiţie, Tribunalul şi Tribunalul Funcţiei Publice. Referitor la recurs, hotărârile pronunţate de Tribunal pot fi atacate cu recurs în faţa Curţii de Justiţie, iar cele pronunţate de Tribunalul Funcţiei Publice pot face obiectul unui recurs la Tribunal.

Astfel, potrivit articolului 256 TRUE, deciziile pronunţate de Tribunal în temeiul alineatului (1) al prezentului articol163 pot face obiectul unui recurs la Curtea de Justiţie, limitat la chestiuni de drept, în condiţiile şi limitele prevăzute de statut.

Articolele 56 – 61 din Protocolul (nr. 3) privind Statutul Curţii de Justiţie a Uniunii Europene reglementează recursul în cazul hotărârilor pronunţate de Tribunal.

Pot fi atacate cu recurs în faţa Curţii de Justiţie deciziile Tribunalului prin care:

1. se finalizează judecata
2. se soluţionează parţial fondul unui litigiu
3. se pune capăt unui incident de procedură referitor la o excepţie de necompetenţă sau de inadmisibilitate.

163 Articolul 256 alineatul (1) TRUE prevede următoarele: „Tribunalul alt competenţa să judece în primă instanţă acţiunile menţionate la articolele 2M. 265,

268, 270 şi. 272, cu excepţia celor care sunt atribuite unui tribunal specializat, instituit în conformitate cu articolul 257 şi a celor rezervate prin stalul Curţii de Justiţie. Statutul poate să prevadă pentru Tribunal competenţe în a îi categorii de acţiuni". Pentru detalii, a se vedea secţiunea I.3., referitoare la an rea de pronunţare a unei hotărâri preliminare.

Termenul de formulare a recursului este de două luni de la notificarea deciziei atacate.

Recursul poate fi formulat de:

1. Oricare parte ale cărei concluzii au fost respinse, în totalitate sau în parte. Cu toate acestea, părţile care intervin, altele decât statele membre şi instituţiile Uniunii pot introduce acest recurs numai în cazul în care decizia Tribunalului le priveşte în mod direct;

2. statele membre şi de instituţiile Uniunii care nu au intervenit în litigiul înaintat Tribunalului, cu excepţia litigiilor între Uniune şi agenţii săi. În acest caz, statele membre şi instituţiile se află într-o poziţie identică cu cea a statelor membre sau a instituţiilor care intervin în primă instanţă;

3. Orice persoană a cărei cerere de intervenţie a fost respinsă de Tribunal; aceasta poate formula un recurs la Curtea de Justiţie, în termen de două săptămâni de la comunicarea deciziei de respingere.

Părţile în proces pot introduce în faţa Curţii un recurs împotriva deciziilor Tribunalului pronunţate în temeiul articolelor 278164 sau 279165 sau al articolului 299 al patrulea paragraf466 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene, sau al articolelor 157167 sau 164 al treilea paragraf168 din Tratatul CEEA, în termen de două luni de la notificarea acestor

Articolul 278 TRUE prevede următoarele: „Acţiunile cu care este sesizată t'urtea de Justiţie a Uniunii Europene

nu au efect suspensiv. Cu toate acestea, în măsura în care consideră că împrejurările o impun, Curtea poate ordona suspendarea executării actului atacat”.

165 Articolul 299 al patrulea paragraf TRUE prevede următoarele: „În cauzele ni care este sesizată, Curtea de Justiţie a Uniunii Europene poate dispune măsu inc provizorii necesare”.

66 Articolul 279 TRUE prevede următoarele: „Executarea silită poate fi suspendată numai în temeiul unei decizii a Curţii. Cu toate acestea, controlul legalii Aţii măsurilor de executare este de competenţa instanţelor naţionale”.

„7 Articolul 157 din Tratatul CEEA (Euratorrj) prevede următoarele: „Cu uucepţia cazurilor vizate de dispoziţii contrare din prezentul tratat, acţiunile intro itt Mo înaintea Curţii de Justiţie a Uniunii Europene nu au efect suspensiv. Cu toate weMca, în măsura în care consideră că este necesar, Curtea de Justiţie a Uniunii huronene poate ordona suspendarea executării actului atacat”.

1 Articolul 164 al treilea paragraf din Tratatul CEEA (Euratom) prevede Miin Atoarele: „Executarea silită nu poate fi suspendată decât în temeiul unei deci-11 «Curţii de Justiţie a Uniunii Europene. Cu toate acestea, controlul legalităţii «uimirilor de executare este de competenţa instanţelor judecătoreşti naţionale”.

decizii. Aceste recursuri se judecă în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 39169.

Recursul înaintat Curţii de Justiţie se limitează la chestiuni de drept.

Motivele pe care se poate întemeia recursul sunt următoarele:

1. lipsa de competenţă a Tribunalului.
2. neregularităţi ale procedurii în faţa Tribunalului

care aduc atingere intereselor recurentului şi

3. Încălcarea dreptului Uniunii de către Tribunal.

Pe de altă parte, recursul nu poate privi exclusiv taxele şi cheltuielile de judecată.

În caz de recurs împotriva unei decizii a Tribunalului, procedura în faţa Curţii de Justiţie constă în o fază scrisă şi o fază orală. În condiţiile stabilite de regulamentul de procedură, Curtea se poate pronunţa tară procedură orală, după ascultarea avocatului general şi a părţilor.

În principiu, recursul nu are efect suspensiv170.

Totodată, prin derogare de la articolul 280 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene, deciziile Tribunalului care anulează un regulament intră în vigoare numai după expirarea termenului menţionat la articolul 56 primul paragraf din prezentul statut sau, în cazul în care în

Articolul 39 din Statutul Curţii de Justiţie a Uniunii Europene prevede următoarele: „Preşedintele Curţii de Justiţie poate decide, în conformitate cu o procedură sumară care, în măsura în care este necesar, se aplică prin derogare de la anumite reguli din prezentul statut, care se stabileşte prin regulamentul de procedură, cu privire la concluziile care urmăresc fie obţinerea suspendării menţionate la articolul 278 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene şi la ai fi colul 157 din Tratatul CEEA, fie aplicarea unor măsuri provizorii în temeiul articolului 279 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene, fie suspen darea executării silite în conformitate cu articolul 299 al patrulea paragraf din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene sau cu articolul 164 al trei leu paragraf din Tratatul CEEA.

În cazul în care preşedintele nu poate participa, acesta va fi înlocuit de un alt judecător în condiţiile stabilite de regulamentul de procedură.

Ordonanţa preşedintelui sau a judecătorului care îl

înlocuieşte are doar un caracter provizoriu şi nu prejudecă fondul asupra căruia Curtea se pronunţă în acţiunea principală”.

170 Conform articolului 60 din Statutul Curţii de Justiţie, „Fără a aduce a im gere articolelor 278 şi 279 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene – an articolului 157 din Tratatul CEEA, recursul nu are efect suspensiv”.

acest termen s-a introdus un recurs, după respingerea acestuia, tară a aduce atingere dreptului vreunei părţi de a cere Curţii de Justiţie, în temeiul articolelor 278 şi 279 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene sau al articolului 157 din Tratatul CEEA, suspendarea efectelor regulamentului anulat sau prescrierea oricărei alte măsuri provizorii.

În cazul în care recursul este întemeiat, Curtea de Justiţie anulează decizia Tribunalului. Curtea poate fie să soluţioneze ea însăşi în mod definitiv litigiul atunci când acesta este în stare de judecată, fie să trimită cauza Tribunalului pentru a se pronunţa asupra acesteia. În caz de trimitere spre rejudecare, Tribunalul este legat de chestiunile de drept soluţionate prin decizia Curţii.

În cazul în care un recurs introdus de un stat membru sau de o instituţie a Uniunii care nu a intervenit în litigiul aflat în faţa Tribunalului este întemeiat, Curtea poate indica, în cazul în care se consideră necesar, acele efecte ale deciziei anulate a Tribunalului care trebuie considerate ca definitive pentru părţile în litigiu.

Dispoziţii referitoare la recursul formulat împotriva unei decizii a Tribunalului sunt cuprinse şi în Regulamentul de procedură al Tribunalului şi cel al Curţii de Justiţie.

Astfel, articolul 77 din Regulamentul de procedură al Tribunalului prevede că o procedură pendinte poate fi

suspendată în cazul unui recurs declarat împotriva unei decizii a Tribunalului prin care se soluţionează parţial fondul unui litigiu, prin care se pune capăt unui incident de procedură referitor la o excepţie de necompetenţă sau de inadmisibilitate sau prin care se respinge o intervenţie. Conform articolului 121, Tribunalul se pronunţă atât asupra cheltuielilor de judecată privitoare la procedura desfăşurată în faţa Tribunalului, cât şi asupra celor privitoare la procedura ele recurs în faţa Curţii de Justiţie. Potrivit dispoziţiilor articolelor 123, 128 şi 129, în cazul în care un recurs aflat pe rolul Curţii de Justiţie şi fie o cerere de terţă opoziţie, fie cerere de revizuire, fie o cerere de interpretare aflată pe rolul Tribunalului sunt declarate împotriva aceleiaşi hotărâri a Tribunalului, acesta din urmă, după ascultarea părţilor, poate minpenda procedura până la pronunţarea hotărârii Curţii de Justiţie. De unemenea, Regulamentul de procedură al Tribunalului conţine şi dispoziţii referitoare la recursul declarat în cadrul contenciosului privind drep-Itiille de proprietate intelectuală.

Dispoziţii detaliate sunt cuprinse în Titlul IV din Regulamentul de procedura al Curţii de Justiţie, intitulat „Recursurile împotriva deciziilor Tribunalului”, articolele 110 – 123.

În conformitate cu articolul 257 TRUE, Parlamentul European şi Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, pot înfiinţa tribunale specializate pe lângă Tribunal, care să aibă competenţa de a judeca în primă instanţă anumite categorii de acţiuni în materii speciale. Regulamentul de înfiinţare a unui tribunal specializat stabileşte normele referitoare la compunerea acestui tribunal şi precizează întinderea competenţelor care îi sunt atribuite. Deciziile acestora pot face obiectul unui recurs la Tribunal, limitat la chestiuni de drept sau, în

cazul în care regulamentul privind înfiinţarea tribunalului specializat prevede aceasta, şi la chestiuni de fapt.

Tribunalul Funcţiei Publice a fost înfiinţat prin Decizia Consiliului din 2 noiembrie 2004 de instituire a Tribunalului Funcţiei Publice171, fiind specializat în materia contenciosului funcţiei publice a Uniunii Europene şi având ca bază juridică articolul 225 a TCE, actualul articol 257 TRUE, menţionat anterior.

Tribunalul soluţionează în primă instanţă litigiile dintre Uniunea Europeană şi agenţii săi, conform articolului 270172 TRUE, ceea ce reprezintă aproximativ 120 de cauze pe an, în condiţiile în care personalul instituţiilor Uniunii este compus din aproximativ 35.000 de persoane. Aceste litigii au drept obiect nu numai probleme referitoare la relaţiile de munca propriu-zise (remuneraţie, desfăşurarea carierei, recrutare, măsuri disciplinare etc.), ci şi regimul de securitate socială (boală, vârstă, invaliditate, accidente de muncă, alocaţii familiale etc.).

De asemenea, Tribunalul soluţionează litigiile dintre organe, oficii sau agenţii şi personalul lor, pentru care competenţa este atribuită Curţii de Justiţie a Uniunii Europene, precum litigii între Europol, Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieţei Interne (OAPI) sau Banca Europeană de Investiţii şi agenţii acestora.

În schimb, Tribunalul nu poate soluţiona litigiile dintre administra) iile naţionale şi agenţii lor173.

Decizia Consiliului din 2 noiembrie 2004 de instituire a Tribunalului Funcţiei Publice (2004/752/CE, Euratom), publicată în JO L 333, 9.11.2004, p / Ediţie specială în limba română, 01 /voi. 5, p. 142.

172 Articolul 270 TRUE prevede următoarele: „Curtea de Justiţie a Uniunii Europene este competentă să se pronunţe asupra oricărui litigiu dintre Uniumyi agenţii acesteia, în limitele şi condiţiile stabilite prin Statutul

funcţionarilor t luni nii şi regimul aplicabil celorlalţi agenţi ai Uniunii”.

173 http://curia. Europa.eu/jems/jems/T5 5230/

Situaţia recursului în cazul Tribunalului Funcţiei Publice este reglementată de articolele 9 – 13 din Anexa 1 (Tribunalul Funcţiei Publice a Uniunii Europene) la Protocolul (nr. 3) privind Statutul Curţii de Justiţie a Uniunii Europene.

Pot fi atacate cu recurs în faţa Tribunalului acele decizii ale Tribunalului Funcţiei Publice prin care:

1. se finalizează judecata.

2. se soluţionează parţial fondul unui litigiu.

3. se pune capăt unui incident de procedură referitor la o excepţie de necompetenţă sau de inadmisibilitate.

Termenul de formulare a recursului este de două luni de la notificarea deciziei atacate.

Se poate constata că aceste dispoziţii sunt identice cu cele prevăzute de articolele 56 – 61 din Statut referitoare la Tribunal.

Recursul poate fi formulat de:

1. Oricare dintre părţi care cade, în tot sau în parte, în pretenţii. Cu toate acestea, intervenienţii, alţii decât statele membre şi instituţiile Uniunii, pot formula recurs numai atunci când decizia Tribunalului Funcţiei Publice îi afectează în mod direct;

2. Orice persoană a cărei cerere de intervenţie a fost respinsă de Tribunalul Funcţiei Publice; aceasta poate formula un recurs la Tribunal în fermen de două săptămâni de la notificarea deciziei de respingere a cererii.

Părţile la procedură pot formula recurs în faţa Tribunalului împotriva deciziilor Tribunalului Funcţiei Publice adoptate în temeiul articolului 278 sau 279 sau al articolului 299 al patrulea paragraf din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene şi al articolului 157 sau 164

al Itcilea paragraf din Tratatul CEEA în termen de două luni de la nou llcarea174 acestora.

174 Aparent, în acest caz se înregistrează o diferenţă între reglementarea privi ml Tribunalul şi cea referitoare la Tribunalul Funcţiei Publice, termenul utilizat Uluci, în primul caz, acela de „comunicare”, iar în al doilea, de „notificare”, i (insultarea versiunii în limba franceză a tratatului demonstrează faptul că, în iwtlilute, nu există nicio diferenţă (nici de fond şi nici de formă) între cele două wgicmentări, în ambele cazuri termenul utilizat fiind „notification”, care se fi mince în limba română prin „comunicare”. În plus, în dreptul intern român, termenul folosit este cel de „comunicare” a unei hotărâri judecătoreşti (a se vedea,» I* rxemplu, Codul de procedură civilă). Având în vedere că ambele variante, atât» «Irunceză, cât şi cea română, constituie versiuni lingvistice autentice, nu se

Recursul în faţa Tribunalului este limitat la chestiuni de drept. Motivele pe care se poate întemeia recursul sunt următoarele:

1. lipsa de competenţă a Tribunalului Funcţiei Publice.

2. Încălcarea procedurii în faţa Tribunalului care aduce atingere intereselor părţii în cauză şi

3. Încălcarea dreptului Uniunii de către Tribunalul Funcţiei Publice. Recursul nu poate privi exclusiv taxele şi cheltuielile de judecată sau partea obligată să le plătească.

Astfel, potrivit articolului 92 din Regulamentul de procedură al Tribunalului Funcţiei Publice a Uniunii Europene175, în cazul în care cuantumul şi natura cheltuielilor de judecată recuperabile sunt contestate, Tribunalul Funcţiei Publice se pronunţă prin ordonanţă motivată la cererea părţii interesate şi după ascultarea observaţiilor celeilalte părţi, această ordonanţă nefiind

supusă recursului.

Recursul în faţa Tribunalului nu are efect suspensiv176.

La fel ca şi în cazul recursului în faţa Curţii de Justiţie formulai împotriva unei decizii a Tribunalului, în cazul unui recurs împotriva unei decizii a Tribunalului Funcţiei Publice, procedura în faţa Tribunalului constă dintr-o fază scrisă şi o fază orală. În conformitate cu condiţiile prevăzute de regulamentul de procedură, Tribunalul poate, după audierea părţilor, să se pronunţe fără procedură orală.

Atunci când recursul este întemeiat, Tribunalul anulează decizia Tribunalului Funcţiei Publice şi se pronunţă el însuşi asupra litigiului. Acesta trimite cauza Tribunalului Funcţiei Publice spre rejude care în cazul în care litigiul nu este în stare de judecată. Atunci când cauza este trimisă Tribunalului Funcţiei Publice spre rejudecare, acesta este ţinut de dezlegarea dată chestiunilor de drept prin decizia Tribunalului.

poate afirma că una dintre ele prevalează la nivel formal. Însă nimic nu opresie un demers de comparare a lor în vederea asigurării unei interpretări unitare şi utile a dreptului Uniunii Europene. Termenul „notificare” din versiunea în limb. i română poate fi corectat prin publicarea unei rectificări.

175 Regulamentul de procedură al Tribunalului Funcţiei Publice a Uniunii Fum pene, publicat în JO L 225, 29.08.2007, cu modificările şi completările ulterioare.

176 Conform articolului 12 Anexa 1 (Tribunalul Funcţiei Publice a Uniunii Europene) la Protocolul (nr. 3) privind Statutul Curţii de Justiţie a Uniunii Fum pene prevede următoarele: „Fără a aduce atingere articolelor 278 şi 279 din Trai. i tul privind funcţionarea Uniunii Europene sau articolului 157 din Tratatul CT, IA recursul

nu are efect suspensiv”.

După cum se poate observa, există numeroase similitudini, mergând până la identitate, între dispoziţiile privind recursul în cazul Tribunalului şi cele în cazul Tribunalului Funcţiei Publice.

Capitolul III, intitulat „Recursul şi cauzele trimise spre rejudecare după anulare”, articolele 112 – 115, din Regulamentul de procedură al Tribunalului Funcţiei Publice, precum şi Titlul V, intitulat „Recursurile împotriva deciziilor Tribunalului Funcţiei Publice a Uniunii Europene”, articolele 136 a-149, din Regulamentul de procedură al Tribunalului cuprind dispoziţii detaliate în această privinţă.

Astfel, Regulamentul de procedură al Tribunalului Funcţiei Publice prevede că se poate formula recurs împotriva hotărârilor şi ordonanţelor Tribunalului Funcţiei Publice.

În cazul anulării unei hotărâri sau a unei ordonanţe, Tribunalul poate trimite cauza spre rejudecare Tribunalului Funcţiei Publice, acesta din urmă fiind sesizat printr-o hotărâre de trimitere. Preşedintele Tribunalului Funcţiei Publice repartizează cauza completului care a pronunţat decizia respectivă sau altui complet de judecată. Cu toate acestea, în cazul în care decizia anulată a fost pronunţată de un judecător unic, preşedintele Tribunalului Funcţiei Publice repartizează cauza unei camere de trei judecători, din compunerea căreia nu face parte judecătorul respectiv.

În ceea ce priveşte procedura de rejudecare, în termen de două luni de la comunicarea hotărârii Tribunalului, reclamantul poate depune un memoriu cuprinzând observaţii scrise. În termen de o lună de la comunicarea acestui memoriu pârâtului, acesta din urmă poate depune un memoriu cuprinzând observaţii scrise.

Termenul acordat pârâtului pentru depunerea acestui memoriu nu poate în niciun caz să fie mai mic de două luni, calculat de la data la care i s-a comunicat hotărârea Tribunalului. În fermen de o lună de la comunicarea concomitentă a observaţiilor reclamantului şi ale pârâtului către intervenient, acesta din urmă poate depune un memoriu cuprinzând observaţii scrise. Termenul acordat intervenientului pentru depunerea acestui memoriu nu poate în niciun caz să fie mai mic de două luni, calculat de la data la care i s-a comunicat hotărârea Tribunalului. Tribunalul Funcţiei Publice poate autoriza depunerea de memorii complementare cuprinzând observaţii scrise în cazul în care împrejurările justifică această măsură.

Referitor la cheltuielile de judecată, Tribunalul Funcţiei Publice se pronunţă atât asupra cheltuielilor de judecată privitoare la procedura desfăşurată în faţa sa, cât şi asupra celor privitoare la procedura de recurs în faţa Tribunalului.

Potrivit Regulamentului de procedură al Tribunalului, limba de procedură în cazul recursurilor formulate împotriva deciziilor Tribunalul Funcţiei Publice este, în principiu, cea în care este redactată decizia recurată.

Recursul se declară prin depunerea unei cereri la grefa Tribunalului sau a Tribunalului Funcţiei Publice. Grefa Tribunalului Funcţiei Publice transmite, tară întârziere, dosarul din prima instanţă şi, după caz, recursul către grefa Tribunalului.

Sunt menţionate în detaliu aspectele de procedură privind menţiunile pe care trebuie să le cuprindă cererea de recurs, memoriul în răspuns, intervenţia, judecata propriu-zisă, comunicarea actelor de procedură etc.

În ceea ce priveşte capetele de cerere, prin cererea de recurs se poate solicita:

1. anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului

Funcţiei Publice.

2. admiterea, în tot sau în parte, a concluziilor prezentate în primă instanţă, tară a putea fi primite cereri noi.

Trebuie reţinut faptul că recursul nu poate modifica obiectul litigiului dedus judecăţii Tribunalului Funcţiei Publice.

În mod similar, prin memoriul în răspuns se poate solicita:

1. respingerea, în tot sau în parte, a recursului sau anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului Funcţiei Publice.

2. admiterea, în tot sau în parte, a concluziilor formulate în primă instanţă, fără a putea fi primite cereri noi.

Nici memoriul în răspuns nu poate modifica obiectul litigiului dedus judecăţii Tribunalului Funcţiei Publice.

Concluzii

Prezenta speţa ridică mai multe probleme de drept relevante pentru cauzele privind fondurile europene, în special condiţiile în care poate fi introdusă o acţiune în anulare de către particulari, criteriile pe bazo cărora se alege între introducerea unei acţiuni în anulare şi cererea de pronunţare a unei hotărâri preliminare, precum şi importanţa calificării drept beneficiar al ajutorului şi, în acelaşi timp, drept responsabil cu cererea de contribuţie financiară şi cu realizarea proiectului.

În cadrul aspectelor teoretice au fost prezentate elemente privind recursul în faţa instanţelor Uniunii Europene, hotărârile pronunţate <l (Tribunal putând fi atacate cu recurs în faţa Curţii de Justiţie, iar cele pronunţate de Tribunalul Funcţiei Publice putând face obiectul unui recurs la Tribunal.

REGULAMENTUL (CE) nr. 1828/2006 al COMISIEI

din 8 decembrie 2006

de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziţii generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European şi Fondul de coeziune şi a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European şi al Consiliului privind Fondul European de Dezvoltare Regională

(JOL 371, 27.12.2006, p. 1)

astfel cum a fost modificat prin:

Regulamentul (CE) nr. 846/2009 al Comisiei din 1 septembrie 2009 (JO L 250, 23.09.2009, p. 1)

Regulamentul (UE) nr. 832/2010 al Comisiei din 17 septembrie 2010 (JO L 248, 22.09.2010, p. 1)

REGULAMENTUL (CE) nr. 1828/2006 al COMISIEI din 8 decembrie 2006

1 JOL 210, 31.07.2006, p. 25.

2 JOL 210, 31.07.2006, p. 1.

3 JO L 161, 26.06.1999, p. 1. Regulament, modificat ultima dată prin Regulameniu! (CE) nr. 173/2005 (JO L 29, 2.02.2005, p. 3).

4 JOL 213, 13.08.1999, p. 1.

de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziţii generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European şi Fondul de coeziune şi a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European şi al Consiliului privind Fondul European de Dezvoltare Regională

COMISIA COMUNITĂŢILOR EUROPENE, având în vedere Tratatul de instituire a Comunităţii Europene, având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a anumitor dispoziţii generale privind Fondul European de Dezvoltare

Regională, Fondul Social European şi Fondul de coeziune şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 (1), în special articolul 37 alineatul (1) litera (d), articolul 44 paragraful al treilea, articolul 59 alineatul (6), articolul 60 litera (b), articolul 66 alineatul (3), articolul 67 alineatul (2) litera (c), articolul 69 alineatul (1), articolul 70 alineatul (3), articolul 71 alineatul (5), articolul 72 alineatul (2), articolul 74 alineatul (2), articolul 76 alineatul (4) şi articolul 99 alineatul (5) paragraful al doilea, având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European şi al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională (2), în special articolul 7 alineatul (2) paragraful al doilea şi articolul 13 paragraful al doilea, întrucât:

(1) Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 înlocuieşte Regulamentul (CE) nr. 1260/199) al Consiliului din 21 iunie 1999 de stabilire a dispoziţiilor generale referitoare la fondurile structurale (3) şi Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 înlocuieşte Regulamentul (CE) nr. 1783/1999 al Parlamentului European şi al Consiliului din 12 iulie 1999 privind Fondul European de Dezvoltare Regională (4), ambele regulamente luând în considerare ultimele evoluţii din domeniul fondurilor structurale. Prin urmare, este oportun să se stabilească norme noi de punere în aplicare a Regulamentelor (CE) nr. 1080/2006 şi CE) nr. 1083/2006.

(2) Experienţa a arătat că cetăţenii Uniunii Europene nu sunt suficient de conştienţi de rolul Comunităţii în finanţarea programelor destinate creşterii competitivităţii economice, creării de locuri de muncă şi consolidării coeziunii interne. Este astfel oportun să se prevadă elaborarea unui plan de comunicare care să definească în detaliu acţiunile de informare şi de publicitate necesare remedierii acestei lipse de comunicare şi de informare. În acest scop, este necesar, de asemenea, să se definească

responsabilităţile şi rolurile fiecărei părţi implicate.

(3) în scopul garantării unei ample diseminări a informaţiilor referitoare la posibilităţile de finanţare la nivelul tuturor părţilor interesate şi din motive de transparenţă, ar trebui definit conţinutul minim al acţiunilor de informare necesare pentru a informa potenţialii beneficiari cu privire la posibilităţile de finanţare oferite în comun de Comunitate şi de statele membre prin intermediul fondurilor, în acest cadru, este necesar, în special, să se dispună publicarea procedurilor pe care potenţialii beneficiari trebuie să le urmeze în vederea depunerii unei cereri de finanţare, precum şi a criteriilor de selecţie aplicate.

(4) Pentru a mări transparenţa utilizării fondurilor, ar trebui să se publice, în format electronic sau sub altă formă, lista beneficiarilor, denumirea operaţiunilor şi suma finanţării publice alocate operaţiunilor.

(5) Pentru a asigura o mai bună punere în aplicare a acţiunilor de informare convenite şi pentru a permite un schimb de informaţii mai bun între statele membre şi Comisie în ceea ce priveşte strategiile de informare şi de publicitate şi rezultatele acestora, este necesar să se desemneze persoane de contact respon Mnbile cu acţiunile de informare şi de publicitate, care să facă parte din reţelele comunitare adecvate.

(6) în sensul articolelor 37 şi 67 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, este necesar să se stabilească norme şi categorii detaliate care să permită statelor membre să prezinte Comisiei informaţii uniforme cu privire la utilizarea progra imttă a fondurilor, precum şi la alocarea cumulativă a fondurilor, pe categorii, pe Intrenga durată a unui program şi pentru a permite Comisiei să informeze în mod adecvat celelalte instituţii şi cetăţenii Uniunii Europene cu privire la utilizarea fundurilor, inclusiv

realizarea obiectivelor stabilite la articolul 9 alineatul (3) din Mrgulamentul (CE) nr. 1083/2006.

(7) în ceea ce priveşte articolul 60 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 şi luând în considerare experienţa dobândită, este necesar să se stabilească obligaţiile impuse autorităţilor de gestionare în legătură cu beneficiarii în cursul fazei premergătoare selecţiei şi aprobării operaţiunilor care urmează să primească finanţare, cu privire la aspectele care trebuie urmărite în cadrul verificărilor cheltuielilor declarate de către beneficiari, inclusiv verificările administrative ale cererilor de rambursare şi verificările la faţa locului şi cu privire la condiţiile care trebuie respectate în cazul în care verificările la faţa locului sunt realizate prin eşantionare.

(8) De asemenea, este necesar să se stabilească în detaliu informaţiile care trebuie incluse în înregistrările contabile ale operaţiunilor, precum şi cele care trebuie păstrate ca date privind punerea în aplicare, pe care autorităţile de gestionare trebuie să le înregistreze, să le stocheze şi să le transmită Comisiei la cererea acesteia.

(9) Pentru a permite un control adecvat al cheltuielilor efectuate în cadrul programelor operaţionale, este necesar să se stabilească criteriile pe care o pistă de audit trebuie să le îndeplinească pentru a fi considerată suficientă.

(10) Controlul operaţiunilor este efectuat sub responsabilitatea autorităţii de audit. În vederea asigurării unor controale cu o sferă şi o eficienţă adecvate, care să fie efectuate în conformitate cu aceleaşi norme în toate statele membre, este necesar să se stabilească condiţiile pe care aceste controale trebuie să le respecte.

(11) în ceea ce priveşte eşantionarea operaţiunilor care urmează să fie controlate, experienţa a demonstrat că este necesar să se stabilească, în detaliu, regii Ille pe care

autoritatea de audit trebuie să le respecte pentru a stabili ori a aproba metoda de eşantionare, inclusiv anumite criterii tehnice care trebuie aplicate în cazul unui eşantion statistic aleatoriu şi factorii care trebuie luaţi în considerare în cazul unui eşantion suplimentar.

(12) în scopul simplificării şi armonizării normelor privind elaborarea şi pic zentarea strategiei de audit, raportului anual de control şi declaraţiilor de încheiere, care intră în sfera de competenţă a autorităţii de audit în temeiul articolului 62 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, este oportun să se stabilească în detaliu conţinutul acestor documente şi să se precizeze natura şi calitatea în formaţiilor pe care acestea se bazează.

(13) Pentru a garanta o aplicare optimă a articolului 90 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 cu privire la disponibilitatea documentelor şi la dreptul dr acces al Curţii de Conturi şi al Comisiei la ansamblul de documente justificativi privind cheltuielile, auditurile şi controalele, autorităţile de gestionare trebuie \, i asigure că informaţiile privind identitatea şi localizarea organismelor care de in documentele justificative sunt uşor accesibile şi că documentele respective suni furnizate imediat unei liste minime de persoane şi organisme. Este necesar să se stabilească, în acest scop, care suporturi de date pot fi considerate ca general acceptate pentru păstrarea acestor documente. În acest sens, autorităţile naţionale trebuie să stabilească procedurile necesare pentru garantarea conformităţii documentelor păstrate cu originalele, după caz, şi fiabilitatea acestora în procesele de audit şi de control.

(14) Pentru armonizarea normelor cu privire la certificarea cheltuielilor şi la pregătirea cererilor de plată, este necesar să se definească conţinutul certificatelor respective şi al cererilor şi să se specifice natura şi

calitatea informaţiilor pe care acestea se bazează. Este necesar să se stabilească proceduri detaliate pentru păstrarea, în conformitate cu articolul 61 litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, a unei contabilităţi a sumelor care trebuie recuperate şi a sumelor retrase în urma anulării integrale sau parţiale a contribuţiei la o operaţiune şi pentru informarea Comisiei.

(15) în conformitate cu articolul 71 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, statele membre transmit Comisiei, înainte de prezentarea primei cereri de plată intermediară sau la doisprezece luni de la adoptarea fiecărui program operaţional, o descriere a sistemelor de gestionare şi control, un raport care prezintă rezultatele unei evaluări a punerii în aplicare a sistemelor şi un aviz privind conformitatea acestora cu dispoziţiile referitoare la sistemele de gestionare şi de control ale respectivului regulament. Dat fiind că aceste documente sunt printre principalele elemente pe care se bazează Comisia, în contextul gestionării în comun a bugetului comunitar, pentru a se asigura că statele membre folosesc ajutorul financiar respectiv în conformitate cu normele şi principiile aplicabile care sunt necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Comunităţii, este necesar să ne precizeze în detaliu informaţiile pe care documentele în cauză trebuie să le cuprindă, precum şi elementele care stau la baza evaluării şi a avizului.

(16) Programele operaţionale care beneficiază de o finanţare în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, prevăzut la articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, sunt prezentate de către două sau mai multe state membre şi au caracteristici care sunt definite de Regulamentul (CE) nr. 1080/2006. Prin urmare, este oportun să se stabilească informaţiile specifice pe care trebuie A le conţină descrierea sistemului de gestionare şi

de control al acestor programe.

(17) Articolul 74 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 prevede, printre altele, că, pentru programele operaţionale pentru care totalul cheltuielilor publice eligibile nu depăşeşte 750 milioane euro şi pentru care nivelul de cofinanţare Mimunitară nu depăşeşte 40 % din totalul cheltuielilor publice, un stat membru piuite alege să se bazeze în mai mare măsură pe organismele şi normele naţionale jwniru îndeplinirea anumitor funcţii legate de cerinţele în materie de control şi audit. Prin urmare, este necesar să se stabilească verificările şi controalele operaţiunilor care pot fi efectuate şi obligaţiile care pot fi executate în conformitate cu normele naţionale şi de către organismele naţionale.

(18) în cadrul responsabilităţilor de gestionare şi control care le revin, statele membre au obligaţia de a comunica neregularităţile şi de a asigura monitorizarea acestora. Modalităţile de executare a acestei obligaţii au fost stabilite de Regulamentul (CE) nr. 1681/94 al Comisiei din 11 iulie 1994 privind neregularităţile şi recuperarea sumelor plătite în mod necorespunzător în cadrul finanţării politicilor structurale, precum şi organizarea unui sistem de informare în acest domeniu C) şi de Regulamentul (CE) nr. 1831/94 al Comisiei din 26 iulie 1994 privind neregularităţile şi recuperarea sumelor plătite necuvenit în cadrul finanţărilor prin Fondul de coeziune, precum şi organizarea unui sistem de informare în acest domeniu (2). Din motive de claritate şi în scopul simplificării, este oportun să se integreze aceste modalităţi de executare în prezentul regulament.

(19) Este oportun să se prevadă rambursarea de către Comisie a cheltuielilor judiciare, în cazul în care aceasta îi solicită unui stat membru să iniţieze sau să continue o acţiune în justiţie în scopul recuperării sumelor

plătite în mod necuvenit în urma unei neregulari taţi, şi furnizarea către Comisie a informaţiilor necesare care să îi permită să stabilească imputarea pierderii aferente sumelor care nu pot fi recuperate în conformitate cu articolul 70 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006. De asemenea, este oportun să se prevadă contacte regulate între Comisie şi statele membre în ceea ce priveşte neregularităţile, utilizarea informaţiilor furnizate în vederea realizării analizelor de risc şi a elaborării de rapoarte, precum şi transmiterea informaţiilor către comitetele competente.

(20) în vederea limitării obligaţiei administrative impuse de sistemul de notificare şi garantând în acelaşi timp nivelul necesar de informare, statele meni bre, fără a aduce atingere obligaţiilor care decurg direct din articolul 61 litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, nu trebuie să aibă obligaţia de a semnala neregularităţile privind sume care nu depăşesc un anumit prag, cu excepţia cazului în care Comisia solicită acest lucru în mod expres.

(21) în temeiul Directivei 95/46/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulaţie a acestor date (3) şi al

1 JO L 178, 12.07.1994, p. 43. Regulament, modificat prin Regulamentul (CI l nr. 2035/2005 (JO L 328, 15.12.2005, p. 8).

2 JO L 191, 27.07.1994, p. 9. Regulament, modificat prin Regulamentul (CI i nr. 2168/2005 (JO L 345, 28.12.2005, p. 15).

3 JO L 281, 23.11.1995, p. 31. Directivă, modificată prin Regulamentul (CI) nr. 1882/2003 (JO L 284, 31.10.2003, p. 1).

Regulamentului (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European şi al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecţia persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituţiile şi organele comunitare şi privind libera circulaţie a acestor date (]), este necesar să se prevadă, în ceea ce priveşte acţiunile de informare şi de publicitate şi auditurile şi controalele efectuate în conformitate cu prezentul regulament, obligaţia Comisiei şi a statelor membre de a preveni orice divulgare neautorizată a datelor personale şi de a bloca orice formă de acces neautorizat la astfel de date, precum şi să se stabilească scopul în care Comisia şi statele membre pot prelucra astfel de date.

(22) Din motive de siguranţă juridică şi de egalitate de tratament al tuturor statelor membre, este oportun să se stabilească rata aplicabilă corecţiei financiare pe care Comisia o poate efectua în cazul în care un stat membru nu îşi îndeplineşte obligaţia de a menţine, în toate regiunile în cauză, nivelul ţintă convenit al cheltuielilor structurale publice sau asimilabile în perioada de programare. Din motive de simplificare şi de proporţionalitate, nu trebuie să se aplice nicio corecţie financiară în cazul în care diferenţa între nivelul ţintă convenit şi nivelul atins este mai mică sau egală cu 3 % din nivelul ţintă convenit (pragul de minimisa din aceleaşi motive, în cazul în care diferenţa între cele două niveluri este mai mare de 3 % din nivelul ţintă convenit, rata trebuie calculată prin scăderea pragului de minimis.

(23) Utilizarea unor mijloace electronice pentru schimbul de informaţii şi de date financiare duce la o simplificare, o mai mare eficienţă şi transparenţă, precum şi la o economie de timp. Pentru a exploata din plin aceste avantaje, protejând în acelaşi timp siguranţa schimburilor, este necesar să se instituie un sistem informatic comun,

precum şi o listă a documentelor de interes comun pentru Comisie şi pentru statele membre. Prin urmare, este necesar să se stabilească for mutul fiecărui document şi să se prevadă o descriere detaliată a informaţiilor pe care aceste documente trebuie să le conţină. Din aceleaşi motive, ar trebui să se determine funcţionarea respectivului sistem informatic în ceea ce priveşte partea responsabilă cu transferul documentelor către sistem şi eventuala actualizare a acestora.

(24) în conformitate cu Directiva 1999/93/CE a Parlamentului European şi a (onsiliului din 13 decembrie 1999 privind un cadru comunitar pentru semnăturile electronice (2), luând în considerare nivelul de siguranţă şi de confidenţialitate necesar pentru gestiunea financiară a utilizării fondurilor, nivelul actual al cunoştinţelor şi o analiză a raportului costuri beneficii, este necesar să se impună ulluzarea unei semnături electronice.

1 JOL 13, 19.01.2000, p. 12.

(25) Pentru a garanta dezvoltarea rapidă şi buna funcţionare a sistemului informatic comun, costurile de dezvoltare trebuie finanţate din bugetul Comunităţilor Europene în temeiul articolului 45 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, iar costurile pentru interfaţa cu sistemele informatice naţionale, regionale şi locale trebuie să fie eligibile pentru o contribuţie financiară din cadrul fondurilor în temeiul articolului 46 din respectivul regulament.

(26) Pe baza experienţei dobândite în perioada de programare 2000 – 2006, este necesar să se stabilească în detaliu condiţiile pe care instrumentele de inginerie financiară trebuie să le respecte pentru a beneficia de o finanţare în cadrul unui program operaţional, fiind înţeles faptul că toate contribuţiile destinate programului operaţional şi celelalte contribuţii publice la instrumentele

de inginerie financiară, precum şi investiţiile efectuate de instrumentele de inginerie financiară în diferite întreprinderi sunt supuse normelor în materie de ajutoare de stat, inclusiv orientările privind ajutoarele de stat destinate să promoveze investiţiile în capital de risc în întreprinderi mici şi mijlocii (!).

(27) Este necesar să se adopte lista criteriilor care se aplică pentru determinarea zonelor în care cheltuielile pentru locuinţe pot fi eligibile pentru o contribuţie din Fondul European de Dezvoltare Regională în conformitate cu artico lui 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006, precum şi lista intervenţiilor eligibile. Având în vedere diversitatea situaţiilor care caracterizează statele membre respective, este oportun să se întocmească o listă a criteriilor destinate identificării zonelor afectate sau în pericol de deteriorare fizică şi de excludere socială, în care investiţiile în materie de locuinţe pot fi eligibile pentru o cofinan ţarc. De asemenea, este oportun să se precizeze că, în ceea ce priveşte locuinţele multifamiliale sau locuinţele destinate gospodăriilor cu venituri mici sau persoanelor cu nevoi speciale, intervenţiile eligibile pentru o cofinanţare trebuie să aibă ca obiectiv renovarea părţilor comune ale clădirilor rezidenţiale multifamiliale sau asigurarea unor locuinţe sociale moderne, de calitate, prin investiţii în renovarea şi schimbarea utilizării clădirilor existente care aparţin autorităţilor publice sau unor organizaţii tară scop lucrativ.

(28) Articolul 56 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 prevede că normele de eligibilitate a cheltuielilor sunt stabilite la nivel naţional, sul» rezerva excepţiilor prevăzute de regulamentele specifice fiecărui fond. În con inimitate cu articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006, ar trebui să se sta bileascâ norme comune de eligibilitate a cheltuielilor care să se aplice

pronia melor operaţionale care intră sub incidenţa obiectivului de cooperare teritoriala europeană în vederea garantării uniformităţii normelor aplicabile proiectel cu realizate în mai multe state membre. Este oportun să se stabilească, pe ba/îi experienţei dobândite în cadrul unor programe similare în perioada de program, m

JOC 194, 18.08.2006, p. 2.

2000 – 2006, norme comune aferente categoriilor de cheltuieli pentru care este foarte probabil ca normele naţionale să difere. În vederea reducerii obligaţiei administrative care le revine beneficiarilor şi autorităţilor responsabile de programe, ratele forfetare aferente cheltuielilor generale ar trebui să fie eligibile în anumite condiţii.

(29) Ar trebui abrogate Regulamentele (CE) nr. 1681/94 şi CE) nr. 1831/94, precum şi Regulamentele (CE) nr. 1159/2000 al Comisiei din 30 mai 2000 privind acţiunile de informare şi publicitate pe care trebuie să le întreprindă statele membre în legătură cu intervenţiile fondurilor structurale C), (CE) nr. 1685/2000 al Comisiei din 28 iulie 2000 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 al Consiliului în ceea ce priveşte eligibilitatea cheltuielilor în cadrul operaţiunilor cofinanţate de fondurile structurale (2), (CE) nr. 438/2001 al Comisiei din 2 martie 2001 de stabilire a normelor detaliate de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 al Consiliului privind sistemele de gestionare şi control pentru asistenţa acordată prin fondurile structurale (3), (CE) nr. 448/2001 al Comisiei din 2 martie 2001 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 al Consiliului privind procedura de efectuare a corecţiilor financiare cu privire la ajutorul acordat în cadrul fondurilor structurale (4), (CE) nr. 1386/2002 al Comisiei din 29 iulie 2002 de stabilire a

normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 164/94 al Consiliului privind sistemele de gestionare şi de control pentru asistenţa acordată din Fondul de coeziune şi procedura de efectuare a corecţiilor financiare (5), (CE) nr. 16/2003 al Comisiei din 6 ianuarie 2003 privind normele de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1164/94 al Consiliului în ceea ce priveşte eligibilitatea cheltuielilor în cadrul acţiunilor cofinanţate din Fondul de coeziune (6) şi CE) nr. 621/2004 al Comisiei din 1 aprilie 2004 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1164/94 al Consiliului în ceea ce priveşte măsurile de informare şi publicitate referitoare la activităţile Fondului de coeziune (7).

(30) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului de coordonare a fondurilor.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

JOL 130, 31.05.2000, p. 30.

1 JO L 193, 29.07.2000, p. 39. Regulament, modificat ultima dată prin Regulamentul II I'j nr. 448/2004 (JO L 72, 11.03.2004, p. 66).

JO L 63, 3.03.2001, p. 21. Regulament, modificat prin Regulamentul (CE) mi 1155/2002 (JOL 351, 28.12.2002, p. 42).

VIO L 64, 6.03.200 l, p. 13.

Viol 201, 31.07.2002, p. 5.

„JOL 2, 7.01.2003, p. 7.

Viol 98, 2.04.2004, P. 22.

CUPRINS

CAPITOLUL I INTRODUCERE Articolul 1 Obiect

CAPITOLUL II DISPOZIŢII DE PUNERE ÎN APLICARE A REGULAMENTULUI (CE) NR. 1083/2006

SECŢIUNEA 1 INFORMARE ŞI PUBLICITATE

Articolul 2 Elaborarea planului de comunicare

Articolul 3 Examinarea conformităţii planului de

comunicare

Articolul 4 Punerea în aplicare şi monitorizarea planului de comunicare

Articolul 5 Acţiuni de informare destinate potenţialilor beneficiari

Articolul 6 Acţiuni de informare destinate beneficiarilor

Articolul 7 Responsabilităţile autorităţii de gestionare cu privire la acţiunile de informare şi de publicitate destinate publicului Articolul 8 Responsabilităţile beneficiarilor cu privire la acţiunile de informare şi de publicitate destinate publicului Articolul 9 Caracteristici tehnice ale acţiunilor de informare şi de publicitate privind operaţiunea Articolul 10 Reţea şi schimb de experienţă

SECŢIUNEA 2 INFORMAŢII PRIVIND UTILIZAREA

FONDURILOR Articolul 11 Defalcarea indicativă a utilizării fondurilor

SECŢIUNEA 3 SISTEME DE GESTIONARE ŞI DE CONTROL

Articolul 12 Organisme intermediare

Articolul 13 Autoritatea de management şi auditorii

Articolul 14 Contabilitate

Articolul 15 Pistă de audit

Articolul 16 Controale ale operaţiunilor

Articolul 17 Eşantionare

Articolul 18 Documente prezentate de autoritatea de audit

Articolul 19 Disponibilitatea documentelor

Articolul 20 Documente prezentate de autoritatea de certificare

Articolul 21 Descrierea sistemelor de gestionare şi de control

Articolul 22 Informaţii privind autoritatea de gestionare, autoritatea» I.

certificare şi organismele intermediare

Articolul 23 Informaţii privind autoritatea de audit şi organismele i mm realizează audituri şi controale

Articolul 24

Articolul 25 Articolul 26

SECŢIUNEA 4 Articolul 27 Articolul 28 Articolul 29 Articolul 30 Articolul 31 Articolul 32 Articolul 33 Articolul 34 Articolul 36

SECŢIUNEA 5 Articolul 37

Descrierea sistemelor de gestionare şi de control care intră sub incidenţa obiectivului de cooperare teritorială europeană Evaluarea sistemelor de gestionare şi de control Derogări privind programele operaţionale prevăzute la articolul 74 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006

NEREGULARITĂŢI Definiţii

Notificare iniţială – Derogări Situaţii de urgenţă Notificarea monitorizării Transmiterea pe cale electronică Rambursarea cheltuielilor judiciare Cooperarea cu statele membre Utilizarea informaţiilor Neregularităţi sub pragul de notificare

DATE CU CARACTER PERSONAL Protecţia datelor cu caracter personal

SECŢIUNEA 6 CORECŢIA FINANCIARĂ PENTRU NERESPECTAREA PRINCIPIULUI ADIŢIONALITĂŢII Articolul 38 Nivelul corecţiei financiare

SECŢIUNEA 7 SCHIMBUL ELECTRONIC DE DATE Articolul 39 Sistemul informatic pentru schimbul de date Articolul 40 Conţinutul sistemului informatic pentru schimbul de date Articolul 41 Funcţionarea sistemului informatic pentru schimbul de date Articolul 42 Transmiterea datelor prin sistemul informatic pentru schimbul de date

SECŢIUNEA 8 INSTRUMENTE DE INGINERIE

FINANCIARĂ Articolul 43 Dispoziţii generale Articolul 44 Fonduri de participare
Articolul 45 Dispoziţii suplimentare aplicabile instrumentelor de inginerie financiară pentru întreprinderi Articolul 46 Fonduri de dezvoltare urbană
CAPITOLUL III DISPOZIŢII DE PUNERE ÎN APLICARE
A REGULAMENTULUI (CE) NR. 1080/2006
SECŢIUNEA 1 ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR PENTRU LOCUINŢE
Articolul 47 Intervenţii în domeniul locuinţelor
REGULAMENTUL (CE) nr. 1828/2006
SECŢIUNEA 2
Articolul 48 Articolul 49 Articolul 50
Articolul 51 Articolul 52 Articolul 53
NORME DE ELIGIBILITATE APLICABILE PROGRAMELOR OPERAŢIONALE CARE INTRĂ SUB INCIDENŢA OBIECTIVULUI DE COOPERARE TERITORIALĂ EUROPEANĂ Norme de eligibilitate a cheltuielilor Cheltuieli financiare şi costuri de garanţie Cheltuieli ale autorităţilor publice în legătură cu punerea în aplicare a operaţiunilor Contribuţii în natură Cheltuieli generale Amortizări
CAPITOLUL IV Articolul 54 Articolul 55
DISPOZIŢII FINALE
Abrogare
Intrare în vigoare
LISTA ANEXELOR
Anexa I: Reguli de bază pentru crearea emblemei şi indicarea culorilor standard
Anexa II Clasificarea intervenţiilor fondurilor structurale pentru perioada
2007 – 2013
Partea A: Coduri pe dimensiune

Partea B: Defalcare orientativă a contribuţiei comunitare pe categorii în cadrul programului operaţional

Partea C: Defalcare cumulată a sumelor alocate din contribuţia comunitară pe categorii (rapoarte de execuţie anuale şi finale)

Anexa III: Lista datelor privind operaţiunile care trebuie comunicate la cerere comisiei, în scopul controalelor documentare şi la faţa locului în temeiul articolului 14

Anexa IV: Parametri tehnici pentru eşantionarea statistică aleatorie care trebuie realizată în temeiul articolului 17 (Eşantionare) din prezentul regulament

Anexa V: Model de strategie de audit în temeiul articolului 62 alineatul (1)

litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006

Anexa VI: Model de raport anual de control în conformitate cu articolul 62

alineatul (1) litera (d) punctul (I) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului şi articolul 18 alineatul (2) din prezentul regulament

Anexa VII: Model de aviz anual în conformitate cu articolul 62 alineatul (1)

litera (d) punctul (în din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului şi articolul 18 alineatul (2) din prezentul regulament

Anexa VIII: Model de raport de control final şi de declaraţie de încheiere privind programele operaţionale în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului şi articolul 18 alineatul (3) din prezentul regulament

Partea A: Model de raport de control final

Partea B: Declaraţie de încheiere

Anexa IX: Model de declaraţie referitoare la încheierea parţială a unui program operaţional în

conformitate cu articolul 18 alineatul (5) din prezentul regulament

Anexa X: Certificat şi declaraţie de cheltuieli şi cerere de plată intermediară

Anexa XI: Declaraţie anuală privind sumele retrase şi recuperate şi privind recuperările în curs şi care nu pot fi recuperate [articolul 20 alineatul (2)]

Anexa XII: Descrierea sistemelor de gestionare şi de control

Anexa XIII: Model de aviz emis în conformitate cu articolul 71 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului şi cu articolul 25 din prezentul regulament referitor la conformitatea sistemelor de gestionare şi de control

Anexa XIV: Model de declaraţie de cheltuieli în vederea unei încheieri parţiale

Anexa XV: Tabel financiar privind cadrul strategic naţional de referinţa (CSNR) – alocaţie anuală indicativă per fond şi per program operaţional (PO)

Anexa XVI: Planuri de finanţare a programului operaţional

Anexa XVII: Previziuni ale posibilelor cereri de plată

Anexa XVIII: Rapoarte anuale şi finale

Anexa XIX: Verificarea adiţionalităţii obiectivului de convergenţă perii în 2007 – 2013 – verificare ex ante

Anexa XX: Date structurate care trebuie codificate, privind proiectele majore

Anexa XXI: Proiect major Cerere de confirmare a finanţării în temeiul aih colelor 39 – 41 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 – Fondul European de Dezvoltare Regională/ Fondul de coeziune Investiţii în infrastructură

REGULAMENTUL (CE) nr. 1828/2006

Anexa XXII: Proiect major Cerere de confirmare a finanţării în temeiul articolelor 39 – 41 din Regulamentul

(CE) nr. 1083/2006 – Fondul European de Dezvoltare Regională/Fondul de coeziune – Investiţie productivă

Anexa XXIII:

Date privind participanţii la operaţiunile FSE pe priorităţi

CAPITOLUL I INTRODUCERE

Articolul l Obiect

Prezentul regulament stabileşte normele de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 şi a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 în ceea ce priveşte:

(a) informarea şi publicitatea;

(b) informaţiile privind utilizarea fondurilor;

(c) sistemele de gestionare şi de control;

(d) neregularităţile;

(e) datele personale;

(f) corecţiile financiare pentru nerespectarea principiului adiţionalităţii;

(g) schimbul de date pe cale electronică;

(h) instrumentele de inginerie financiară;

(I) eligibilitatea cheltuielilor pentru locuinţe;

(j) eligibilitatea programelor operaţionale care intră sub incidenţa obiectivului de cooperare teritorială europeană prevăzut la articolul 3 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

CAPITOLUL II DISPOZIŢII DE PUNERE ÎN APLICARE A REGULAMENTULUI (CE) NR. 1083/2006

Secţiunea 1 Informare şi publicitate

Articolul 2 Elaborarea planului de comunicare

(1) Se stabileşte un plan de comunicare, precum şi orice modificare semni ficaţi vă aacestuia, de către autoritatea de gestionare, pentru programul operaţie» n-ai pentru care este responsabilă, sau de către statul membru, pentru toate sau nun multe programe operaţionale cofinanţate din Fondul European de Dezvoltare Regională

(FEDR), Fondul Social European (FSE) sau Fondul de coeziune.

(2) Planul de comunicare cuprinde cel puţin elementele următoare: (a) obiectivele şi grupurile ţintă;

(b) strategia şi conţinutul acţiunilor de informare şi de publicitate destinate potenţialilor beneficiari, beneficiarilor şi publicului, care trebuie întreprinse de statul membru sau de autoritatea de gestionare, având în vedere valoarea adăugată a sprijinului comunitar la nivel naţional, regional şi local;

(c) bugetul orientativ necesar punerii în aplicare a planului;

(d) serviciile administrative sau organismele responsabile cu realizarea acţiunilor de informare şi de publicitate;

(e) modalităţile de evaluare a acţiunilor de informare şi de publicitate cu privire la vizibilitatea şi notorietatea programelor operaţionale şi ale rolului Comunităţii.

Articolul 3

Examinarea conformităţii planului de comunicare

Statul membru sau autoritatea de gestionare prezintă Comisiei planul de comunicare, în termen de patru luni de la data adoptării programului operaţional sau, în cazul în care planul de comunicare vizează două sau mai multe programe operaţionale, de la data adoptării celui mai recent program operaţional.

În cazul în care Comisia nu formulează observaţii în termen de două luni de la primirea planului de comunicare, se consideră că planul este conform cu dispoziţiile articolului 2 alineatul (2).

În cazul în care Comisia formulează observaţii în termen de două luni de la primirea planului de comunicare, statul membru sau autoritatea de gestionare transmite Comisiei un plan de comunicare revizuit în

termen de două luni.

În cazul în care Comisia nu formulează alte observaţii în termen de două luni de la prezentarea planului de comunicare revizuit, se consideră că planul poate fi pus în aplicare.

După caz, statul membru sau autoritatea de gestionare iniţiază activităţile de informare şi de publicitate prevăzute la articolele 5, 6 şi 7, chiar dacă versiunea finală a planului de comunicare nu este disponibilă încă.

Articolul 4

Punerea în aplicare şi monitorizarea planului de comunicare

(1) Autoritatea de gestionare informează comitetul de monitorizare al fiecărui program operaţional cu privire la următoarele elemente:

(a) planul de comunicare şi evoluţia punerii sale în aplicare;

(b) acţiunile de informare şi de publicitate realizate;

(c) mijloacele de comunicare utilizate.

Autoritatea de gestionare prezintă comitetului de monitorizare exemple de iiNlfel de acţiuni.

(2) Rapoartele anuale şi raportul final de execuţie a programului operaţional, pirv Azute la articolul 67 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, conţin:

(a) exemple de acţiuni de informare şi de publicitate cu privire la programul operaţional realizate în cadrul punerii în aplicare a planului de comunicare;

(b) dispoziţiile privind anumite acţiuni de informare şi de publicitate, prevăzute la articolul 7 alineatul (2) litera (d), inclusiv, după caz, adresa electronică la care datele sunt disponibile;

(c) conţinutul principalelor modificări aduse planului de comunicare.

Raportul anual de execuţie pentru anul 2010 şi raportul final de execuţie conţin un capitol consacrat evaluării rezultatelor acţiunilor de informare şi de publicitate cu privire la vizibilitatea şi notorietatea programelor operaţionale şi a rolului Comunităţii, în conformitate cu dispoziţiile articolului 2 alineatul (2) litera (e).

(3) Mijloacele utilizate pentru punerea în aplicare, monitorizarea şi evaluarea planului de comunicare sunt proporţionale cu acţiunile de informare şi de publicitate definite în planul de comunicare.

Articolul 5

Acţiuni de informare destinate potenţialilor beneficiari

(1) Autoritatea de gestionare asigură, în conformitate cu planul de comunicare, că programul operaţional este difuzat la scară largă, specificându se contribuţiile financiare din fondurile respective şi că acest program este accesibil tuturor părţilor interesate.

În afară de aceasta, autoritatea de gestionare se asigură că informaţiile privind posibilităţile de finanţare oferite de intervenţia în comun a Comunităţii şi a statului membru în cadrul programului operaţional sunt difuzate la scară cât mai largă.

(2) Autoritatea de gestionare furnizează potenţialilor beneficiari informaţii clare şi detaliate privind cel puţin:

(a) condiţiile de eligibilitate care trebuie îndeplinite pentru a putea beneficiu de o finanţare în cadrul unui program operaţional;

(b) o descriere a procedurilor de examinare a cererilor de finanţare şi a tei menelor aferente;

(c) criteriile de selecţie a operaţiunilor care urmează să fie finanţate;

(d) persoanele de contact care, la nivel naţional,

regional sau local, pot funii/n informaţii cu privire la programele operaţionale.

De asemenea, autoritatea de gestionare informează potenţialii beneficiari în privire la publicarea prevăzută la articolul 7 alineatul (2) litera (d).

(3) Autoritatea de gestionare asociază acţiunilor de informare şi de publicitate, în conformitate cu legislaţia şi practicile naţionale, cel puţin unul dinii următoarele organisme, care pot asigura o difuzare la scară largă a informai ulm enumerate la alineatul (2):

(a) autorităţile naţionale, regionale şi locale, precum şi agenţiile de dezvoltare;

(b) asociaţiile profesionale;

(c) partenerii economici şi sociali;

(d) organizaţiile neguvernamentale;

(e) organizaţiile care reprezintă mediile de afaceri;

(f) centrele de informare cu privire la Europa şi reprezentanţele Comisiei în statele membre;

(g) instituţiile de învăţământ.

Articolul 6

Acţiuni de informare destinate beneficiarilor

Autoritatea de gestionare informează beneficiarii cu privire la faptul că acceptarea unei finanţări este sinonimă cu acceptarea includerii lor în lista beneficiarilor publicată în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) litera (d).

Articolul 7

Responsabilităţile autorităţii de gestionare cu privire la acţiunile de informare şi de publicitate destinate publicului

(1) Autoritatea de gestionare asigură că acţiunile de informare şi de publicitate sunt realizate în conformitate cu planul de comunicare şi au ca obiectiv o acoperire mediatică cât mai largă, prin diferite forme şi metode de comunicare la nivelul teritorial adecvat.

(2) Autoritatea de gestionare este responsabilă cel puţin cu organizarea următoarelor acţiuni de informare şi de publicitate:

(a) o acţiune amplă de informare, care să facă publică lansarea unui program operaţional, chiar dacă versiunea finală a planului de comunicare nu este disponibilă încă;

(b) cel puţin o acţiune amplă de informare pe an, astfel cum se specifică în planul de comunicare, care să prezinte realizările programului (programelor) operaţional (e), inclusiv, după caz, proiectele mari;

(c) arborarea steagului Uniunii Europene timp de o săptămână, de la data de 9 mai, în faţa sediului fiecărei autorităţi de gestionare;

(d) publicarea, pe cale electronică sau de alt tip, a listei beneficiarilor, a denumirii operaţiunilor şi a sumei finanţării publice alocate operaţiunilor.

Nu se menţionează numele participanţilor la operaţiunile FSE.

Articolul 8

Responsabilităţile beneficiarilor cu privire la acţiunile de informare şi de publicitate destinate publicului

(1) Beneficiarul are obligaţia de a informa publicul cu privire la asistenţa financiară care îi este alocată din fonduri, în conformitate cu măsurile prevăzute la alineatele (2) – (4).

(2) Beneficiarul afişează o placă explicativă permanentă, vizibilă şi de mari dimensiuni, în termen de cel mult şase luni de la finalizarea oricărei operaţiuni care respectă următoarele condiţii:

(a) participarea publică totală la operaţiune depăşeşte 500.000 euro;

(b) operaţiunea constă în achiziţionarea unui obiect fizic sau în finanţarea unor lucrări de infrastructură sau de

construcţii.

Pe placă se indică tipul şi denumirea operaţiunii, precum şi informaţiile menţionate la articolul 9. Informaţiile menţionate la articolul 9 ocupă cel puţin 25 % din placă.

În cazul în care nu este posibilă fixarea unei plăci explicative permanente pe un obiect fizic, astfel cum este prevăzut la primul paragraf litera (b), se iau alte măsuri corespunzătoare pentru a face cunoscută contribuţia Comunităţii.

(3) Pe durata realizării operaţiunilor, beneficiarul montează un panou informativ la locul desfăşurării operaţiunilor care îndeplinesc următoarele condiţii:

(a) participarea publică totală la operaţiune depăşeşte 500.000 euro;

(b) operaţiunea constă în finanţarea unor lucrări de infrastructură sau de construcţii.

Elementele prevăzute la articolul 9 ocupă cel puţin 25 % din suprafaţa panoului.

După finalizarea operaţiunii, panoul este înlocuit cu placa explicativă per manentă prevăzută la alineatul (2).

(4) în cazul în care o operaţiune beneficiază de o finanţare în cadrul unui program operaţional cofinanţat din FSE şi, după caz, dacă o operaţiune benefic ia/f» de o finanţare din FEDR sau din Fondul de coeziune, beneficiarul se asigură ca participanţii la operaţiune au fost informaţi cu privire la finanţarea respectivă.

Beneficiarul arată în mod clar faptul că operaţiunea pe care o realizează a fost selectată în cadrul unui program operaţional cofinanţat din FSE, din FEDR sau din Fondul de coeziune.

Orice document privind o astfel de operaţiune, inclusiv orice certificai de participare sau alt tip de certificat, cuprinde o menţiune a faptului că programul

operaţional a fost cofinanţat din FSE sau, după caz, din FEDR sau din Fondul de coeziune.

Articolul 9

Caracteristici tehnice ale acţiunilor de informare şi de publicitate privind operaţiunea

Toate acţiunile de informare şi publicitate iniţiate de autorităţile de management sau de beneficiari şi destinate beneficiarilor, potenţialilor beneficiari şi publicului includ următoarele elemente:

(a) emblema Uniunii Europene, în conformitate cu standardele grafice din anexa I, şi o trimitere la Uniunea Europeană;

(b) indicarea fondului în cauză:

(I) pentru FEDR: Fondul European de Dezvoltare Regională;

(în pentru Fondul de coeziune: Fondul de coeziune;

(III) pentru FSE: Fondul Social European;

(c) o menţiune, aleasă de autoritatea de gestionare, prin care se subliniază valoarea adăugată a intervenţiei comunitare, de preferinţă „Investim în viitorul dumneavoastră”.

Dispoziţiile literelor (b) şi (c) nu se aplică în cazul obiectelor promoţionale de mici dimensiuni.

În cazul în care o acţiune de informare sau publicitate promovează mai multe operaţiuni cofinanţate de mai multe fonduri, referinţa prevăzută la litera (b) din primul paragraf nu este necesară.

Articolul 10 Reţea şi schimb de experienţă

(1) Fiecare autoritate de gestionare desemnează persoanele de contact. Responsabile cu informarea şi publicitatea şi informează Comisia cu privire la aceasta. De asemenea, statele membre pot desemna o singură persoană de contact pentru toate programele operaţionale.

(2) Pot fi instituite reţele comunitare alcătuite din

persoane desemnate în con-Ibrmitate cu alineatul (1) pentru a asigura schimbul de bune practici, inclusiv de rezultate ale punerii în aplicare a planului de comunicare, şi schimbul de experienţă în ceea ce priveşte realizarea acţiunilor de informare şi de publicitate prevăzute la prezenta secţiune.

(3) Schimburile de experienţă în materie de informare şi publicitate pot beneficia de o finanţare în cadrul asistenţei tehnice prevăzute la articolul 45 din Kegulamentul (CE) nr. 1083/2006.

Secţiunea 2 Informaţii privind utilizarea fondurilor

Articolul îl defalcarea indicativă a utilizării fondurilor

(1) Statele membre prezintă Comisiei defalcarea indicativă, pe categorii, a utilizării programate a fondurilor la nivelul programului operaţional, prevăzută la articolul 37 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 şi articolul 12 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006, în conformitate cu părţile A şi B din anexa II la prezentul regulament.

(2) Rapoartele anuale şi finale de punere în aplicare, prevăzute la articolul 67 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, conţin informaţii actualizate, la nivelul programului operaţional, privind contribuţia cumulată a fondurilor, pe categorii, la operaţiunile selectate în cadrul programului operaţional, de la începutul programului operaţional şi prezentate pentru fiecare combinaţie de coduri, în conformitate cu părţile A şi C din anexa II la prezentul regulament.

(3) Comisia utilizează datele furnizate de statele membre în conformitate cu alineatele (1) şi (2) exclusiv în scop informativ.

Secţiunea 3 Sisteme de gestionare şi de control

Articolul 12 Organisme intermediare în cazul în care un organism intermediar îndeplineşte una sau mai multe

din sarcinile care îi revin autorităţii de gestionare sau autorităţii de certificare, modalităţile convenite sunt consemnate formal, în scris.

Dispoziţiile prezentului regulament cu privire la autoritatea de gestionare şi autoritatea de certificare se aplică organismului intermediar.

Articolul 13 Autoritatea de management şi auditorii

(1) în sensul selectării şi aprobării operaţiunilor în conformitate cu ari iei» lui 60 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, autoritatea de gestionare se asigură că beneficiarii sunt informaţi cu privire la condiţiile specifice privind produsele sau serviciile care urmează să fie furnizate în cadrul operaţiunii, în planul de finanţare, la termenul de execuţie, precum şi la datele financiare şi all «informaţii care urmează să fie păstrate şi transmise.

Înainte de a lua o decizie de aprobare, autoritatea de gestionare verifică dacă beneficiarul are capacitatea de a îndeplini aceste condiţii.

(2) Verificările care trebuie efectuate de autoritatea de management în conformitate cu articolul 60 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 sau, în cazul programelor din Obiectivul de cooperare teritorială europeană, de auditorii din domeniu desemnaţi de statele membre în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 vizează, după caz, aspecte administrative, financiare, tehnice şi fizice ale operaţiunilor.

Verificările stabilesc veridicitatea cheltuielilor declarate, furnizarea produselor sau serviciilor în cauză în conformitate cu decizia de aprobare (verificarea serviciului furnizat), exactitatea cererilor de rambursare prezentate de către beneficiar şi conformitatea operaţiunilor şi a cheltuielilor cu normele comunitare şi naţionale. Acestea cuprind proceduri destinate evitării dublei finanţări a

cheltuielilor prin alte programe comunitare sau naţionale şi pentru alte perioade de programare.

Verificările cuprind următoarele proceduri:

(a) verificări administrative privind fiecare cerere de rambursare prezentată de beneficiari;

(b) verificări la faţa locului ale operaţiunilor.

(3) în cazul în care verificările la faţa locului prevăzute la alineatul (2) paragraful al treilea litera (b) sunt efectuate prin eşantionare pentru un program operaţional, autoritatea de gestionare sau, în cazul programelor din Obiectivul de cooperare teritorială europeană, auditorii din domeniu păstrează un registru care descrie şi justifică metoda de eşantionare şi indică operaţiunile şi tranzacţiile selectate în scopul verificărilor.

Autoritatea de management sau, în cazul programelor din cadrul Obiectivului de cooperare teritoriala europeană, auditorii din domeniu determină mărimea eşantionului în scopul obţinerii unei garanţii rezonabile privind legalitatea şi regularitatea tranzacţiilor aferente, ţinând cont de riscul identificat de autoritatea de management sau, după caz, auditorii din domeniu pentru tipul de beneficiari «au de operaţiuni în cauză. Autoritatea de management sau auditorii din domeniu reexaminează anual metoda de eşantionare.

(4) Autoritatea de management sau, în cazul programelor din Obiectivul de cooperare teritorială europeană, auditorii din domeniu stabilesc standarde şi proceduri scrise în scopul verificărilor efectuate în conformitate cu alineatul (2) şi, pentru fiecare verificare, consemnează activităţile efectuate, data şi rezultatele verificării şi măsurile luate cu privire la neregulile constatate.

(5) în cazul în care autoritatea de gestionare are, de asemenea, calitatea de lumeficiar în cadrul programului

operaţional, dispoziţiile privind verificările de la alineatele (2), (3) şi (4) garantează o separare adecvată a funcţiilor în conformitate cu articolul 58 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

Articolul 14 Contabilitate

(1) Documentele contabile aferente operaţiunilor şi datele privind punerea în aplicare prevăzute la articolul 60 litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 cuprind informaţiile enumerate în anexa III la prezentul regulament.

Autorităţile de gestionare, de certificare şi de audit şi organismele prevăzute la articolul 62 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 au acces la aceste informaţii.

(2) La cererea scrisă a Comisiei, statul membru îi comunică acesteia informaţiile prevăzute la alineatul (1) în termen de cincisprezece zile lucrătoare de la primirea cererii sau în orice alt termen convenit, în scopul realizării controalelor documentare şi a controalelor la faţa locului.

(3) în înregistrările contabile ţinute în conformitate cu articolul 61 litera (t) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, orice sumă legată de o neregulă semnalată Comisiei în temeiul articolului 28 din prezentul Regulament este identificată cu ajutorul numărului de referinţă atribuit neregulii respective sau prin orice altă metodă corespunzătoare.

Articolul 15 Pistă de audit în sensul articolului 60 litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, o pisită de audit este considerată adecvată în cazul în care, pentru programul operaţional în cauză, aceasta îndeplineşte următoarele criterii:

(a) permite stabilirea unei apropieri între, pe de o parte, sumele globale cer tificate Comisiei şi, pe de altă parte, documentele contabile şi justificative deta date de

care dispun autoritatea de certificare, autoritatea de gestionare, organ is mele intermediare şi beneficiarii în ceea ce priveşte operaţiunile cofinanţate im cadrul programului operaţional;

(b) permite verificarea plăţii participării publice către beneficiar;

(c) permite verificarea aplicării criteriilor de selecţie stabilite de comitetul de monitorizare a programului operaţional;

(d) conţine, pentru fiecare operaţiune, după caz, caietul de sarcini şi planul d «finanţare, documentele privind acordarea ajutorului, documentele privind pn» cedurile de achiziţii publice, rapoartele de activitate şi rapoartele privind veniicările, auditurile şi controalele realizate.

Articolul 16 Controale ale operaţiunilor

(1) Controalele prevăzute la articolul 62 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 se efectuează pentru fiecare perioadă de douăsprezece luni începând de la 1 iulie 2008 pe un eşantion de operaţiuni selectate printr-o metodă stabilită sau aprobată de autoritatea de audit în conformitate cu articolul 17 din prezentul regulament.

Controalele sunt efectuate la faţa locului, pe baza documentelor şi a datelor păstrate de beneficiar.

(2) Controalele permit verificarea îndeplinirii următoarelor condiţii:

(a) operaţiunea îndeplineşte criteriile de selecţie ale programului operaţional, a fost realizată în conformitate cu decizia de aprobare şi îndeplineşte toate condiţiile care se aplică în ceea ce priveşte funcţionalitatea şi utilitatea acesteia sau obiectivele care trebuie realizate;

(b) cheltuielile declarate corespund documentelor contabile şi justificative păstrate de beneficiar;

(c) cheltuielile declarate de beneficiar sunt conforme cu normele comunitare şi naţionale;

(d) participarea publică a fost plătită beneficiarului în conformitate cu articolul 80 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

(3) în cazul în care problemele identificate par să aibă un caracter sistemic şi, astfel, implică riscuri pentru alte operaţiuni din programul operaţional, autoritatea de audit asigură că se efectuează o examinare ulterioară, inclusiv alte controale, după caz, pentru a stabili amploarea acestor probleme. Autorităţile responsabile iau măsurile preventive şi corective necesare.

(4) în sensul prezentării datelor în tabelele din anexa VI punctul 9 şi nnexa VIII punctul 9, numai cheltuielile care fac obiectul unui control în conformitate cu alineatul (1) sunt incluse în suma cheltuielilor controlate.

Articolul 17 Eşantionare

(I) Eşantionul de operaţiuni care trebuie controlate în fiecare an are la bază, în primul rând, o metodă de eşantionare statistică aleatorie, astfel cum este defi ntâi la alineatele (2) – (4). Se pot selecta operaţiuni ulterioare pentru a forma un f «ntion suplimentar în conformitate cu alineatele (5) şi (6).

(2) Metoda utilizată pentru selectarea eşantionului şi stabilirea unor concluzii în buza rezultatelor ia în considerare standardele de audit recunoscute la nivel internaţional şi este documentată. Autoritatea de audit stabileşte metoda de eşantionare statistică ce trebuie aplicată luând în considerare volumul cheltuielilor, numărul şi tipul de operaţiuni şi alte elemente pertinente. Parametrii tehnici ai eşantionului se stabilesc în conformitate cu anexa IV.

(3) Eşantionul care trebuie controlat la fiecare douăsprezece luni este selectat dintre operaţiunile pentru

care, în cursul anului anterior celui în care s-a transmis Comisiei raportul de control anual prevăzut la articolul 18 alineatul (2), au fost declarate cheltuieli Comisiei pentru programul operaţional sau, după caz, pentru programele operaţionale care intră sub incidenţa unui sistem de gestionare şi de control comun. Pentru prima perioadă de douăsprezece luni, autoritatea de audit poate decide să regrupeze operaţiunile pentru care au fost declarate cheltuieli Comisiei în 2007 şi 2008 în vederea utilizării acestora ca bază pentru selecţia operaţiunilor care urmează să fie controlate.

(4) Autoritatea de audit elaborează concluzii pe baza rezultatelor controalelor cu privire la cheltuielile declarate Comisiei în cursul anului prevăzut la alineatul (3) şi le transmite Comisiei în raportul de control anual.

În cazul în care, pentru un program operaţional, rata de eroare prevăzuta depăşeşte nivelul de materialitate, autoritatea de audit analizează materialitatea şi adoptă măsurile necesare, în special prin formularea recomandărilor adecvate pe care le consemnează în raportul anual de control.

(5) Autoritatea de audit reexaminează regulat gradul de acoperire al eşan tionului aleatoriu, având în vedere, în special, necesitatea obţinerii unui garanţii suficiente a declaraţiilor care trebuie furnizate la încheierea parţială şi finală a fiecărui program operaţional.

Autoritatea de audit decide, pe baza unei evaluări competente, dacă este necc sar controlul unui eşantion suplimentar al operaţiunilor ulterioare pentru a lua în considerare anumiţi factori de risc specifici care au fost identificaţi sau pentru u garanta, pentru fiecare program, un grad de acoperire satisfăcător al diverseloi tipuri de operaţiuni, de beneficiari, de organisme intermediare şi de axe prioritare

(6) Autoritatea de audit elaborează concluzii pe baza rezultatelor controalcim eşantionului suplimentar şi le transmite Comisiei în raportul anual de control.

În cazul în care numărul neregulari taţilor sesizate este ridicat sau au îmi sesizate neregularităţi sistemice, autoritatea de audit analizează semnificaţia an –, tora şi ia măsurile necesare, în special prin formularea recomandărilor adecvau pe care le consemnează în raportul anual de control.

Rezultatele controalelor eşantionului suplimentar sunt analizate separai ik rezultatele eşantionului aleatoriu. În mod deosebit, neregularităţile sesizate în eşantionul suplimentar nu sunt luate în considerare pentru calculul ratei de en nu» aferente eşantionului aleatoriu.

Articolul 18

Documente prezentate de autoritatea de audit

(1) Strategia de audit prevăzută la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 este definită în conformitate cu modelul din anexa V la prezentul regulament. Strategia este actualizată şi revizuită anual şi, după caz, în cursul anului.

(2) Raportul de control şi avizul, prevăzute la articolul 62 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, se bazează pe auditurile sistemelor şi controalele operaţiunilor realizate în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) literele (a) şi (b) din respectivul regulament, în conformitate cu strategia de audit şi sunt întocmite în conformitate cu modelele prevăzute în anexele VI şi VII la prezentul regulament.

În cazul programelor din cadrul Obiectivului de cooperare teritorială europeană, declaraţia de închidere şi raportul anual de control şi avizul acoperă întregul program şi toate cheltuielile programului care sunt eligibile pentru o contribuţie din partea FEDR.

(3) Declaraţia de încheiere prevăzută la articolul 62 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 se bazează pe ansamblul activităţilor de audit şi de control efectuate de autoritatea de audit sau sub responsabilitatea acesteia, în conformitate cu strategia de audit. Declaraţia de încheiere şi raportul de control final se întocmesc în conformitate cu modelul prevăzut în anexa VIII la prezentul regulament.

În cazul programelor din cadrul Obiectivului de cooperare teritorială europeană, declaraţia de închidere şi raportul final de control vizează întregul program şi toate cheltuielile programului care sunt eligibile pentru contribuţie din partea IEDR.

(4) În cazul în care sfera de aplicare a examinării a fost limitată sau nivelul cheltuielilor nejustificate nu permite emiterea unui aviz fără rezerve, fie în cadrul «vizului anual prevăzut la articolul 62 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (CR) nr. 1083/2006, fie în cadrul declaraţiei de încheiere prevăzute la litera (e) de Im articolul respectiv, autoritatea de audit expune motivele şi evaluează amploarea problemei, precum şi consecinţele financiare ale acesteia.

(5) în caz de încheiere parţială a unui program operaţional, declaraţia privind lHiditatea şi regularitatea tranzacţiilor cuprinse în declaraţia de cheltuieli prevăzut A la articolul 88 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 este întocmită de către autoritatea de audit în conformitate cu modelul prevăzut în anexa IX la prezentul t*» gulament şi prezentată împreună cu avizul prevăzut la articolul 62 alineatul (1) IIUM-îi (d) punctul (în din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

Articolul 19 Disponibilitatea documentelor

(1) în sensul articolului 90 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, autoritatea de gestionare asigură punerea la

dispoziţie a unui registru în care sunt consemnate identitatea şi localizarea organismelor care deţin documentele justificative privind cheltuielile, auditurile şi controalele şi care conţine toate documentele necesare pentru stabilirea unei piste de audit adecvate.

(2) Autoritatea de gestionare se asigură că documentele prevăzute la alineatul (1) sunt puse la dispoziţia părţilor interesate şi că extrasele sau copiile acestor documente sunt furnizate, în vederea inspecţiei, de persoanele şi organismele abilitate în acest sens, inclusiv, cel puţin, personalul autorizat al autorităţii de gestionare, al autorităţii de certificare, al organismelor intermediare, al autorităţii de audit şi al organismelor prevăzute la articolul 62 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, precum şi funcţionarii autorizaţi ai Comunităţii şi reprezentanţii autorizaţi ai acestora.

(3) Autoritatea de gestionare păstrează informaţiile necesare pentru evaluarea şi elaborarea de rapoarte, inclusiv informaţiile prevăzute la articolul 14, în ceea ce priveşte operaţiunile prevăzute la articolul 90 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 în perioada prevăzută la alineatul (1) litera (a) de la articolul respectiv.

(4) Se consideră că cel puţin următoarele suporturi de date sunt general acceptate în sensul articolului 90 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006:

(a) fotocopii ale documentelor originale;

(b) microfişe ale documentelor originale;

(c) versiuni electronice ale documentelor originale;

(d) documente care nu există decât în format electronic.

(5) Procedura de certificare a conformităţii documentelor păstrate pe suportun de date general acceptate cu originalele se stabileşte de autorităţile naţionale şi garantează conformitatea versiunilor păstrate

cu prevederile legale naţionale, precum şi fiabilitatea acestora pentru audit şi control.

(6) în cazul în care documentele există numai în format electronic, sisteme în informatice utilizate trebuie să fie conforme cu standardele de siguranţă recuno. cute, care garantează conformitatea documentelor păstrate cu prevederile legal «naţionale, precum şi fiabilitatea acestora pentru audit şi control.

Articolul 20

Documente prezentate de autoritatea de certificare

(1) Declaraţiile certificate de cheltuieli şi cererile de plată prevăzute la articolul 61 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 se întocmesc în formatul prevăzut în anexa X la prezentul regulament şi se transmit Comisiei.

(2) Până la data de 31 martie 2010 şi până la 31 martie a fiecărui an ulterior, autoritatea de certificare transmite Comisiei o declaraţie în formatul precizat în anexa XI, care stabileşte, pentru fiecare axă prioritară a programului operaţional:

(a) sumele retrase din declaraţiile de cheltuieli prezentate în anul anterior în urma anulării totale sau parţiale a contribuţiei publice la o operaţiune;

(b) sumele recuperate care au fost deduse din declaraţii de cheltuieli depuse pe parcursul anului anterior;

(c) sumele de recuperat la data de 31 decembrie a anului anterior, clasificate în funcţie de anul de emitere a ordinelor de recuperare;

(d) o listă a sumelor referitor la care s-a stabilit pe parcursul anului anterior că nu pot fi recuperate sau că nu este probabil să fie recuperate, clasificate în funcţie de anul în care au fost emise ordinele de recuperare.

În sensul primului paragraf, literele (a), (b) şi (c), pentru fiecare axă prioritară se pun la dispoziţie sume

agregate legate de neregulile semnalate Comisiei în conformitate cu articolul 28.

În sensul primului paragraf litera (d), orice sumă legată de o neregulă semnalată Comisiei în conformitate cu articolul 28 se identifică prin intermediul numărului de referinţă al neregulii respective sau prin orice altă metodă corespunzătoare.

2 a) Pentru fiecare sumă menţionată la alineatul (2), primul paragraf, litera (d), autoritatea de certificare indică dacă solicită includerea contribuţiei Comunităţii în bugetul general al Uniunii Europene.

În cazul în care, într-un an de la data depunerii declaraţiei, Comisia nu solicită Informaţii în sensul articolului 70 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, informează în scris statul membru asupra intenţiei sale de a deschide «anchetă cu privire la suma respectivă sau solicită ca statul membru să continue procedura de recuperare, contribuţia Comunităţii este în sarcina bugetului general «I Uniunii Europene.

Termenul de un an nu se aplică în cazurile de fraudă constatată şi în cele privind suspiciunea de fraudă.

2 b) în sensul declaraţiei prevăzute la alineatul (2), statele membre care nu au iidoptat moneda euro ca monedă naţională până la data depunerii declaraţiei» «Iculează sumele din moneda naţională în echivalentul în euro utilizând cursul de Schimb menţionat la articolul 81 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1083/2006.

Dacă sumele sunt legate de cheltuieli înregistrate în contabilitatea autorităţii de certificare pe o durată de peste o lună, se poate utiliza cursul de schimb din luna pe parcursul căreia cheltuielile au fost înregistrate pentru ultima dată.

(3) în scopul de a proceda la încheierea parţială a unui program operaţional, autoritatea de certificare

transmite Comisiei declaraţia de cheltuieli prevăzută la articolul 88 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, întocmită în formatul din anexa XIV la prezentul regulament.

Articolul 21

Descrierea sistemelor de gestionare şi de control

(1) Descrierea sistemelor de gestionare şi de control ale programelor operaţionale, prevăzută la articolul 71 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, cuprinde informaţii privind aspectele prevăzute la articolul 58 din regulamentul respectiv pentru fiecare program operaţional, precum şi informaţiile enumerate la articolele 22 şi 23 şi, după caz, la articolul 24 din prezentul regulament.

Aceste informaţii se transmit în conformitate cu modelul prevăzut în anexa XII.

(2) în ceea ce priveşte programele operaţionale care intră sub incidenţa obiectivului de cooperare teritorială europeană, descrierea sistemelor de gestio n-are şi de control este furnizată de statul membru pe al cărui teritoriu se află autoritatea de gestionare.

Articolul 22

Informaţii privind autoritatea de gestionare, autoritatea de certificare şi organismele intermediare

Statul membru furnizează Comisiei următoarele informaţii cu privire la autoritatea de gestionare, autoritatea de certificare şi fiecare organism intermediar:

(a) o descriere a sarcinilor care le revin;

(b) organigrama fiecărei autorităţi, repartizarea sarcinilor la nivelul diferiteloi servicii sau în cadrul acestora şi numărul orientativ de posturi alocate;

(c) procedurile de selecţie şi de aprobare a operaţiunilor;

(d) procedurile de primire, verificare şi validare a

cererilor de rambursau prezentate de beneficiari, în special normele şi procedurile instituite în scopul verificărilor prevăzute la articolul 13, precum şi procedurile legate de ordonau tarea, execuţia şi contabilizarea plăţilor către beneficiari;

(e) procedurile privind întocmirea şi certificarea declaraţiilor de cheltuieli precum şi comunicarea acestora către Comisie;

(f) menţionarea procedurilor scrise stabilite în sensul literelor (c), (d) şi (c).

(g) normele de eligibilitate stabilite de statul membru pentru a fi aplicate programului operaţional;

(h) sistemul de păstrare a documentelor contabile detaliate aferente operaţiunilor şi a datelor privind punerea în aplicare, prevăzute la articolul 14 alineatul (1), în cadrul programului operaţional.

Articolul 23

Informaţii privind autoritatea de audit şi organismele care realizează audituri şi controale

Statul membru furnizează Comisiei următoarele informaţii cu privire la autoritatea de audit şi organismele prevăzute la articolul 62 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006:

(a) o descriere a sarcinilor care le revin şi a raporturilor dintre acestea, inclusiv, după caz, a raporturilor cu organismul de coordonare prevăzut la articolul 73 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006;

(b) organigrama autorităţii de audit şi a fiecărui organism care participă la realizarea auditurilor şi a controalelor referitoare la programul operaţional, care să ilustreze modul în care se garantează independenţa acestora, numărul aproximativ de posturi alocate, precum şi calificările sau experienţa necesară;

(c) procedurile de monitorizare a punerii în aplicare a recomandărilor şi a măsurilor corective care rezultă din rapoartele de audit şi de control;

(d) după caz, procedurile prin care autoritatea de audit supraveghează activităţile organismelor care participă la realizarea auditurilor şi controalelor referitoare la programul operaţional;

(e) procedurile de întocmire a raportului de control anual şi a declaraţiilor de încheiere.

Articolul 24

Descrierea sistemelor de gestionare şi de control care intră sub incidenţa obiectivului de cooperare teritorială europeană

Pe lângă informaţiile de la articolele 21, 22 şi 23, descrierea sistemului de gestionare şi de control include modalităţile convenite de statele membre cu scopul de a:

(a) oferi acces autorităţii de gestionare la toate informaţiile care îi sunt nece niirc pentru a-şi exercita atribuţiile care îi revin în temeiul articolului 60 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 şi al articolului 15 din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006;

(b) oferi acces autorităţii de certificare la toate informaţiile care îi sunt necesare pentru a-şi exercita atribuţiile care îi revin în temeiul articolului 61 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006;

(c) oferi acces autorităţii de audit la toate informaţiile care îi sunt necesare pentru a-şi exercita atribuţiile care îi revin în temeiul articolului 62 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 şi al articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006;

(d) asigura respectarea de către statele membre a obligaţiilor care le revin în ceea ce priveşte recuperarea sumelor plătite necorespunzător, în conformitate cu articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr.

1080/2006;

(e) asigura legalitatea şi regularitatea cheltuielilor efectuate în afara Comunităţii şi care figurează în declaraţia de cheltuieli, în cazul în care statele membre care participă la un program fac uz de flexibilitatea prevăzută la articolul 21 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 pentru a permite autorităţii de gestionare, autorităţii de certificare şi autorităţii de audit să îşi exercite atribuţiile în ceea ce priveşte cheltuielile efectuate în ţările terţe şi modalităţile de recuperare a sumelor plătite necorespunzător în caz de neregularitate.

Articolul 25

Evaluarea sistemelor de gestionare şi de control

Raportul prevăzut la articolul 71 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 se bazează pe o examinare a descrierii sistemelor, a documentelor relevante referitoare la sisteme şi a sistemului de păstrare a documentelor contabile şi a datelor privind punerea în aplicare a operaţiunilor, precum şi pe interviurile realizate cu personalul principalelor organisme, pe care autoritatea de audit sau orice alt organism responsabil cu întocmirea raportului le consideră importante pentru completarea, clarificarea sau verificarea informaţiilor.

Avizul prevăzut la articolul 71 alineatul (2) din Regulamentul (CI) nr. 1083/2006 se întocmeşte în conformitate cu modelul din anexa XIII la prezentul regulament.

În cazul în care sistemele de gestionare şi de control în cauză sunt în mod esenţial identice cu cele instituite pentru o intervenţie aprobată în temeiul Regn lamentului (CE) nr. 1260/1999, se pot lua în considerare rezultatele auditunim realizate de către auditorii naţionali şi comunitari cu privire la aceste sisteme în vederea întocmirii raportului şi a avizului prevăzute la articolul 71

alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

Articolul 26

Derogări privind programele operaţionale prevăzute la articolul 74 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006

(1) Alineatele (2) – (5) din prezentul articol se aplică programelor operaţional» pentru care un stat membru a exercitat opţiunea prevăzută la articolul 74 alineatul (i primul paragraf din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

(2) Organismul naţional prevăzut la articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 efectuează verificările prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din prezentul regulament.

(3) Controalele operaţiunilor prevăzute la articolul 62 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 se realizează în conformitate cu procedurile naţionale. Articolele 16 şi 17 din prezentul regulament nu se aplică în cazul acestor controale.

(4) Articolul 18 alineatele (2) – (5) din prezentul regulament se aplică mutatis mutandis întocmirii documentelor eliberate de organismul naţional prevăzut la articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

(5) Raportul anual de control şi avizul anual se întocmesc în conformitate cu modelele din anexele VI şi VII la prezentul regulament.

Organismul naţional prevăzut la articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 execută obligaţiile prevăzute la articolul 20 alineatul (2) din prezentul regulament.

Declaraţia de cheltuieli se întocmeşte în conformitate cu modelele din anexele X şi XIV la prezentul regulament.

(6) Informaţiile care trebuie să se regăsească în descrierea sistemelor de gestionare şi de control prevăzute la articolul 21 alineatul (1), la articolele 22 şi 23 din

prezentul regulament cuprind, după caz, informaţiile privind organismele naţionale prevăzute la articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

Secţiunea 4 Neregularităţi

Articolul 27 Definiţii în sensul prezentei secţiuni, se înţelege prin:

(a) „agent economic”, orice persoană fizică sau juridică, precum şi celelalte entităţi care participă la realizarea intervenţiei din fonduri, cu excepţia unui stat membru în exerciţiul prerogativelor sale de autoritate publică;

(b) „prima constatare administrativă sau judiciară”, o primă evaluare scrisă a unei autorităţi competente, administrativă sau judiciară, care confirmă, pe baza unor fapte concrete, existenţa unei neregularităţi, fără a aduce atingere posibil lltăţii ca această concluzie să fie revizuită sau retrasă ulterior, în urma unor evoluţii în cursul procedurii administrative sau judiciare;

(c) „suspiciune de fraudă”, o neregularitate care determină iniţierea unei pro icduri administrative sau judiciare la nivel naţional pentru a stabili existenţa unei Intenţii, în special de fraudă, astfel cum este prevăzută la articolul 1 alineatul (1) llleni (a) din Convenţia privind protecţia intereselor financiare ale Comunităţilor

Europene C), instituită în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană;

(d) „faliment”, o procedură de insolvabilitate în sensul articolului 2 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului (2).

Articolul 28 Notificare iniţială – Derogări

(1) Fără a aduce atingere altor obligaţii prevăzute la articolul 70 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, în cele două luni ulterioare sfârşitului fiecărui trimestru, statele membre prezintă Comisiei o situaţie a neregularităţilor

care au tăcut obiectul unui prim act de constatare administrativă sau judiciară.

În acest sens, statele membre furnizează, în toate cazurile, informaţii cu privire la următoarele elemente:

(a) Fondul, obiectivul, programul operaţional, axa prioritară şi operaţiunea în cauză, precum şi codul comun de identificare (CCI);

(b) dispoziţia care a fost încălcată;

(c) data şi sursa primei informaţii care a ridicat suspiciuni cu privire la existenţa unei neregularităţi;

(d) practicile utilizate pentru comiterea neregulari taţii;

(e) după caz, dacă aceste practici ridică suspiciuni de fraudă;

(f) modul în care s-a descoperit neregularitatea;

(g) după caz, statele membre şi ţările terţe implicate;

(h) momentul sau perioada în care s-a comis neregularitatea;

(I) autorităţile sau organismele naţionale care au constatat neregularitatea şi autorităţile responsabile cu urmărirea administrativă sau judiciară;

(j) data primei constatări administrative sau judiciare a neregularităţii;

(k) identitatea persoanelor fizice sau juridice implicate sau a oricărei alte entităţi participante, cu excepţia cazurilor în care această informaţie nu poate 11 utilă în combaterea neregularităţilor, luând în considerare tipul de neregularitale în cauză;

(1) cheltuielile totale eligibile şi contribuţia publică aprobată pentru operaţiune, împreună cu suma corespunzătoare a contribuţiei Comunităţii calculată prin aplicarea ratei de cofinanţare a axei prioritare;

(m) cheltuielile şi contribuţia publică certificate de Comisie care sunt afecta! e de neregulă, precum şi suma

corespunzătoare a contribuţiei comunitare pentru caic există risc calculată prin aplicarea ratei de cofinanţare a axei prioritare.

(n) în cazul unei suspiciuni de fraudă şi în cazul în care nu s-a efectuat ale în plată din contribuţia publică către persoane sau alte entităţi identificate în conformitate cu litera (k), sumele care ar fi fost plătite necorespunzător dacă nu’s, n şi constatat neregula;

JOC 316, 27.11.1995, p. 49.2 JOL 160, 30.06.2000, p. 1.

(o) codul regiunii sau zonei în care operaţiunea a fost situată sau a avut loc, precizând nivelul NUTS sau în alt mod;

(p) natura cheltuielii cu privire la care s-a constatat neregularitatea.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), nu se comunică următoarele cazuri:

(a) cazurile în care neregularitatea constă numai în neexecutarea, totală sau parţială, a unei operaţiuni din cadrul programului operaţional cofinanţat în urma falimentului beneficiarului;

(b) cazurile semnalate autorităţii de gestionare sau autorităţii de certificare de către beneficiar din proprie iniţiativă, înainte de a fi descoperite de una dintre aceste autorităţi, fie anterior, fie ulterior includerii plăţii în cauză într-o declaraţie certificată transmisă Comisiei;

(c) cazuri care sunt depistate şi corectate de autoritatea de management sau de autoritatea de certificare anterior includerii cheltuielilor în cauză într-o declaraţie de cheltuieli transmisă Comisiei.

Cu toate acestea, trebuie comunicate neregularităţi le care precedă falimentul, precum şi orice suspiciune de fraudă.

(3) În cazul în care anumite informaţii menţionate la

alineatul (1), în special informaţiile referitoare la practicile utilizate la săvârşirea neregulii şi metoda prin care a fost constatată aceasta, nu sunt disponibile, statele membre vor furniza, în măsura posibilului, informaţiile lipsă odată cu transmiterea ulterioară către Comisie u rapoartelor trimestriale privind neregulile.

(4) Neregularităţile în legătură cu programele operaţionale care intră sub incidenţa obiectivului de cooperare teritorială europeană se comunică de către statul membru în care beneficiarul a suportat cheltuielile de realizare a operaţiunii. Statul membru informează în paralel autoritatea de gestionare, autoritatea de certificare a programului şi autoritatea de audit.

(5) În cazul în care dispoziţiile naţionale prevăd confidenţialitatea acţiunii de cercetare penală, comunicarea acestor informaţii este condiţionată de autorizarea din partea autorităţii judiciare competente.

(6) în cazul în care nu există neregularităţi pe care să le comunice în sensul alineatului (1), statul membru informează Comisia în termenul prevăzut la respectivul alineat.

Articolul 29 Situaţii de urgenţă

Fiecare stat membru comunică de îndată Comisiei şi, după caz, celorlalte state membre interesate neregularităţile constatate sau presupuse, cu privire la care Hista temeri că vor avea repercusiuni imediate în afara teritoriului său sau care denotă recurgerea la o nouă practică ilegală.

Articolul 30 Notificarea monitorizării

(1) Pe lângă informaţiile menţionate la articolul 28 alineatul (1), statele membre furnizează Comisiei în termen de două luni de la sfârşitul fiecărui trimestru şi făcând referire la orice raport anterior întocmit în temeiul articolului respectiv, detalii privind iniţierea, încheierea

sau abandonarea oricărei proceduri de impunere a unor sancţiuni administrative sau penale legate de neregulile notificate, precum şi asupra rezultatelor unor astfel de proceduri.

În ceea ce priveşte neregulile pentru care au fost impuse sancţiuni, statele membre indică, de asemenea:

(a) dacă sancţiunile sunt de natură administrativă sau penală;

(b) dacă sancţiunile sunt o consecinţă a nerespectării legislaţiei comunitare sau naţionale;

(c) dispoziţiile pe care se bazează sancţiunile;

(d) dacă frauda a fost constatată.

(2) La cererea scrisă a Comisiei, statul membru furnizează informaţii referitoare la o neregulă sau la un grup de nereguli specifice.

Articolul 31 Transmiterea pe cale electronică

Informaţiile prevăzute la articolele 28, 29 şi la articolul 30 alinéa tul (1) se transmit, pe cât posibil, pe cale electronică, prin intermediul modulului prevăzut de Comisie în acest sens, printr-o conexiune securizată.

Articolul 32 Rambursarea cheltuielilor judiciare în cazul în care, la cererea expresă a Comisiei, autorităţile competente a în unui stat membru decid iniţierea sau continuarea unei acţiuni în justiţie în vedere. i recuperării sumelor plătite în mod necorespunzător, Comisia poate să îşi ia angajamentul de a rambursa statului membru, în întregime sau parţial, cheltuielile judiciare şi cele care au legătură directă cu procedura judiciară, prin prezentaicn unor documente justificative, chiar dacă această procedură nu are rezultate.

— Articolul 33 Cooperarea cu statele membre

(1) Comisia menţine contacte adecvate cu statele membre interesate în văd «rea completării informaţiilor furnizate cu privire la neregularităţile prevăz. un în

articolul 28 şi procedurile prevăzute la articolul 30, în special cu privire la p*». ibilităţile de recuperare.

(2) Fără a aduce atingere contactelor menţionate la alineatul (1), în cazul în care Comisia estimează că, ţinând cont de natura neregulii, practici identice sau similare ar putea apărea în alte state membre, ea semnalează problema Comitetului consultativ pentru coordonarea în domeniul combaterii fraudei instituit prin Decizia 94/140/CE a Comisiei C).

Comisia informează în fiecare an respectivul comitet şi comitetele menţionate la articolele 103 şi 104 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 în privinţa ordinului de mărime a sumelor afectate de neregulile descoperite şi a diferitelor categorii de nereguli, defalcate pe tip şi număr.

(3) Comisia organizează, la nivel comunitar, reuniuni de informare destinate reprezentanţilor statelor membre pentru a examina, împreună cu aceştia, informaţiile obţinute în temeiul articolelor 28, 29 şi 30, precum şi al alineatului (1) din prezentul articol. Această examinare vizează concluziile care pot fi trase pe baza informaţiilor cu privire la neregularităţi, la măsurile preventive şi la acţiunile judiciare.

(4) în cazul în care aplicarea unor dispoziţii în vigoare conduce la apariţia unei lacune care aduce atingere intereselor Comunităţii, statele membre şi Comisia se consultă, la cererea Comisiei sau a unuia din aceste state membre, pentru a remedia această lacună.

Articolul 34 Utilizarea informaţiilor

Comisia poate utiliza toate informaţiile cu caracter general sau operaţional pe care statele membre le comunică în conformitate cu prezentul regulament pentru u efectua analize de risc şi pentru a elabora, pe baza informaţiilor obţinute, rapoarte şi a crea sisteme de alarmă care să permită o identificare mai eficientă a riscurilor.

Articolul 35 Eliminat

Articolul 36 Neregularităţi sub pragul de notificare

(1) în cazul în care neregularităţile sunt legate de sume mai mici de 10.000 euro uportate din bugetul general al Comunităţilor Europene, statele membre nu transmit (omisiei informaţiile prevăzute la articolele 28 şi 30 decât la cererea expresă a (omisiei.

JOL 61, 4.03.1994, p. 27.

(2) Statele membre care nu au adoptat moneda euro ca monedă naţională până la data depunerii raportului în conformitate cu articolul 28 alineatul (1) calculează sumele din moneda naţională în echivalentul în euro utilizând cursul de schimb menţionat la articolul 81 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1083/2006.

Dacă sumele sunt legate de cheltuieli înregistrate în contabilitatea autorităţii de certificare pe o durată de peste o lună, se poate utiliza cursul de schimb din luna pe parcursul căreia cheltuielile au fost înregistrate pentru ultima dată. În cazul în care cheltuielile nu au fost înregistrate în contabilitatea autorităţii de certificare, se va utiliza cel mai recent curs valutar publicat în format electronic de către Comisie.

Secţiunea 5 Date cu caracter personal

Articolul 37 Protecţia datelor cu caracter personal

(1) Statele membre şi Comisia iau toate măsurile necesare pentru a împiedica divulgarea neautorizată a informaţiilor prevăzute la articolul 14 alineatul (1), a informaţiilor colectate de Comisie în cursul auditurilor şi a informaţiilor prevăzute în secţiunea 4, precum şi accesul neautorizat la aceste informaţii.

(2) Informaţiile prevăzute la articolul 14 alineatul (1), precum şi informaţiile colectate de Comisie în cadrul auditurilor pe care le-a realizat nu sunt utilizate de Comisie decât în scopul exercitării responsabilităţilor care

îi revin în temeiul am colului 72 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006. Curtea de Conturi Europeană şi Oficiul European de Luptă Antifraudă au acces la aceste informaţii.

(3) Informaţiile prevăzute în secţiunea 4 nu pot fi transmise unor persoane, altele decât cele din statele membre sau din cadrul instituţiilor comunitare care trebuie să aibă acces la ele prin natura funcţiei lor, cu excepţia cazului în care statul membru care le-a transmis şi a exprimat, în mod expres, acordul în acest sens.

(4) Datele cu caracter personal care se regăsesc în informaţiile prevăzute la articolul 7 alineatul (2) litera (d) sunt prelucrate exclusiv în scopurile prevăzute la prezentul articol.

Secţiunea 6

Corecţia financiară pentru nerespectarea principiului adiţionalităţii

Articolul 38 Nivelul corecţiei financiare

(1) în cazul în care Comisia efectuează o corecţie financiară în temeiul articolului 99 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, corecţia se calculează în conformitate cu alineatul (2) din respectivul articol.

(2) Nivelul corecţiei financiare se obţine prin scăderea a trei puncte procentuale din diferenţa între nivelul ţintă convenit şi nivelul atins, exprimată ca procent din nivelul ţintă convenit, şi prin împărţirea la zece a rezultatului.

Corecţia financiară se determină prin aplicarea acestui nivel al corecţiei financiare la contribuţia din fondurile structurale în favoarea statului membru în cauză în cadrul obiectivului de convergenţă pentru întreaga perioadă de programare.

(3) în cazul în care diferenţa între nivelul ţintă convenit şi nivelul realizat, exprimată ca procent din

nivelul ţintă convenit, prevăzută la alineatul (2), este mai mică sau egală cu 3 %, nu se va efectua nicio corecţie financiară.

(4) Corecţia financiară nu depăşeşte 5 % din suma alocată statului membru în cauză din fondurile structurale în cadrul obiectivului de convergenţă pentru întreaga perioadă de programare.

Secţiunea 7 Schimbul electronic de date

Articolul 39 Sistemul informatic pentru schimbul de date în sensul articolelor 66 şi 76 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, se instituie un sistem informatic destinat schimbului tuturor datelor referitoare la programul operaţional.

Schimbul de date între fiecare stat membru şi Comisie se efectuează printr-un «Utem informatic instituit de Comisie, care permite un schimb securizat de date între Comisie şi fiecare stat membru.

Statele membre participă la dezvoltarea ulterioară a sistemului informatic pentru schimbul de date.

Articolul 40

Conţinutul sistemului informatic pentru schimbul de date

(1) Sistemul informatic pentru schimbul de date cuprinde informaţii de interes atât pentru Comisie, cât şi pentru statele membre, precum şi, cel puţin, următoarele date, necesare pentru efectuarea tranzacţiilor financiare:

(a) alocaţia anuală orientativă din fiecare fond pentru fiecare program operaţional, astfel cum este prevăzută în cadrul strategic naţional de referinţă, în conformitate cu modelul din anexa XV;

(b) planurile de finanţare a programelor operaţionale, în conformitate cu modelul din anexa XVI;

(c) declaraţiile de cheltuieli şi cererile de plată, în conformitate cu modelul din anexa X;

(d) previziunile anuale ale posibilelor plăţi ale cheltuielilor, în conformitate cu modelul din anexa XVII;

(e) secţiunea financiară a rapoartelor anuale şi a raportului final de execuţie, în conformitate cu modelul din anexa XVIII punctul 2.1.

(2) Pe lângă datele prevăzute la alineatul (1), sistemul informatic pentru schimbul de date conţine cel puţin următoarele documente şi date de interes comun, care să permită efectuarea unei monitorizări:

(a) cadrul strategic naţional de referinţă prevăzut la articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006;

(b) datele care dovedesc respectarea principiului adiţionalităţii, în conformi tate cu modelul din anexa XIX;

(c) programele operaţionale, inclusiv datele privind clasificarea, în confoi unitate cu modelul din anexa II partea B şi cu tabelele din anexa II partea A;

(d) deciziile Comisiei privind participarea din fonduri;

(e) cererile de intervenţie pentru proiectele majore prevăzute la articolele? (). 40 şi 41 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, în conformitate cu anexele XXI şi XXII la prezentul regulament, precum şi datele din aceste anexe indicate în anexa XX;

(f) rapoartele de execuţie, în conformitate cu anexa XVIII, inclusiv datele privind împărţirea pe categorii, în conformitate cu modelul care figurează în anexa II partea C şi cu tabelele care figurează în anexa II partea A;

(g) datele cu privire la participanţii la operaţiunile FSE în ordinea priorităţii, în conformitate cu modelul din anexa XXIII;

(h) descrierea sistemelor de gestionare şi de control, în conformitate cu mode lui din anexa XII;

(I) strategia de audit, în conformitate cu modelul din anexa V;

(j) rapoartele şi avizele cu privire la audituri şi controale, în conformitate cu modelele prevăzute în anexele VI, VII, VIII, IX şi XIII, şi schimbul de corespundenţă între Comisie şi fiecare stat membru;

(k) declaraţia de cheltuieli privind încheierea parţială, în conformitate cu modelul din anexa XIV;

(1) declaraţia anuală privind sumele retrase şi recuperate şi recuperările în curs, în conformitate cu anexa XI;

(m) planul de comunicare prevăzut la articolul 2.

(3) Informaţiile prevăzute la alineatele (1) şi (2) se transmit, după caz, în formatul indicat în anexe.

Articolul 41

Funcţionarea sistemului informatic pentru schimbul de date

(1) Comisia şi autorităţile desemnate de statul membru în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1083/2006, precum şi organismele cărora le-a fost delegată această sarcină introduc şi actualizează în sistemul informatic pentru schimbul de date documentele care intră în sfera lor de competenţă, în formatul cerut.

(2) Statele membre centralizează şi trimit Comisiei cererile de acordare a dreptului de acces la sistemul informatic pentru schimbul de date.

(3) Schimburile de date şi tranzacţiile poartă o semnătură electronică în sensul Directivei 1999/93/CE. Statele membre şi Comisia recunosc validitatea juridică şi admisibilitatea semnăturii electronice utilizate în sistemul informatic pentru schimbul de date ca dovadă în justiţie.

(4) Costurile dezvoltării sistemului informatic pentru schimbul de date sunt finanţate din bugetul general al Comunităţilor Europene în temeiul articolului 45 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

Eventualele costuri ale unei interfeţe între sistemul

informatic comun pentru schimbul de date şi sistemele informatice naţionale, regionale şi locale, precum şi eventualele costuri de adaptare a sistemelor naţionale, regionale şi locale la cerinţele Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 sunt eligibile în temeiul articolului 46 din regulamentul respectiv.

Articolul 42

Transmiterea datelor prin sistemul informatic pentru schimbul de date

(1) Sistemul informatic pentru schimbul de date este accesibil statelor membre şi Comisiei fie direct, fie prin intermediul unei interfeţe care asigură înregislmrca şi sincronizarea automată a datelor în sistemele informatice de gestionare naţionale, regionale şi locale.

(2) Data luată în considerare pentru trimiterea documentelor la Comisie este data la care statul membru înregistrează documentele în sistemul informatic pentru schimbul de date.

(3) în caz de forţă majoră, în special în cazul unei probleme de funcţionare a sistemului informatic pentru schimbul de date sau al între ruperii conexiunii, statul membru în cauză poate prezenta Comisiei, pe suport de hârtie, documentele prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, prin utilizarea formularelor din anexele II, V, VI, VII, IX, X, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII ŞI XXIII la prezentul regulament. După încetarea cauzei de forţă majoră, statul membru introduce documentele corespunzătoare în sistemul informatic pentru schimbul de date.

Prin derogare de la alineatul (2), data luată în considerare pentru prezentarea documentelor este data la care se trimit documentele pe suport de hârtie.

Secţiunea 8 Instrumente de inginerie financiară

Articolul 43 Dispoziţii generale

(1) Articolele 43 până la 46 se aplică instrumentelor de inginerie financiară sub forma unor acţiuni care efectuează investiţii rambursabile sau furnizează garanţii pentru investiţii rambursabile, sau ambele, în următoarele:

(a) întreprinderi, în special întreprinderi mici şi mijlocii (IMM-uri), inclusiv microîntreprinderi, astfel cum sunt definite în Recomandarea 2003/361 /CE a Comisiei C), începând de la 1 ianuarie 2005;

(b) parteneriate între sectorul public şi sectorul privat sau alte proiecte urbani" care fac parte din planuri integrate pentru dezvoltarea urbană durabilă, în ceea ce priveşte fondurile de dezvoltare urbană;

(c) subvenţii sau alte mecanisme stimulative pentru favorizarea eficienţei energetice şi utilizarea energiei regenerabile pentru clădiri, inclusiv în locuinţele existente.

(2) Instrumentele de inginerie financiară, inclusiv fondurile de participau –, sunt persoane juridice independente guvernate de acordurile dintre partenerii de cofinanţare sau acţionari sau sub formă de finanţare separată în cadrul unei inşii tuţii financiare.

În cazul în care instrumentul de inginerie financiară există în cadrul unei inşii tuţii financiare, acesta este organizat sub forma unei părţi finanţate sepami supusă normelor specifice de punere în aplicare din cadrul instituţiei finanemi.

JOL 124, 20.05.2003, p. 36.

stipulând, în special, menţinerea de conturi separate care fac distincţia între noile resurse investite în instrumentul de inginerie financiară, inclusiv cele acordate prin programul operaţional, şi cele disponibile iniţial în cadrul instituţiei.

Comisia nu poate deveni partener de cofinanţare sau acţionar al instrumentelor de inginerie financiară.

(3) în cazul în care autorităţile de management sau

fondurile de participare selecţionează instrumentele de inginerie financiară, instrumentele de inginerie financiară depun un plan de afaceri sau alt document corespunzător.

Termenii şi condiţiile pentru acordarea de contribuţii din programele operaţionale instrumentelor de inginerie financiară sunt stabilite în acordul de finanţare care se încheie între reprezentantul legal al instrumentului de inginerie financiară şi statul membru sau autoritatea de management ori fondul de participare, după caz.

Acordul de finanţare include cel puţin următoarele elemente:

(a) strategia şi planificarea privind investiţiile;

(b) dispoziţii privind monitorizarea şi implementarea;

(c) o politică de retragere pentru contribuţia acordată prin programul operaţional din instrumentul de inginerie financiară;

(d) prevederile de lichidare a instrumentului de inginerie financiară, inclusiv refolosirea resurselor atribuibile contribuţiei din programul operaţional returnate instrumentului de inginerie financiară din investiţii sau rămase după onorarea tuturor garanţiilor.

(4) Costurile de gestiune nu pot depăşi, în medie anuală, pe durata acordării asistenţei, niciunul dintre următoarele praguri, cu excepţia cazului în care ca urmare a unei licitaţii competitive este necesar un procentaj mai ridicat în conformitate cu normele în vigoare:

(a) 2 % din capitalul vărsat din programul operaţional pentru fondurile de participare sau din capitalul vărsat din programul operaţional sau din fondul de participare la fondurile de garanţie;

(b) 3 % din capitalul vărsat din programul operaţional sau din fondul de participare la instrumentul de inginerie financiară în toate celelalte cazuri, cu excepţia instrumentelor de microcredit destinate

microîntreprinderilor;

(c) 4 % din capitalul vărsat din programul operaţional sau din fondul de participare la instrumentele de microcredit destinate microîntreprinderilor.

(5) Resursele provenite din capitalul propriu, împrumuturi şi alte investiţiintmbursabile, precum şi din garanţiile pentru investiţiile rambursabile, în afară de u parte pro rata din costurile de gestiune şi din primele de performanţă, pot fi iilocate în mod preferenţial investitorilor care acţionează pe baza principiului Investitorului într-o economie de piaţă. Astfel de resurse pot fi alocate până la nivelul remuneraţiei stabilite în statutul instrumentelor de inginerie financiară şi sunt alocate ulterior în mod proporţional tuturor partenerilor de cofinanţare şi acţionarilor.

(6) întreprinderile, parteneriatele între sectorul public şi sectorul privat şi alte proiecte care fac parte dintr-un plan integrat pentru dezvoltarea urbană durabilă, precum şi operaţiunile pentru favorizarea eficienţei energetice şi a utilizării energiei regenerabile pentru clădiri, inclusiv pentru locuinţele existente, care sunt finanţate prin instrumente de inginerie financiară, pot beneficia, de asemenea, de o subvenţie sau de alt sprijin prin intermediul unui program operaţional.

(7) Autorităţile de management iau măsuri de precauţie pentru a minimiza denaturarea concurenţei pe pieţele de capital de risc sau de împrumut şi pe piaţa garanţiilor private.

Articolul 44 Fonduri de participare

(1) în cazul în care fondurile structurale finanţează instrumente de inginerie financiară organizate prin intermediul fondurilor de participare, statul membru sau autoritatea de gestionare încheie cu fondul de participare un acord de finanţare care stabileşte modalităţile de

finanţare şi rezultatele preconizate.

Acordul de finanţare ia în considerare, după caz, următoarele elemente:

(a) în ceea ce priveşte instrumentele de inginerie financiară care sprijină întreprinderile, în special IM M-urile, inclusiv microîntreprinderile, concluziile unei evaluări a diferenţei dintre oferta şi cererea de astfel de instrumente;

(b) în ceea ce priveşte fondurile de dezvoltare urbană, studiile sau evaluările cu privire la dezvoltarea urbană şi planurile integrate de dezvoltare urbană care fac parte din programele operaţionale;

(c) în ceea ce priveşte fondurile sau alte mecanisme stimulative pentru favori zarea eficienţei energetice şi a utilizării energiei regenerabile pentru clădiri, inclusiv pentru locuinţele existente, cadrele reglementare ale Uniunii şi cele naţionale relevante şi strategiile naţionale relevante.

(2) Acordul de finanţare menţionat la alineatul 1 stipulează, în special:

(a) modalităţile de contribuţie din programul operaţional la fondul de participare;

(b) invitaţii de manifestare a interesului adresate instrumentelor de inginerie financiară în conformitate cu normele în vigoare;

(c) evaluarea şi selecţia instrumentelor de inginerie financiară de către fon durile de participare;

(d) definirea şi monitorizarea politicii de investiţii sau a planurilor şi măsurillor de dezvoltare urbană prevăzute;

(e) transmiterea de rapoarte din partea fondului de participare către statele membre sau autorităţile de management;

(f) monitorizarea punerii în practică a investiţiilor;

(g) cerinţele în materie de audit;

(h) o politică de retragere a fondului de participare din instrumentele de inginerie financiară;

(I) normele de lichidare a fondului de participare, inclusiv reutilizarea resurselor care pot fi atribuite contribuţiei din programul operaţional, restituite în urma investiţiilor sau rămase disponibile după efectuarea plăţii tuturor garanţiilor.

În cazul instrumentelor de inginerie financiară care sprijină întreprinderi, dispoziţiile privind definirea şi monitorizarea politicilor de investiţii menţionate la litera (d) din primul paragraf indică cel puţin întreprinderile vizate şi produsele de inginerie financiară care trebuie sprijinite.

Articolul 45

Dispoziţii suplimentare aplicabile instrumentelor de inginerie financiară pentru întreprinderi

Instrumentele de inginerie financiară pentru întreprinderi menţionate la articolul 43 alineatul (1) litera (a) nu investesc în întreprinderi decât la înfiinţare, în etapele iniţiale, inclusiv prin aport de capital iniţial, sau la extinderea întreprinderilor respective şi numai cu privire la activităţile pe care gestionarii instrumentelor de inginerie financiară le consideră viabile din punct de vedere economic.

Instrumentele respective nu pot investi în întreprinderi aflate în dificultate, în sensul orientărilor comunitare privind ajutoarele de stat, în vederea salvării şi restructurării întreprinderilor aflate în dificultate C) de la 10 octombrie 2004.

Articolul 46 Fonduri de dezvoltare urbană

(1) în cazul în care fondurile structurale finanţează fonduri de dezvoltare urbană, aceste fonduri investesc în parteneriate public privat sau în alte proiecte care fac parte dintr-un program integrat pentru dezvoltarea urbană

durabilă. Par teneriatele public privat sau alte proiecte nu cuprind nici crearea, nici dezvoltarea unor instrumente financiare, cum ar fi capitalul de risc, fondurile de împrumut sau fondurile de garanţie pentru întreprinderi.

(2) în sensul alineatului (l), fondurile de dezvoltare urbană investesc prin intermediul împrumuturilor sau al garanţiilor ori prin intermediul instrumentelor echivalente şi al instrumentelor de capital.

JOC 244, 1.10.2004, p. 2.

(3) în cazul în care fondurile structurale finanţează fonduri de dezvoltare urbană, fondurile respective nu pot fi alocate pentru refinanţarea unor achiziţii sau participări în cadrul unor proiecte care sunt deja încheiate.

CAPITOLULUI DISPOZIŢII DE PUNERE ÎN APLICARE A REGULAMENTULUI (CE) NR. 1080/2006

Secţiunea 1 Eligibilitatea cheltuielilor pentru locuinţe

Articolul 47 Intervenţii în domeniul locuinţelor

(1) La stabilirea zonelor menţionate la articolul 7 alineatul (2) primul paragraf litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006, statele membre iau în considerare cel puţin unul din următoarele criterii:

(a) un nivel ridicat de sărăcie şi excluziune socială;

(b) un nivel ridicat de şomaj de lungă durată;

(c) o evoluţie demografică deficitară;

(d) un nivel redus de şcolarizare, un nivel redus de calificare profesională şi o rată considerabilă a abandonului şcolar;

(e) o rată ridicată a criminalităţii şi a delincventei;

(f) un mediu deosebit de degradat;

(g) un nivel redus de activitate economică;

(h) un număr ridicat de imigranţi, de grupuri etnice şi minoritare sau de refugiaţi;

(I) spaţii locative de o calitate redusă;

(j) un nivel redus de performanţă energetică al

clădirilor.

(2) Având în vedere articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1080/20 () n. cheltuielile pentru locuinţe destinate comunităţilor marginalizate sunt eligibile numai dacă se îndeplinesc următoarele condiţii:

(a) o astfel de investiţie locativă se înscrie într-o strategie integrată şi sprijinul acordat intervenţiilor în domeniul locuinţelor pentru comunităţile marginalizaie însoţeşte alte tipuri de intervenţii, îndeosebi în domeniul educaţiei, sănătaţu. incluziunii sociale şi ocupării locurilor de muncă;

(b) amplasarea geografică a acestor locuinţe asigură integrarea spaţială a ace*, tor comunităţi în centrul societăţii şi nu contribuie la fenomenele de segregaţie, izolare şi excluziune.

Secţiunea 2

Norme de eligibilitate aplicabile programelor operaţionale care intră sub incidenţa obiectivului de cooperare teritorială europeană

Articolul 48 Norme de eligibilitate a cheltuielilor

Fără a aduce atingere listei de cheltuieli neeligibile prevăzute la articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006, articolele 49 – 53 din prezentul regulament se aplică în conformitate cu articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 pentru a stabili eligibilitatea cheltuielilor în legătură cu operaţiuni selectate în cadrul unui program operaţional care intră sub incidenţa obiectivului de cooperare teritorială europeană.

Articolul 49 Cheltuieli financiare şi costurile de garanţie

Următoarele cheltuieli şi costuri sunt eligibile pentru o contribuţie din FEDR:

(a) costurile aferente tranzacţiilor financiare transnaţionale;

(b) în cazul în care punerea în aplicare a unei operaţiuni necesită deschiderea unuia sau a mai multor conturi individuale, cheltuielile bancare pentru deschiderea şi gestionarea contului sau conturilor;

(c) costurile de expertiză juridică, cheltuielile notariale, costurile de expertiză tehnică şi financiară şi cheltuielile contabile şi de audit, în cazul în care sunt în legătură directă cu operaţiunea cofinanţată şi sunt necesare pentru pregătirea sau punerea în aplicare a acesteia sau, în cazul cheltuielilor de contabilitate şi de audit, dacă au legătură cu cerinţele autorităţii de gestionare;

(d) costul garanţiilor oferite de o bancă sau de orice altă instituţie financiară în măsura în care aceste garanţii sunt impuse de legislaţia naţională sau comunitară.

Amenzile, penalităţile financiare şi cheltuielile judiciare nu sunt eligibile.

Articolul 50

Cheltuieli ale autorităţilor publice în legătură cu punerea în aplicare a operaţiunilor

(1) Pe lângă cheltuielile cu asistenţa tehnică furnizată în cadrul unui program operaţional în temeiul articolului 46 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, sunt eligibile următoarele cheltuieli suportate de autorităţile publice în cadrul pregătirii sau punerii în aplicare a unei operaţiuni:

(a) costurile aferente serviciilor profesionale furnizate de o autoritate publică, alta decât beneficiarul, în cadrul pregătirii sau punerii în aplicare a unei operaţiuni;

(b) costurile aferente serviciilor furnizate în legătură cu pregătirea şi punerea în aplicare a unei operaţiuni de către o autoritate publică ce are calitatea de beneficiar şi care desfăşoară o operaţiune pe cont propriu, fără a apela la furnizori externi.

(2) Autoritatea publică în cauză eliberează o factură

pentru costurile prevăzute la alineatul (1) litera (a) şi o înmânează beneficiarului sau certifică aceste costuri pe baza unor documente contabile cu valoare echivalentă, care permit identificarea costurilor reale pe care le-a suportat pentru operaţiunea respectivă.

(3) Costurile menţionate la alineatul (1) litera (b) sunt eligibile dacă sunt generate de responsabilităţile statutare ale autorităţii publice sau de sarcinile de gestionare zilnică, monitorizare şi control şi dacă sunt legate fie de cheltuieli efectiv şi direct plătite în contul operaţiunii de cofinanţare, fie de contribuţii în natură, astfel cum sunt precizate la articolul 51.

Articolul 51 Contribuţii în natură

(1) Contribuţiile în natură ale unui beneficiar din domeniul public sau privai sunt cheltuieli eligibile, în cazul în care îndeplinesc următoarele condiţii:

(a) corespund contribuţiei sub formă de terenuri sau bunuri imobile, echip; i mente sau materii prime, sub forma unei activităţi profesionale sau de cercetai”* sau a unei activităţi benevole;

(b) valoarea lor poate face obiectul unei evaluări şi al unui control independent.

(2) în cazul contribuţiei sub formă de terenuri sau bunuri imobile, valoarea’s «certifică de către un expert independent calificat sau un organism oficial autorizid în mod corespunzător.

(3) în cazul unei activităţi de voluntariat, valoarea activităţii se stabiles1 luând în considerare timpul consacrat şi tariful orar şi zilnic perceput pentru activitate echivalentă.

Articolul 52 Cheltuieli generale

Cheltuielile generale sunt eligibile cu condiţia să se bazeze pe costuri ivml»-imputabile punerii în aplicare a operaţiunii în cauză sau pe costuri medii irul» * imputabile

unor operaţiuni de acelaşi tip.

Tarifele forfetare stabilite pe baza costurilor medii nu pot depăşi 25 I – costurile directe ale unei operaţiuni care pot influenţa nivelul cheltuielilor yyw raie. Calculul tarifelor forfetare este documentat în mod corespunzător şi verificat în mod regulat.

Primul şi al doilea alineat se aplică exclusiv operaţiunilor aprobate înainte de 13 octombrie 2009 şi atunci când opţiunea pusă la dispoziţia statelor membre la articolul 7 alineatul (4) litera (I) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 nu a fost exercitată.

Articolul 53 Amortizări

Cheltuielile de amortizare a activelor amortizabile utilizate direct în cadrul unei operaţiuni, care au fost efectuate în perioada de cofinanţare, sunt eligibile cu condiţia ca achiziţia activelor să nu fie declarată cheltuială eligibilă.

CAPITOLUL IV DISPOZIŢII FINALE

Articolul 54 Abrogare

(1) Regulamentele (CE) nr. 1681/94, (CE) nr. 1159/2000, (CE) nr. 1685/2000, (CE) nr. 438/2001 şi CE) nr. 448/2001 se abrogă.

Trimiterile la regulamentele abrogate se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament.

Dispoziţiile regulamentelor abrogate continuă să se aplice intervenţiilor aprobate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1260/1999.

(2) Regulamentele (CE) nr. 1831/94, (CE) nr. 1386/2002, (CE) nr. 16/2003 şi CE) nr. 621/2004 se abrogă.

Trimiterile la regulamentele abrogate se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament.

Dispoziţiile regulamentelor abrogate continuă să se aplice deciziilor adoptate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1164/94.

Articolul 55 Intrare în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în furnalul Oficial al Uniunii Europene.

I’rezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale şi se aplică» Iiiret în toate statele membre.

REGULI DE BAZĂ PENTRU CREAREA EMBLEMEI ŞI INDICAREA CULORILOR STANDARD

DESCRIERE SIMBOLICĂ

Pe un fundal de cer albastru, douăsprezece stele aurii formează un cerc care reprezintă uniunea popoarelor Europei. Numărul stelelor este invariabil, doisprezece fiind simbolul perfecţiunii şi unităţii.

DESCRIERE HERALDICĂ

Pe fond albastru, un cerc format din douăsprezece stele aurii cu cinci raze, ale căror vârfuri nu se ating.

DESCRIERE GEOMETRICĂ

Emblema reprezintă un drapel sub forma unui dreptunghi albastru, cu lungimea de 1, 5 ori cât lăţimea. Douăsprezece stele aurii situate la intervale egale for mează un cerc invizibil, al cărui centru este punctul de intersecţie al diagonalelor dreptunghiului. Raza cercului este egală cu o treime din lăţime. Fiecare stea are cinci colţuri situate pe circumferinţa unui cerc invizibil a cărui rază este egală cu a optsprezecea parte din lăţime. Toate stelele sunt poziţionate vertical, adică nu un colţ îndreptat în sus şi două colţuri poziţionate pe o linie imaginară, perpen clicular pe ax. Stelele sunt poziţionate asemenea orelor pe cadranul unui ceas Numărul lor este invariabil.

CULORI REGULAMENTARE Culorile emblemei sunt următoarele:

— PANTONE REFLEX BLUE pentru suprafaţa dreptunghiului;

— PANTONE YELLOW pentru stele.

TETRACROMIA

În cazul în care se utilizează procedeul de imprimare prin tetracromie, se recreează cele două culori standard prin utilizarea celor patru culori din tetracromie.

— PANTONE YELLOW se obţine utilizând „Process Yellow” 100 %.

— PANTONE REFLEX BLUE se obţine prin amestecarea culorii „Process Cyan” 100% cu „Process Magenta” 80 %.

INTERNET

În paleta web, PANTONE REFLEX BLUE corespunde culorii RGB: O/51/153 (hexazecimal: 003399), iar PANTONE YELLOW corespunde culorii RGB: 255/204/O (hexazecimal: FICC00).

PROCESUL DE REPRODUCERE MONOCROM

Cu negru: se trasează chenarul dreptunghiului cu negru şi se tipăresc stelele cu negru pe alb.

Cu albastru (Reflex Blue): se utilizează această culoare 100 % pentru fond, iar stelele sunt reproduse în alb negativ.

REPRODUCEREA PE FOND COLORAT

În cazul în care este imposibil să se evite un fond colorat, se trasează un chenar alb în jurul dreptunghiului, cu lăţimea egală cu a douăzeci şi cincea parte din înălţimea dreptunghiului.

ANEXA 3

CLASIFICAREA INTERVENŢIILOR FONDURILOR STRUCTURALE C) PENTRU PERIOADA 2007 – 2013

Partea A: Coduri pe dimensiune

TABELUL 1: CODURI PENTRU DIMENSIUNEA „TEME PRIORITARE”.

Cod Temă prioritară

Cercetare şi dezvoltare tehnologică (CDT), inovaţie şi spirit întreprinzător

01 Activităţi de CDT în centre de cercetare

02 Infrastructuri în materie de CDT (inclusiv echipament, aparate şi reţele informatice de mare viteză care leagă centrele de cercetare) şi centre de competenţă în tehnologii specifice

03 Transfer de tehnologii şi îmbunătăţirea reţelelor de cooperare între micile întreprinderi (IMM), între acestea şi alte întreprinderi, universităţi, instituţii de învăţământ superior de toate tipurile, autorităţi regionale, centre de cercetare şi poli ştiinţifici şi tehnologici (parcuri ştiinţifice şi tehnologice, tehnopoli etc.)

04 Susţinerea CDT, mai ales în IMM-uri (inclusiv acces la serviciile de CDT în centrele de cercetare)

05 Servicii de susţinere avansată a societăţilor şi grupurilor de societăţi

06 Asistenţă acordată IMM-urilor pentru promovarea produselor şi a proceselor de producţie nepoluante (punerea în aplicare a sistemelor eficiente de gestiune de mediu, adoptare şi utilizare a tehnologiilor de prevenire a poluării, integrarea tehnologiilor proprii în producţia societăţilor)

07 Investiţii în societăţi ale căror activităţi sunt direct legate de cercetare şi inovaţie (tehnologia inovaţiei, crearea de noi societăţi de către universităţi, centre şi societăţi existente de CDT etc.)

08 Alte investiţii în societăţi

09 Alte măsuri care urmăresc stimularea cercetării, a inovaţiei şi a spiritului întreprinzător în IMM-uri

Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul de coeziune şi Fondul Social I airopcan.

Societatea informaţională

10 Infrastructuri telefonice (inclusiv reţele în bandă largă)

11 Tehnologii ale informaţiei şi comunicaţiilor (acces,

securitate, inter operabilitate, prevenirea riscurilor, cercetare, inovaţie, conţinut numeric etc.)

12 Tehnologii ale informaţiei şi comunicaţiilor (TEN-TIC)

13 Servicii şi aplicaţii pentru uzul cetăţenilor (sănătate online, administraţie online, formare online, integrare prin tehnologiile societăţii informaţionale etc.)

14 Servicii şi aplicaţii destinate IMM-urilor (comerţ electronic, educaţie şi formare, reţelistică etc.)

15 Alte măsuri care urmăresc îmbunătăţirea accesului şi utilizării eficiente a TIC de către IMM-uri

Transporturi

16 Căi ferate

17 Căi ferate (RTE-T)

18 Active feroviare mobile

19 Active feroviare mobile (RTE-T)

20 Autostrăzi

21 Autostrăzi (RTE-T)

22 Drumuri naţionale

23 Drumuri regionale/locale

24 Piste pentru ciclişti

25 Transporturi urbane

26 Transporturi multimodale

27 Transporturi multimodale (RTE-T)

28 Sisteme inteligente de transport

29 Aeroporturi

30 Porturi

31 Căi navigabile interne (regionale şi locale)

32 Căi navigabile interne (RTE-T)

Energie

33 1 Electricitate

34 Electricitate (RTE-T)

35 Gaze naturale

36 Gaze naturale (RTE-T)

37 Produse petroliere

38 Produse petroliere (RTE-T)

39 Energii regenerabile: energie eoliană

40 Energii regenerabile: energie solară

41 Energii regenerabile: energie de biomasă

42 Energii regenerabile: energie hidroelectrică, geotermică şi altele

43 Eficienţă energetică, congenerare, gestionare a energiei

Protecţia mediului şi prevenirea riscurilor

44 Gestionarea deşeurilor menajere şi industriale

45 Gestionarea şi distribuţia apei (apă potabilă)

46 Tratarea apei (ape uzate)

47 Calitatea aerului

48 Prevenirea şi controlul integrat al poluării

49 Adaptarea la schimbarea climatică şi atenuarea efectelor acesteia

50 Reabilitarea siturilor industriale şi a terenurilor contaminate

51 Promovarea biodiversităţii şi protecţia naturii (inclusiv NATURA 2000)

52 Promovarea transportului urban curat

53 Prevenirea riscurilor (inclusiv elaborarea şi punerea în aplicare a unor planuri şi acţiuni pentru prevenirea şi gestionarea riscurilor naturale şi tehnologice)

54 Alte acţiuni în vederea protecţiei mediului înconjurător şi prevenirii riscurilor

Turism

55 Promovarea resurselor naturale

56 Protecţia şi valorificarea patrimoniului natural

57 Alte măsuri de sprijin pentru îmbunătăţirea serviciilor turistice

Cultură

58 Protecţia şi conservarea patrimoniului cultural

59 Dezvoltarea de infrastructuri culturale

60 Alte măsuri de sprijin pentru îmbunătăţirea serviciilor culturale

Reabilitare urbană/rurală

61 Proiecte integrate de reabilitare urbană/rurală

Creşterea capacităţii de adaptare a lucrătorilor, întreprinderilor şi întreprinzătorilor

62 Dezvoltarea sistemelor şi strategiilor de educare şi de formare continuă în cadrul întreprinderilor; formare şi servicii pentru angajaţi în vederea îmbunătăţirii capacităţii lor de adaptare la schimbare; promovarea spiritului întreprinzător şi inovator

63 Conceperea şi difuzarea formelor inovatoare şi mai productive de organizare a muncii

64 Dezvoltarea serviciilor specifice pentru angajare, formare şi susţinere în contextul restructurării sectoarelor şi a întreprinderilor şi punerea la punct a sistemelor care permit anticiparea schimbărilor economice şi a cerinţelor viitoare privind ocuparea forţei de muncă şi competenţele îmbunătăţirea accesului la ocuparea foiţei de muncă şi integrarea durabilă

65 Modernizarea şi consolidarea instituţiilor pieţei foiţei de muncă

66 Punerea în aplicare a măsurilor active şi preventive pe piaţa forţei de muncă

67 Măsuri de încurajare a îmbătrânirii active şi a prelungirii vieţii profesionale

68 Susţinerea angajărilor independente şi a creării de întreprinderi

69 Măsuri de creştere a participării durabile a femeilor la ocuparea forţei de muncă şi a promovării profesionale a acestora pentru reducerea segregäiu bazate pe sexe pe piaţa forţei de muncă şi pentru concilierea vieţii

profesional» cu cea privată, în special prin facilitarea accesului la servicii de îngrijire a copiilor şi de ajutorare a persoanelor dependente

70 Acţiuni specifice pentru creşterea participării lucrătorilor migranţi la ocupai ea forţei de muncă şi consolidarea integrării sociale a acestora îmbunătăţirea integrării sociale a persoanelor celor mai puţin favorizate

71 Modalităţi de integrare în muncă şi de reinserţie pe piaţa forţei de mu în n pentru persoanele defavorizate; lupta contra discriminării în inserţia şi pm movarea pe piaţa muncii şi măsuri de încurajare a acceptării diverşii Aţu 1” locul de muncă îmbunătăţirea capitalului uman

72 Conceperea, adoptarea şi punerea în aplicare a reformelor sistemelor de educaţie şi de formare în scopul creşterii potenţialului de ocupare a forţei de muncă, îmbunătăţirii utilităţii educaţiei şi a formării iniţiale şi profesionale pentru piaţa forţei de muncă şi al actualizării în permanenţă a aptitudinilor personalului de formare în scopul favorizării inovaţiei şi a unei economii fondate pe cunoaştere

73 Măsuri de încurajare a participării crescute la educaţie şi la formare pe parcursul vieţii, inclusiv prin măsuri de reducere a abandonului şcolar precoce şi a segregării persoanelor în funcţie de sex, precum şi îmbunătăţirea accesului la educaţia şi formarea iniţială, profesională şi superioară de calitate

74 Dezvoltarea potenţialului uman în domeniul cercetării şi al inovaţiei, în special prin intermediul studiilor postuniversitare şi al formării cercetătorilor, precum şi prin activităţi în reţea între universităţi, centre de cercetare şi întreprinderi

Investiţii în infrastructuri sociale

75 Infrastructuri pentru educaţie

76 Infrastructuri pentru sănătate

77 Infrastructuri pentru îngrijirea copilului

78 Infrastructură pentru locuinţe

79 Alte infrastructuri sociale

Mobilizarea pentru reformele în domeniul ocupării forţei de muncă şi al incluziunii sociale

KO Promovarea de parteneriate, acorduri şi iniţiative prin conectarea la reţea a părţilor interesate

Consolidarea capacităţii instituţionale la nivel naţional, regional şi local

KI Mecanisme care să permită îmbunătăţirea conceperii, monitorizării şi evaluării politicilor şi programelor la nivel naţional, regional şi local şi consolidarea capacităţilor de punere în aplicare a politicilor şi programelor

Reducerea costurilor suplimentare pe care le implică dezvoltarea regiunilor ultra peri ferice h; Compensarea costurilor suplimentare legate de problemele de accesibilitate şi fragmentare teritorială îl acţiuni specifice destinate compensării costurilor suplimentare legate de dimensiunea pieţei

M Sprijin destinat compensării costurilor suplimentare datorate condiţiilor climatice şi dificultăţilor legate de relief

Asistenţă tehnică

85 Pregătire, punere în aplicare, monitorizare şi control

86 Evaluare şi studii; informare şi comunicare

TABELUL 2: CODURI PENTRU DIMENSIUNEA „FORME DE FINANŢARE”.

Cod Formă de finanţare

01 Ajutor nerambursabil

02 Ajutor (împrumut, subvenţie la dobândă, garanţie)

03 Capital de risc (participare la capital, fond de capital de risc)

04 Altă formă de finanţare

TABELUL 3: CODURI PENTRU DIMENSIUNEA „TERITORIU”.

Cod Tip de teritoriu

01 Aglomerare urbană

02 Zonă de munte

03 Insule

04 Zone cu o densitate a populaţiei redusă şi foarte redusă

05 Zone rurale (altele decât zonele de munte, insulele sau zonele cu o densitate a populaţiei redusă şi foarte redusă)

06 Foste graniţe externe ale Uniunii Europene (după 30 aprilie 2004)

07 Regiune ultraperiferică

08 Zonă de cooperare transfrontalieră

09 Zonă de cooperare transnaţională

10 Zonă de cooperare interregională

00 Fără obiect

TABELUL 4: CODURI PENTRU DIMENSIUNEA „ACTIVITATE ECONOMICĂ”.

Cod Activitate economică C)

01 Agricultură, vânătoare, silvicultură

02 Pescuit

03 Industrii alimentare

04 Industria textilă şi de confecţii

05 Fabricarea de materiale de transport

06 Industrii manufacturiere nespecificate

07 Extracţia de produse energetice

08 Producţia şi distribuţia de energie electrică, gaz şi agent termic

09 Captarea, tratarea şi distribuirea apei

10 Poştă şi telecomunicaţii

11 Transporturi

12 Construcţii
13 Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul
14 Hoteluri şi restaurante
15 Servicii de intermediere financiară
16 Activităţi imobiliare, de închiriere şi servicii prestate întreprinderilor
17 Administraţie publică
18 Educaţie
19 Activităţi sanitare
20 Asistenţă socială, servicii publice, sociale şi personale
21 Activităţi legate de mediu
22 Alte servicii nespecificate
00. Fără obiect

c) Pe baza nomenclatorului statistic al activităţilor economice în Comunitatea Europeană (NACE Rev. 1); Regulamentul (CE) nr. 29/2002 din 19 decembrie 2001 de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 3037/90 din 9 octombrie 1990.

TABELUL 5: CODURI PENTRU DIMENSIUNE ÎN FUNCŢIE DE LOCALIZARE

Cod Localizare C)

Codul regiunii sau al zonei în care este localizată/se desfăşoară operaţiunea (nivel NUTS (2) sau altele, după caz, de exemplu, transfrontalier, transnaţional sau interregional)

(r) Domeniul 4 din anexa III secţiunea A.

c) Codificarea acestei dimensiuni este reluată în Nomenclatorul unităţilor teritoriale de Mntistică (NUTS), care figurează în anexa la Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 din 26 mai <MK) 3, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1888/2005 din 26 octombrie am.

Partea B: Defalcare orientativă a contribuţiei

comunitare pe categorii în cadrul programului operaţional:

Nr. de referinţă al Comisiei:

Denumirea programului:

Data ultimei decizii a Comisiei pentru programul operaţional respectiv: .../.../...

În euro în euro în euro

Dimensiunea 1 Temă prioritară Dimensiunea 2 Formă de finanţare Dimensiunea 3 Teritoriu

Cod C) Sumă (2) Cod (l) Sumă (2) Cod C) Sumă (2)

Total Total Total

c) Categoriile trebuie codificate pentru fiecare dimensiune prin intermediul clasificării standard.

O Sumă estimată a contribuţiei comunitare pentru fiecare categorie.

Partea C: Defalcare cumulată a sumelor alocate din contribuţia comunitar;! pe categorii (rapoarte de execuţie anuale şi finale)

Nr. de referinţă al Comisiei:

Denumirea programului:

Data ultimei decizii a Comisiei pentru programul operaţional respectiv: .../.../...

Codurile combinate pentru dimensiunile 1 – 5

Cod C) Cod C) Cod C) Cod C) Cod C) Sin i îA

Dimensiunea Dimensiunea Dimensiunea Dimensiunea Dimensiunea C)

1 2 3 4 5

Temă Formă de Teritoriu Activitate Localizare prioritară finanţare economică

Total

() Categoriile trebuie codificate pentru fiecare dimensiune prin intermediul clasificării ştaudiint (2) Suma alocată a contribuţiei comunitare pentru fiecare combinaţie de categorii.

ANEXA 3

LISTA DATELOR PRIVIND OPERAŢIUNILE CARE TREBUIE COMUNICATE LA CERERE COMISIEI, ÎN SCOPUL CONTROALELOR DOCUMENTARE ŞI LA FAŢA LOCULUI ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 14

A. Date privind operaţiunile (în conformitate cu decizia de aprobare, modificată după caz)

Rubrica 1. Codul CCI al programului operaţional

Rubrica 2. Numărul priorităţii

Rubrica 3. Denumirea fondului

Rubrica 4. Codul regiunii sau al zonei în care este localizată/se desfăşoară operaţiunea (nivelul NUTS sau altul, după caz)

Rubrica 5. Autoritatea de certificare

Rubrica 6. Autoritatea de gestionare

Rubrica 7. Organismul intermediar care declară cheltuielile autorităţii de certificare, după caz

Rubrica 8. Numărul de cod unic al operaţiunii

Rubrica 9. Scurtă descriere a operaţiunii

Rubrica 10. Data de începere a operaţiunii

Rubrica 11. Data terminării operaţiunii

Rubrica 12. Organismul emitent al deciziei de aprobare

Rubrica 13. Data aprobării

Rubrica 14. Numărul de referinţă al beneficiarului

Rubrica 15. Monedă (alta decât euro, dacă e cazul)

Rubrica 16.

Rubrica 17. Suma totală a cheltuielilor eligibile care trebuie plătite de beneficiari

Rubrica 18. Contribuţia publică corespunzătoare

Rubrica 19.

B. Cheltuielile declarate pentru operaţiune

Rubrica 20. Numărul intern de referinţă al ultimei cereri de rambursare din cadrul operaţiunii

Rubrica 21. Data la care a fost introdusă în sistemul

de monitorizare ultima cerere de rambursare din cadrul operaţiunii

Rubrica 22. Suma totală a cheltuielilor eligibile efectuate de beneficiari şi declarate în ultima cerere de rambursare din cadrul operaţiunii înregistrate în sistemul de monitorizare

Rubrica 23. Suma totală a cheltuielilor eligibile efectuate de beneficiari pentru care s-au prezentat cereri de rambursare

Rubrica 24. Localizarea documentelor justificative detaliate în sprijinul cererii în cauză, în cazul în care nu se află la sediul benefi

— Darului

Rubrica 25. Cheltuieli din FEDR pentru programe operaţionale

— Cofinanţate din FSE C)

Rubrica 26. Cheltuieli din FSE pentru programe operaţionale cofinanţate

— Din FEDR (2)

Rubrica 27. Cheltuieli efectuate într-o zonă adiacentă zonei eligibile (coo

— Perare transfrontalieră) (3)

Rubrica 28. Cheltuieli efectuate de parteneri din exteriorul zonei

— (cooperare transnaţională) (4)

Rubrica 29. Cheltuieli efectuate în afara Comunităţii (cooperare transtron

— Talieră, transnaţională şi interregională) (5)

Rubrica 30. Cheltuieli efectuate pentru achiziţionarea de terenuri ()

Rubrica 31. Cheltuieli pentru locuinţă ()

Rubrica 32. Cheltuieli aferente costurilor indirecte/cheltuieli generale forfetare, costurilor forfetare calculate prin aplicarea unui barem standard pentru

costurile unitare, precum şi sumelor forfetare

— O

Rubrica 33. Venituri deduse din cheltuielile din cadrul operaţiunii şi incluse

— În declaraţia de cheltuieli şi în cererea de plată

Rubrica 34. Corecţii financiare deduse din cheltuielile din cadrul opera

ţiunii şi incluse în declaraţia de cheltuieli şi în cererea de plata

Rubrica 35. Suma totală a cheltuielilor eligibile declarate pentru ope raţiune şi participarea publică corespunzătoare, cuprinse în declaraţia de cheltuieli transmisă Comisiei de către autoritatea

— De certificare (în euro)

Rubrica 36. Suma totală a cheltuielilor eligibile declarate pentru operaţiune şi participarea publică corespunzătoare, cuprinse în declaraţia de cheltuieli transmisă Comisiei de către autoritatea de

— Certificare (în monedă naţională)

Rubrica 37. Data celei mai recente declaraţii de cheltuieli a autorităţii de

— Certificare, care conţine cheltuielile din cadrul operaţiunii

Rubrica 38. Data verificărilor efectuate în conformitate cu articolul 13 ah neatul (2) litera b)

Rubrica 39. Data auditurilor în temeiul articolului 16 alineatul (1)

Rubrica 40. Organismul care efectuează auditul sau verificarea

Rubrica 41.

c) Rubrica 25: se comunică pentru programele operaţionale cofinanţate prin FSE, în cazul în care se utilizează opţiunea prevăzută la articolul 34 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 sau opţiunea

prevăzută la articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006.

(2) Rubrica 26: se comunică pentru programele operaţionale cofinanţate prin FEDR, în cazul în care se utilizează opţiunea menţionată la articolul 34 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 sau opţiunea prevăzută la articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006.

(3) Articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006.

(4) Articolul 21 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006.

(5) Articolul 21 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006.

(*) Articolul 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006.

O Articolul 7 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006.

(8) Articolul 7 din Regulamentul 1080/2006 şi articolul 11 din Regulamentul 1081/2006 al

Parlamentului European şi al Consiliului (JO L 210, 31.7.2006, p. 12).

ANEXA 3

PARAMETRI TEHNICI PENTRU EŞANTIONAREA STATISTICA ALEATORIE CARE TREBUIE REALIZATĂ ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 17 (EŞANTIONARE) DIN PREZENTUL REGULAMENT

1. O metodă de eşantionare statistică aleatorie permite elaborarea unor concluzii pe baza rezultatelor auditului eşantionului privind ansamblul cheltuielilor din care eşantionul a fost extras şi, prin urmare, furnizează dovezi care confirmă funcţionarea sistemelor de gestionare şi control.

2. Confirmarea privind funcţionarea sistemelor este

dată de nivelul de încredere care rezultă din concluziile auditului sistemelor şi ale controalelor operaţiunilor din eşantionul selectat printr-o metodă de eşantionare statistică aleatorie. Pentru a obţine o confirmare cât mai solidă, ceea ce înseamnă un risc de audit redus, autoritatea de audit trebuie să combine rezultatele auditului sistemelor cu rezultatele controalelor operaţiunilor. Autoritatea de audit evaluează în primul rând fiabilitatea sistemelor (ridicată, medie sau redusă) luând în considerare rezultatele auditului sistemelor, în scopul stabilirii parametrilor tehnici ai eşantionării, în special rata de încredere şi rata de eroare prevăzută. De asemenea, statele membre pot utiliza rezultatele raportului privind evaluarea conformităţii sistemelor, prevăzut la articolul 71 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006. Nivelul combinat de confirmare, rezultat din auditul sistemelor şi controlul operaţiunilor, trebuie să fie ridicat. Nivelul de încredere utilizat pentru eşantionarea operaţiunilor nu trebuie să fie mai mic de 60 %, cu un nivel de materialitate de maximum 2 %. În cazul unui sistem a cărui fiabilitate a fost estimată ca fiind redusă, nivelul de încredere utilizat pentru operaţiunile de eşantionare nu trebuie să fie mai mic de 90 %. Autoritatea de audit descrie, în raportul de control anual, modul în care s-a obţinut confirmarea.

3. Autoritatea de audit stabileşte criteriile utilizate pentru auditul sistemelor în scopul determinării fiabilităţii sistemelor de gestionare şi control. Aceste criterii trebuie să cuprindă o evaluare cuantificată a tuturor elementelor cheie ale şi siemului şi să acopere principalele autorităţi şi organisme intermediare care participa la gestionarea şi controlul programului operaţional. În dosarul de audit se păstrează copii ale evaluărilor efectuate.

4. În cazul în care sistemul de gestionare şi control

este comun mai mul toi programe operaţionale de acelaşi tip (de exemplu, pentru acelaşi fond), în eon formitate cu articolul 71 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, şi poate selecta un singur eşantion care să garanteze aceiaşi parametri tehnici ai gândului de încredere şi ai nivelului de materialitate şi care să ia în considerare aceeaşi rată de eroare prevăzută, astfel cum se indică mai sus, pentru toate piu gramele vizate.

5. În cazul în care numărul de operaţiuni pentru un anumit an de referinţă este insuficient pentru a permite utilizarea metodei statistice de selectare aleatorie a eşantionului, se poate utiliza o metodă nestatistică. Metoda aplicată trebuie să asigure o selectare aleatorie a eşantionului. Mărimea eşantionului trebuie să se stabilească ţinând cont de nivelul de asigurare oferit de sistem şi trebuie să fie suficientă pentru a permite autorităţii de audit să formuleze concluzii valide (de exemplu, risc de eşantionare redus) cu privire la funcţionarea eficientă a sistemului.

ANEXA 3

MODEL DE STRATEGIE DE AUDIT ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 62 ALINEATUL (1) LITERA (c) DIN REGULAMENTUL (CE) NR. 1083/2006

1. INTRODUCERE

— Se precizează autoritatea de audit responsabilă cu elaborarea strategiei de audit, precum şi orice alt organism care a contribuit la stabilirea strategiei. Se explică procedura utilizată pentru elaborarea strategiei.

— Se precizează obiectivele generale ale strategiei de audit.

— Se explică funcţiile şi responsabilitatea autorităţii de audit şi ale altor organisme care efectuează audituri sub responsabilitatea acesteia.

— Se arată independenţa autorităţii de audit în

raport cu autoritatea de gestionare şi autoritatea de certificare.

— Autoritatea de audit trebuie să confirme că organismele responsabile cu efectuarea auditurilor în temeiul articolului 62 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 au independenţa funcţională necesară.

2. BAZĂ LEGALĂ ŞI DOMENIU DE APLICARE

— Se indică orice cadru naţional de reglementare care influenţează autoritatea de audit şi funcţiile acesteia.

— Se indică perioada pentru care se aplică strategia.

— Se indică fondurile, programele şi regiunile avute în vedere în cadrul strategiei.

3. METODOLOGIE

— Se indică metoda de audit care se va utiliza, pe baza standardelor de audii recunoscute la nivel internaţional (inclusiv, dar fără a se limita la INTOSAI, IFAC, IIA etc.), a manualelor de audit sau a altor documente specifice.

4. STRATEGIE ŞI PRIORITĂŢI ÎN MATERIE DE AUDIT

— Se stabilesc pragurile de materialitate pentru scopuri de planificare şi în vederea notificării deficienţelor.

— Se indică tipurile de audit care urmează să fie efectuate (auditul sistemelor, controlul operaţiunilor).

— Pentru auditul sistemelor:

(a) se specifică organismul/organismele responsabil (e) pentru activităţile dr control;

(b) se menţionează organismele care urmează să fie auditate;

(c) se menţionează orice probleme orizontale care trebuie urmărite de auditul sistemelor, cum ar fi achiziţiile publice, sistemele informatice, ajutorul de stai, cerinţele de mediu, egalitatea de şanse şi sistemele informatice.

— Pentru controlul operaţiunilor:

(a) se specifică organismul/organismele responsabil (e) pentru activităţile de audit;

(b) se menţionează criteriile care permit să se stabilească nivelul de siguranţă obţinut prin auditul sistemelor şi se face trimitere la documentele folosite pentru aplicarea metodei de eşantionare prevăzute la articolul 17;

(c) se specifică procedura care permite să se determine etapele care trebuie urmate în cazul în care se descoperă erori materiale.

— Se arată şi se motivează, pentru întreaga perioadă de programare, priorităţile stabilite şi obiectivele controalelor.

— Se explică legătura între evaluarea riscurilor şi activităţile de control prevăzute.

— Se stabileşte calendarul misiunilor de audit pentru anul următor, sub forma unui tabel.

5. EVALUAREA RISCURILOR

— Se indică procedurile aplicate, inclusiv în ce măsură au fost luate în considerare rezultatele auditurilor anterioare ale organismelor şi sistemelor (spre exemplu, auditurile în perioada 2000 – 2006 şi activităţile de audit cu privire la evaluarea conformităţii).

— Se indică autoritatea de gestionare, autoritatea de certificare şi organismele intermediare implicate.

— Se indică factorii de risc luaţi în considerare, inclusiv orice probleme orizontale care sunt considerate factori de risc.

— Se indică rezultatele prin identificarea şi stabilirea unei ordini de prioritate a organismelor, proceselor, controalelor şi programelor esenţiale şi ale axelor prioritare care urmează să facă obiectul unui audit.

6. RECURSUL LA ACTIVITĂŢI DESFĂŞURATE DE TERŢI

— Se arată în ce măsură anumite componente sunt controlate de alţi auditori şi gradul de fiabilitate potenţială a acestor activităţi.

— Se explică modul în care autoritatea de audit va asigura calitatea activităţilor desfăşurate de celelalte organisme de audit recunoscute la nivel internaţional.

7. RESURSE

— Se menţionează resursele planificate să fie alocate, cel puţin pentru anul următor.

8. RAPOARTE

— Se menţionează procedurile interne în materie de rapoarte, în special elaborarea unor rapoarte provizorii şi finale de audit şi dreptul organismului auditat de a fi audiat şi de a prezenta o explicaţie înainte de adoptarea unei poziţii definitive.

ANEXA 3

MODEL DE RAPORT ANUAL DE CONTROL ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 62 ALINEATUL (1) LITERA (d) PUNCTUL (I) DIN REGULAMENTUL (CE) NR. 1083/2006 AL CONSILIULUI ŞI ARTICOLUL 18 ALINEATUL (2) DIN PREZENTUL REGULAMENT

1. INTRODUCERE

— Se indică autoritatea de audit responsabilă şi alte organisme care au participat la elaborarea raportului.

— Se indică perioada de douăsprezece luni (perioadă de referinţă) din care a fost extras eşantionul aleatoriu.

— Se identifică programul (programele) operaţional (e) la care se referă raportul şi autoritatea (autorităţile) de gestionare şi de certificare a (le) acestui/acestor program (e). În cazul în care raportul se referă la mai multe programe sau fonduri, informaţiile sunt prezentate pentru fiecare program sau fond în parte.

— Se descriu paşii urmaţi în elaborarea raportului.

2. MODIFICAREA SISTEMELOR DE GESTIONARE ŞI

CONTROL

— Se indică toate modificările semnificative survenite în cadrul sistemelor de gestionare şi de control în comparaţie cu descrierea prezentată în temeiul articolului 71 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, notificate autorităţii de audit, cu menţionarea datelor de la care se aplică modificările respective.

3. MODIFICĂRI ALE STRATEGIEI DE AUDIT

— Se indică, se explică şi se motivează toate modificările prevăzute sau efectuate în cadrul strategiei de audit.

4. AUDITUL SISTEMELOR

— Se indică organismele care au auditat sistemele, inclusiv autoritatea de audii propriu-zisă.

— Se ataşează o listă recapitulativă a auditurilor efectuate (organisme audi tate).

— Se descriu principalele constatări şi concluzii desprinse în urma auditului privind sistemele de gestionare şi de control şi funcţionarea acestora, inclusiv în ceea ce priveşte oportunitatea controalelor privind gestionarea, a procedurilor dr certificare şi a pistei de audit, separarea adecvată a funcţiilor şi conformitatea i u cerinţele şi politicile comunitare.

— Se indică dacă eventualele probleme aveau un caracter sistemic, se menţin nează măsurile luate prin cuantificarea cheltuielilor neconforme cu norme Illegale şi a sumei eventualelor corecţii financiare efectuate.

5. CONTROALE ALE EŞANTIOANELOR DE OPERAŢIUNI

— Se indică organismele care au efectuat controlul eşantioanelor, inclusiv autoritatea de audit propriu-zisă.

— Se descrie baza de selecţie a eşantionului sau a eşantioanelor.

— Se indică nivelul de materialitate şi, în cazul

eşantionării statistice, nivelul de încredere aplicat, precum şi intervalul de încredere, după caz.

— Se ataşează o listă recapitulativă (a se vedea mai jos), pe program şi pe fond, care arată cheltuielile eligibile declarate Comisiei în anul calendaristic (an de referinţă) care s-a încheiat în timpul perioadei de audit, suma cheltuielilor auditate şi procentul cheltuielilor auditate din totalul cheltuielilor eligibile declarate Comisiei (atât pentru ultimul an calendaristic, cât şi cumulat). Ar trebui să se separe informaţiile privind eşantionul aleatoriu de informaţiile privind alte eşantioane.

— Se descriu principalele rezultate ale auditului, indicând în special suma cheltuielilor cu privire la care s-au constatat nereguli, precum şi rata de eroare aferentă eşantionului aleatoriu auditat.

— Se indică concluziile desprinse pe baza rezultatelor auditului în ceea ce priveşte eficacitatea sistemului de gestionare şi control.

— Se prezintă informaţii cu privire la monitorizarea neregulilor, inclusiv revizuirea ratelor de eroare raportate anterior.

— Se indică dacă eventualele probleme aveau un caracter sistemic, se menţionează măsurile luate prin cuantificarea cheltuielilor neconforme şi a sumei eventualelor corecţii financiare efectuate.

6. COORDONAREA ÎNTRE ORGANISMELE DE AUDIT ŞI ACTIVITATEA DE MONITORIZARE A AUTORITĂŢII DE AUDIT

— Se descrie, după caz, procedura de coordonare între diferitele organisme de nudit naţionale şi autoritatea de audit propriu-zisă.

— Se descrie, după caz, procedura de monitorizare aplicată de autoritatea de audit celorlalte organisme de audit.

7. MONITORIZAREA ACTIVITATE DE AUDIT DIN ANII ANTERIORI

— Se arată modul în care s-a dat curs recomandărilor în materie de audit şi rezultatelor obţinute prin auditul sistemelor şi controalele operaţiunilor din anii anteriori.

8. ALTE INFORMAŢII (DUPĂ CAZ)

9. TABEL CU CHELTUIELILE DECLARATE ŞI CONTROALELE EŞANTIOANELOR

Fond Referinţa Program Cheltuieli Cheltuieli Sumaşi Alte Suma Totalul Totalul

(nr. CI) declarate în anul de procentul cheltuieli cheltuielilor cheltuielilor cheltuielilor în anul de referinţă, (rata de auditate (*) neconforme declarate auditate referinţă auditate eroare) în alte cumulat cumulat, pentru cheltuielilor eşantioane de ca procent eşantionul neconforme cheltuieli din totalul aleatoriu în eşantionul cheltuielilor aleatoriu C) declarate cumulat o în Sumă % C) 1

c) Suma cheltuielilor auditate.

O Procentul cheltuielilor auditate comparativ cu cheltuielile eligibile declarate Comisiei pentru anul de referinţă.

c) în cazul în care eşantionul aleatoriu se referă la mai multe fonduri sau programe, datele sunt furnizate pentru întregul eşantion.

(*) Cheltuielile eşantionului complementar şi cheltuielile eşantionului aleatoriu care nu au fost efectuate în anul de referinţă.

ANEXA VU

MODEL DE AVIZ ANUAL ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 62 ALINEATUL (1) LITERA (d) PUNCTUL (în DIN REGULAMENTUL (CE) NR. 1083/2006 AL CONSILIULUI ŞI ARTICOLUL 18 ALINEATUL (2) DIN PREZENTUL REGULAMENT

În atenţia Comisiei Europene, Direcţia Generală…

INTRODUCERE

Subsemnatul, reprezentant al… (denumirea organismului desemnat de statul membru), am examinat funcţionarea sistemelor de gestionare şi control din cadrul programului operaţional… (denumirea programului operaţional, numărul de cod CCI, perioada) în scopul emiterii unui aviz care să confirme dacă sistemele au funcţionat în mod eficient, astfel încât să nu existe suspiciuni cu privire la exactitatea declaraţiilor de cheltuieli prezentate Comisiei, precum şi cu privire la legalitatea şi regularitatea tranzacţiilor subiacente.

SFERA DE APLICARE A EXAMINĂRII

Examinarea a avut loc în conformitate cu strategia de audit privind programul respectiv în perioada cuprinsă între 1 iulie şi 30 iunie… (anul) şi a fost prezentată în raportul anual de control ataşat, în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (d) punctul (I) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

Fie:

Nu au existat limite cu privire la sfera de aplicare a examinării. Fie:

Sfera de aplicare a examinării a fost limitată de următorii factori:

«…

(b) …

(c) etc.

(Se indică orice limitare a sferei de aplicare, de exemplu, eventualele probleme sistemice, punctele slabe ale sistemelor de gestionare şi control, lipsa unor documente justificative, dosarele care fac obiectul unor proceduri judiciare etc. Şi ke estimează suma cheltuielilor şi a contribuţiei comunitare alocate. În cazul în care autoritatea de audit nu consideră că limitările respective

au un impact asupra cheltuielilor finale declarate, este necesar să se menţioneze acest lucru.)

AVIZ Fie:

(Aviz fără rezerve)

Pe baza examinării menţionate anterior, subsemnatul declar că, în perioada susmenţionată, sistemele de gestionare şi control instituite pentru programul… (denumirea programului operaţional, numărul de cod CCI, perioada) au fost conforme cu cerinţele aplicabile ale articolelor 58 – 62 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, precum şi cu cerinţele prevăzute în secţiunea 3 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei şi că au funcţionat eficient, astfel încât să nu existe suspiciuni cu privire la exactitatea declaraţiilor de cheltuieli prezentate Comisiei şi, de asemenea, cu privire la legalitatea şi regularitatea tranzacţiilor subiacente.

Fie:

(Aviz cu rezerve)

Pe baza examinării menţionate anterior, subsemnatul declar că, în perioada susmenţionată, sistemele de gestionare şi control instituite pentru programul… (denumirea programului operaţional, numărul de cod CCI, perioada) au fost conforme cu cerinţele aplicabile ale articolelor 58 – 62 din Regulamentul (CH) nr. 1083/2006 al Consiliului, precum şi cu cerinţele prevăzute în secţiunea 3 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei şi că au funcţionat eficient, astfel încât să nu existe suspiciuni cu privire la exactitatea declaraţiilor de cheltuieli prezentate Comisiei şi, de asemenea, cu privire la legalitatea şi regularitatea tranzacţiilor subiacente, cu excepţia aspectelor menţionate în continuare: … C)

Motivele pentru care consider că acest aspect sau aceste aspecte ale sisteme lor nu au fost conforme cu cerinţele şi/sau nu au funcţionat eficient, astfel încât’s A

nu existe suspiciuni cu privire la declaraţiile de cheltuieli prezentate Comisiei, sunt următoarele: … (2)

Subsemnatul estimez că această limită/aceste limite afectează… din chel tuielile totale declarate. Suma contribuţiei comunitare alocate este de…

Fie:

(Aviz negativ)

Pe baza examinării menţionate anterior, subsemnatul declar că, în perioada susmenţionată, sistemele de gestionare şi control instituite pentru programul (denumirea programului operaţional, numărul de cod CCI, perioadă) nu au l» m

1 Se indică organismul/organismele şi aspectul/aspectele sistemelor care nu. uni conforme cu cerinţele şi/sau care nu au funcţionat în mod eficient.

conforme cu cerinţele aplicabile ale articolelor 58 – 62 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului şi cu cerinţele secţiunii 3 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei şi că nu au funcţionat eficient, astfel încât să nu existe suspiciuni cu privire la exactitatea declaraţiilor de cheltuieli prezentate Comisiei şi, de asemenea, cu privire la legalitatea şi regularitatea tranzacţiilor subiacente.

Prezentul aviz negativ se bazează pe…

…()

Data: Semnătura:

ANEXA 3

MODEL DE RAPORT DE CONTROL FINAL ŞI DE DECLARAŢIE DE ÎNCHEIERE PRIVIND PROGRAMELE OPERAŢIONALE ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 62 ALINEATUL (1) LITERA (e) DIN REGULAMENTUL (CE) NR. 1083/2006 AL CONSILIULUI ŞI ARTICOLUL 18 ALINEATUL (3) DIN PREZENTUL REGULAMENT

Partea A: Model de raport de control final

1. INTRODUCERE

— Se indică autoritatea de audit responsabilă şi celelalte organisme care au participat la elaborarea raportului.

— Se indică ultima perioadă de referinţă din care a fost selectat eşantionul aleatoriu.

— Se identifică programul (programele) operaţional (e) la care se referă raportul şi autoritatea/autorităţile de gestionare şi de certificare, după caz, defalcat (defal cate) pe fond şi pe program.

— Se descriu paşii urmaţi pentru pregătirea raportului.

2. MODIFICAREA SISTEMELOR DE GESTIONARE ŞI DE CONTROL ŞI A STRATEGIEI DE AUDIT (l)

— Se indică toate modificările semnificative ale sistemelor de gestionare şi de control comparativ cu descrierea prezentată în temeiul articolului 71 alineatul (I) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, notificate autorităţii de audit, cu menţinnarea datelor de la care se aplică modificările respective.

— Se indică şi se motivează modificările operate în cadrul strategiei de audii

3. REZUMAT AL AUDITURILOR EFECTUATE ÎN TEMEIUL ARII COLULUI 62 ALINEATUL (1) LITERELE (a) ŞI (b) DIN REGULAMENT 111 (CE) NR. 1083/2006 ŞI AL ARTICOLULUI 17 DIN PREZENTUL REC îţi LAMENT

Pentru auditurile sistemelor:

— Se indică organismele care au auditat sistemele, inclusiv autoritatea de amlii propriu-zisă.

— Se ataşează o listă recapitulativă a auditurilor efectuate: organisme audiinii şi anul auditării.

— Se descrie baza de selecţie a auditurilor în contextul strategiei de audit C)

1 Modificări care nu au fost menţionate în rapoarte

de control anuale anterioare.

— Se descriu principalele constatări şi concluzii elaborate în urma auditurilor cu privire la sistemele de gestionare şi de control şi funcţionarea acestora, inclusiv în ceea ce priveşte oportunitatea controalelor gestionării, a procedurilor de certificare şi a pistei de audit, separarea adecvată a funcţiilor şi conformitatea cu cerinţele şi politicile comunitare (2).

— Se indică dacă eventualele probleme aveau un caracter sistemic, se menţionează măsurile luate prin cuantificarea cheltuielilor neconforme cu normele legale şi suma eventualelor corecţii financiare operate (2).

Pentru controalele operaţiunilor:

— Se indică organismele care au controlat eşantioanele, inclusiv autoritatea de audit propriu-zisă.

— Se descrie baza de selecţie a eşantionului (eşantioanelor).

— Se indică nivelul de materialitate şi, în cazul eşantionării statistice, nivelul de încredere aplicat, precum şi intervalul de încredere, după caz.

— Se descriu principalele rezultate ale controalelor, indicând în special suma cheltuielilor cu privire la care s-au constatat nereguli, precum şi rata de eroare aferentă eşantionului aleatoriu auditat (4).

— Se menţionează concluziile elaborate pe baza rezultatelor controalelor în ceea ce priveşte eficacitatea sistemului de gestionare şi control.

— Se prezintă informaţii cu privire la monitorizarea neregulilor, inclusiv revizuirea ratelor de eroare raportate anterior.

— Se indică dacă eventualele probleme aveau un caracter sistemic, se menţionează măsurile luate prin cuantificarea cheltuielilor neconforme şi suma eventualelor corecţii financiare operate (4).

4. monitorizarea activităţii de audit

— Informaţii cu privire la monitorizarea rezultatelor obţinute în urma auditurilor sistemelor şi a controalelor operaţiunilor.

5. lucrări suplimentare pe care autoritatea de audit le întreprinde în cazul în care elaborează declaraţia de încheiere

— Rezumatul auditurilor procedurii de încheiere a autorităţilor de gestionare şi de certificare şi a organismelor intermediare.

— Rezumatul rezultatelor examinării registrului cu debitorii actualizat în temeiul articolului 61 litera (f) din Regulamentul (ce) nr. 1083/2006.

— Rezumatul rezultatelor obţinute prin repetarea controalelor privind exactitatea sumelor declarate pe baza documentelor justificative.

— Rezumatul rezultatelor obţinute după examinarea rapoartelor altor organisme de audit naţionale sau comunitare (se precizează, pe categorii, ce rapoarte nu fost primite şi examinate).

— Rezumatul rezultatelor obţinute după examinarea informaţiilor privind monitorizarea rezultatelor auditului şi a neregularităţilor semnalate.

— Rezumatul rezultatelor obţinute prin examinarea lucrărilor suplimentare realizate de autorităţile de gestionare şi de certificare pentru a obţine un aviz fără rezerve.

— Altele.

6. LIMITE ALE SFEREI DE APLICARE A EXAMINĂRII EFECTUATE DE AUTORITATEA DE AUDIT

— Trebuie să se descrie, în mod amănunţit, orice element care a limitat sfera de aplicare a examinării efectuate de autoritatea de audit C).

— Trebuie să se menţioneze sumele estimate ale

cheltuielilor şi suma participării comunitare în cauză.

7. NEREGULARITĂŢI SEMNALATE

— Confirmarea faptului că procedura de notificare şi de monitorizare n neregularităţilor, dintre care face parte remedierea problemelor cu caracter sistemic, a fost monitorizată în conformitate cu cerinţele reglementării.

— Confirmarea exactităţii informaţiilor furnizate în raportul final de execuţii privind neregularităţile semnalate în conformitate cu articolul 70 alineatul (I) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

— O listă cu neregularităţile care sunt considerate sistemice şi sumele chel tuielilor respective.

8. ALTE INFORMAŢII (DUPĂ CAZ)

9. TABEL CU CHELTUIELILE DECLARATE ŞI CONTROALELE EŞANTIOANELOR

Fond Referinţă (nr. CCI) Program Cheltuieli declarate în anul de referinţă Cheltuieli în anul de referinţă, auditate pentru eşantionul aleatoriu Sumaşi procentul (rata de eroare) cheltuielilor neconforme în eşantionul aleatoriu (3) Alte cheltuieli auditate C4) Suma cheltuielilor neconforme în alte eşantioane de cheltuieli Totalul cheltuielilor declarate cumulat Totalul cheltuielilor auditate cumulat, ca procent din totalul cheltuielilor declarate cumulat

O r) Sumă % O

c) Suma cheltuielilor auditate.

(l) Procentul cheltuielilor auditate comparativ cu cheltuielile eligibile declarate Comisiei pentru anul de referinţă.

c) în cazul în care eşantionul aleatoriu se referă la mai multe fonduri sau programe, datele sunt furnizate pentru întregul eşantion.

(*) Cheltuielile eşantionului complementar şi cheltuielile eşantionului aleatoriu care nu au fost efectuate în anul de referinţă.

Partea B: Declaraţie de încheiere în atenţia Comisiei Europene, Direcţia Generală…

1. INTRODUCERE

Subsemnatul, reprezentant al… (denumirea organismului desemnat de statul membru), am examinat rezultatele activităţilor de audit privind programul operaţional… (denumirea programului operaţional, numărul de cod CCI, perioadă) efectuate de autoritatea de audit sau sub supravegherea acesteia în conformitate cu strategia de audit (şi am efectuat lucrările suplimentare pe care le am considerat necesare). Rezultatele obţinute în urma examinării şi a lucrărilor suplimentare pe care le am efectuat sunt prezentate în raportul de control final prevăzut în anexă (care conţine şi informaţiile necesare pentru rapoartele de control anuale pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2015 şi 31 decembrie 2016). Declar că am organizat şi efectuat aceste lucrări pentru a mă asigura cu privire la exactitatea şi validitatea cererii de plată a soldului participării comunitare la programul operaţional, precum şi legalitatea şi regularitatea tranzacţiilor subiacente acoperite de situaţia cheltuielilor.

2. SFERA DE APLICARE A EXAMINĂRII

Examinarea a fost efectuată în conformitate cu strategia de audit cu privire l. i acest program şi a fost prezentată în raportul de control final prevăzut în anexă în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul (CI) nr. 1083/2006 al Consiliului.

Fie:

Nu există limite ale sferei de aplicare a examinării. Fie:

Sfera de aplicare a examinării a fost limitată de următorii factori:

«… (b) … (c) etc.

(Se indică orice limitare a sferei de aplicare, de

exemplu, eventualele pm bleme sistemice, punctele slabe ale sistemelor de gestionare şi control, lipsa uimi documente justificative, dosarele care fac obiectul unor proceduri judiciare eu? i se estimează suma cheltuielilor şi a contribuţiei comunitare alocate. În ea/ul Im care autoritatea de audit nu consideră că limitările respective au un impael a. upr cheltuielilor finale declarate, este necesar să se menţioneze acest lucru.)

3. NEREGULARITĂŢI ŞI RATE DE EROARE

Fie:

Rata de eroare şi cazurile de neregularitate descoperite pe parcursul lucrărilor de audit nu exclud un aviz fără rezerve, luând în considerare prelucrarea satisfăcătoare de către autoritatea de gestionare şi evoluţia ratei respective în timp.

Fie:

Rata de eroare şi cazurile de neregularitate descoperite pe parcursul lucrări loi de audit şi modul în care au fost prelucrate de autoritatea de gestionare exclud un aviz fără rezerve. Raportul de control final conţine o listă cu aceste cazuri, precum şi o menţiune cu privire la eventualul caracter sistemic al acestora şi amploarea problemei. Sumele cheltuielilor totale declarate şi suma participării publice care pot fi alocate sunt de... Prin urmare, participarea comunitară corespunzătoare care poate fi afectată este de...

4. AVIZ Fie:

(Aviz fără rezerve)

În cazul în care nu a existat o limitare a sferei de aplicare a examinam îi rata de eroare şi cazurile de neregularitate, precum şi prelucrarea de cnue autoritatea de gestionare nu exclud un aviz fără rezerve:

Pe baza examinării menţionate anterior, subsemnatul declar că situaţia hmdă a cheltuielilor reflectă întocmai, în

toate aspectele importante, chel tu le h le ein tuate în cadrul programului operaţional, că cererea de plată a soldului pniluipai n comunitare în cadrul programului este justificată şi că tranzacţiile suhuuvnir acoperite de situaţia finală a cheltuielilor sunt legale şi reglementare.

Fie:

(Aviz cu rezerve)

În cazul în care au existat limitări ale sferei de aplicare a examinării şi/sau rata de eroare şi cazurile de neregularităţi, precum şi prelucrarea de entre autoritatea de gestionare necesită un aviz fără rezerve, dar nu justifia) un tivi: negativ pentru toate cheltuielile vizate:

Pe baza examinării menţionate anterior, subsemnatul declar că situaţia finul A it cheltuielilor reflectă întocmai, în toate aspectele importante, cheltuielile cice tuate în cadrul programului operaţional, că cererea de plată a soldului pniticipării comunitare la program este justificată şi că tranzacţiile subiacente acoperi ic de Ituaţia finală a cheltuielilor sunt legale şi reglementare, cu excepţia clementelor prevăzute la punctul 2 în cele ce urmează şi/sau observaţiilor de la punctul 3 privind rata de eroare şi cazurile de neregularităţi, precum şi prelucrarea de către nuloritatea de gestionare, ale căror efecte sunt exprimate în cifre în cele ce minează. Estimez că efectul acestei limite/acestor limite este în valoare de… din cheltuielile totale declarate. Suma participării comunitare afectate este de

Fie:

(Aviz negativ)

În cazul în care au existat limitări majore ale sferei de aplicare şi/sau rata de eroare şi cazurile de neregularităţi, precum şi prelucrarea de către autoritatea de gestionare au o asemenea amploare încât situaţia finală a cheltuielilor nu poate fi luată în considerare fără a

efectua lucrări suplimentare considerabile:

Pe baza examinării menţionate anterior, în special pe baza elementelor prevăzute la punctul 2 şi/sau a ratei de eroare şi a cazurilor de neregularităţi, precum şi pe baza prelucrării nesatisfăcătoare de către autoritatea de gestionare prevăzută la punctul 3, subsemnatul declar că situaţia finală a cheltuielilor nu reflectă întocmai, în toate aspectele importante, cheltuielile efectuate în cadrul programului operaţional şi, prin urmare, cererea de plată a soldului participării comunitare la programul respectiv nu este valabilă şi tranzacţiile subiacente acoperite de situaţia finală a cheltuielilor nu sunt legale şi reglementare.

Data

Semnătura

ANEXA 3

MODEL DE DECLARAŢIE REFERITOARE LA ÎNCHEIERI A PARŢIALĂ A UNUI PROGRAM OPERAŢIONAL ÎN CONFORM ÎI A 11 CU ARTICOLUL 18 ALINEATUL (5) DIN PREZENTUL REGULAM ÎN I

În atenţia Comisiei Europene, Direcţia Generală…

Autoritatea de gestionare a programului… (denumirea programului opriaţional, numărul de cod CCI, perioada) a transmis o situaţie a cheltuielilor privind operaţiunile [finalizate înainte de… (data finalizării operaţiunilor) /finalizate înair… şi… (datele între care s-au finalizat operaţiunile)] şi solicită încheierea parjiam a programului în sensul articolului 88 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 pentru operaţiunile respective.

Subsemnatul, reprezentant al… (denumirea organismului desemnat de statul membru), am examinat rezultatele activităţilor de audit privind programul operaţional în conformitate cu rapoartele de control anuale şi avizele anuale formulate în conformitate cu articolul 62

alineatul (1) litera (d) punctele (I) şi (în din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului pentru anul/anii…

Declar că am organizat şi efectuat aceste lucrări pentru a mă asigura cu privire la exactitatea şi validitatea declaraţiilor de cheltuieli în cauză, precum şi cu privire la legalitatea şi regularitatea tranzacţiilor subiacente acoperite de situaţia cheltuielilor.

Aviz

Pe baza examinării menţionate anterior, subsemnatul declar următoarele: declaraţia de cheltuieli privind operaţiunile finalizate, transmisă de autoritatea de gestionare a programului… (denumirea programului operaţional, numărul de cod CCI, perioada) în vederea încheierii parţiale a programului în ceea ce priveşte operaţiunile (finalizate înainte de… /finalizate între… şi…) reflectă întocmai, în toate aspectele esenţiale, cheltuielile efectuate, iar tranzacţiile subiacente acoperite de situaţia finală a cheltuielilor sunt legale şi reglementare.

Data

Semnătura

ANEXA 3

CERTIFICAT ŞI DECLARAŢIE DE CHELTUIELI ŞI CERERE DE PLATĂ INTERMEDIARĂ

COMISIA EUROPEANĂ

…Foo & * (totidw QtnemuÊ

Certificat, declaraţie de chettu Wi şi cersr* de piftii mintopttytmnukă oaempomt…”…>…

Ooc & ălomkn…<… /. «…/

Ht» iWv< (te teti-ßiad Gimrtäfa MIGCQ: …

««rfertfjf* nu po Hà» (topi est) …

CERTIFICAT

Suösemnatul.

reprezentând autoritatea de certificare desemnata de (>)

certific prin prezenta ca toate chettuaetile induse în situaţia anexata suni conforme cu crătertëfe de ebgibliitate? a chettuse Stor prevăzute la artkx-ul 59 din Regulamentul (CC) nr. t 003/2006 şi au fost plătite de bemetean pentru aplicarea operaţiunilor selectate fa temeiul programului operaţional în conformitate ou condiţiile de acordarea participării publice şi prevăzute la artieokii 78 d «n fiegutementul (CE) nr. 10832006

după p) 20… şi 80 ridică ta: EURO

(ar* «wftcK, cu dou* Mcrmas»)

Situat/ia et>e! iusÄ>r anexaia. defalcaţi pe axe prioritare, se imme & pe conturile închise provizoriu la data de ai face parte integrantă din prezentul certificai

De asemenea, certific faptul ca evo Miţ*3 operaţiunilor este conformă cu obiectivele prevăzute de decide şi cu dis po/itrăe RegulamersuM (CC} nr. 1083/2Ü06 şi în special că:

(1) efiefiu & iää decorate sunt conforme cu normele tojnunftare p. naţionale aplicabile ţi-au fost plătite pentru operaţiunile selectate în vederea unei finanţări, în contor unitate cu criteriile aplicabile programului operaţional şi cu normale comunitare şi naţionale apfebile, în special cu;

— Reglementările aplicaţie ajuto»? şor de seiat.

— Reglementărilor pentru contractele de achiziţii publice.

— Normele privind justificarea avansurilor acordate ki cadrul ajutoarelor de stat în temeiul articoluk» 87 din tratat, din baza de chettu-ofe dă & e de Uwieficiar, în termen de trie» ani;

(2) situaţia cheltuielilor este exactă, rearuttă duri sisteme cortfabiae fiabile şi în barează pe documente Justificative care pot fi verificate;

(3) tranzacţie subiacenta «unt lepte şi reglementare, lor rjfoceduriile au fost aplicata în mod sal & fãoaior;

(4) situaţi» che Hwieiilor şi cererea de plata Iau în considerare, după ca numeie recuperate i”, şi orice dobânda aferenta plaţilor întârziate, perceputa în lemoful articolului 70 afineatul (1) Mcra (b) din Rogutotmentul (Ce) nr. 1084/2006, precum v* veniturile operaţiunilor fiiwjnţate în cadrul programuüui operattonat:

! *) Ueiaiiilf» tramacţbor subiacente sunt înregistrate în fişiere informatice şi pot fi puse ia dispoziţia serviciilor competente ale Comisiei, la cerere.

În contormrtale cu dispoziţiile articolului 90 din Regulamentul (CE) nr. 1082008, documentele justrficatrve sunt şi roman disponibile o perioadă de minimum trei ani de la încheierea programului operaţional de către Comisie [fără a aduce atingere condicilor speciale stabilite la articolul 100 «Uneaiut (1.) din regulamentul menţionai anterior)

[III 20,.

u – t – Numele cu majuscule, ştampia. calitatea şi semnătura autorităţii competente

În Am rxvoa aieârumanW adrwnaärtf» O «stewmw «în confetmita Jo cu art» coM $9 din Rogulamootui (CE) w. 1083/2COG prix-rwi 1 eoac w-w inţefe> ci d «U

I O 1 * r «înf» mà i «canfocrraürta ce dacaM».

I «una tocata a căiaftua Ww «irgte** pièrtrt» d «o «n «ficwi.

fMvftor la cu/aul ei>-<m &, e peica articolul 20 fwwtul Cty der> Regultmentul (CO r-i 182Ä/2006...

situaţto cheltuielilor pe a» pă Orita*: plata ioldukil fteforinf pfûycw Hiu} operaţiooel (nr. coduki CCfr. ...».

Nuwöe programma...

Totalul dMNute Wer a «g-tfe cer Wfea* – DIN

tlptit*» afectiv: – „. i trimaori le Coenftlet... M» «l, i «nmivwwiwv «i – oM

2007 – 2016

(Axi prioritara Bază de calcul a perticlpărH comunitara (publica «au totelDO Toiakjt cheruaela» «UQttMle placate beneficiari. Participări pubtioe corespunzătoare

Apitew «av-i

Axaßfkmtoru?

Axă prioritară 3

Total pentru regiunäe care nu betvsfetea de apräjto tranatoriu

Total pântv n-am & tsm tontfkätua deôprărt Waruî Hxfu

Total general

Me. În <sa*>j* car* un peo-i am oporaitor>al 5<rw «j* mai mult» otwfteţtv* sau n» ne mutai tondwi, «ma prwrttăfÄ i» w-o* afe»

fi Aowe44 i r-rt» <U eo-wHaf» «1 m* * **»ul Atal* pwriru attovêan» «1 «uni pf ««tt-l* în UMui tirawiciar al progwM”**

causa. operaţional pe*4 rw a*» priorfar* k

CBW – fie DE PLATA: Ptetă intermedteră n-o/ne/e pt VQrûm ÂJT cperapanat… «… = …

fteù Mp programau opraffontiftK coduktlOCC: …

b fornăit aniooiutui 01 din fiegutamerstui flQ nr. 10KV200”, tuiwamnetul (mane* cu mtjuscut-o, ştampila, caitatea $şmmm autorităţi) awpteientt), sotte* plata sumelor urmftoaro ca plată Warmwfttră:

InÊUft Obiect* de corwergenţă Obiectiv de compttttmvitote europeană ai ocuparea forţai de munci Obiectiv de cooperare tenlonau europeană

PS6

for* de coeziune

Condiţute da admisibilitate a prezentei cereri de purtă sunt tatrunite întrucât:

Iram Munife imiute

Cil Cerrwsla nu a plătit în decursul iotreg*! perioade şi pomm flecara axă prioritara, mai mult de suma maxima de subvenţie din fonduri prevăzută de decter Cormsiei un aprobare a programuM operaţional.

(b) autoritatea de gestionare a trimis Comisiei ctf rrecent «aport anual de punere în aplicare. În conformii ale cu articotut 67 alineatele (1) şi (3) din Regulamentul (CE) nr. 1083/8006 – a fost transmis de către autoritatea de gestionare în termenele prevăzute

— Este prezentai în anexă

— Nu este necesar

(e) Comata nu a emis ruciun aviz motiva) privind o încălcare în temeiul articolului 226 din tratat legată de operaţiunea sau operaţiunile pentru care sunt declarat* criertui**! * «n cererea de piaţa.

Plata trebuie efectuată de Corr

Organism desemnat

Bancă

Număr de cont bancar.

It-wfuu cu» fine-ultne-ee-ftetaertin «organiantut desemnai)

Numele cu majuscule, ştampaa. OaMotea ţi semnătura automaţii competente

Oata 20…

CERTIFICAT, DECLARAŢIE DE CHELTUIELI ŞI CERERE DE PLATA FINALĂ COMISIA EUROPEANĂ

…FonMftondufţtnema A

C>rtifto<L ctoourtţta d* ohattutol şi Mrwt de pitti

Hummpngmtnukă ep-mşotw – „… – «. ™”. – „—”. „…

OtKstt» Cwrt Wat… e… – <…J

Nunt & nMite mtoitiflat Comuti (cvttlO): → …”…—>… «…

fifefc-n-to-$…”, „…”. „«… „…”.”. „… O…e…-… „…”…

CERTIFICAT

SufceemnaM.

reprezentând eutoritatea de certificară desemnata def)

certifie prin prezenta cd toate cheltuielile induse te situaţi anmată sunt conforme cu criteriile de ea gjbtitate a stattutetitor prevăzute la arricohi 56 <fir> Regulamentul (CE) nr. 1063/2006 şi au fost patfte de benefleferf pentru apucarea operatelor selectate în lernend programului operaţional în contom*8 te cu condit Äe de acordare a participent publice ţi prevăzute la articolul 76 din ftegutementuf (CE) nr. 1083/2006

dupftf) 20.9 l se ridica, ia: EURO 1

Silvia che Méftor anexata, defel sate pe axe prioritare, să imtm & pe conturile incritee provizoriu la data de

20…

«i (ace parte integrantă din prezentul certificat

De asemenea, certific faptul ca evoluţia operaţiunilor este conformă cu obiectivele prev & ute de decţie şi cu dăpo Misie ftaguamentoM fle) nr. 1083006 şi în special că:

(1) cnafkàal Ke deefarate «unt conforme cu normala comurtïara şi naţionala aplicabila ai alt lost pitëttts pentru operathirtile selectate în vederea ura*) finanţări, în conformitate cu criterii» apbcabea programului operaţional şi cu normate cornuottam şi natfonate epifcabäe, în 8 p «cfaJ cu:

reglementările aplfeabite ajutoarelor de stat.

— La-lementaritor pentru contractate da acntôtii ouirtice.

— Mmt-a» privind juatiftcarea «nanaurior «cord «t» în cadfui ajutoarelor de stat în lamaiui artk-ubl 8? din tratat d>n ba** da cnetată p & ute de tx» n-ficiar> h terrnor» de trei «ni;

(2) aftuaţiu chehuie Mor eftte exacta, rozufla din

ateleme axtta Wte fia Wo i ac bazează pe documente Siccative care pot o verificate;

($ traroacţia auftacanta «ont teoeto ei momenter. iar procedurii au fost apacate în mod cariefdcêton

(4) cauat>achettufeftoalcerrate perceputa în temelui articofei – M 70 afneatut (1) litera (al din ftegulamentuf (CE) nr. 1083/20», precum şi veriturfe epeeatiunftor finanţate în cadrul programului eperattonac

(8) detaiae tranzectttor eubiaceote sunt nregtetra-Se te fişier* informatk» «i pol ti puae la diepo/fţia servictrior corrptetent «tkt Comisiei, la cerere.

În conformitate ou disporit Me anico Mui 90 din Regulamentul fle) nr. 1063006, documentate ju» «Ucalifve sunt i rămân disponibaa e perioada ce minimum mai» ni de la încheierea prooramuto» oper «ponal de cotre Q9 m-le Mr & a educe» tinoere conolţiilor «pecia Ja etabufta la arflcoM 100 aünaatui (1) r un reojuiemantut menţionat antedorf

Numele cu majueeutev stampia, cafnatea ţi temnatura autorităţi competente

D O-i» O «wfe» <ittţ* în canfexmit «! * ou itoeuw.

H au-l (cer-uH» i«ÉOHx<i «pierii» a» t» n «nosM.

ţi ««t» fejr ia cum* de «ehfrf-te, «aptic* «TOccM 20 pyr-tui o} tön 1UQMmw\în\ (CC) nr. 1 äöatf OOS.

20» 1

Raterinţa programului opetaporuj v. codului CC»:. – … – e «… – «…

O-fototşi 6 & p-irtită Haortuäor… –, …

— Dat-dadepunerelalomfcie. – …

Totalul etteltuielier ai§) bjia certificate şi ptttite efectiv: …<.”…>…

Axa prioritare Beza de careul e contribuţiei comun Kare (pubica sau toottlll 2007*201»

Totaluf chetuie Mr aflojpjla pumte de beneficiari

rHtindpan publice coreapun/ttoare

Axé prioritar* 3

Total pentru reofuntet care nu beneficiazărie sprijin tranzitoriu

Tolai pentru tvokai cam beneficiază de sprijin uaru Honu

Asistenta termic*: total

Chettutotf aferente FEOft om talaM general în cazul Vi cere un program openattonaJ este cofinanţat de FSE

Cheftuiefil aferente fă E din totaM generat fin cazul oue un program operatorul este courantat da FHMPT

Total general

N9: în e-ut în c-i* program rw «on «l & r* «ta ma rrwtt» obtacfr* **» d* <ţ-i w*» ta* * *, ax» prktfuf* «xtic* «*>< «ct «ui mu ofof «ctfe» i» «» în*J teneunta în ceva.

pp «<UU<m P* «v «cU» te» txxogr X «ta tul (?)» n Qaqfutamântu (CE) nr. IOKWOOS…

CERERE CE PLATA: plata seêdutuf

Heforinţap/vyrâmukjiopéfspontd (nr. codukăCCQ: –…”, „.

În ierowut articotuk* Ôt din Regulamentul (CC) nr. t083 m» Jbeemmtui (nume** Oi majuscule, «lampa*, xmmm şi serrw Aura măorităţi competentei, solicit piaţa sumelor următoare ca plată finală:

În EUR OWetffecfe Convergenţi Obiectiv deorjropett Miat* europeană şi ocuparea forţe) de muncă Qbtactäv de cooperare teritorială europeană

FEDR

FSE

Coodaj We do adm8 siö uitata a pre/este* warf da ptt» «unt întt unite întrucât:

O/targeţi menţiunile Inutsa

(a) raportul Unat de execuţie a progngroperaţional.» r «ftrjm Taetecuarttec4 ul «7 dloRe1063/2006 – a fost

transmis de autoritatea de gestionare în termenele prevăzute – este prezentat la anexă

(M dectarats» d* Inelieàjoî prevâxwtă 1» arteoM 02 efetèaiul (1) itéra (ai din Regulamentul (CC) nr. 1083/2006 – a fost transmisă de atforttaiea de gesüune în termenele prevăzute

— Arte prêtants! În anexă

(c) Conrefcia no et amis rtçiun avr motivai privind o încăfcă*» în tamelui artico Mui 226 din tratat legată da operaţiunea sau operaţiunda pentru care chdtute Wc «um declarate în cărarea de pm

Ret» ireteuie ôfecfuată de câtra Comisa» către oroj* * rM dissamn» de * * * * merr** ta e-st s-ar «»

Organism desemnat

Bancă

Număr da.com bancar tartarul cottutut

(toce-tne-eeted-deorosn*™* desemnai)

I tomrite & jinejjusc”. starrtpaX calitatea sfsamrikura autorităţi competenta

Dala 20

ANEXA XI

DECLARAŢIE ANUALĂ PRIVIND SUMELE RETRASE ŞI RECUPERATEŞI PRIVIND RECUPERĂRILE ÎN CURS ŞI CARE NU POT FI RECUPERATE [ARTICOLUL 20 ALINEATUL (2)]

1. SUME RETRASE ŞI PE ANUL 20... DEDUSE DIN SITUAŢIA CHELTUIELILOR

a) sume «trase C) B) sume recuperate (*)

a b e de f R h i

Axa Valoarea Contribuţii Valoarea Valoarea Contribuţii Valoarea Valoarea Valoarea prioritari totali publice totali contribuţiilor publice totală contribuţiilor totală a chela cheleorespunzătoare retrase C”) a chelpublice recuperate (7) a chelpublice tuielilor tuielilor

tuielilor corespunzătoare tuielilor recuperate în legate de efectuate de retrase ca retrase ca efectuate de legătură cu nereguli beneficiari urmare a urmare a unor beneficiari nereguli raportate m şi retrase (J) unor nereguli (”) raportate în temeiul nereguli raportate în temeiul articolului 28

raportate în temeiul temeiul articolului 28 alineatul (1)

articolului 28 alineatul (1) din articolului 28 alineatul (l) din din Regulamentul alineatul (1) Regulamentul Regulamentul (CE)

din (CE) (CE) nr. 1828/2006

Regulamentul nr. 1828/2006 nr. 1828/2006 (O)

(CE) nr. 6 O

1828/2006 (5)

3 4

Total

c) Partea A) a tabelului (sumele retrase) se completează referitor la cheltuielile deja declarate Comisiei şi care au fost retrase din program ca urmare a detectării unei nereguli. În acest caz, nu este necesară completarea tabelelor 2 şi 3 din prezenta anexă.

(2) Partea B) a tabelului (sumele recuperate) se completează referitor la cheltuielile care au fost păstrate, pentru moment, în program în aşteptarea rezultatului procedurilor de recuperare şi care au fost deduse ca urmare a recuperărilor.

(3) Această sumă reprezintă suma totală a cheltuielilor deja declarate Comisiei, sumă care a fost afectată de nereguli şi care a fost retrasă. (*) Această coloană trebuie completată în cazul în care contribuţia din fonduri se calculează în funcţie de cheltuielile publice eligibile.

(s) Această sumă reprezintă acea parte a sumei

prevăzute în coloana b) care a fost raportată drept neregulamentară în temeiul procedurilor de raportare prevăzute la articolul 28 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006.

() Aceasta coloană trebuie completată în cazul în care contribuţia din fonduri se calculează în funcţie de cheltuielile publice eligibile. C) Aceasta reprezintă suma din cadrul contribuţiei publice care se recuperează efectiv de la beneficiar.

(e) Această sumă reprezintă suma cheltuielilor efectuate de beneficiar corespunzătoare contribuţiei publice specificate în coloana O.

(*) Această sumă se referă la acea parte a sumei prevăzute în coloana o care a fost raportata drept neregulamentară în temeiul procedurilor de raportare prevăzute la articolul 28 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006.

(°) Această sumă se referă la acea parte a sumei prevăzute în coloana g) care a fost raportată drept neregulamentară în temeiul procedurilor prevăzute la articolul 28 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006.

2. RECUPERĂRI RESTANTE – SITUAŢIA LA DATA DE 31.12.20...

a b e de f

Axa prioritară Anul lansării procedurilor de recuperare Contribuţia publică de recuperat C) Suma totală a cheltuielilor eligibile efectuate de beneficiari (J) Suma totală a cheltuielilor legate de nereguli raportate în temeiul articolului 28

alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 (3) Valoarea contribuţiilor publice care urmează a fi recuperate în legătură cu nereguli raportate în temeiul articolului 28 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 (*)

1 2007
2008
2 2007
2008
3 2007
2008
Total

() Aceasta este contribuţia publică care face obiectul unor proceduri de recuperare la nivelul beneficiarului.

O Această sumă reprezintă suma cheltuielilor efectuate de beneficiar corespunzătoare contribuţiei publice specificate în coloana c).

O Aceasta sumă se referă la acea parte a sumei prevăzute în coloana d) care a fost raportată drept neregulamentară în temeiul procedurilor de raportare prevăzute la articolul 28 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006.

(4 t Aceasta suma se referă la acea parte a sumei prevăzute în coloana c) care a fost raportată drept neregulamentară în temeiul trara r. W i tev at T. – tr.: „ia în î; \ 2*4 in Regulamentul (CE) nr. 1828/2006.

3. SUME CARE NU POT FI RECUPERATE – SITUAŢIA LA DATA DE 31.12.20…

a b e de f g h i k

Denumirea operaţiunii Axa prioritară Numărul de ficarea neregulii, după caz

c) Anul lansării procedurilor de recuperare Contribuţia publică declarată drept irecuperabilă (2) Valoarea totală a cheltuielilor efectuate de beneficiari şi declarate drept irecuperabile C) Data ultimei plăti a contribuţiei publice către beneficiar Data la care sumele au fost declarate nerecuperabile Motivele imposibilităţii recuperării Măsuri de recuperare adoptate, inclusiv data ordinului de recuperare Ase preciza dacă partea aferentă

contribuţiei Comunităţii ar trebui să fie suportata de la bugetul Uniunii Europene (DA/NU) C)

X 20…

Y 20…

Z 20…

1 Tot” III 1

() Acesta este numărul de referinţă atribuit neregulii sau un alt număr de identificare menţionat la articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006.

(2) Aceasta reprezintă suma din cadrul contribuţiei publice care este plătită de beneficiar şi pentru care s-a stabilit că nu s-a putut efectua recuperarea sau pentru care nu se preconizează recuperarea.

(3) Această sumă reprezintă suma cheltuielilor efectuate de beneficiar corespunzătoare contribuţiei publice specificate în coloana e).

(*) Partea aferentă contribuţiei Comunităţii se calculează prin aplicarea ratei de cofinanţare la nivelul axei prioritare, cu referire fie la coloana e), fie la coloana f). În conformitate cu articolul 53 alineatul (1) litera a) sau b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

Anexa XII

DESCRIEREA SISTEMELOR DE GESTIONARE ŞI DE CONTROL Model de descriere a sistemelor de gestionare şi de control în temeiul articolului 21

1. GENERALITĂŢI

1.1. Informaţii transmise de:

— Numele statului membru:

— Titlul programului şi numărul codului CCI:

— Numele, adresa de e mail şi numărul de fax ale principalului punct de contact (organism de coordonare a descrierilor).

1.2. Informaţiile furnizate descriu situaţia la data de: (zz/ll/aaa)

1.3. Structura sistemului (informaţii generale şi diagramă prezentând rapoartele de organizare care există între organismele participante la sistemul de gestionare şi de control)

1.3.1. Autoritate de gestionare (nume, adresă şi punct de contact)

1.3.2. Organisme intermediare (nume, adresă şi puncte de contact) l.3.3. Autoritate de certificare (nume, adresă şi punct de contact)

1.3.4. Autoritate de audit şi organisme care efectuează audituri şi controale (nume, adrese şi puncte de contact)

1.4. Orientări furnizate autorităţilor de gestionare şi de certificare şi organismelor intermediare pentru a garanta buna gestionare a fondurilor structurale (dată şi referinţă).

2. AUTORITATE DE GESTIONARE

NB: Prezenta secţiune trebuie completată separat pentru fiecare autoritate de gestionare.

2.1. Autoritatea de gestionare şi principalele sale funcţii

2.1.1. Data şi forma desemnării oficiale care abilitează autoritatea de gestionare să şi îndeplinească funcţiile

2.1.2. Specificarea funcţiilor/sarcinilor îndeplinite direct de autoritatea de gestionare

2.1.3. Func (îi delegate în mod oficial de autoritatea de gestionare (funcţii, organisme intermediare, formă de delegare)

2.2. Organizarea autorităţii de gestionare

2.2.1. Organigrama şi specificarea funcţiilor unităţilor (inclusiv numărul orientativ de posturi alocate)

2.2.2. Proceduri scrise care trebuie utilizate de către personalul autorităţii de gestionare/organismului

intermediar (dată şi referinţă)

2.2.3. Descrierea procedurilor de selecţie şi de aprobare a operaţiunilor şi de verificare a conformităţii lor cu normele naţionale şi comunitare aplicabile, pe toată durata execuţiei lor [articolul 60 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006]

2.2.4. Verificarea operaţiunilor [articolul 60 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006]:

— Descrierea procedurilor de verificare

— Organisme care efectuează verificările în cauză

— Proceduri scrise (trimitere la manuale) stabilite pentru această sarcină

2.2.5. Prelucrarea cererilor de rambursare:

— Descrierea procedurilor privind recepţia, verificarea şi validarea cererilor de rambursare şi a procedurilor privind ordonanţarea, executarea şi contabilizarea plăţilor către beneficiari (inclusiv o diagramă care să indice toate organismele participante)

— Organisme participante la fiecare etapă a prelucrării situaţiei chel tuielilor

— Proceduri scrise stabilite pentru această sarcină (trimitere la manuale)

2.2.6. Descrierea modului în care informaţiile vor fi transmise autorităţii de certificare de către autoritatea de gestionare

2.2.7. Norme de eligibilitate stabilite de statul membru şi aplicabile programului operaţional

2.3. În cazul în care autoritatea de gestionare şi autoritatea de certificare sunt unul şi acelaşi organism, a se descrie modul în care este asigurată separarea funcţiilor

2.4. Norme privind achiziţiile publice, ajutoarele de stat, egalitatea şanselor şi protecţia mediului

2.4.1. Instrucţiuni şi orientări publicate privind

normele aplicabile (dată şi referinţă)

2.4.2. Măsuri prevăzute pentru a garanta respectarea normelor aplicabile, cir exemplu, prin controale de gestionare, controale, audituri

2.5. Pistă de audit

2.5.1. Descrierea modului în care cerinţele articolului 15 vor fi aplicau programului şi/sau priorităţilor individuale

2.5.2. Instrucţiuni furnizate privind păstrarea documentelor justificative de către beneficiari (dată şi referinţă):

— Precizarea perioadei de păstrare

— Formatul în care trebuie păstrate documentele

2.6. Nereguli şi recuperări

2.6.1. Instrucţiuni stabilite privind comunicarea şi corectarea nereguli loi, înregistrarea datoriilor şi recuperarea plăţilor nedatorate (dată şi referinţă)

2.6.2. Descrierea procedurii aplicate (cu diagramă) pentru respectarea ohli gaţiei de notificare către Comisie a neregulilor în temeiul articolului 28

3. ORGANISME INTERMEDIARE

NB: Prezenta secţiune trebuie completată separat pentru fiecare organism intermediar. A se preciza autoritatea care a delegat funcţia organismului intermedia

3.1. Organismul intermediar şi principalele sale funcţii

3.1.1. Specificarea funcţiilor/sarcinilor principale ale organismelor intermediare

3.2. Organizarea fiecărui organism intermediar

3.2.1. Organigrama şi specificarea funcţiilor unităţilor (inclusiv numărul orientativ de posturi alocate)

3.2.2. Proceduri scrise care trebuie utilizate de către personalul organismului intermediar (dată şi referinţă)

3.2.3. Descrierea procedurilor de selecţie şi de

aprobare a operaţiunilor (în afara cazului în care sunt deja descrise la punctul 2.2.3)

3.2.4. Verificarea operaţiunilor [articolul 60 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006] (în afara cazului în care sunt deja descrise la punctul 2.2.4)

3.2.5. Descrierea procedurilor de prelucrare a cererilor de rambursare (în afara cazului în care sunt deja descrise la punctul 2.2.5)

4. AUTORITATE DE CERTIFICARE

4.1. Autoritatea de certificare şi principalele sale funcţii

4.1.1. Data şi forma desemnării oficiale care împuterniceşte autoritatea de certificare să şi îndeplinească funcţiile

4.1.2. Specificarea funcţiilor îndeplinite de autoritatea de certificare

4.1.3: Funcţii delegate în mod oficial de autoritatea de certificare (funcţii, organisme intermediare, formă de delegare)

4.2. Organizarea autorităţii de certificare

4.2.1. Organigrama şi specificarea funcţiilor unităţilor (inclusiv numărul orientativ de posturi alocate)

4.2.2. Proceduri scrise care trebuie utilizate de către personalul autorităţii de certificare (dată şi referinţă)

4.3. Certificarea situaţiilor cheltuielilor

4.3.1. Descrierea procedurii prin care situaţiile cheltuielilor sunt stabilite, certificate şi transmise Comisiei

4.3.2. Descrierea măsurilor adoptate de autoritatea de certificare pentru a garanta respectarea cerinţelor articolului 61 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006

4.3.3. Modalităţile de acces al autorităţii de certificare la informaţiile detaliate privind operaţiunile şi controalele efectuate de autoritatea de gestionare, organismele intermediare şi autoritatea de audit

4.4. Sistem de contabilitate

4.4.1. Descrierea sistemului de contabilitate care trebuie instituit şi utilizat pentru certificarea cheltuielilor la Comisie:

— Modalităţile de transmitere a datelor agregate autorităţii de certificare în cazul unui sistem descentralizat

— Legătura care trebuie realizată între sistemul de contabilitate şi sistemul informatic (punctul 6)

— Identificarea operaţiunilor fondurilor structurale în cazul unui sistem comun cu alte fonduri

4.4.2. Nivelul de precizie al sistemului de contabilitate:

— Totalul cheltuielilor pe priorităţi şi pentru fiecare fond 4.5. Recuperări

4.5.1. Descrierea sistemului care garantează recuperarea rapidă a contribuţiei financiare comunitare

4.5.2. Modalităţi prevăzute pentru păstrarea unui registru Cartea mare a debitorilor şi pentru deducerea sumelor recuperate din cheltuielile care trebuie declarate

5. AUTORITATE DE AUDIT ŞI ORGANISME CARE EFECTUEAZĂ AUDITURI ŞI CONTROALE

5.1. Descrierea principalelor sarcini ale autorităţii de audit şi ale organismelor care realizează audituri şi controale sub responsabilitatea autorităţii de audit şi a rapoartelor care există între acestea

5.2. Organizarea autorităţii de audit şi a organismelor care realizează audituri şi controale sub responsabilitatea autorităţii de audit

5.2.1. Organigrame (inclusiv numărul de posturi alocate)

5.2.2. Măsuri care garantează independenţa

5.2.3. Calificare sau experienţă necesară

5.2.4. Descrierea procedurii de monitorizare a aplicării recomandărilor şi măsurilor corective care rezultă

din rapoartele de audit

5.2.5. Descrierea, după caz, a procedurilor aplicate de autoritatea de audit pentru monitorizarea activităţilor altor organisme care realizează audituri şi controale sub responsabilitatea autorităţii de audit

5.3. Raport anual de control şi declaraţie de încheiere

5.3.1. Descrierea procedurilor de pregătire a raportului anual de control, a avizului anual de audit şi a declaraţiei de încheiere

5.4. Desemnarea organismului de coordonare

5.4.1. Descrierea rolului organismului de coordonare, după caz

6. SISTEM INFORMATIC [articolul 60 litera (c) din Regulamentul (CIO nr. 1083/2006]

6.1. Descrierea sistemului informatic, cu diagramă (sistem în reţea centralii sau comună sau sistem descentralizat cu legături între sisteme)

A se preciza dacă sistemul este deja operaţional pentru colectarea de informaţii financiare şi statistice fiabile privind aplicarea programelor 2007 – 2013.

În caz contrar, a se preciza data la care acest sistem va fi operaţional.

ANEXA 3

MODEL DE AVIZ EMIS ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 71 ALINEATUL (2) DIN REGULAMENTUL (CE) NR. 1083/2006 AL CONSILIULUI ŞI CU ARTICOLUL 25 DIN PREZENTUL REGULAMENT REFERITOR LA CONFORMITATEA SISTEMELOR DE GESTIONARE ŞI DE CONTROL

În atenţia Comisiei Europene, Direcţia Generală…

INTRODUCERE

Subsemnatul, reprezentând… [numele autorităţii de audit sau al organismului independent din punct de vedere

funcţional desemnat de statul membru în temeiul articolului 71 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului], desemnat pentru întocmirea unui raport prezentând rezultatele unei evaluări a sistemelor de gestionare şi de control instituite pentru programul... (numele programului operaţional, numărul codului CCI, perioada C) şi pentru emiterea unui aviz privind conformitatea lor cu articolele 58 – 62 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, am realizat o examinare în temeiul articolului 25 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei.

SFERA DE APLICARE A EXAMINĂRII

Examinarea se bazează pe descrierea sistemelor de gestionare şi de control primită la zz/II/aaa de la (numele organismuluizorganismelor care a/au transmis descrierea). De asemenea, am examinat informaţii suplimentare privind... (subiecte) şi am audiat personalul... (organisme al căror personal a fost audiat).

Examinarea a avut în vedere autorităţile de gestionare, de certificare şi de audit, organismul desemnat pentru încasarea plăţilor efectuate de Comisie şi pentru efectuarea plăţilor către beneficiari, precum şi organismele intermediare următoare (listă...).

AVIZ (2) Fie

(Aviz fără rezervă)

Pe baza examinării menţionate anterior, subsemnatul declar că sistemele de gestionare şi de control instituite pentru programul (programele) ... [numele pro

1 în cazul în care cel puţin două programe operaţionale sunt supuse unui sistem comun, descrierea sistemului în cauză poate fi însoţită de un singur raport sau aviz.

gramului (programelor) operaţional (operaţionale), numărul (numerele) codului CCI, perioada] sunt conforme

cu cerinţele articolelor 58 – 62 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, precum şi cu secţiunea 3 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei.

Fie

(Aviz cu rezervă) *

Pe baza examinării menţionate anterior, subsemnatul declar că sistemele de gestionare şi de control instituite pentru programul (programele) … [numele programului (programelor) operaţional (operaţionale), numărul (numerele) codului CCI, perioada] sunt conforme cu cerinţele articolelor 58 – 62 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, precum şi cu secţiunea 3 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei, cu excepţia următoarelor aspecte… C).

Motivele pentru care consider că acest aspect sau aceste aspecte ale sistemelor nu sunt conforme cu cerinţele şi evaluarea mea a gravităţii sunt următoarele (2):

Fie

(Aviz negativ)

Pe baza examinării menţionate anterior, subsemnatul declar că sistemele de gestionare şi de control instituite pentru programul (programele) … [numele programului (programelor) operaţional (operaţionale), numărul (numerele) codului CCI, perioada] nu sunt conforme cu cerinţele articolelor 58 – 62 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului şi cu secţiunea 3 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei.

Prezentul aviz negativ se bazează pe… (3):

Data Semnătura

1 A se indica organismul (organismele) şi aspectele sistemelor lor care s-au dovedit u îi neconforme cu cerinţele.

ANEXA 3

MODEL DE DECLARAŢIE DE CHELTUIELI ÎN VEDEREA UNEI ÎNCHEIERI PARŢIALE

Declaraţie de cheltuit

Referinţa al programului Suma totală a cheltuiel… /… /… şi 31/12 [anul: „Hi pe axe prioritare în vederea unei închideri parţiale operaţional (nr. CCI): …

Ilor certificate aferente operaţiunilor finalizate între

Axa prioritară 2007 – 2015

Suma totală a cheltuielilor eligibile plătite de beneficiari şi certificate Contribuţia publică corespunzătoare

Axa prioritară 1

Axa prioritară 2

Axa prioritară 3

Total general

ANEXA 3

TABEL FINANCIAR PRIVIND CADRUL STRATEGIC NAŢIONAL DE REFERINŢĂ CSNR) – ALOCAŢIE ANUALĂ INDICATIVĂ PER FOND ŞI PER PROGRAM OPERAŢIONAL (PO)

NB: Articolul 27 alineatul (4) litera (e) şi articolul 28 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 (în euro)

Convergenţă Participare comunitară

PO 1 Fond Total 1 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013

FEDR şi FC

POI FEDR

P02 FEDR + FC

FEDR FC

P03 FEDR + FC

FEDR FC

PO…

FSE

P04 FSE
P05 FSE
P06 FSE
PO… FSE
Total toate fondurile CSNR 2007 – 2013
Total FEDR
Total FC
Total FSE
FEADR
FEP
Competitivitate/Ocuparea forţei de muncă Participare comunitară
PO 1 Fond Total 1 2007 2008 2009 2010 2011 2012 201
FEDR
POI FEDR
P02 FEDR
FEDR
P03 FEDR
FEDR
PO…
FSE I
P04 FSE
P05 FSE
P06 FSE
PO… FSE!
Total toate fondurile CSNR 2007 – 2013
Total FEDR
Total FSE
ANEXA 3
PLANURI DE FINANŢARE A PROGRAMULUI OPERAŢIONAL
PLAN DE FINANŢARE A PROGRAMULUI OPERAŢIONAL INDICÂND CONTRIBUŢIA ANUALĂ A

FIECĂRUI FOND Referinţa programului operaţional (număr CCI):

Fond structural (FEDR sau FSE) C) Fond de coeziune (2) Total (3) = (W)

2007

Regiuni fără sprijin tranzitoriu

Regiuni cu sprijin tranzitoriu

Total 2007

2008

Regiuni fără sprijin tranzitoriu

Regiuni cu sprijin tranzitoriu

Total 2008

2009

Regiuni fără sprijin tranzitoriu

Regiuni cu sprijin tranzitoriu

Total 2009

2010

Regiuni fără sprijin tranzitoriu

Regiuni cu sprijin tranzitoriu

Total 2010

2011

Regiuni fără sprijin tranzitoriu

Regiuni cu sprijin tranzitoriu

Total 2011

2012

Regiuni fără sprijin tranzitoriu

Regiuni cu sprijin tranzitoriu

Total 2012

2013

Regiuni fără sprijin tranzitoriu

Regiuni cu sprijin tranzitoriu

Total 2013

Total regiuni fără sprijin tranzitoriu (2007 – 2013)

Total regiuni cu sprijin tranzitoriu (2007 – 2013)

Total general 2007 – 2013

1 în cazul unui program operaţional cu mai multe obiective, planul de finanţare în unt h trebuie defalcat, de asemenea, pe obiective.

2. PLAN DE FINANŢARE A PROGRAMULUI OPERAŢIONAL INDICÂND, PENTRU ÎNTREAGA PERIOADĂ DE PROGRAMARE, SUMA TOTALĂ A ALOCAŢIEI FINANCIARE DIN FIECARE FOND ÎN PROGRAMUL OPERAŢIONAL, CONTRAPARTIDA NAŢIONALĂ ŞI RATA DE RAMBURSARE PE AXE PRIORITARE

Referinţa programului operaţional (număr CCI): Axe prioritare pe sursă de finanţare (în euro):

Finanţare comunitară Contrapartidă naţională Defalcare indicativă a contrapartidei naţionale Finanţare totală Rată de co finanţare Pentru informare

(a) (b) [= (c) + (d)] Finanţare naţională publică (c) Finanţare naţională privată C) (d) (c) = (a) + (b) <f) (2) = (au (c) Participare BEI Alte surse de finanţare (3)

Axă prioritară 1

A se preciza fondul şi baza de calcul a participării comunitare (totală sau publică) (4)

Axă prioritara 2

A se preciza fondul şi baza de calcul a participării comunitare (totală sau publică)

Axă prioritara...

A se preciza fondul şi baza du calcul a participării comunitare (totală sau publică)

Total

c) A se completa numai în cazul în care axele prioritare sunt exprimate în costuri totale. C) Aceastl rati poate fi rotunjiţi în tabel. Rata exacţi utilizaţi pentru rambursarea cheltuielilor este raportul (f) C) Inclusiv finanţarea naţională privaţi în cazul în care axele prioritare

sunt exprimate în costuri publice. (*) în caz unui PO cu mai multe obiective, a se indica, de asemenea, obiectivul.

ANEXA 3

PREVIZIUNI ALE POSIBILELOR CERERI DE PLATĂ Estimare provizorie a posibilelor cereri de plată defalcate pe fonduri şi pe programe C), pentru anul în curs şi anul următor (în euro):

Cofinanţare comunitară (l)

Anul în curs Anul următor

Total program operaţional 1 (nr. codului CCI)

FEDR

FSE

Fond de coeziune

Total program operaţional 2 (nr. codului CCI)

FEDR

FSE

Fond de coeziune

Total general

() În tabel trebuie indicate doar previziunile posibilelor cereri privind participarea comunitară, şi nu previziunile de cheltuieli totale. În aceste estimări provizorii, este necesni a preciza participarea comunitară pentru anul în cauză şi a nu cumula sumele acesteia de l. i începutul perioadei de programare.

ANEXA 3

RAPOARTE ANUALE ŞI FINALE 1. IDENTIFICARE

PROGRAM OPERAŢIONAL Obiectiv în cauză

Zonă eligibilă în cauză

Perioadă de programare

Referinţa programului (numărul codului CCI)

Titlul programului

RAPORT ANUAL DE EXECUTE Anul care face obiectul raportului

Data de aprobare a raportului anual de către

comitetul de monitorizare

2. VEDERE DE ANSAMBLU A APLICĂRII PROGRAMULUI OPERAŢIONAL

2.1. Realizare şi analiza progreselor înregistrate

2.1.1. Informaţii privind evoluţia fizică a programului operaţional: Pentru fiecare indicator cuantificabil şi, în special, pentru indicatorii cheie:

Indicatori 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 Total

Indicator 1: Realizări C)

Obiectiv (2)

Situaţie de referinţă (3)

Indicator n: Realizări

Obiectiv

Situaţie de referinţă

() Realizarea trebuie exprimată cumulativ – valoarea indicatorului trebuie să fie valoarea (otală realizată până la sfârşitul anului de raportare. Realizările din anii anteriori pot fi actualizate «tund când se prezintă rapoartele anuale de implementare pentru anii următori, în cazul în care Munt disponibile informaţii mai precise.

(2) Obiectivul poate fi anual sau total pe întreaga perioadă de programare.

(3) Situaţie de referinţă introdusă numai pentru primul an când informaţiile sunt disponibile, cu excepţia cazului în care se foloseşte conceptul de bază de referinţă dinamică.

În măsura posibilului, toţi indicatorii trebuie să fie defalcaţi în funcţie de sex în cazul în care datele nu sunt încă disponibile, raportul indică data la care de voi fi disponibile şi data la care autoritatea de gestionare le va transmite Comisiei.

2.1.2. Informaţii financiare (toate datele financiare trebuie să fie exprimate în euro)

Finanţarea totală a programului operaţional (în Uniune şi naţională) Baza de calcul a contribuţiei

Uniunii (cost public sau total) Suma totală a cheltuielilor eligibile certificate plătite de beneficiari C) Contribuţia publică corespunzătoare () Rată de execuţie în procente a b e de = e/a dacă T

sau e = d/a dacă P

Axa prioritară 1 Precizaţi fondul relevant

— Din care cheltuieli corespunzătoare domeniului de intervenţie al FSE (l)

— Din care cheltuieli corespunzătoare domeniului de intervenţie al FEDER (2)

— Cheltuieli pentru regiunile care nu beneficiază de un sprijin de tranziţie (3)

— Cheltuieli pentru regiunile care beneficiază de un sprijin de tranziţie (3) Nu se aplică Nu se aplică

() Cifre exprimate în termeni cumulativi.

(2) Rubrica se completează numai în cazul unui raport final de execuţie, atunci cil ml programul operaţional este cofinanţat prin FEDER sau prin FSE, în care se recurge în opţiunea prevăzută la articolul 34 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

(3) Această rubrică se completează numai în cazul unui raport final de execuţie, ahm «i când programul operaţional include un sprijin în favoarea regiunilor care beneficia/n m> un sprijin de tranziţie şi a regiunilor care nu beneficiază de un astfel de sprijin. Pentru pui gramele operaţionale care beneficiază de contribuţie din partea FEDER în cadrul aloc um i specifice pentru regiunile ultraperiferice: defalcarea cheltuielilor în cheltuieli de expin. i tare şi investiţii în infrastructură.

Axa prioritară 2 Precizaţi fondul relevant

— Din care cheltuieli corespunzătoare domeniului de intervenţie al FSE

— Din care cheltuieli corespunzătoare domeniului de intervenţie al FEDER

— Cheltuieli pentru regiuni care nu beneficiază de un sprijin de tranziţie

— Cheltuieli pentru regiuni care beneficiază de un sprijin de tranziţie Nu se aplică Nu se aplică

Axa prioritară… Precizaţi fondul relevant – din care cheltuieli corespunzătoare domeniului de intervenţie al FSE

din care cheltuieli corespunzătoare domeniului de Intervenţie al IEDER

cheltuieli pentru regiuni care nu beneficiază de un nprijin de tranziţie cheltuieli pentru regiuni care beneficiază de un «prijin de tranziţie Nu se aplică Nu se aplică

Total general

2.1.3. Informaţii privind defalcarea utilizării fondurilor pe categorii

— Informaţii furnizate în conformitate cu dispoziţiile anexei II partea C.

2.1.4. Participare pe grupuri ţintă

— Pentru programele operaţionale cofinanţate de FSE: informaţii pe grupuri ţintă în conformitate cu anexa XXIII.

— Pentru programele operaţionale cofinanţate de FEDR: după caz, informaţii pertinente privind orice grup, sector sau zonă ţintă.

2.1.5. Participare rambursată sau reutilizată

— Informaţii privind utilizarea participării rambursate sau reutilizate în urma anulării unei participări în temeiul articolului 57 şi articolului 98 alineatul (2) din Regulamentul CE nr. 1083/2006.

2.1.6. Analiză calitativă

— Analiza rezultatelor prin intermediul unor

indicatori fizici şi financiari, inclusiv o analiză calitativă a progreselor înregistrate în ceea ce priveşte obiec tivele definite iniţial. O atenţie specială este acordată contribuţiei programului la procesul de la Lisabona, inclusiv în ceea ce priveşte realizarea obiectivelor prevăzute la articolul 9 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

Demonstrarea, după caz, a efectelor execuţiei programului operaţional asupra promovării şanselor egale pentru femei şi bărbaţi, şi descrierea acordurilor cât parteneriat.

Pentru programele operaţionale cofinanţate de FSE: informaţii necesare în temeiul articolului 10 din Regulamentul (CE) nr. 1081/2006.

2.2. Informaţii privind conformitatea cu dreptul comunitar

Probleme importante de respectare a dreptului comunitar întâlnite cu oca/ia punerii în aplicare a programului operaţional şi măsuri adoptate pentru remedierea lor.

2.3. Probleme importante întâlnite şi măsuri adoptate pentru rezolvamt lor

— Probleme importante întâlnite în punerea în aplicare a programului operaţional, inclusiv, după caz, o sinteză a problemelor grave apărute în aplicarea procedurii prevăzute la articolul 62 alineatul (1) litera (d) punctul (I) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, precum şi măsurile adoptate de autoritatea de gestionate sau de comitetul de monitorizare pentru rezolvarea lor.

— Pentru programele finanţate de FSE: probleme importante întâlnite în punerea în aplicare a acţiunilor şi activităţilor prevăzute la articolul 10 din Ref n lamentul (CE) nr. 1081/2006.

2.4. Modificarea contextului punerii în aplicare a

programului opera) Io n-ai (după caz)

Descrierea oricărui element care, fără să provină direct din contribuţia llnan clară a programului operaţional, are o incidenţă directă asupra execuţiei sal» (modificări legislative sau evoluţie socioeconomică neaşteptată).

2.5. Modificări importante în sensul articolului 57 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 (după caz)

Cazul în care a fost identificată o modificare importantă în sensul articolului 57 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

2.6. Complementaritatea cu alte instrumente

Sinteza aplicării dispoziţiilor adoptate pentru a asigura demarcarea şi coordonarea între intervenţiile FEDR, FSE, Fondului de coeziune, FEADR, FEP, intervenţiile BEI şi ale altor instrumente financiare existente [articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006].

2.7. Monitorizare şi evaluare

Măsurile de monitorizare şi de evaluare adoptate de autoritatea de gestionare sau de comitetul de monitorizare, inclusiv dificultăţile întâlnite şi măsurile adoptate pentru remedierea lor.

2.8. Rezerva naţională de performanţă (după caz şi numai pentru raportul anual de execuţie prezentat pentru anul 2010)

Informaţiile descrise la articolul 50 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

3. PUNERE ÎN APLICARE PE PRIORITĂŢI 3.1. Prioritate 1

3.1.1. Realizarea obiectivelor şi analiza progreselor înregistrate Informaţii privind evoluţia fizică a priorităţii

Pentru fiecare indicator cuantificabil în axa prioritară şi, în special, pentru indicatorii cheie:

Indicatori 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 Total

Indicator 1: Indicator o

Obiectiv

(2)

Situaţie de referinţă (3)

Indicator n: Indicator

Obiectiv

Situaţie de referinţă

() Realizarea trebuie exprimată cumulativ – valoarea indicatorului trebuie să fie valoarea totală realizată până la sfârşitul anului de raportare. Realizările din anii anteriori pot fi actualizate atunci când se prezintă rapoartele anuale de implementare pentru anii următori, în cazul în care sunt disponibile informaţii mai precise.

(2) Obiectivul poate fi anual sau total pe întreaga perioadă de programare.

(3) Situaţie de referinţă introdusă numai pentru primul an când informaţiile sunt disponibile, cu excepţia cazului în care se foloseşte conceptul de bază de referinţă dinamică.

În măsura posibilului, toţi indicatorii trebuie să fie defalcaţi în funcţie de sex. În cazul în care datele nu sunt încă disponibile, raportul indică data la care ele vor fi disponibile şi data la care autoritatea de gestionare le va transmite Comisiei.

— Pentru programele operaţionale cofinanţate de FSE: informaţii pe grupuri ţintă în conformitate cu anexa XXIII.

Analiză calitativă

— Analiza rezultatelor măsurate cu ajutorul informaţiilor financiare (punctul 2.1.2) şi indicatorilor fizici (punctul 3.1.1), precum şi alte informaţii relevante.

— Demonstrarea, după caz, a efectelor promovării

şanselor egale pentru femei şi bărbaţi.

— Analiza utilizării fondurilor în conformitate cu articolul 34 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006. Pentru programele FSE, informaţiile necesare în temeiul articolului 10 din Regulamentul (CE) nr. 1081/2006.

— Indicarea operaţiunilor neîncheiate şi a calendarului încheierii lor (numai în raportul final).

3.1.2. Probleme importante întâlnite şi măsuri adoptate pentru rezolvarea lor Probleme importante întâlnite în punerea în aplicare a programului operaţional, inclusiv, după caz, o sinteză a problemelor grave apărute în aplicarea procedurii prevăzute la articolul 62 alineatul (1) litera (d) punctul (I) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, precum şi măsurile adoptate de autoritatea de gestionare sau de comitetul de monitorizare pentru rezolvarea lor.

3.2. Prioritatea 2 Idem.

3.3. Prioritatea 3

Idem.

4. PROGRAME FSE: CONFORMITATE ŞI CONCENTRARE Pentru programele FSE:

— O descriere a modului în care acţiunile susţinute de FSE respectă şi conti i buie la acţiunile întreprinse în temeiul strategiei europene de ocupare a forţei de muncă în cadrul programelor naţionale de reformă şi al planurilor de acţiune pentru includere socială.

— O descriere a modului în care acţiunile FSE contribuie la punerea în aphcarea a recomandărilor în materie de ocupare a forţei de muncă şi a obiectiveloi legate de ocuparea forţei de muncă stabilite de Comunitate în materie de inc la dere socială, educaţie şi formare profesională [articolul 4 alineatul (1) din Ref u lamentul (CE) nr. 1081 /2006].

5. PROGRAME FEDR/FOND DE COEZIUNE: PROIECTE MAJORI (DUPĂ CAZ)

Pentru proiectele majore în desfăşurare:

— Evoluţia realizării diverselor etape ale proiectelor majore, astfel cum prevede în calendarul care figurează la punctul D. 1 din anexele XXI şi XXII.

— Evoluţia finanţării proiectelor majore pe baza informaţiilor prezentate la punctul H.2.2 din anexele XXI şi XXII (informaţiile trebuie prezentate cumulativ).

— Pentru proiectele majore finalizate:

— Lista proiectelor majore finalizate, inclusiv data finalizării, costurile totale finale ale investiţiei, folosindu-se modelul prezentat la punctul H.2.2 din anexele XXI şi XXII şi indicatorii cheie de ieşire şi de rezultat, inclusiv, dacă este cazul, indicatorii principali, prezentaţi în decizia Comisiei privind proiectul major.

— Probleme semnificative întâlnite în punerea în aplicare a proiectelor majore şi măsurile luate pentru remedierea lor.

— Orice modificare a listei orientative a proiectelor majore din programul operaţional.

5 a. PROGRAME FEDER/FOND DE COEZIUNE: PROIECTE DE MEDIU CU INVESTIŢIE TOTALĂ EGALĂ SAU MAI MARE DE 25 DE MILIOANE EURO ŞI EGALĂ SAU MAI MICĂ DE 50 DE MILIOANE EURO (DUPĂ CAZ)

Pentru proiectele în curs de desfăşurare:

— Starea de avansare a diferitelor etape ale proiectelor.

— Starea de avansare a finanţării proiectelor. Pentru proiectele finalizate:

— Lista proiectelor terminate, inclusiv data de încheiere, costurile investiţiilor finale totale, inclusiv sursele de finanţare şi principalii indicatori de realizare şi de rezultat, cuprinzând, dacă este relevant, indicatorii

cheie.

6. ASISTENŢĂ TEHNICĂ

— Explicaţii privind utilizarea asistenţei tehnice.

— Procentul din suma participării financiare a fondurilor structurale alocate programului operaţional cheltuit pentru asistenţă tehnică.

7. INFORMARE ŞI PUBLICITATE

— Informaţii în temeiul articolului 4 alineatul (2) din prezentul regulament, inclusiv realizările, exemplele de bună practică şi evenimentele importante.

ANEXA XIX

VERIFICAREA ADIŢIONALITĂŢII OBIECTIVULUI DE CONVERGENŢĂ PENTRU 2007 – 2013 – VERIFICARE EX ANTE Tabel financiar recapitulativ al cheltuielilor structurale publice sau similare în regiunile obiectivului de convergenţi (în milioane EURO, preţuri din 2006) C)

Previziune medie anuală a CSNR 2007 – 2013 (a ante) Medie anuală reală 2000 – 2005 C)

Total Din care Cadru naţional de referinţă (CSNR) în afara CSNR Total Total Din care întreprinderi Cadru comunitar de

(CCSyDocument unic de programare (DOCUP) în afara CCS/DOCUP Total

Na. + UE Na. + UE UE Nat. Na». Na. Nat. + UE Nat. + UE UE Na». Na. Nat.

(1) (2) – (4)

+ (5) + (6) (3) (4) (5) (6) (7) – (5) + (6) – (2) – (4) (8) – (10) + (11) + (12) (9) (10) OD (12) (13)

(11) +

(12) = (8) – (10)

Infrastructuri de bază

Transporturi

Telecomunicaţii şi informaţională

Energie

Mediu şi apa

= re – >-gp jt şi ckt a. ife. pa. – * dia zona euro, a se utiliza cursul de schimb anual mediu din 2005.

ANEXA XIX

VERIFICAREA ADIŢIONALITĂŢII OBIECTIVULUI DE CONVERGENŢĂ PENTRU 2007 – 2013 – VERIFICARE EX ANTE Tabel financiar recapitulativ al cheltuielilor structurale publice sau similare în regiunile obiectivului de convergenţi (ra milioane EURO, preţuri din 2006) C)

Previziune medie anuală a CSNR 2007 – 2013 (a ante) Medie anuală reala 2000 – 2005 C)

Total Din care Cadru naţional de referinţă (CSNR) în afara CSNR Total Total Din care întreprinderi Cadru comunitar de

(CCSyDocument unic de programare (DOCUP) în afara CCS/DOCUP Total

Na. + UE Na. + UE UE Nat. Naţ. Na. Naj. + UE Nat. + UE UE Na». Na. Nat.

(1) (2) – (4)

+ (5) + (6) (3) (4) (5) (6) (7) – (5) + (6) – (2) – (4) (8) – (10) + (11) + (12) (9) (10) OD (12) (13)

(11) +

(12) = (8) – (10)

Infrastructuri de bază

Transporturi

Telecomunicaţii şi informaţionala

Energie

Mediu şi apa

* = te >-gp jt şi ckt a. ife. pa. – * dia zona euro, a se utiliza cursul de schimb anual mediu din 2005.

Previziune medie anuală a CSNR 2007 – 2013 (ex ante) Medie anuală reală 2000 – 2005 C)

Total Din care întrecadru strategic naţional de referinţa (CSNR) în afara CSNR Total Total întreprinderi

Cadru comunitar de

(CCSVD – ocument unic de programare (DOCUP) în afara CCS/DOCUP Total

Nat. + UE Nat + UE UE Na. Na. Nat. Nat. + UE Nat. + UE UE Nat. Nat. Nat.

(1) (2) – (4) + (5) + (o (3) (4) (5) (o (7) – (5) + (6) – (2) – (4) (8) – (10) + (H) + (12) (9) (10) (11) (12) (13) – (10 + (12) – (8) – (10)

Sinilate

Resurse umane

Educaţie profesională

CDT

Mediu productiv

Industrie

Servicii

Turism

Altele

Total

c) 2004 – 2005 pentru cele zece state membre care au aderat în 2004, plus România şi Bulgaria.

Previziune medie anuală a CSNR 2007 – 2013 (ex ante) Medie anuală reală 2000 – 2005 C)

Total Din care întrecadru strategic naţional de referinţă (CSNR) în afara CSNR Total Total întreprinderi Cadru comunitar de

(CCSVD – ocument unic de programare (DOCUP) în afara CCS/DOCUP Total

Nat. + UE Na. + UE UE Na. Na. Nat-Nat. + UE Nat. + UE UE Nat. Nat. Nat.

(1) (2) – (4) + (5) + (o (3) (4) (5) (o (7) – (5) + (6) – (2) – (4) (8) – (10) + (H) + (12) (9) (10) (11) (12) (13) – (10 + (12) – (8) – (10)

Sinilate

Resurse umane

Educaţie profesională
CDT
Mediu productiv
Industrie
Servicii
Turism
Altele
Total

c) 2004 – 2005 pentru cele zece state membre care au aderat în 2004, plus România şi Bulgaria.

ANEXA 3

DATE STRUCTURATE CARE TREBUIE CODIFICATE, PRIVIND PROIECTELE MAJORE

Informaţii cheie privind proiectul major Formular infrastructură Formular investiţie productivă Tip de date

Denumirea proiectului B.1.1 B.1.1 Text
Numele societăţii n.a. B.1.2 Text
IMM n.a. B.1.3 Da/Nu
Dimensiune temă prioritară B.2.1 B.2.1 Cod (un)
Dimensiune formă de B.2.2 B.2.2 Cod finanţare
Dimensiune teritorială B.2.3 B.2.3 Cod
Dimensiune activitate B.2.4 B.2.4 Cod (un)
economică
Cod NACE B.2.4.1 B.2.4.1 Cod (un)
Natura investiţiei n.a. B.2.4.2 Cod
Dimensiunea B.2.5 B.2.5 Cod (un)
(dimensiunile) amplasării
Fond (un) B.3.4 B.3.3 FEDER/FC
Axă prioritară sau axe B.3.4 B.3.4 Text prioritare
PPP B.4.2. din.a. Da/Nu
Fază de construcţie – data D.1.8A D.1.5A Data începerii
Fază de construcţie – data D.1.8B D.1.5B Data încheierii

Perioada de referinţă E. 1.2.1 E. 1.2.1 Ani
Rată de actualizare E. 1.2.2 E. 1.2.2 %
financiară
Costul total al investiţiei E. 1.2.3 E. 1.2.3 EURO
Costul total al investiţiei E. 1.2.4 n.a. EURO
(valoare actuală)
Valoare reziduală E. 1.2.5 n.a. EURO
Valoare reziduală E. 1.2.6 n.a. EURO
(valoare actuală)
Venituri (valoare actuală) E. 1.2.7 n.a. EURO
Costuri de exploatare (valoare actuală) E. 1.2.8 n.a. EURO
Venituri nete E. 1.2.9 n.a. EURO
(valoare actuală)
Cheltuieli eligibile E.l.2.10 n.a. EURO
(valoare actuală)
Informaţii cheie privind proiectul major Formular infrastructură Formular investiţie productivă Tip de date
Creştere estimată a cifrei de afaceri anuale n.a. E. 1.2.4 EURO
Variaţia cifrei de afaceri pe persoană angajată (%) n.a. E. 1.2.5 %
Rata rentabilităţii financiare (fără subvenţie din partea Uniunii Europene) E.1.3.1A E.1.3.1A %
Rata rentabilităţii financiare (cu subvenţie din partea Uniunii Europene) E.1.3.1B E.1.3.1B %
Informaţii cheie privind proiectul major Formular infrastructură Formular investiţie productivă Tip de date
Valoare financiară actuală netă (fără subvenţie din partea Uniunii Europene) E.1.3.2A E. 1.3.2 A EURO
Valoare financiară actuală netă (cu subvenţie din partea Uniunii Europene) E.1.3.2B E.1.3.2B EURO
Costurile eligibile H.1.12C H.1.10C EURO
Suma prevăzută de decizie H.2.1.3 H.2.1.1 EURO

Subvenţia din Uniunii Euroi partea Dene H.2.1.5 H.2.1.3 EURO

Cheltuieli deja certificate Suma totală în EURO: Suma corespunzătoare fiecărui program operaţional în EUR: H.2.3 H.2.3 EURO

Costuri şi avantaje economice E.2.2 E.2.2 Text/EURO

Rata de actualizare socială E.2.3.1 E.2.3.1 %

Rată de randament economic E.2.3.2 E.2.3.2 %

Valoare actuală netă economică E.2.3.3 E.2.3.3 EURO

Raport avantaje/cost E.2.3.4 E.2.3.4 Număr

Număr de locuri de muncă create în mod direct în timpul fazei de punere în aplicare E.2.4.1A E.2.4 a) IA Număr

Informaţii cheie privind proiectul major Formular infrastructură Formular investiţie productivă Tip de date

Durata medie a locurilor de muncă create în mod direct în timpul fazei de punere în aplicare E.2.4.1B E.2.4 a) lb Luni/permanent

Număr de locuri de muncă create în mod direct în timpul fazei operaţionale E.2.4.2A E.2.4 a) 2A Număr

Durata medie a locurilor de muncă create în mod direct în timpul fazei operaţionale E.2.4.2B E.2.4 a) 2B Luni/permanent

Număr de locuri de muncă create în mod indirect în timpul fazei operaţionale n.a. E.2.4 a) 4A Număr

Impact interregional asupra ocupării forţei de muncă n.a. E.2.4 c) Neg/Neut/Poz

Clasă de dezvoltare EIM F.3.2.1 F.3.2.1 ÎI/Nu este acoperită

EIM efectuată în cazul clasei 11 F.3.2.3 F.3.2.3 Da/Nu

% din costul măsurilor destinate compensării impactului negativ asupra mediului F.6 F.6 %

Alte surse europene (BEI/FEI) 1.1.3 1.1.3 Da/Nu

Participare Jaspers 11.4.1 1.4.1 Da/Nu

Indicatori cheie (vă rugăm să alegeţi indicatorul cheie relevant dintr-o listă derulantă disponibilă în sistemul electronic): B.4.2B n.a. Număr

ANEXA 3

PROIECT MAJOR

CERERE DE CONFIRMARE A ASISTENŢEI ÎN TEMEIUL ARTICOLELOR 39 – 41 DIN REGULAMENTUL (CE) NR. 1063/2006

FONDUL EUROPEAN DE DEZVOLTARE REGIONALA/FONDUL DE COEZIUNE INVESTIŢII ÎN INFRASTRUCTURA (Titlul proiectului]

Nr. CCI […]

A. ADRESE ŞI REFERINŢE

A.l. Autoritatea responsabili pentru cerere (şi anume, autoritatea de gestionare sau organismul Intermediar). În cazul unul proiect major ootinanţat de mai mult decât un singur program operaţional, este necesar şi fie menţionate autorităţile responsabile de flecare program operaţional.

A. l.l. Denumire:

A. 12. Adrese:

A. 1.3. Contact:

A. 1.4. Telefon:

A. 1.5. Telex/Fax:

A. 1.6. E-mail:

A.2. Organismul, sau organismele în cazul unul proiect major co finanţat de mai mult decât un singur program operaţional, reaponeabil (e) de realizarea proiectului (beneficiar)

A.2.1. Denumire:

K2.2. Adresa:

A.2.3. Contact:

A$_2$A. Tehton:

A.2.S. Telex/Fax:

A.2.6. E-maH:

B. INFORMAŢII PRIVIND PROIECTUL B.1. Titlul proieotulul/etapa proiectului:

1 1

B.2. Clasifloarea activkaţilor din cadrul protestului O Cod Procent

B.2.1. Codttloana dkmnskmH Jemi prioritari 1 ÎI 1

1 ÎI 1

B22. Codificarea dimensiunii Jormi de finanţare” 1 ÎI 1

B2A. Codificarea émenakjnU teritoriale 1 1

B.2.4. Codificarea dimensiunii activitate economică’?) 1 ÎI 1

8.2.4.1 Codul NACE (3) r-i

B.2.5. Codificarea dimensiunii Joca Hzare (kmkzări)” (NUTS/UAL) (*) îi

c) Anexa II la Reouamentul (CE) nr. 18260.000, în lipta unor dapozitl contrar.

(*) în cazul în car* un proiect Implic* mal multe «cfvftful economice, în pol Mea mal multe coduri. În aceeetă ahuefla. trebuie mrloală cota procemuală car* ravina flăcărui cod. verificând ci totalul nu depaeeeto 100%. fi NACE-Rev.2. cod cu 4 dire; Regulamentul (CE) nr. 1893/2006 al Parlamentului European» I al Coneli Kjful (JO L 393, 30.12.2006. p. 1).

[*> Regulamentul (CE) nr. 10390003 al Parlamentul u! European al CenaMuKi (JO L 154, 21.62003. p. 1). A «a ullize codiri NUTS cal mal detailat el relevam. În cazul în oare un protact vizează mal multă zone NUTS/UAL la nivelul 2, să vă tua în cona Marara încadrarea la codul NUTS/UAL de nivelul 1 cau la coduri cuperioere.

B.3. Compatablia – ale el coerenţă cu programul (programele) operaţiona Ke)

B.3.1. Titlul programului (programator) oparapona

Ha) a/anintfa):

I!

B.M. Numâni codului comun da khrvfcara (CCS) al ptogramukă (programator) oparatonauja)

I i

B.3.3. Fond

În cazul unul proiect major oofinanal da mai mut dacei un alngur program oparalonal. «ăla naoaaar să da menţionai în mod separat fondul pentru flacăra program opération ai.

FEDER Fondul da coeziune

B.3.4. ntră axai prioritara sau al axator prioritara în catul unul proiect major ooSnatfat da mal mult decât un aingur program oparaponal l I

B.4. Descrierea pro tactului

B.4.1. Daseriaroa prolactuiul (sau a atapal prohetului):

(a) Sa furnizează o deaorlora a proiectului (sau a atapal proiectului).

I – 1

(b) În cazul în care proiectul reprezintă, o fază a unu proiect de ansamblu, să descriu etapele prevăzute pentru punerea în aplicare (explicând dacă aceste etape sunt independente una de alta din punct de vedere tehnic şi financiar). În cazul unui proiect major cofinanţat de mai mult decât un singur program operaţional, este necesar să fie menţionate partie care depind de fiecare program operaţional sau alocarea proporţională.

I 1

(c) Pe baza căror criterii a fost divizat proiectul în etape?

I I

BA2. Dascharaa taMci a investit* în infrastructura

(a) Se descriu Infrastructurile preconizata şi lucrările

pentru care esta propusa o contribuţie financiară, specificând principalele lor caracteristici şi componenta.

1 I

(b) în ceea ce priveşte lucrarea în cauza, se identifica şi se cuantifica principalii indicatori de rezultai care trebuie utilizaţi:

I I

(c) Principalii beneficiari ai wifnulructurilor (şi anume, populaţia antă, cuantificată în mesura posibilului):

I 1

(d) Realizarea în/rastructur Hor va fi asigurata primi un parteneri al pu Ne privat (PPP)?

De Nu

În cazul unui ră – apună afirmativ, se descrie forma de PPP (da exemplu, procesul de selectare a partenerului privat, structura PPP. dispoziţii prtvând proprietatea asupra Intrastrucajril. măsurile de repartizare a riscului, etc.):

Se furnizează detalii cu privire le modul în care infrastructurile vor fi gestionate dupé încheierea proiectului (şi anume, gestionare publica, concesiune, altă formă de PPP)

I

e) Proiectul face parte dintr-o reţea transeuropeană care a făcut obiectul unui acord ia nivelul Uniunii?

Da Nu

I: – i

B.S. Obiectivele proiectului

B 5.1. Infrastructuri existente şi Impactul proiectului

Se (ndei măsura în care regiunea (regiunile) este (sunt) dotaţi (dotate) În prezent ou tipul de infrastructuri la care se referi prezenta cerere: a se face o comparaţie între acesta şi nivelul de dotare cu Infrastructuri vizat pentru anul ţinti 20... (şi anume, conform strategiei

relevante sau a planurilor naţionale/regionale, daci este cazul) – 8 a indici contribuţia preconizaţi a proiectului la obiectivar etralegiev planului. Se precizează eventualele blocaje sau alte probleme care trebuie rezolvate.

I – H

B.62. Obiective sockmconomce

Se Indici obiectivele el scopurile sodoeconomice ale proiectului.

[

B.5.3. Conuuxipa la realizarea programului (programelor) operapone He)

Se desene modul în care proiectul contribuie la realizarea priorităţilor programului (programelor) operaţional (a) (furnizând. În măsura posibilului, indicatori cuantmea».

C. REZULTATELE STUDIILOR DE FEZABILITATE

C.1. Se furnizează un rezumat al prinolpalelor concluzii ale etuditor de fezabilitate reatzata

Se furnizează referinţe precise în cazul în oare FEDER. Fondul de coeziune. 16PA sau alte mijloace de intervenţie ale Uniunii parlopavau 3 participai la finanţarea studiilor de fezabilitate.

I:

C.1.1. Analiza cererii

Se prezinţi o sinteză a analizei cererii, mokistr nivelul de utKlzare preconizat la avie Mzarea proiectului şi nivelul de creştere a cere.

I

C 1.2. Opţiuni luate în considerare

Se prezintă pe scurt opţiunile alternative luate în coneiderare în stud We do fazabt. Nate.

r]

O. CALENDAR

D.I. Calendarul proiectului

Să prezintă mal Je «calendarul de decfâşurare al întregului proiect.

În cazul în care cererea se referă la o etapă a proiectului, se indica în mod clar în labei elementele întregului proiect pentru care se solicita asistenta prin prezenta cerere:

Data înctowtl zz/IUmm Oaia Inehdaril

(B) u/VUu

1. Studiu de fezabilitate:
2. Analiza cost beneftdu (inclusiv analiza financiară):
3. Evaluarea Impactului asupra mediului:
4. Studii de proiectare:
6. Pregătirea dosarului de licitaţie:
8. Începutul prevăzut al procedurii (procedurilor) de licitaţie O:
7. Achiziţia de terenuri:
8. Etapa/contractul de construcţie:
9. Etapa de exploatare:

c) S* pradZMil QTtru llccar* iletafi…

Se anexează un calendar rezumativ al principalelor categorii de lucrări (de exemplu, un grafic Qantt. În măsura disponibilităţii). D.2. Maturitatea proiectului

Se prezintă oalendarul proiectului (D.1) În ceea ce priveşte progresul tehnic şi linanoiar şi nivelul actual de maturitate a proiectului, în oadrui următoarelor rubrici:

D2.1. Aspect» tehnice (studii de fezabilitate, etc.):

I I

02.2. Aspecte administrativa (autorizaţii, evaluarea Impactului asupra mediului, achiziţia da terenuri, Hdtapl, etc.):

023. Aspecte financiare (decizii de angajament în ceea ce priveşte chetuäetua pubtoa naţionale, împrumuturi soäcnate sau acordate, de-a se furniza referinţa):

D.2.4. Jh cazul în care proiectul e început de să se

indica starea de ovohipe a lucrărilor.

E. ANALIZA C08TURI-8ENEFIOI

Prezenta secţiune ar trebui să se bazeze pe orientările privind metodologie de realizare a analizei cost beneticiu pentru proiectele majore Pe lingi elementele sintetice care trebuie prezentate, întregul document al analizai coat benafidu se va prezenta în anexa II în spr Şmil prezentei cereri.

E.1. Analiză financiari

Bemăntele principale ale analizai hvtar Kiam j

1.1. äounä deiorif «muod* umza & O ê pe-êzmk* apmcăk» temui*»

mmm o «im.

1. Piwo» de ce* ntrrfPA («ni)

Rat* (te» öb-te* financ & r*

1 Cextel ««ale m-w-à. În «e*

OàlM «Xte îl mvwttw ßn» uro. «etajat)

9. Vwkmm tMMum Çn mm, <mmxu*) rraty

7. v ««ufi de «uro. wsb «» («te)

6 Co «tur> «te expkwitf «(în «uro. se & un & at *)

e «k» «**» ««fie* * * e IfMntM*

8 V * * n «t – * «f-syn – «h «(tu Hg «4» expkmttr* * valeur* mttöuar Cm «uro. JÉMJÉÉM» (7) – 10. Com mine – în <ta «uro> ucbutm W – în M «eM 88 tannât* floj

11. * «*» (te tmtmm» cte-oMw)» 00) I «*)

< 1 în imrttormuă me*, rm în ** «nwnrw «în e eu te <w «mm» inww-ni «s*» wm* te mm că wm. ** mtmtè otma* * * mmmm» <muom* te mamm) mtl te mână în et** mm» tntmm* «mm * * * ** în t*» ţun eut-o, în a» «chi «uşa* imneür.

t-l Ox-ja Sm în m-wmă mm te ««feţi * * * * un» w «wxă Kxte gw» o» Ki «fw» te (t» a n-au «fK metwtem owtmtfM* eu < «e» citm» w rt» Msnj 4. <J – KfW a* aptafe 1} äs e-ui i-o*» pe-ö< «ass» teft «amhâw imjfMw’s» wtd p-

wt-m O* vieti… te aamatf fcitetwsu» t0T din Tua» ce m» ve «m făawtu Q.lte «mm w-ce*! * în mnuàM (*} «te %reju-n «wi-j< r & tt «\» OKWKW «,» 2 j te «*» * te «m» ««««tu «*» «paa*» unt în «e «» o—* w-m»

În hw «ié «t» 19 txtmmt în hmmm* în

h caïui în care TVA «str» rocuperabsa. Orwftuwitte «i w» r» vr? s» ar U» de «à să uwt «p «crfr» ««f ««ws jo TVA.

E 1.3 tu Otte «te wmKxm twntei

Ou édiélim ar. «j iKftkttekwti i utmmm afb-al «fmmewl f%» «WO ftFFK

Z V» to ar** «e VANrl

cu «om «9 «te «iijui» t.» f – îi. cei w. IQIsaOM. umhn l>. mi «mm «mit «xl<Wi mhmm pe*» «ut (l» «m e i. i «. te fefiţi) ** «tnMIM cd ifMMM – lfl «jwtec

În eaütw* în p/m MWte ((jpgi «i simtM tejtetor. princapM «su K «IjNfţ în fiu * «w. r ««de tsucfte *> «mi w «s*Wte «te um im» ote «te’s «imrute * «x-te). îl El vor Ipjfij în Uxm «oo «*? siâà «i-ae (te «jtp-oät* «ivi wytiia** lixoteetuM1

!

!

3

Eut Wtcă & iM wtmmm p pânnmi imêêêêi Euü «KxwMtrf mm*Om. s* * *> * * *** Wêmêş

(c) Sun i)

O

În e t taxele proporţionale cu folosirea proiectului/consumul real?

cu poluarea generată de utilizatori?

azul în care nu se propun tarife sau taxe. cum vor fi acoperite costurile de exploatare şi de întreţinere?

E-2. Analizé aocloeconomică

E.2.1. Se descrie pe scurt metoda utilizată (ipoteze cheie ale evaluării costurilor şi beneficiilor) şi principalele

concluzii ale analizei socioeconomice:

E.2.2. se precizează principalele costuri şi beneficii puse în evidentă prin analiză, precum şi valoarea atribuită fiecăreia dintre ele:

Benellclu Valoare unitară (dacă w epitet) Valoare totală (În euro, actualizată) % din benefleftfe totale

Cost VaJoaie unitară (dacă să apHea) Valoare totală (ta euro. actualizata) % din costurile totale

E.2.3. Principe /// Indicatori al analizei economice

Principalii parsment şi indicatori Valori

1. Raia sociala a scontului (%)
2. Rata economloa de rentabilitate (%)
3. Valoare actuala neta economică (în EUR)
4. Raport costuri beneficii

E.2.4. Impactul proiectului asupra ocupării forţei de muncă

Se furnizează o Indicaţie a numărului de locuri de muncă ce vor fi create [exprimate în echivalenţi normă întreagă (ENI)].

Număr de locuri de munci direct croata: Nr. (ENI) (a) Durata med «a acestor tocuri de munca e «luni) < o (B)

1. În timpul fazei de punere în apucare
2. În timpul fazei de exploatare

c) în cazul tocurilor da muncă permanenta. În toc da durata în luni. să indică jwmamrt".

[NB: locur He da muncă indirecte creata «au pierdute nu să iau în considerare pentru Investiţiile de kumstructurA publică.)

E.2.5. Se indică principalele beneficii şi costuri care nu pot fi cuantificate/evaluate:

I 1

E.3. Analist riscului şi a sans b Uitaţii

E.3.1. Scurtă descriere a metodei utilizate şi rezumatul rezultatelor

CT

E.3.2. Analiza sensibilităţii

Ss indică modificarea procentuală aplicată variabilelor tastate: …

Se prezintă efectul estimat asupra rezultatelor indicilor de performanţă financiară şi economică.

Vartan «tentata Variaţia ratai da refflaWIlate financiari Variaţia valorii actualizate nete financiare Variarja ratai de rentabilitate economice Variaita valor H actualizata nete economice

Care variabile au fost identificate drept variabile critice? Precizaţi ce criteriu 6-a aplicat.

1 1

Care sunt valorile prag ale variabilelor critice?

1]

E.3.3. Analiza riscurilor

Se prezintă distriouţia probabilităţii estimate a indicatorilor de performanţă financiară şi economică. Furnizaţi informaţii statistice relevante (valori preconizate, abatere standard).

I

1 1

F. ANALIZA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

El. În ce mod:

(a) contribuie proiectul la obiectivul dezvoltării durabile (politica europeană de lupţi altele…)? l împotriva schimbării climatice, protecţia biodrversitătll.

(b) respectă proiectul principiile acţiunii preventive şi ale corectării, cu prioritate la sursă, a daunelor aduse mediului?

(c) respectă proiectul principiul conform căruia „poluatorul plăteşte”?

!

F.2. Consultarea autorităţilor responsabile ou mediul

Autorităţile de mediu care ar putea fi interesate de proiect au fost consultate în virtutea responsabilităţilor lor specifice?

Da Nu

În cazul unui răspuns afirma autorităţi: tiv. vă rugăm să indicaţi den urnirea (denumirile)) şi adret a (adresele) şi să descrieţi responsabilitatea respectivei i!

În cazul unui răspuns negat iv. vă rugăm să oferiţi expl coţii:

! 1

F.3. Evaluarea Impactului asupra mediului

F.3.1. Autorizaţia?)

F.3.1.1. A fost acordata deja o autorizaţie pentru derularea acestui proiect?

Da Nu

F.3.1.2. În caz afirmativ, la ce data

I I

F.3.1.3. În coz contrar, când a fost Introdusa cererea oficiala de autorizaOe7

I I

F.3.1.4. La ce data este aşteptata decizia finala?

I I

F.3.1.5. Indicaţi autoritatea sau autorităţile competente care au acordat sau vor acorda autorizaţia de dezvoltare.

F.3.2. Aplicarea directivei 85/337/CEE a consiliului privind evaluarea impactului asupra mediului (EIM) (*)

F.3.2.1. Proiectul aparţine unei clase de dezvoltare:

care face obiectul anexei I la directiva menţionată (treceţi la întrebarea F.3.2, 2)

reglementate de anexa II la directiva (treceţi la întrebarea F.3.2.3)

care nu este reglementată de niciuna dintre cele două anexe (treceţi la întrebarea F.3.3)

F.3.22. În cazul în care proiectul este reglementat de anexa I la directivă, se anexează următoarele documente:

(a) Informaţiile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) din directivă:

(b) rezumatul netehnte (7) al studiului de impact asupra mediului realizat pentru proiect:

(c) informaţii privind consultările cu autorităţile de mediu, publicul în cauză şi, după caz, cu alte state membre.

F.3.2.3. În cazul în oare proiectul este reglementat de anexa II la respectiva directiva, a fost realizată o evaluare a Impactului asupra mediului?

Da în acest caz, Includeţi documentele necesare enumerate la punctul F.3.2.2

Nu în acest caz. prezentaţi motivele şi precizaţi Urnitele, criteriile sau examinarea fiecărui caz în parte realizate pentru a ajunge la conduzlo că proiectul nu prezintă efecte semnifleative asupra mediului:

1 1

F.3.3. Aplicarea directivei 2001/42/CE a Parlamentului European şi a Cernitului () privind evaluarea strategiei de mediu (Directiva ESM)

(*) Decizia autorităţi cau a eutorttipor competente (naţionale) car* împuterniceşte titularul proiectului ei realzezo proiectul, în cazul în oare proiectul prezentai tac* n «ce diffir o operaikjne mai ampla, autorizata d* d-zvonar* trebur să sa reter* «xolualv la proiectul prezentat ComieM. În cazul în car* sunt ecesare mal mult* d-cmi >im autorizare a dezvoltării, se vor repeta informasse de ost* ori cat* necesar.

() JO L 176.5.7.1986. p. 40.

I1) Elaborat în temeiul ««colului S alineatul (3) din Directiva 8S7337/CEE. (*) JO L 197.21.7.2001. p. 30.

F.3.3.1. Proiectul rezulta dintr-un plan sau program

reglementat de Directiva ESM?

Nu în acest oaz. prezentaţi o expitoape succinţi:

I I

Da în acest caz. pentru a aprecia dacă efectele cumulative potenţiale la scara mai larga ale proiectului au fost abordata, vă rugăm să indeaţi De un link Internet fie o copie electronică a rezumatului netahnic () al raportului de metflu realizat pentru plan sau program.

F.4. Evaluarea Impaotutul asupra eRurftor NATURA 2000

F.4.1. Proiectul poate avea Impact negativ major asupra situiilor Induse sau care trebuie Induse în reţeaua Natura 2000?

Da în acest caz

(1) Vă rugăm să prezentaţi o sinteză a concluziilor evaluării corespunzătoare realizate în conformitate eu articolul 6 alineatul (3) din Directiva B2/43/CEE a Consiliului (O).

I ZJ

(2) în cazul în care măsurile compensatorii au fost considerata ca fiind necesare în conformitate cu articolul 6 alineatul (4). vă rugăm să prezentaţi o copie a fişai Jnformaţii cu privire la proiectele oare ar putea avea un efect negativ semnificativ asupra citurilor NATURA 2000”, transmisă Comisiei (DG Mediu) În temeiul Directivei 92M3/CEE („jr.

Nu în acest caz. anexaţi declaraţia rjn apendicele I completată de autoritatea competentă.

F.6. Măsuri suplimentare de Integrare în mediu

Proiectul prevede, pe lângă evaluarea impactului asupra medului, alte măsuri suplimentare de Integrare în materie de mediu (de exemplu, auditul de medu. managementul de mediu, monitorizarea apeciffcă a mediului)?

De Nu

Dacă răspunsul este afirmattv. se precizează

F.6. Costul mieurtor destinate remedierii Impactului negativ asupra mediului în oazul în care este Inclus în costul total, proporţia estimaţi a costului măsurilor luate pentru a reduce şi/sau compensa Impactul negativ asupra mediului

— I I

Explicaţi pe scurt

1 1

F.7. În oazul protestelor în domeniul apst al apelor uzate şi al deşeurilor eo Ms:

Explicaţi daci proiectul este coerent cu un plan şi un program seotodal/integrat legate de punerea în aplicare a politicii sau legislaţiei Uniunii (2) În aceste domenii:

I I

() Elaborat în temeiul anexei l Mers () la Directiva 2001/42/CE. f10) JO L 200, 22.7.1902, p. 7.

(”) Documentul 99/7 rov.2 adoptat de Comitetul „Habteto” (Mkiţal în temeiul Directivei 92/43/CEE) În cadrul reurtunil sala din 4 octombrie 1099.

(**) În apeoM, Okectiva 20 rjO/BO/CE a Parlamentului European al a Conelfelui (rjraotfvo cadru privind apa) (JO L 327.22.122.000. p. 1). Dfraottva 91/271/CEE a ConaHuM (drecuva privind tratarea apelor uzate urbane) (JO L 139, 30.5.1991, p. 40), aroooM 7 «n Ofreetrva 2006712 «a Perlarnerm*J European a Comatului (dsecova cadru privind apa) (JO L 114.27.44006. p. 9). Oeecăva 1999/3MCE a ConeSuW (ovectiva privind depozitarea deesuritor) (JO L 162.16.7.1999, p. I).

G. JUSTIFICAREA CONTRIBUŢIEI PUBLICE G.1. Concura mi

Proiectul beneficieze de ajutoare de stat?

Da Nu

În oazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să precizaţi în tabelul de mai jos valoarea ajutorului şi, pentru ajutoarele autorizate, numărul ajutorului de stat şi referinţa scrisorii de autorizare, pentru ajutoarele cu exceptare în funcţie de categorii, numărul de înregistrare respectiv şi pentru ajutoarele notificate pendinte, numărul ajutorului de stat (13).

Sursa O* ajutor (locala, regionala, n «portal* şi din panta Uniunii): Valoarea ajutorului (în EUH) Numărul ajutorului da etat/ numărul da înregistrare al ajutorului eu sxcepure în funcţia da categorii Relertnla scrisorii da autorizare

Scheme de ajutor autorizate, ajutor ad hoc autorizat sau ajutor oare face obiectul regulamentului de exceptare în funcţie de categorii:

Ajutor prevăzut în temeiul unor notificări pendinte (ajutor sau scheme ad hoc):

Ajutor pentru care o notificare este în aşteptare (ajutor sau scheme ad hoc)

Totalul ajutorului acordat:

Cost total al proiectului de investiţii

G.2. Impactul participării Uniunii asupra punerii în practică a proiectului Pentru fiecare răspuns afirmativ, vă rugăm să precizaţi dacă: Participarea din partea Uniunii: a) va accelera punerea în aplicare a proiectului?

Da Nu Q

b) va fi esenţială pentru punerea în aplicare a proiectului?

Da Nu

H. PLAN DE FINANŢARE

Valoarea vizată de decizie şi alte Informaţii financiară din această secţiune trebuie să fie conforme ou baza (costuri totale sau public*) utilizată pentru rata de oofinantare a axei prioritare. În cazul în care cheltuielile

private nu sunt eligibile pentru finanţare în temeiul axai prioritare, acestea vor fi excluse din rândul costurilor eligibile: în cazul în care cheltuielile private sunt eligibile, acestea pot fi inclusa

C*) Aceasta cerere nu înlocuieşte notllfcarea caa* Comisia în temeiul articolului 106 alineatul (3) dh Tratat o decizie pozHM a ComJSM ou privire la proiectul majt. În temeiul Neguiimanrului (CE) nr. 10KV2006. nu constituia o autorizară a ajutorului da stal

* to (ai – w

1. Qnùrmni mgM» de piwt\can/

O.y]. ftSAottiţ). pitt

& Ajustera. primf-or; *$e* a*

7 x. Aa7 il*Wf4 BJ* * ca

». & w-mm «um» 1 iwe$jqt da <soniiş>ict Jt; – / ** – io ţăâtom

U (TVAft>

1* TataJ – 7

fajojjbjäceo Bowjf ««panA* a< at «» aa-oada a» tw» în ”9 Mşmêjb» i «a* «n» i – «a«at imiieM* în «m*» um aaïaaaiaw paüa woawun» HD Da» <m mar» U co-waata» a irxmu t-mtşexm» u <mm a» i mut*» 2007, «ind ratouH daa cm mm

Ihn ««Njnu-Ni ««>p «Hltai «m) «» I «trăiţ>t*» p «ks «>v o «bMw<m> «oritf «k «(MM 4>e» faeuM 4 «<m sm>?

ţi Itt «tsu ta «hm tvJM «*» ea – etfami «te”, în hm-xă mmm*, <! CC* * * «m* jr* * ** t<. * «3 l «3» l!) l» ţ*K» «wei MiiMpm 9* Ni tan «» tt. NM «n «rA «a» ttfift Mto** ftt-l) M. ÖJE ţes* rmr! f ßfi «(şu» Äfe>i DMoctt ix om «< are o «oo «M4» «eelO** Ma» t ipMMIMI «» «<m» a* ac-u> etvt UMMna r> «i m* * *

«ml ««primat* fe pMfrjtl oon «t «ni.

— x-jo» tvaaii, oh* a cajna «and

H, Sajeuree IMBÉP (>fvÄliat» şi participare i piavaaută ata MbcNar fliau ca «aty>yj d* «răi>v* i font oej» prt* «ntaja în «coţiune* E. 1, 2, Assa & în ««ti în oxjw» aolte*» watuito» ««gât. Nie pen-u a calcula» ¥ «dar «a 1» car* tt* «p & a «i» O* wâmrw* mi-m axa pânmk SstiixxM 41 «iimafeti (2) din Ragulranvertul (CE) nr. 1 ûeattûc* ai ISÉIM! IÉMM în «» aM irarnaa înmwW w «S» d* «toi** «! * ç-fta** panir ««*» b-i. r «a un & pm ov> p «rea UWunti

Sêtetâam» mrmmptt Untat.

lt-una* HXiftf Çg lad» «ttiw-i «li Jl. i1)

Vetoera* maia. d* dasur Je.» i «WM ywkœm Sa «tara, s* «pe* rata da % & mrtw* p* «cu axa parfera «au a* * ptsaiitara C) (a-soaj 4 i mână imth h œt-a în «ara în «a apöc* taafune* h.2\ & vgai» da daa-a ecare ai mmm vaioaxwi mdNimă a oorfirtpuţie* puoiioee. potm/fi ajMMK o-ivsud tjua>ifeja da atal

3 i – cäM «nu-i ptm major «dWaanfa ca/i-a qnq vaioajMMirtt. află da oaoixM de mai mai dac-ai în aingo* ca<a coraaounoa Nintfle pràfp trogram ooaraponalt să iodiot wa opăratonai

*, Rate da ooeirţanţi» dar «axa «îi o «i tara sau «aata pânmm din

& Pateipaïaa iMtwr* O n eur)» pySSI

(*> a» aaa m* p-mi m-px*Mmmm-m mm aaat un ans» gHtfjta* «o…

H.2.2. Su/se de cofinsnfare

Pe baza rezultatelor obţinute în urma cak finanţează dn următoarele surse: alai îi deficitului de finanţare (dacă este oazul), oostul total al i nveetiţiei aferente proeotulul se

Su» 1 wrftu costul Mal al taveat tM (O Onoars (pentru taforiners)

Coatui total al inv «atrM

(H.I.12. (a) J Conhtoutla Uniunii [HAU] Comrtwis pubilei naftonali (mu acMvmnW) Contribuia privata national Alta iun <pe «Câte) împrumuturi din portas BEI/FEI:

(b) (O m () (O

H₂3. Cheltul OU defs cert WcaJ

Au fost deja certificate că râu Mle pentru mm t proiect major? Da Nu

În cazul unul răspuns f în cazul unui răspuns a programe operaţionale firr nativ, precizat) < lativ ci în cazul fost certificate «mm. i ... EUR.

OU

unui proiect ma hărţuielile? or cofinani atds mai mult decât un singur program operaţional, în temeiul căror

Titlul programului (programelor) operaţional (e) aferent (e):

Nr. codului CCI:

Sumo corespunzătoare din Droammul oramtional: ... EUR

H.3. Planul anual de firtan an» al contributlel Ur ilunr

Contribuţia Uniunii (H.2.1.5) este prezentata în continuare ca procen cofinanţat de mai mult decât un singur program operaţional, este neot program operaţional. t din angajamentul anual al programului, în cazul unul proiect major sar zb fie prezentata în mod separat finanţarea anuală pentru fiecare fin EUR)

2007 2006 2000 2010 20M 2012 2013

[FC/FEDER – precizaţi]

L COMPATIBILITATEA CU POLITICILE ŞI LEGISLAŢIA UNIUNII

j îi mmM ulee Mui 9 a* msi u (Şi din flaptftorente i (CE) nr. ros MK05. vă njgăm şi toanta* urmavb mm»: 1

1.1. Alto aurie de finanţare la nivelul Unlur II

1.1.1. A fost depusă o cerere de asistenţa din ori dezvoltare, să suni deimentem din panée ce altă sun Uniunii) pen ia de la nivelul Uniunii (buget ini acest proiect? RTE-T, LIFE +, program cadru da cercetare şi

Da Nu

În oazul unul nepune afirmativ, vă rugăm şi sumele acordata, etc.): sfe Nţi detalii (Instrumentul fir «noiar în cauzi k lumerele de r oferinţa. dale, şi jrrtele solicitate.

1 1

1.1.2. Aces* proiect este comp/emeoiv unii ptok T, altă suna de finanţare din Uniune? Kf 1 hmnfatsmi lareurmee, zâsăue «rentat O» FEDER. FSE, Fondul de coeziune, bugetul RTE-Da Nu

În cazul unul răspuns af acordate, etc.): Irm afiv. vă rugăm să oferiţi detalii (se vor furniza da le precise, numt în is de referinţa, date, su mêles oiilitate. sumele

1.1.3. Acest proiect a făcut oi în Mu/ unei cereri de împrumut săi de pândi Mre a BEI/FE1?

Da Nu

În cazul unui răspuns a sumele acordate, etc.): im nativ, vă rugăm să oferiţi detalii (instrumentul fir tanciar în cauze, numerele de r suferinţa. date. sumele solicitai.

1 j

1.1.4. S-a depus o cerere de asistenţă din orice altă sursă la nivelul Uniunii (inclusiv FEDER, FSE, Fondul de coeziune, BEI, FEI, alte surse de finanţare din Uniune) pentru o etapă anterioară acestui proiect (inclusiv etapele de fezabilitate şi pregătitoare)?

Da Nu

În cazul unui răspuns afirmativ, vi rugam să oferiţi detalii (instrumentul financiar în cauză, numerele de referinţă, date. sumele solicitate, i sumele acordate, etc.):

I I

1.2. Pace proiectul obiectul unei proceduri juridice pe

motive de nereepectare e legislaţiei Uniunii?

Da Nu

În oaz afirmativ, vă rugăm să precizaţi:

1.3. Măsuri de publicitate

Se precizează măsurile de publicitate propuse pentru aducerea la ounosunţă a intervenţiei Uniunii (de exemplu, natura măsurii, descriere succintă, costuri prevăzute, durată, etc.):

I I

1.4. Rolul JASPERS în pregătirea proiectului

1.4.1. A contribuit asistenta tehnică JASPERS la o parte a pregătirii acestui proiect?

Da Nu

1.4.2. Se descriu elementele proiectului pentru care a Intervenit JASPERS (de exemplu, conformitatea cu mediul, contractele de achiziţii publice, revizuirea descrierii tehnice).

1

1.4.3. Care au fost principalele conduzJI şi recomandări ale Intervenţiei JASPERS? Au fost luate ele în considerare la definitivarea proiectului?

1 1

1.5. AchixrţU publiée în cazurile în care contractele au fost publicate în Jurnalul Oficial a Uniuni Europene, se indică referinţa:

Contrast Datl Referinţa

J. AVIZUL AUTORITĂŢII NAŢIONALE COMPETENTE

Confirm că Informaţiile menţionate în prezentul formular sunt precise şi corsete.

Nume: ...

Semnătură: ...

Organizaţie: ...

(Autoritatea da gestionare şi, în caz de proiect major cofinançât de mai multă programe operaţionale,

autorităţile responsabile)

Data: ...

Apondtemto I

DECLARAŢIA AUTORITĂŢII RESPONSABILE DE MONITORIZAREA SmjRILOR NATURA 2000

după examinarea oararii da proiect...

cor «va şi situat în...

Declara ca nu asie probat* ca proiectul să atoa afecta aemrsficative asupra unui să nATURA 2000, pa baza amatoarelor motive:

1

Prin urmare, nu considerat necesara realizarea unei evaluări corespunzătoare în contormitata cu ariootul 6 atinaatut (3).

O hartă Io scara de 1: 100.000 (sau la cea mai apropiata scara posibila) aste ataşata, aceasta indicând locaţia proiectului, precum şi siturile NATURA 2000 În cauzà, dacă este cazul.

Dala (zz/llfaaoa):

Semnătura: ...

Nume: ...

Funcţie: ...

Organizaţie: ...

(Autoritate responsabila cu monitorizarea sHurNor NATURA 2000)

Stampfis oficiala:

ANEXA 3

l PROIECT MAJOR

CERERE DE CONFIRMARE A ASISTENŢEI ÎN TEMEIUL ARTICOLELOR 39 – 41 DIN REGULAMENTUL (CE) NR. 1083/2000

FONDUL EUROPEAN DE DEZVOLTARE REÛIONALA/FONDUL DE COEZIUNE; INVESTIŢIE PRODUCTIVA

[TWIH proiectului] Ht. ca […]

A ADRESE ŞI REFERINŢE

Al. Autoritate* responsabila pentru oerere (al anume, autoritatea de gestionare sau organismul Intermediar). În cazul unui proiect major oortnarttat da mal mult decât un singur program operaţional, este necesar şi na menţionate autorităţi le responsabile da flecara program nperaţional.

A. 1.1. Derwrure: A 1.2. Adresă: A 1.3. Contact:

A. 1.4. Telefon: A 1.5. Telex/Fax A 1.8. E-maë:

A.2. Organismul, sau organismele în cazul unul proiect major oofinanţat de mai mult decât un singur program operaţional. responsabil (e) de realizarea proiectului (beneficiar)

A.2.1. Denumiră:

A.2.2. Adresă:

A2.3. Contact.

A2.4 Telefon:

A2.5. Telex/Fax:

A2.8. E-mail:

B. INFORMAŢII PRIVIND PROIECTUL B. 1. Deecrloree proiectului

B. 1.1. mul proiectului/etapa proiectului:

I – 1

B.1J2. Numele întreprinderii:

B. 1.3. Este întreprinderea o IMM (1)?

Da Nu

B.1.4. Cifră de afaceri: în mHIoane EUR

B. l.5. Număr total de persoane angajate: valoare

B.1.6. Structura grupului:

Capitalul sau drepturile de vot ale întraprinderti sunt deţinute, în proporţie de cal puţin 25 %. de o întreprindere sau de un grup de întreprinderi care nu corespunde definiţiei unei IMM?

Da Nu

Se indica numele şi se descrie structura grupului.

I I

c) Hacomoncuraa 2009/M1/CC a CemM <JO L 124, 203.2003. p. 36).

8.2. Claeillcarea activităţilor din cadrul proiectului (2)

Cod Procentaj

B.2.1. Codificarea dimensiunii „temă prioritari» (3)

B.2.2. Codificarea dimensiunii „forma da finanţare.

B.2.3. Codificarea dimensiunii teritoriale

B.2.4. Codificarea dimensiunii «activitate economică»]

I I ţi

B.2.4.1. Cod NACE (*)

B.2.4.2, Tipul investiţiei (*) J

B.2.4.3. Produsul în cauza (”)

B.2.5. Codificarea dimensiunii «localizare (localizări) (NUTS/UAL) (7)

B.3. Compatibilitatea al coerenţa cu programul (programele) operaţional (e)

B.3.1. Titlul programului (programelor) operaţional (e) aferente):

l – 1

B.3.2. Numărul codului comun de Identificare (CCI) al programului (programelor) operaţional (e)

I I

B.3.3. Fond

În cazul unui proiect major cofinanţat de mai multe programe operaţionale, se menţionează în mod separat fondul pentru fiecare program operaţional.

FEDER Fondul de coeziune

B.3.4. Titlul axei prioritare sau al axelor prioritare în căzut unul proiect major cofinanţat de mai multe programe operaţionale:

I – 1

B.4. Descrierea proiectului

B.4.1. Descrierea proiectului (cau a etapei proiectului):

(a) Se furnizează o descriere a proiectului (sau a etapei proiectului).

I I

(b) în cazul în care proiectul reprezintă o etapă a unui proieot de anaambiu. se descriu etapele prevăzute pentru punerea în aplicare (explicând dacă aceste etape sunt Independente una de alta din punct de vedere tehnlo şi financiar), în oazui unul proiect major cofinanţat de mai multe programe operaţionale, se menţionează părţile oare depind de flecare program operaţional sau alocarea proporţională.

I –!

(c) Pe baza căror criterii a fost divizat proiectul în etape?

I – 1

(*) Anexa II la prezentul regulament. În Ipaa unor dispoziţii contrara.

(*) în cazul în care un proiect impitoa mai multe activităţi economice, se pot Indica mal mute oodurt în acest caz. procentajul pentru fiecare cod or trebui «a De intreat asiM încât totalul ea nu depăşească 100 %.

SNACE-Rev. 2, cod din 4 offre; Recul am enMI (CE) nr. 1883/2006, Construcţie nouă 1; extindere – 2, ttanaformare/modemizare «3; schtirbarea localităţii» *: oroare prin preluare 5. f*) Nomenclelure combinata (NC). Regulamentul (CEE) nr. 2696/87 al Consiliului (JO L 296.7.9.1967. p. 1).

(/) Regulamentul (CE) nr. 1069/2003. A se utiliza codul NI/TS cel mai detailat al relevant, îi cază unui proiect care afectaaza mal mul de mai zone NUTS/UAL

dertvni a vă avea în vedere uWzarea oodureor NUTS/UAL1 cau superioara.

B.4.2. Descrierea tehnica a investiţiei productive

Se descrie în întregime:

(a) Ansamblul lucrărilor care trebuie realizate, specificând principalele lor caracteristici ţi elemente componente (a se utiliza indicatori cuantificaţi în măsura posibilului)

(b) Unitatea, prinolpalele activităţi şi principale elemente ale structurii financiare a întreprinderii.

1 1

(c) Obiectivele investiţiei şi principalele aspecte ale noii construcţii, extinderi, transformări/modernizări, schimbări de localitate, creări prin preluare care acoperă investiţia.

(d) Se descrie tehnologia şi echipamentele de producţie.

(e) Se descriu produsele.

B.5. Obiectivele proiectului

B.5.1. Infrastructuri existente şi Impactul proiectului

Se precizează în ce măsură regiunea sau regiunile în cauză sunt înzestrate în prezent cu tipul da instalaţii sau de activităţi de producţie reglementate de prezenta cerere. Se precizează contribuţia previzibilă a proiectului:

I I

B. & 2. Contribuita la realizarea programului (programelor) operaţionale)

Se Indică modul în oare proiectul contribuie la realizarea priorităţilor programului (programelor) operaţional (e) (furnizând, în măsura posibilului, indicatori cuantificaţi).

I I

O REZULTATELE STUDIILOR DE FEZABILITATE

C.1. Se furniseazi un résumât al princip ei elor

concluzii ale etudHIor de fezabilitate (cau ale planului da afaceri) realizate

1 1

C.1.1. Anaitza cererii

C.1.1.1. Se descriu pieţele ţintă, făcând distincţie între ele. după caz, pentru fiecare stat membru în cauză şi. separat, pentru ţările terţe luate în ansamblu:

I

C.1.1.2. Se prezintă o sinteză a analizei cererii, în special a ratai de creştere a cererii, făcând distincţia, după caz. Între situaţiile din fiecare stat membru în cauza şi, separat, din Ante tarte în ansamblu:

I

C.1.2. Precizai privind capacităţile

C. IÄI. Capacitatea întreprinderii înainte de investiţie (În unităţi pe an):

CA 22. Dală de referinţa:

C.1.2.3. Copocilate după Investiţis (în unităţi pe an):

C.12.4. Rată esomatl de ulilzar» a capacttaui:

D. CALENDAR

D.I. Calendarul proiectului

Să prezintă mai Jos caiendarui da desfăşurare al Intra tgtetă proiect.

În cazul în care cererea ea referă la o etapă a proiectului, se indică în mod clar în tabel elementele întregului proiect pentru care este solicitată contribuţia financiară în prezenta cerere:

(Mb încăperii

(A)

zz/ivmm Data «hainăă* (9) u/l/aaa.

1. Studiu de tezabi Wate/Plan de afaceri
2. Analiză costuri benefioii:
3. Evaluarea impactului asupra mediului:
4. Achiziţia de terenuri:

5. Etapă de construcţie:

8. Etapă de exploatare:

Se anexează un calendar rezumativ al principalelor categorii de lucrări (de exemplu, un grafto Oentt, în măsura disponibilităţii).

Ù2. Maturitatea proiectului

Se prezintă colendarul proiectului (D.1) În ceea ea priveşte progresul tehnic st financiar şi nivelul următoarelor rubrici: actual de maturitate a proiectului. În cadrul

02, 1. Aspecte tehntoe (studi d* tezabbaate. te).

022. Aspect» administrative (autorizată, evaluare* Impactului asupra mediului, achiziţia de terenuri, ele);

02.3. Aspecte financiare (dedzH de angajament în ceea ce priveşte cheltufeMIE publice naţionale. Împrumuturi solicitate sau acordate, etc. – au furniza referinţe)

02A. În cazul în care proiectul a început deja. ce Indică se ma de evdupe a lucrăn Tor.

E. MIAUZA COSTURI-BEM EFIGII

Prezentă seepune ei trebui să se* bezeze pe orientării lângă elementele m-ce cere trebuie prezentata în e aprißnuf prezentei cerni. $ privind metodologia de reakmm a onolizi Tonbhuare. Întregul document al analizei «ai cost bencăoiu a proiectelor major* f* mt beneuciu este prezentat în anex» ÎI»

E.1. Analiză finanolari

Elementele principale ale anali a/ financière din cadrul t meteor ot «4>oneM v vor fi prezentate pe scurf mal jos.

E.l.1. Scurtê désertent’s metodei utuza te şi a Ipotezele sped Het) formulat

E.12. Principalele elemente şi parametri utihzap th analiza reportului cost bemfksu pt intru analiza financ iară

Principalele elemente a parametri lua? În considerare i «caleuM r

1. Perioada de referinţa (ani)
2. Rata de actualizare financiară (%)
3. Cost total al investiţiei (În EUR)
4. Creşterea estimata a cifrei de afaceri anuale realizata în um investiţii (în EUR) ia acestei
5. % variaţia cifrei da afaceri pe persoana angajata (numai în oazu unei activităţi) extinderii

E.l.3. Principalele rezultate ale anaftzei I înanefare

Fam acutenta dn partea uniunii (RBI/C) A Cu «f & nma din partea Unkinü (RRF/K) B C)

1. Rata de rentabilitate financiară: (%) RRF/C RRF/K
2. Valoarea actualizata neta (euro) VAN/C FNPV/K

c) Pentru catoulartn rentabilităţii protêt conformitate cu a/itecM 40 din Keş mă IM (*/C«l eu WK-I ae Mentt «amantul (CE) nr. 10830006. Oh partea l imunii, ce va faoo re ««ura IC artntirfite preţ* «Mie de Com We în

E.2 Analiză aceleaceneinlei

E.2.1.

I s-a descrie pe scurt metoda uaHzt tomice: tră (ipoteze cheie ale evaluări co etotar şi l ieneffcuor) şi princ «Mdb le concluzii aH anakzei aodoeco-E.2 2. Să precizează principalele costuri şi beneficii economice p me în e\ analiză, precum şi vakoarea atribuită iecăreia dintre ele:

aer a* V-ov-un «v6 (dacaeaaplet) Vateaf-toerta – *”.

Cost Valoare un Hare (dacă ce aptei) valoare Mais euro, actuali aţa) e>le laturte Maia

E.2.3. Principalii indicatori ai analizai economico

Principalii parametri al indicatori Valori

1. Rata sociala a scontului (%)
2. Rata economică de rentabilitate (%)
3. Valoare actuală netă economică (în EUR)
4. Raport costuri beneficii

E2.4. Impactul proiectului asupra ocupării torţei de muncă

(a) Se furnizează o indicaţie a numărului de locuri de muncă e ara vor fi create (exprimate în echivalenţi norma întreagă (ENI))

Nr. (ENI) (a) Durata medie a acestor locuri de muncă (lunoO (B)

A/umăr de tocuri de muncă create în mod direct

1. În timpul fazei de punere în aplicare

2. În timpul fazei de exploatare

Număr de locuri de muncă create în mod Indirect:

3. În timpul fazei de punere în aplicare

4. În timpul fazei de exploatare

O) în cazul locurilor de munca permanente, în k» de curata în tuni, se indica «permanent».

(b) Locuri de muncă păstrate

Se estimează numărul de locuri de muncă (echivalenţi normă întreagă) ca! iire s-ar pierde în cazul în care investiţia nu s-ar realiza:

I I se explică motivele:

I!

(c) Impact Interregional asupra ocupării forţei de muncă

Ce Impact se estimează că va avea proiectul asupra ocupării forţei de muncă în alte regiuni din Uniune?

Impact pozitiv/neutru/negativ I

Se furnizează detalii:

I I

EJ2.5. Se Indică principalele benefice şi costuri oare nu pot o ouan Woate/evaluate:

I 1

E.3. Analiza Hacului ol a aanelbilttăţil

E.3.1. Scurtă descriere a metodei utilizate şi rezumatul rezultatelor

I I

E.3.2. Am Mi «sensibil Mpi

Se Indică modificarea orocentuală anlloată variabilelor tt «tata: …

Se prezintă efectul estimat asupra rezultatelor Indicilor de performanţă financiară şi economică.

Vertat** tastat* Variaţia ratai d* rentabilitate tnarteiară Variaţia valorii actualizat*nat* financiar* Variaţia ratai d* rantab Hllal* economică Variaţia valorii actualizar a-ţi

conomio.

Care variabile au fost Idem încate drept variabile critice? Precizaţi ce criteriu 6-a apicat.

Care sunt valorile de comutare ale variabilelor critice?

1 1

E.3.3. Analiza riscurilor

Se prezintă distribuţia probabilităţii estimate a indicatorilor de performanta financiară şi economică. Se prezintă Informaţii statistice relevante (valori preconizate, abatere standard).

F. ANALIZA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Fl. În ce mod:

(a) contribuie proiectul la obiectivul dezvoltării durabile (politică europeană de lupta împotriva schimbării climatice, protecţia biodiversităţii. altele […]?

(b) respecta proiectul principiile acţiunii preventive şi ale corectării, cu prioritate la sursă, a daunelor aduse mediului?

(c) respecta proiectul principiul conform căruia «poluatorul plăteşte»?

F.2. Consulta rea autorităţilor i ceponea Wle cu mediul

Aul orttaţile de mediu care ar putea fi interesate de

proie et au fost consultate în vkt jtea responsabilităţilor lor specifice?

Da Nu O

În cazul unul răspuns afirma autor Hăţi: Mv. vă rugăm să indicaţi denia ffilrea (denumirile) şi adresa (adresele) şi să descrieţi responsabilitatea respectivei

1 1

În e «z contrar, vă rugam să oferiţi explicaţii:

1 1 1

F.3. Evaluarea Impactului «supra mediului

F.3.1. Autorizaţia)

FA 1.1. A fost acordata deja o autorizaţia pentru derularea acestui proiect?

Da O Nu

F.3.1.2. În coz afirmativ, la ce data?

I I

F.3.1 3. În caz contrar, când a fost introdusă cererea oficială de autorizaţie?

I –!

F.3.1.4. La ce dată este aşteptată decizia finală?

r i

F.3.15. Se indică autoritatea sau autorităţile competente, care au acordat sau vor acorda autorizaţia de dezvoltare

I –!

F.32. Apllcana Directivei 8 & 337/CEE a Consiliului privind avatuama impactului asupra mediului (EIM) (&)
F.3.2.1. Proiectul aparţine unei clase de dezvoltare:

care face obiectul anexei I la directiva menţionată (treceţi la întrebarea F.3.2.2)

reglementate de anexa II ia directivă (treceţi Io întrebarea F.3.2.3)

care nu este reglementată de n duna dintre cele două anexe (treceţi la întrebarea F.3.3)

F.3.2.2. În cazul în care proiectul aste reglementat de anexa I la respectiva directivă, se anexează următoarele documente:

(a) Informaţiile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) dn respectiva directiva;

(b) Rezumatul netehnte (O) a) studiului de Impact asupra mediului realizat pentru proiect;

(c) informaţii privind consultările cu autoritaţie de mediu, pubüeul interesat şi, după caz, cu alta state membre.

F.3.2.3. În cazul în care proiectul aste reglementat de anexa H la respectiva oveoavă, a fost realizată o evaluare a Impactului asupra mediului?

Da în acest caz, Inoludeţi documentele necesare enumerate la punctul F.3.2.2

Nu

În acest coz prezentaţi motivele şi indicaţi pragurile, criteriile sau analizele de la caz la caz. efectuate pentru a ce ajunge la concluzm că proiectul nu prezintă efecte semnificative asupra medului:

I –!

F.3.3. Aplicarea Orecëvel 200V42ICE a Parlamentului European şi a ComtuuM privind evadarea strategică de medki (Directiva ESM) c) (Dkeceva ESM)

(*) Osos* autoritjfti sau a automatic* comparant» (naţonaie) oare imputeittoasaj Salarul pânieauM să reauaas protoeM. În cazul în care pântecu prezentat «aoa pânte ovrtr o operofune mol targa, autorizaţia o* dezvoltare «robuia sa aoa ca obiact numai pro) actul, actf* cum a fost prezentat Oemtatal. În oaiume în car* aurit wwiin mai mur* deezM de auterizen» a dazven”, a» vor repeta Mcmuau* da oncat* ori «ăla navala.

O JO 1 170. B.7.19M. p. 40.

(”) Elaborat în temeiul articolului S alineatul (3) dn

CXrecfiva BS/337/CEE. f”) JO L 107, 21.7.2001. p. 30.

F.3.3.1. Proiectul rezulta dintr-un plan sau program reglementat de Directiva ESM?

Nu în acast caz. prezentaţi o explicaţie succinţi-l I

I Da în acast caz. pentru a estima dacă efectele cumulative potenţiale ta o scară mal largă ale proiectului au fost luate în considerară, vă rugăm să indicaţi fie un link internet, fie o copie electronică a rezumatului netehnic C*) el raportului privind mediul, realizat pentru plen sau program.

F.4. Evaluarea Impactului asupra alt un lor Natura 2000

F.4.1. Proiectul poate avea Impact negativ major asupra situr Hor Incluse sau oare urmează să fie Induse în reţeaua NATURA 2000?

Da în acest caz

(1) Vă rugăm să prezentaţi o sinteză a concluziilor evaluării corespunzătoare realizate în conformitate cu articolul 6 alineatul (3) din Directiva 92/43/CEE C*)

I I

(2) Dacă măsurile de compensare au fost considerate ca fiind necesare în conformitate cu articolul 6 alineatul (4). vă rugăm să prezentaţi o copie a fişei Informaţii cu privire la proiectele care ar putea avea un afect negativ semnificativ asupra situr Hor NATURA 2000. astfel cum a fost notificat Comisiei (DG Mediu) în temeiul Directivei 92/43/CEE? *)»

Nu în acast caz. anexaţi declaraţia din apendicele 1 completată de autoritatea competentă.

F.5. Măsuri suplimentare da Integrere în mediu

Proiectul prevede, pe lângă evaluarea impactului asupra mediului, arte măsuri suplimentare de integrare în malarie de mediu (de exemplu, auziţii de mediu, managementul de mediu, monitorizarea specifică a

mediului)?

Da Nu

Dacă răspunsul este afirmativ, se precizează

I 1

F.6. Costul măsurilor destinata remedierii Impactului negativ asupra mediului în cazul în care este inclus în costul total, proporţia estimată a costului măsurilor luate pentru a reduce şi/sau compensa Impactul negativ asupra mediului

— I I

Expucaţi pa scurt

!

O. JUSTIFICAREA CONTRIBUŢIEI PUBLICE O.1. Concurenţă

Proiectul beneficiază de ajutoare de stal?

Da Nu O

e» Seara în temotui Anexei I Wer «4) la Urectiva 200 l/4Z/Ct Ci JO L 2M. 22.7.190». p. 7.

t") OoommmA 09/7 rev2 adoptat de Confiatul Xat UMei (insttufl în tentatul De ectivei 92/43CEE) În cadrul reuniuni neant octombrie 1999.

În cazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să precizaţi în tabel îi de mai jos valoarea ajutorului, şi. pentru ajutoarele de stat autorizate, numărul acestuia şi numărul de referinţă al scrisorii de autorizare, pentru ajutoarele cu exceptare în funcţie de categorii, numărul de înregistrare al acestora. Iar pentru ajutoare notificate pendinte, numărul ajutorului de stat (15).

Sur*r ajutorului Qocal «. regional", national* i din part** Uniunii): ValoarM ajutorului Gn EUR) Numărul ajutorului o* stat/ numărul d* înregtatrar* al ajutorului cu xe-pt-i* În lunefle d* categorii Referinţa acriaorii d* outortzar.

Scheme de ajutor autorizate, ajutor ad hoc autorizat

sau ajutor care face obiectul regulamentului de exceptare în funcţie de categorii:

Ajutor prevăzut în temeiul unor notificări pendinte (ajutor sau scheme ad hoc):

Ajutor pentru care o notificare este în aşteptare (ajutor sau scheme ad hoc)

Totalul ajutorului acordat

Costul total al proiectului de Investiţii

Q.2. Impactul partlolpării Uniunii asupra punerii în apucare a proiectului

Pentru fiecare răspuns afirmativ, vă rugăm să precizaţi dacă: Participarea din partea Uniunii:

a) va accelera punerea în aplicare a proiectului?

Da Q Nu Q

b) va fi esenţială pentru punerea în aplicare a proiectului?

Da Nu

H. PLAN DE FINANŢARE

Valoarea vizată de decizie şi alte Informaţii financiare dn această secţiune trebuie să fie conforme cu baza (costuri totale să utilizată pentru rata de cofinanţare a axei prioritare, în oazul în oare cheltuielile private nu sunt eligibile pentru finanţare în tei prioritare, acestea vor fi excluse din costurile eligibile: în cazul în care cheltuielile private sunt eligibile, acestea pot fi incluse.

a. C5*n» corwirucfes

4. tr» atfap ** maşini

7, Supa* * ***? * În cunvti aaaoutarf; /:

— SuMotat

E OVA (» 5*

? M O>m-wl* mmgttin t» * * *. 9 ţ ünitt. iiHHI «paruM t» aé-a ta*» * «ha*» ht on» **» a algaurarri, $) OhMéM* raaeaaia to Mmau MMHB în «as* 6» s» TVA-am» aewaaarai să ajs «. Ohm atrr wmi mm «m>émm mMtm. *

ftrt-aaf mx leaewat* ai Ü» IM» fliwffiwipeM*» atm-m ¥ W inab* TV** «M» * «tM <J

IMNÉpI a ta t. turn» «a aparttă da dacasa, raapeetfr p-w<àt* un mm pwmm p p-o< raapftetara* aaMÉMMT aufewaa ma** aacfettànd daaiaii haalejbaai – vatoaraa ta*» Ai 41

na St confarmi ra» a wfâcà rata da ea îiwtţata pentrü axa fi} din ftau-arwertw (CCj *. i «3/200 «} cou rău ou re-neto preyind «Manif e» tst et t t. – îs ca & Mi protact major cofiw-fliat vatrowa «eraţi de àtdm un* oumttă da me* m* * ptxfţfmnvs opărefwfijbt an «wfjos part» * d-n «sgram apetfgänat râtauaxatapr MÉâiei îl

& Gorarfeupa tin CUR) *

— Îi. & de de w & rmţ» *

jj jgg màfÊÉM ce-e** tw uoafe-a subwrae* (H-l. i coraowatw ou norme» pânând şm-m99 mâmàé Êir, mm* fi sreiaxi Mul este suportat din urm Éloarafcy cure «:

torse «au tar» «i iwsat mm

Carnet j-w Corneae* * *

e «a* tata el

aHalraaMaM cwarttMN» aawm să» «tata i M «» i

H.2.3. CholtuleU deja certificate

Au fost deja certificată cheltuielile pentru acest proiect major?

Da Nu

Dacă răspunsul este afirmativ, precizaţi suma… EUR.

În cazul unui răspuns afirmativ şi în cazul unui proiect major cofinanţat da mal mult decât un singur program operaţional. În temeiul căror programe operaţionale au fost certificate cheltuielile?

TW-ul programului (programelor) opemţionai (e) oferen We):

Nr. codului CCI:

Suma corespunzătoare din programul operaţional: …

EUR

H.3. Plan anual de finanţare a contribuţiei Uniunii

Contribuţia Uniunii (H.2.1.3) este prezentata din punct de vedere al procentului de angajament anual din program. În oazul unul proiect major cofinanat de mai multe programe operaţionale, se menţionează în mod separat planul anual de finanţare pentru fiecare program operaţional.

(tnEVR)

2007 2006 2009 2010 2011 2012 2013

JFC/FEDER – precizaţi]

I. COMPATIBILITATEA CU POLITICILE ŞI LEGISLAŢIA UNIUNII

I h tenului luticokjM 9 asnaaftrf (S) (în Reguumtentul (CE) nr. 10830006, a» femtoaaril irmătotrle dat-o:

1.1. Arte aurse de finanţare la nivelul UnlunD

1.1.1. A fost depusă o cerere de asistentă din orice altă sursă de la nivelul Ununb (buget RTE T. LIFE*, program cadru de cercetare şi dezvoltare, altă sursă de finanţare din partea UniunU) pentru acest proiect?

Da Nu

În oazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să oferiţi detalii (instrumentul financiar în cauză, numerele da referinţă, date. sumele solicitate, sumele acordata, etc.):

1.1.2. Este prezentul proiect complementar oricărui proiect deja finanţat sau care urmează să fie finanţat de FEDER. FSE. Fondul de coeziune, bugetul RTE-T, altă sursă de finanţare din Uniune?

Da Nu

În cazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să oferiţi detalii (se vor furniza date precise, numerele de referinţă, dote. sumele solicitate, sumele acordate, etc.):

1.1.3. Acest proiect a tăcut obiectul unei cereri de împrumut sau de participare a BEVFB?

Da Nu

În cazul unul răspuns afirmativ, vă rugăm să oferiţi detalii (Instrumentul financiar în cauză, numerele de referinţă, date. sumele solicitate, sumele acordate, etc.):

1.1.4. S-a depus o cerere de asistentă din orice altă sursa la nivelul Uniunii (inclusiv FEDER. FSE. Fond de coeziune. BEI. FEI. alte surse de finanţare din Uniune) pentru o etapă anterioară acestui proiect (Inclusiv etapele de fezabilitate şi pregătitoare)?

Da Nu

În cazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să oferiţi detalii (instrumentul financiar în cauză, numerele de referinţă, dote. sumele solicitate, sumele acordate, ale):

1.2. Fac* proiectul obiectul unei proceduri Juridice pe moţ h/e de nereipectare a legislaţiei Uniunii?

Da Nu

În caz afirmativ, vă rugam să oferiţi debilii:

1.3. Măsuri de publicitate

Se precizează măsurile de publicitate propuse pentru aducerea la cunoştinţa a intervenţiei Uniunii (de exemplu, natura măsurii, descriere succinta, costuri prevăzuta, durata, etc.):

1.4. Rolul JASPERS În pregătirea proiectului

1.4.1. A contribuit asistenta tehnica JASPERS la o porte a pregătirii acestui proiect?

Da Nu

1.4.2. Se descriu elementele proiectului pentru care a Intervenit JASPERS (de exemplu, conformitatea cu mediul, contractele da achiziß publice, revizuirea descrierii tehnice).

I Z]

1.4.3. Care au fost principalele concluzii şi recomandări ale Interventlei JASPERS? Au fost luate ele în

considerare la definitivarea proiectului?

1.5. Antecedente în materie de récupérera întreprinderea beneficiara a fost anterior sau este în prezent supusa unei proceduril *) de recuperare a ajutorului Uniunii ca urmare a transferului unei activităţi productive în oadrul unui stat membru sau către un alt stat membru?

Da Nu

J. AVIZUL AUTORITĂŢII NAŢIONALE COMPETENTE

Confirm că informaţiile menţionate în prezentul formular sunt precise şi corecte.

Nume: ...

Semnătură: ...

Organism: ...

(Autoritatea de gestionare şi în oaz de proiect major cofinanţat de mai multe programe operaţionale, autorităţile responsabile)

Data: ...

f*} În tema** articolului 57 rumeni ui (3) rjn Regulamentul (CE) nr. 1063/2006.

Apendicele I

DECLARAŢIA AUTORITĂŢII RESPONSABILE DE MONITORIZAREA STTURILOR NATURA 2000

Autoritatea responsabila...

după examinarea oererli de proiect...

care va fi situat în...

declara cd proiectul nu poate avea un Impact semnificativ asupra unul alt NATURA 2000. din următoarele motive:

I 1

Prin urmare, nu s-a considerat necesară realizarea unei evaluări corespunzătoare în conformitate cu articolul 6 alineatul (3).

Se anexează o hartă la scara 1: 100.000 (sau la scara

cea mai apropiată), care indică localizarea proiectului, precum şi, după caz, siturile NATURA 2000 În cauză.

Data (zz/II/aaa): ...

Semnătura: ...

Nume: ...

Funcţie: ...

Organism: ...

(Autoritatea responsabilă cu monitorizarea siturilor NATURA 2000)

Ştampilă oficială: „

ANEXA 3

DATE PRIVIND PARTICIPANŢII LA OPERAŢIUNILE FSE PE PRIORITĂŢI

NUMĂR DE PARTICIPANŢI PE AN

(persoane care intră, persoane care ies, reporturi de la un an la altul) REPARTIZAREA PARTICIPANŢILOR ÎN FUNCŢIE DE SEX REPARTIZAREA PARTICIPANŢILOR ÎN FUNCŢIE DE STATUTUL LOR PE PIAŢA MUNCII

— Activi (totalul participanţilor activi, inclusiv cei independenţi)

— Independenţi

— Şomeri (totalul şomerilor, inclusiv şomerii de lungă durată)

— Şomeri de lungă durată

— Inactivi (totalul inactivilor, inclusiv persoanele în curs de formare profesională, pensionarii, persoanele în încetare de activitate, persoanele care suferă de un handicap permanent, persoanele casnice sau altele)

— Inactivii în curs de formare profesională

REPARTIZAREA PARTICIPANŢILOR ÎN FUNCŢIE DE VÂRSTĂ – Tineri (15 – 24 ani)

— Lucrători în vârstă (55 – 64 ani)

REPARTIZAREA PARTICIPANŢILOR PE GRUPE VULNERABILE, ÎN CONFORMITATE CU NORMELE

NAŢIONALE

— Minorităţi

— Migranţi

— Persoane cu handicap

— Alte persoane defavorizate

REPARTIZAREA PARTICIPANŢILOR ÎN FUNCŢIE DE NIVELUL DE INSTRUIRE

— Învăţământ primar sau învăţământ secundar inferior (niveluri ISCED 1 şi 2)

— Învăţământ secundar superior (nivel ISCED 3)

— Învăţământ postsecundar (exceptând învăţământul superior) (nivel ISCED 4)

— Învăţământ superior (niveluri ISCED 5 şi 6)

Index alfabetic.

A

abuz de putere 83, 85, 86, 89, 115 absorbţie 80

accesarea fondurilor 7, 10 accesarea şi utilizarea fondurilor europene 3, 24 act legislativ 79, 88 acţiune directă 13, 83 acţiune în anulare 13, 84, 85, 87, 89, 93.

96, 97, 109, 115, 118 aderare 3

afectare directă 98, 109, 111, 117 anularea sprijinului comunitar 52, 61.

65, 68, 74 autoritate de management 4, 8, 9

B

beneficiar 1, 2, 3, 6, 7, 8, 21, 82, 97 beneficiarul finanţării 29, 46, 96, 107 bună credinţă 7, 10, 15, 20, 29, 80

C

cerere de finanţare 5, 8, 10

cerere de pronunţare a unei hotărâri preliminare 12, 13, 33 cerere de propunere de proiecte 4, 5, 9, cheltuieli de judecată 23, 52, 68, 104.

113, 122, 126, 127 condiţii de acordare a unui sprijin financiar 16, 23, 29 condiţii financiare 46, 47, 62, 63, 82

consultarea potenţialilor beneficiari/
solicitanţi 4, 9, 46, 79, 96 contract de finanţare 5, 8, 9, 15 controlul şi recuperarea fondurilor comunitare 26
Curtea de Justiţie a Uniunii Europene 12.
13, 34, 83, 89, 115 Curtea de Justiţie 12, 30, 37, 92, 120.
D
decizie de acordare 16, 17, 18, 19, 21.
29, 30, 51, 59, 63, 81, 82, 100 demunicipalizare 58, 80 despăgubire 52, 54
direct şi individual 83, 86, 97, 103, 109.
115, 118 directivă 7, 35, 78, 118 dosar 43, 56, 67, 75 drept intern 15, 20, 35, 36, 45, 72, 79, drept la apărare 46, 55, 56, 76, 103 drept naţional 37
E
efect direct 106
executare materială a proiectului 46, 62, 82, 96
F
FEDER 17, 27, 97, 100, 110 finanţare 1, 3, 5, 15, 30, 45 fonduri de prea derare 2 fonduri europene 2, 4, 6, 10 fonduri structurale şi de coeziune europene 1, 3, 7, 10, 24 fraudă 15, 45, 46, 71 FSE 17, 46, 51, 62 furnizor de servicii 5, 6, 9, 10
I
Ierarhia normelor 46, 59, 60, 79 implicaţii financiare 21, 28
Informare 18, 46, 79, 96 infringement 13, 26 instanţă naţională 99, 107, 112, 119 instanţe comunitare 13, 58, 81 instanţele Uniunii Europene 34, 37, 89 investigaţie externă 51, 74 investigaţie internă 72, 73, 85 ISPA 1, 2
Î împrumut de onoare 46, 63, 82, 96 încălcare a normelor fundamentale de procedură 85, 86, 88, 115 încălcarea obligaţiilor 32 încălcarea tratatelor sau a oricărei norme de drept privind aplicarea tratatului

83, 85, 89, 115 încredere legitimă 48, 65, 82, 96 întrebare preliminară 19, 33, 39, 107
J
justiţiabil 12, 16, 21, 28, 75 L
legalitate 48, 57, 67, 75, 83, 99, 112, 119 litigiu 4, 12, 33, 53, 104, 110, 112, 123, 126, 128
N
necompetenţă 83, 88 neglijenţă 16, 31 neregulă 15, 27, 51, 96 nul şi neavenit 89
O
Obligaţie 8, 11, 29, 82
Oficiul European de Luptă Antifraudă
(OLAF) 46, 85, 96 ordine juridică 19, 20, 22, 31, 112 organism intermediar 4, 9
p particulari 31, 32, 83, 97, 109, 112 persoană fizică 115, 116, 119 persoană juridică 115, 116, 119 PHARE 1, 2
potenţial beneficiar 2, 3, 6, 8, 29, 79
potenţialul solicitant de fonduri europene
2, 3, 4, 5 prea derare 1, 2 precontractare 8
principiul aplicabilităţii directe a dreptului comunitar 31 principiul bunei credinţe 28 principiul cooperării loiale 22, 99, 112, 119 principiul legalităţii 15, 20, 28, 45 principiul răspunderii statului 32 principiul securităţii juridice 16 procedura de constatare a neîndeplinirii obligaţiilor 13 procedură preliminară 33, 34, 39, 41 proiecte cu finanţare europeană 3, 30, 79 proiect pilot 46, 49, 51, 52, 58, 61, 64, 81
R
răspunderea statului 16, 31, 32 realizarea proiectului 97, 101, 102, 104 recurs 97, 105, 108, 113, 120, 122 regim lingvistic 43, 45, 93 restituire 9, 11, 15, 21, 24
S
sancţiune 24 SAPARD 1, 2 securitate juridică 15 solicitant 2

solicitant de fonduri europene 2, 3, 5 stat membru 13, 16, 22, 35, 72, 83, 90.
92, 119, 123 statutul Curţii de Justiţie 25, 37
T
transparenţă 7, 10, 46, 96 Tribunalul 89, 92, 95, 106 Tribunalul Funcţiei Publice 120, 124 Tribunalul Funcţiei Publice a Uniunii
Europene 125, 126 trimitere preliminară 33, 36
U
Uniunea Europeană 12, 44, 71, 93, 124 V
valorizare 61, 62, 81
Bibliografie
Site un web www.Europa.eu www.curia. Europa.eu www.eur lex. Europa.eu
Acte de drept al Uniunii Europene
Tratatul asupra Uniunii Europene, versiunea consolidată, JO C 83, 30.3.2010
Tratatul de instituire a Comunităţii Europene a Energiei Atomice, versiune consolidată, JO C 83, 30.3.2010
Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene, versiunea consolidată, JO C 83, 30.3.2010
Protocolul nr. 3 – Statutul Curţii de Justiţie a Uniunii Europene, versiunea consolidată, JO C 83, 30.3.2010
Regulamentul de procedură al Curţii de Justiţie
Regulamentul de procedură al Tribunalului
Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European şi al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1783/1999, publicat în JO L 210, 31.7.2006, p. 1, Ediţie specială în limba română, 14/vol. 1, p. 236
Regulamentul (CE) nr. 1081/2006 al Parlamentului European şi al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul Social European şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr.

1784/1999, publicat în JO L 210, 31.7.2006, p. 12, Ediţie specială în limba română, 14/vol. 1, p. 247

Regulamentul (CE) nr. 1082/2006 al Parlamentului European şi al Consiliului din 5 iulie 2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT), publicat în JO L 210, 31.7.2006, p. 19, Ediţie specială în limba română, 14/vol. 2, p. 58

Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a prevederilor generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European şi Fondul de Coeziune şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999, publicat în JO L 210, 31.7.2006, p. 25, Ediţie specială în limba română, 14/vol. 2, p. 64

Regulamentul (CE) nr. 1084/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de creare a Fondului de coeziune şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1164/94, publicat în JO L 210, 31.7.2006, p. 79, Ediţie specială în limba română, 14/vol. 2, p. 118

Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei din 8 decembrie 2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziţii generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European şi Fondul de coeziune şi a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European şi al Consiliului privind Fondul European de Dezvoltare Regională, publicat în JO L 371, 27.12.2006, Ediţie specială în limba română, 14/vol. 3, p. 17

Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităţilor Europene, publicat în JO L 248, 16.9.2002, Ediţie specială în limba română, 01/vol. 3, p. 198

Nota de informare cu privire la efectuarea trimiterilor preliminare de către instanţele naţionale, JO C 297, 5.12.2009, p. 1

Jurisprudenţa instanţelor Uniunii Europene

Hotărârea Curţii din 16 decembrie 1960, Hwnblet, cauza 6/60, Rec, p. 1125

Hotărârea Curţii din 14 decembrie 1962, Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes şi alţii împotriva Consiliului, cauzele conexate 16/62 şi 17/62, Rec., p. 901

Hotărârea Curţii din 5 februarie 1963, Societatea N.V. Algemene Transporten Expediţie Onderneming van Gend & Loos împotriva Nederlandse Administraţie der belastingen (administraţia fiscală olandeză), cauza 26/62, Rec, p. 00003

Hotărârea Curţii din 9 martie 1978, Simmenthal, cauza 106/77, Rec, p. 629

Ordonanţa din 18 iunie \9S0, Jules Broker, cauza 138/80, Rec, 1980, p. 01975

Hotărârea Curţii din 21 septembrie 1983, Deutsche Milchkontor şi alţii, cauzele conexate 205/82 – 215/82, Rec, p. 2633

Hotărârea Curţii din 17 ianuarie 1985, Pâraiki-Patraiki şi alţii împotriva Comisiei, cauza 11/82, Rec, p. 207

Hotărârea Curţii din 27 septembrie 1988, Parlamentul European împotriva Consiliului Comunităţilor Europene, cauza 302/87, Rec, 1988, p. 05615

Hotărârea Curţii din 22 mai 1990, Parlamentul European împotriva Consiliului Comunităţilor Europene, încheiere interlocutorie referitoare la excepţia de inadmisibilitate privind calitatea procesuală activă a Parlamentului European, cauza C-70/88, Rec, 1990, p. 1-02041

Hotărârea Curţii din 19 iunie 1990, Factortame, punctul 19, cauza C-213/89, Rec, p. 1 – 2433

Hotărârea Curţii din 19 noiembrie 1991, Andrea Francovich şi Danila Bonifaci împotriva Republicii Italiene, cauzele conexate C-6/90 şi C-9/90, Rec, 1991, p. 1-05357

Hotărârea Curţii din 16 iulie 1992, Parlamentul European împotriva Consiliului Comunităţilor Europene, cauza C-65/90, Rec, 1992, p. 1-04593

Hotărârea Curţii din 13 februarie 1996, Van Es Douane Agenten, cauza C-143/93, Rec, p. 1 – 431

Hotărârea Curţii din 5 mai 1998, Dreyfus împotriva Comisiei, cauza C-386/96 P, Rec, p. 1 – 2309

Hotărârea Curţii din 5 mai 1998, Glencore Grain împotriva Comisiei, cauza C-404/96 P, Rec, p. 1 – 2435

Hotărârea Curţii din 12 mai 1998, Steff-Houlberg Export şi alţii, cauza C-366/95, Rec, p. 1 – 2661

Hotărârea Curţii din 16 iulie 1998, Oelmühle şi Schmidt Söhne, cauza C-298/96, Rec, p. 1 – 4767

Hotărârea Curţii din 1 octombrie 1998, Regatul Unit împotriva Comisiei, cauza C-209/96, Rec, p. 1 – 5655

Hotărârea Curţii din 19 octombrie 2000, Italia şi Sardegna Lines împotriva Comisiei, cauzele conexate C-15/98 şi C-105/99, Rec, p. 1 – 8855, punctele 34 – 36

Hotărârea Curţii din 9 octombrie 2001, Flemmer şi alţii, cauzele conexate C-80/99-C-82/99, Rec, p. 1 – 7211

Hotărârea Curţii din 22 noiembrie 2001, Nederlandse Antillen împotriva Consiliului, cauza C-452/98, Rec, p. 1 – 8973

Hotărârea Curţii din 26 februarie 2002, Consiliul împotriva Boehringer, cauza C-23/00 P, Rec, p. 1-1873

Hotărârea Tribunalului de Primă Instanţă din 26 februarie 2002, Willi Rothley şi alţii împotriva Parlamentului European, cauza T-17/00, Rec, 2002, p. 11 – 00579, punctele 56 şi 57

Ordonanţa Tribunalului de Primă Instanţă din 6 iunie 2002, SLIM Sicii ia împotriva Comisiei, cauza T-105/01, Rec, p. 11 – 2697

Hotărârea Curţii din 25 iulie 2002, Union de Pequenos Agricultores împotriva Consiliului, cauza C-50/00 P, Rec, p. 1 – 6677

Hotărârea Curţii din 19 septembrie 2002, Huber, cauza C-336/00, Rec, p. 1 – 7699

Hotărârea Curţii din 10 aprilie 2003, Comisia împotriva Nederlandse Antillen, cauza C-142/00 P, Rec, p. 1 – 3483

Hotărârea Curţii din 20 mai 2003, Consorzio del Prosciutto di Parma şi Salumificio S. Rita, cauza C-108/01, Rec, p. 1 – 5121

Hotărârea Curţii din 1 aprilie 2004, Comisia împotriva Jégo-Quéré, cauza C-263/02 P, Rec, p. 1 – 3425

Hotărârea Curţii din 29 aprilie 2004, Italia împotriva Comisiei, cauza C-298/00 P, Rec, p. 1 – 4087

Hotărârea Curţii din 29 iunie 2004, Front national împotriva Parlamentului European, cauza C-486/01 P, Rec, p. 1 – 6289

Ordonanţa Tribunalului de Primă Instanţă din 8 iulie 2004, Regione Siciliana împotriva Comisiei, cauza T-341/02, Rec, p. 11 – 2877

Hotărârea Curţii din 22 februarie 2005, Comisia împotriva max. mobil, cauza C-141/02 P, Rec, p. 1-1283

Hotărârea Curţii din 21 februarie 2006, Halifax şi alţii, cauza C-255/02, Rec, p. 1-1609

Hotărârea Curţii din 16 martie 2006, Emsland-Stärke, cauza C-94/05, Rec, p. 1 – 2619

Hotărârea Curţii din 23 martie 2006, FCE Bank, cauza C-210/04, Rec, p. 1 – 2803

Hotărârea Curţii din 2 mai 2006, Regione Siciliana împotriva Comisiei, cauza C-417/04P, Rec, p. 1 3881

Concluziile avocatului general Ruiz-Jarabo Colomer prezentate în cauza în care s-a pronunţat Hotărârea Curţii din 2 mai 2006, Regione Siciliana împotriva Comisiei

Hotărârea Curţii din 26 octombrie 2006, Koninklijke Cooperaţie Consun, cauza C-248/04, Rec, p. 1-10211

Hotărârea Curţii din 22 martie 2007, Regione Siciliana împotriva Comisiei, cauza C-15/06 P, Rep, p. 12591

Hotărârea Curţii din 7 iunie 2007, Wunenburger împotriva Comisiei, cauza C-362/05 P, Rep, p. 1 – 4333

Hotărârea Tribunalului de Primă Instanţă din 8 iulie 2008, Yves Franchet şi Daniel Byk împotriva Comisiei Comunităţilor Europene, cauza T-48/05, Rep, 2008, p. 11 – 01585

Hotărârea Curţii din 10 iulie 2008, Ministerul Administraţiei şi Internelor Direcţia Generală de Paşapoarte Bucureşti împotriva lui Gheorghe Jipa, cauza C-33/07, Rep, 2008, p. 1-05157

Articole şi publicaţii

Catană, Aida şi Ofiţeru, Larisa, Ghidul finanţărilor europene, Ed. Contaplus, Bucureşti, 2010

Comisia Europeană, Project Cycle Management Guidelines, martie 2004

Ghid stilistic de traducere în limba română pentru uzul traducătorilor acquis ului comunitar, Institutul European din România, 2008

Guvernul României, Raportul Strategic Naţional 2009, privind implementarea Fondurilor Structurale şi de Coeziune, ianuarie 2010

Isaac, Guy şi Blanquet, Marc, Droit général de l'Union européenne, ed. a 9-a, lui Dalloz, Paris, 2006

Ivan, Daniela, Hotărâri recente şi consacrate ale Curţii de Justiţie a Comunităţilor Europene, Ed. CH. Beck, Bucureşti, 2007

Jurisprudenţa istorică a instanţelor comunitare – culegere de rezumate, volumul III, Institutul European din România, 2010

Manolache, Octavian, Tratat de drept comunitar, ed. a 5-a, Ed. CH. Beck, Bucureşti, 2006

Noţiunea de chestiune prejudicială şi cea de acţiune în terminologia dreptului român şi în cea a dreptului Uniunii Europene – dr. Emanuel Corneliu Mogârzan, Lector univ.

— Facultatea de Drept, Universitatea „Al. I. Cuza", Iaşi, material publicat în revista Dreptul, nr. 5/2007, pag. 101 – 113

Tiparul executat la Graficprint www.graficprint.eu e mail: comenzifgraficprint.cu